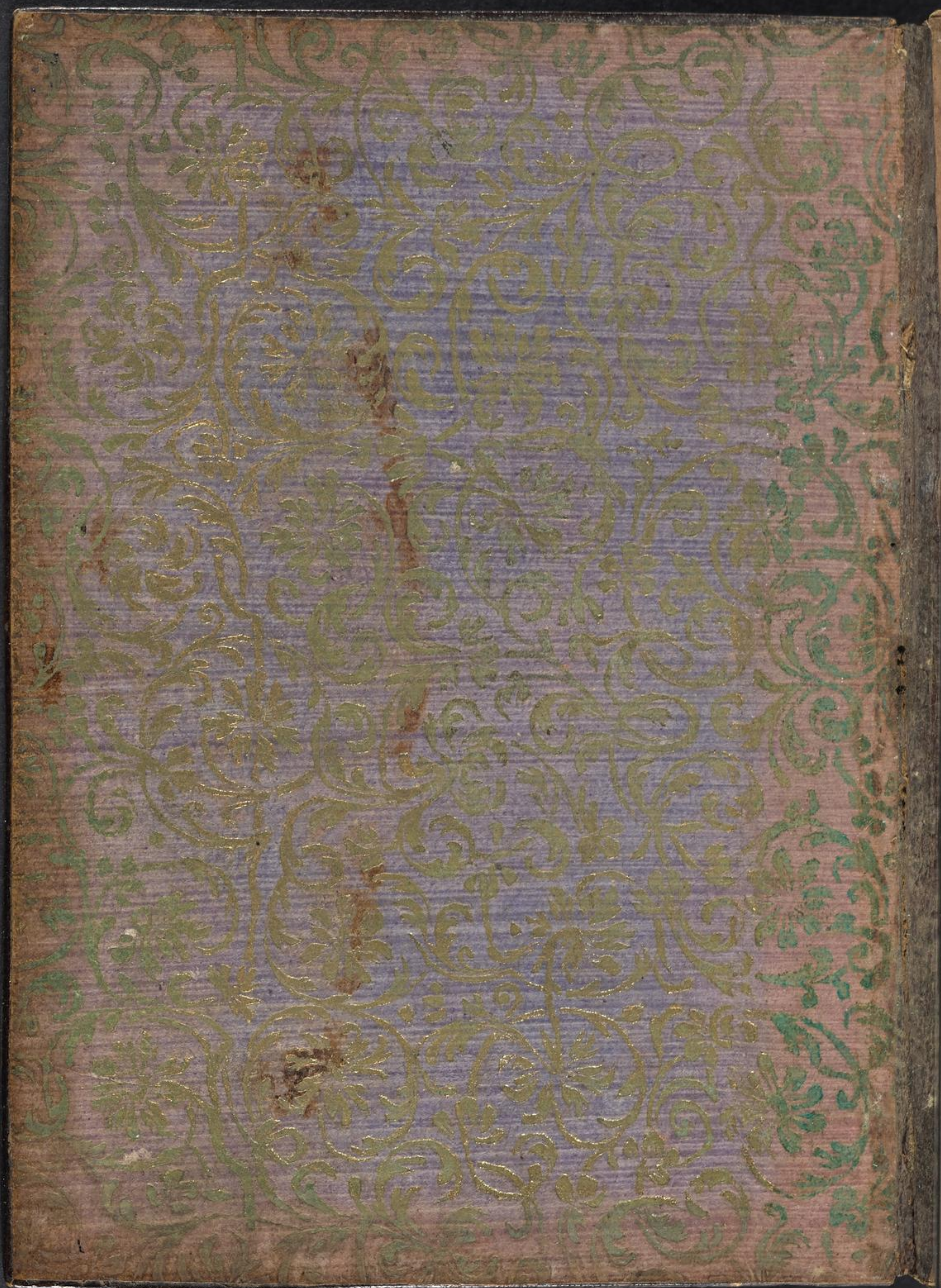
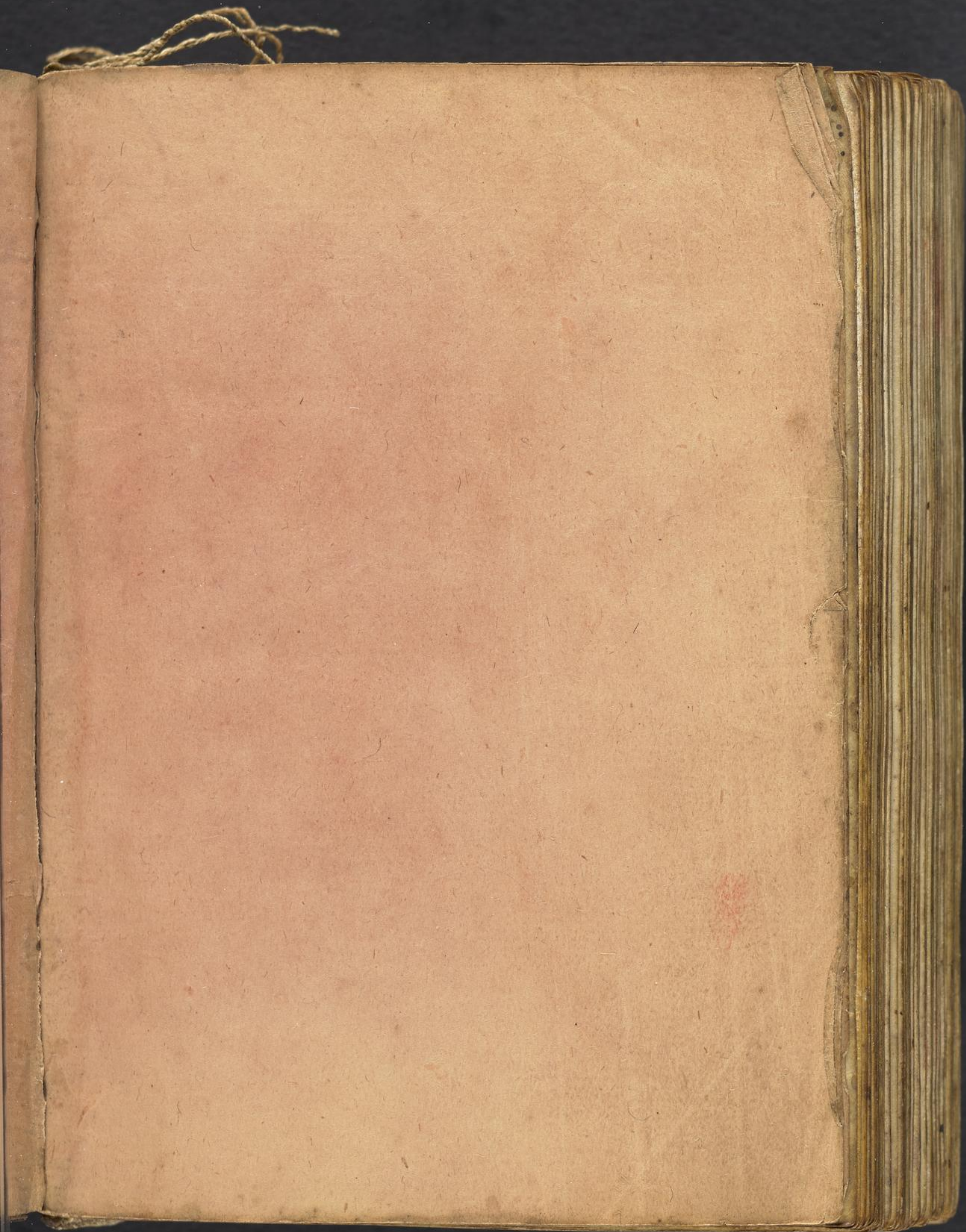
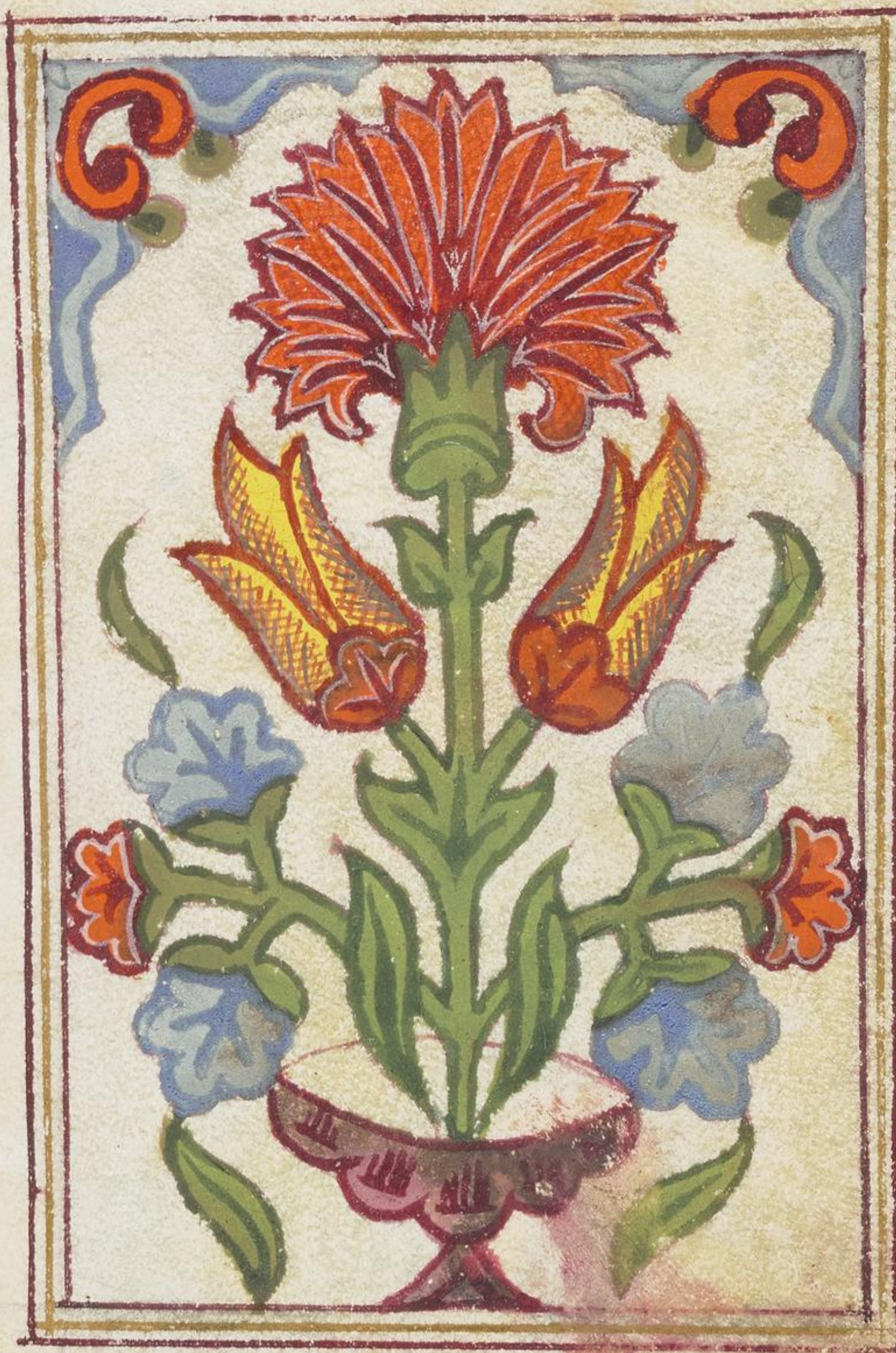

ԱՆԻ ԱՅՐ ՈՐ ՈՉ ԳՆԱՑ

Ի ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԱՄԲԱՐ

արշտաց ի ճանապարհի մեղա-
ւորաց նա ոչ եկաց. յաթոռս
ժանտից նա ոչ նստաւ ։

Այլ յօրէնս տն են կամք նր ։
յօրէնս նր խորհեսցի նա ի
տուէ եւ ի գիշերի. եւ եղիցի նա
ոպ ծառ որ տնկեալ է ի գնացս
ջուրց ։

Որ զպտուղ իւր ի ժամու տա
ցէ տերեւ նր մի թափեսցի եւ զա
մենայն զոր ինչ արասցէ յաջո
ղեսցի նմա ։

Ոչ այսպէս են ամբարիշտքն
ոչ այնպէս. այլ ոպ հողմ զփոշի
զի հոսէ ի վր երեսաց երկրի ։

Վասն այսորիկ ոչ յարիցեն
ամբարիշտք ի դատաստան տան.
եւ ոչ մեղաւորք ի խորհուրդս
արդարոց ։

Քանզի ճանաչէ տ̅ր զճանա
պարհս արդարոց · ճանապա
րհք ամպարշտաց կորիցեն ։
Սաղմք ․բ․ ի հեբրայեցւոցն երկուքն
սոքա ի միասին համարին ․ա․ ի թւ ։
Ընդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք
· եւ ժողովուրդք խորհեցա
ն ի նանունս ։
Յանդիման եղեն թագաւ
որք երկրի եւ իշխանք ժողով ե
ցան ի միասին · վասն տ̅ն եւ վս̅
օծելոյ նորա ։ Հանգիստ այս
ինքն մինչ այլայլութիւն կմ̅ ձա̅ փոփոխ
ումն ։
Խզեսցուք զկապանս նց̅ · եւ
ընկեսցուք ի մէնջ զլուծ նց̅ ։ Է
Բնակեալն երկինս ծիծա
ղեսցի զնոքօք · եւ տ̅ր արհամար
հեսցէ զնոսա ։
Յայն ժամ խօսեսցի ընդ

նոսա բարկութեամբ իւրով. եւ սը
րտմտութեամբ իւրով խռովես
ցէ զնոսա։
Բայց ես կացի թագաւոր ի նմա
նէ ի Սիոն ի լերին սըր
բոյ նր. պատմել զհրամա
նն տն։
Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու.
ես այս աւր ծնայ զքեզ։
Խնդրեա յինէն եւ տաց քեզ
զհեթանոսս. ի ժառանգու
թիւ քեզ եւ իշխանութիւ քեզ զա
մենայն ծագս երկրի։
Հովուեսցես զնոսա գաւա
զանաւ երկաթեաւ որպ զա
նօթս բրտի փշրեսցես զնոսա։
Եւ արդ թագաւորք զայս իմա
ստացարուք. խրատ եղարուք ա
մենեք եւս որք դատիք զերկ
իր։

Ծ. առայեցէք տն երկիւղիւ-
ցնծացէք առաջի նորա դողու-
Ը. նկալարուք զխրատ թեամբ ։
Որ զի մի բարկասցի տր․ և կո
րնչիցէք ի ճանապարհացն
արդարութե ։
Յ. ժամանակի յորժամ բոր
բոքեսցի բարկութի նորա ։
Ե. րանի ամենեցուն․ որք
յուսացեալ են ի նա ։ ի ժմնկի զի
փախչէր երեսաց յաբիսողոմայ։
Տէ. զի բազում եղեն նեղիչք գ
իմ․ բազումք յարեան ի վր իմ ։
Բ. ազումք ասեն զանձնէ
իմմէ․ թէ չէք փրկութի սորա
առ այ իւր ։
Դ. ու տր ապաւէն իմ ես
փառք իմ և բարձրացուցիչ գլ
խոյ իմոյ ։

Զայնուհետև խնդրեմ ես աւարտիր կար
դացի · կրօնաւորինձ խնդանէ որ
քոյ երգմէ ։
Ես ննջեցի նկրտանեղէ · զար
թեա՛ կեանք աւագնականն իմ է ։
Ո՛չ երկեայցես եթեփրաւոր
զաւուրց ենոցանէ · ուշ ուրջա
նակի պատուեան պաշարեալ
պահեմնզիս ։
Երետր եկիրկեա՛ զխամթիմ
զեղծեալ արեր զամենեսեան · որ
եկն ընդդէմ թշնամութե՛ խապրա
պարտուց · եղաաամ ամենայն
զաւորաց փշրեացես ։
Տ. Կ. երկրաւորթի խեղերացաղող
ողեանքս յատրշնութիւքս ։
Սոսանք է · իմաստութի ·
Ա ալ մա խրանաթ ։
կարդալ խնամ լու

աւ ինձ աստուած արդարութ

թե ի նեղութեան իմ ընդարձ
ակեցեր · ողորմեա ինձ եւ լուր
աղաւթից իմոց:

Ո րդիք մարդկան մինչեւ երբ
էք խստասիրտք · ընդէր սի
րէք զունայնութիւն եւ խնդրէք
զստութիւն:

Ծ անիջիք զի սքանչելի
արար տր զսուրբ իւր · Տէր
լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում
առ նա:

Բ արկանայք եւ մի մեղանչ
էք զորինչ ասէք ի սիրտս ձեր
յանկողինս ձեր զղջացարուք:

Զ ոհեցէք պատարագս
արդարութե · յուսացարուք
ի տր:

Բ ազումք ասեն թէ ո՞
ցուցցէ մեզ զբարութիւն

Է̅

նշանեցաւ առ մեզ լոյս երե
սաց քոց· ետուր ուրախու
թի սրտից մերոց:
Ի պտղոյ ցորենոյ· գինոյ ձէ
թոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:
Խաղաղութե յայսմ եւ նոյն
ննջեցուք եւ զարթիցուք· զի
դու տր̅ միայն առանձին յու
սով քո բնակեցուցեր զմեզ:
Սաղմոս Ե̅· ի կատարած վիճա
կելոց Սաղմոս Դաւթի:
Զբանից իմոց ունկն դիր տր̅
եւ ի միտ առ զաղաղակ իմ:
Նայեա ի ձայն աղաւթից իմ
ոց· թագաւոր իմ եւ ա̅ծ իմ:
Առ քեզ աղաչեմ տր̅ ընդ
առաւաւտս լուիցես ձայնի ի
մում· ընդ առաւաւտս պատրա
ստ եղէց յանդիման լինել առ
քեզ:

Ո՛չ թէ աստուած կամիս զանաւ-
րէնութի՝ եւ ոչ բնակեն առ քեզ
չարք· մի անաւրէնք բնակ ես-
ցեն առաջի աչաց քոց:
Ատեցեր զայնոսիկ որ գործեն
զանաւրէնութի· կորուսան
ես զամենեսեան որ խաւսին
Զայր արիւնահեղ եւ սուտ:
զնենգաւոր պիղծ առնես դու
տր· այլ ես բազում ողորմութե
քում մտից ի տունքո յերկիր
պագից ի տաճար սբ քո երկիւղ
Տր առաջնորդեա ինձ իւ քո:
յարդարութեքում վասն թշ
նամեացիմոց· ուղիղ արա ա-
ռաջի իմ զճանապարհս քո:
Ո՛չ գոյ ի բերան նց ճշմարտու-
թի· եւ սիրտք նոցա նանրեալք են:
Որպէս գերեզման բացեալ է կոկ

որդ նոցա· լեզուօք իւրեանց
նենգաւորք եղեն:
Դատեա՛ զնոսա ա՛ծ զի անկ
ցին ի խորհրդոց իւրեանց ըստ
բազում ամպարշտութեն նոցա
մերժեա՛ զնոսա զի դառնացու
ցին զքեզ:
Ուրախ լիցին ամենեքեան
որ յուսացեալ են ի քեզ· յաւիտ
եան ցնծասցեն· բնակեսցես
դու ի նոսա:
Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք
անուան քո· զի օրհնեսցես
դու զարդարն· տր ոպ զինու
հաճութեամբ պսակեցեր զմեզ:
Սաղմոս Զ․ ի կտրծ ընդ աւրհնու
թիւնս ութերորդացն Սղ դւթ:
Գ Տր մի՛ սրտմտութեամբ յան
դիմաներ զիս· եւ մի՛ բարկութե

քով նորատեղծս:

Ողորմեա ինձ տր զի հիւանդ
եմ ես. բժշկեա զանձն իմ զի
խռովեցան ոսկերք իմ:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. եւ
դու տր մինչեւ յե՞րբ:

Դարձ տր եւ փրկեա զանձն
իմ. կեցո զիս տր վասն ողորմ
ութեան քում:

Զի ոչ ոք է որ ի մահու յիշէ
զքեզ. կամ ի դժոխս խոստո
վան առնի առ քեզ:

Վաստակեցի ես ի հեծութե
ան իմում. լուացի զամ գիշեր զմա
հիճս իմ. եւ արտասուօք իմ
ովք զանկողինս իմ թացի:

Խռովեցաւ ի սրտմտութե
նէ ակն իմ. մաշեցայ ես ի վերայ
ամենայն թշնամեաց իմոց:

բաց կացէք յինէն յամենե
քեան. որք գործէք զանօրէնու
Լուաւ տր ձայնի լալոյ ի(թի:)
մոյ. լուաւ տր աղաչանացիմոց.
եւ տր զխնդրուածս իմ ընկալաւ.
Ամաչեսցեն եւ խռովեսցին ի
յոյժ ամ̅ թշնամիք իմ. դարձցին
յետս եւ ամաչեսցեն յոյժ վաղ
վաղակի եւ խռովեսցին:

Սաղմոս Է. ի կատարած սաղմոս
ի դաւիթ. Զոր ասաց տն̅ վն̅ քու
սայ որդւոյ յեմինայ:

ՏՐ Ած̅ իմ ի քեզ
յուսացայ ապրեցո
զիս. յամենայն
հալածչացիմոց ապրեցո զիս:
ուցէ յերբէք յափշտակի
ցէ որպէս առիւծ զանձն իմ.
ոչ ուր իցէ որ փրկիցէ եւ ոչ այն

որ ապրեցուցանիցէ ։
Տ ա̄ծ իմ եթէ արարի զայս
թէ իցեն անաւրէնութիւնք ի ձե-
Թէ հատուցի երբէք ռս իմ ։
այնոցիկ որք հատուցին ինձ
չար․ անկեայց ես ի թշնամե-
աց իմոց ընդունայն ։
Հալածեսցէ ապայ թշնամին
զանձն իմ հասցէ եւ կոխեսցէ
յերկիր զկեանս իմ․ եւ զփառս իմ
ի հող բնակեցուսցէ ։
Արի տ̄ր բարկութեամբ քով․ եւ բա
րձր լեր ի սահմանս թշնամեաց ի
Զարթիր տ̄ր ա̄ծ իմ ի հր մոց ։
րամանաւ քո զոր պատուիրե-
ցեր․ եւ ժողովք ժողովրդոց
շուրջ եղիցին զքեւ ։
Վասն այսորիկ ի բարձունս
դարձ տ̄ր․ եւ տ̄ր դատի զժողո

Սաստ արա՛ իմ ձայն քոյ ըստ ար-
դ արութեան քում · ըստ յանձ
բծութեան քում որ յիս :

Լուսաւորեացին հարկք եւզ
մեղաւորաց · եւ յաւելեցես
զիս ապաշխարող :

Որ քննես զսիրտս եւ զերիկա-
մունս Աստուած արարչապար · յիրաւունս
յաւգնութիւն ինձ եղիջ՝ որպէսզի
ցուցանեն զայնոսիկ որոց ղը
ղենն արարիչք :

Տ դասաւոր արարչար՝ հը
զաւր եւ երկայնամիտ խօ-սոց
ամէն զզարթուցեալ իւր զաւր
հանապազ :

Կամ թէ ոչ զամենայն բա-
նս զատուցեր արեամբ եւ զա-
ղեղն իւր լարեալ · իմաստ պա-
տրաստ ունելով զանօթս մա

հու զնետս իւր այրեցէ
լովք գործեալ ։
Ա. հաւասիկ երկնեաց զան
օրէնութի․ յղացաւ զցաւս
և ծնաւ զանիրաւութիւն ։
Գ. ուբ զոր փորեաց և պեղ
եաց ի նոյն անկցի ի խոր
խորատ զոր և գործեաց ։
Դ. արձցին ցաւք ի գլուխ
ն որա․ ի վերայ գագաթան
նր անօրէնութիք իւր իջցեն ։
Խ. ոստովան եղէց տն ըստ
արդարութեն նր․ սաղմոս ա
սացից անուան տն բարձրե
լոյ ։ Սաղմոս Ը̅ ի կատարած
ի վր̅ հնձանաց Սղ̅ ի դաւիթ ։
Տր̅. Տր̅ մեր զի սքանչելի է ա
նուն քո ի վերայ յամ երկրի ։
Հ. ամբարձաւ մեծվայելչու Ը̅

Թիւ քո ի վերոյ քան զերկինս. ի
բերանոյ մանկանց տղայոց
և ստնդիեայց հաստատե
ցեր զօրհնութիւն:
Վասն թշնամեաց քոց. զի
եղծցի թշնամին եւ հակառակ
Տեսից զերկինս զգործս (որդն:
մատանց քոց. զլուսին եւզաս
տեղս զոր դու հաստատեցեր:
Ովէ մարդ՞ զի յիշես դու զնա-
կամ որդի մարդոյ թէ այց ինչ
արասցես դու նմա:
Փոքր ինչ խոնարհ արարեր
զնա քան զհրեշտակս. փա
ռօք եւ պատւով պսակեցեր
զնա եւ կացուցեր զնա ի վերայ
ամենայն ձեռագործաց քոց:
Զամենայն ինչ հնազանդ
արարեր ի ներքոյ ոտից նորա

զխաշն եւզարջառ ամենայն
Նս եւ զգազանս վայրի · զթռչու-
նս երկնից զձկունսածովու որ
շրջին ընդ շաւիղս ծովու ։
Տէր Տէր մեր որպէս սքանչելի է ա-
նուն քո յամենայն երկրի ։

Սաղմոս Թ · Փոխաղայս իզ · ի կա-
տարած վասն գաղտնեաց
Որդւոյ սղ̃ դաւթի ։

Գոհացայց զքեզ
տր̃ բոլորով սրտիւ իմով
պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո ։
Ուրախ եղեց եւ ցնծաց
այց ի քեզ · սաղմոս ասացից
անուան քո բարձրելոյ ։
Ի դառնալ յետս թշնամեաց
իմոց · տկարասցին եւ կորիցեն
յերեսաց քոց ։
Զի արարեր զդատաստան իմ

իմ եղիր առանձին . նմանապէս յա
թոռ դատաւոր արդարութ̅ե
Սաստեցեր ի հեթանոսս և
կորեաւ ամպարիշտն . զանու
ն նոցա ջնջեցեր յաւիտեանս
յաւիտենից եւ թշնամոյն զէն
պակասեաց մինչ իսպառ :
Զքաղաքս յաւերեցեր և կո
րեաւ յիշատակ նոցա աղաղակաւ :
Տ̅ր կայ նստի յաւիտեան .
պատրաստ արար զաթոռ
իւր ի դատաստան սմին :
Ինքն դատի զաշխարհս ար
դարութ̅բ . եւ ժողովուրդս
իւր ուղղութ̅բ :
Եղեւ տ̅ր ապաւէն տնանկի .
աւգնական ի նեղութ̅ե ի դէպ
ժամանակի :
Յուսասցին ի քեզ ամենե

քեան ոյք գիտեն զանուանքո
զի ոչ թողեր ցես զայնոսիկ որ
խնդրեն զքեզ տր

Ս աղմոս ասացէք տն որբը
նակեալ է ի սիովն · պատմե
ցէք ի հեթանոսս զգործս նր:

խնդրել զարիւն նոցա յի
շեաց · եւ ոչ մոռացաւ տր զա
ղաղակս տնանկաց:

Ո ղորմեա ինձ տր եւ տես զխո
նարհութի իմ ի թշնամեաց ի
մոց · ոչ բարձր արարեր զիս ի
դրանց մահուանէ:

Ո րպէս պատմեցից զամե օր
հնութիւնքո ի դրունս դստեր
սիոնի · ցնծացայց ի փրկութե
քում:

Ը նկլան հեթանոսք յա
պականութե իւրեանց զոր ա
րարին · յորոգայթ զոր թաքու

ցին առցէ զոտս նոցա ։
Ճանաչի տր̄ առնել զդատաս
տանս իւր · եւ գործս ձեռաց իւ
րեանց կապեցին մեղաւորք ։
Դարձցին մեղաւորք անօր
էն ի դժոխս · եւ ամենայն հե
թանոսք որք մոռացանն զա̄ծ ։
Ո՛չ իսպառ մոռանայ տր̄ զաղ
քատն · համբերութիւն տնանկ
աց մի կորիցէ իսպառ ։
Արի տր̄ եւ մի զաւրասցի մարդ
դատեսցին հեթանոսք առաջ
Կացո տր̄ աւրէնսդիր ի քո ։
ի վերայ նոցա · եւ ծանիցեն հե
թանոսք թէ մարդիկ են ։
Ընդէր տր̄ կացեր ի հեռաս
տանէ · անտես արարեր ի դէպս
նեղութե ժամանակի ։
Յամբարտաւանել ամպար

հրով այրի աղքատն՝ արգելցին
ի խորհուրդս խաբեանց զոր և
խորհեցան։
Զի գովի մեղաւորն ի ցանկու-
թի անձին իւրոյ՝ որ զրկէն՝ նմա
գովի։
Եւ ընդ Տէր բարկաց-
ոյց մեղաւորն զած. ըստ բազ-
ում բարկութե իւրում թէ ոչ խն-
դրէ։
Ոչ է ած առաջի աչաց
նր. պղծեն ճանապարհք նր
յամենայն ժամ։
Բարձեալ են իրաւունքդ յե-
րեսաց նր. ի վերայ ամ թշնա-
մեաց իւրոց տիրեսցէ։
Ասաց ի սրտի իւրում թէ ոչ
սասանեցայց. ազգէ յազգ ա-
ռանց չարի։
Անիծք դառնութի և նենգ-
ութի լի է բերան նր. ի ներքոյ լեզ

ցին առցէ զոտս նոցա ։
Ծանաչի տր առնել զդատաստա
տանս իւր ։ եւ գործս ձեռաց իւ
րեանց կապեցին մեղաւորք ։
Դարձցին մեղաւորք անդր
ի դժոխս ։ եւ ամենայն հե
թանոսք որք մոռացան զած ։
Ո՛չ իսպառ մոռանայ տր զաղ
քատն ։ համբերութիւն տնանկ
աց մի կորիցէ իսպառ ։
Արի տր եւ մի զաւրասցի մարդ
դատեսցին հեթանոսք առաջի
Կացո տր աւրէնսդիր ի քո ։
վերայ նոցա ։ եւ ծանիցեն հե
թանոսք թէ մարդիկ են ։
Ընդէր տր կացեր ի հեռ աս
տանէ ։ անտես արարեր ի դէպ
նեղութե ժամանակի ։
Յամբարտաւանել ամպար

շտի այրի աղքատ՝ արգելցին
ի խորհուրդս իւրեանց զոր և
խորհեցան ։
Զ ի գովի մեղաւոր ի ցանկու-
թի անձին իւրոյ՝ որզրկէն եհա գովի ։
Բ սկընդէր բարկաց
ոյց մեղաւորն զած· ըստ բազ
ում բարկութե իւրում թէ ոչ խն դրի ։
Ո չէ ած առաջի աչաց
նր· պղծեն ճանապարհք նր
յամենայն ժամ ։
Բ արձեալեն յիրաւունք քո յե
րեսաց նր· ի վերայ ամթշնա
մեացիւրոց տիրեսցէ ։
Ա սացի սրտի իւրում թէ ոչ
սասանեցայց· ազգէ յազգ ա-
ռանց չարի ։
Ա նէծք դառնութի և նենգ
ութի լի է բերան նր· ի ներքոյ լեզ

ուաւ նր̄ ցաւք և վաստակք =
Նստի դարանեալ ընդ մեծամե
ծս ի գաղտնիս · սպանանել զան բիծն =
Աչք նր̄ ի տնանկս հայէին ·
դարանի ի գաղտնիս որպէս առիւծ
ի մորսոջ իւրում =
Դարանի յափշտակել զաղքատն ·
յափշտակել զաղքատն և ձգել զնա =
Յորոգայթիւր խոնարհեցու
ցէ զնա · խոնարհեսցի և անկցի
ի տիրել իւրում ի վր̄ տնանկաց =
Ասաց ի սրտի իւրում թէ
մոռացաւ ա̄ծ · դարձոյց զերե
սս իւր զի մի տեսցէ իսպառ =
Արի տր̄ ա̄ծ իմ բարձր եղիցի
ձեռն քո՛ և մի մոռանար զտնան կս =
Վասն ընդէ՞ր բարկացոյցամ
պարիշտն զա̄ծ · զի ասաց ի սր
տի իւրում թէ ոչ քննի =

Տեսանես դու զնեղութիւն եւ
սրտմտութի հայիս ի քեզ թող
եալ է աղքատ. և որբոյն դու ես
օգնական ։

Խորտակեսցի բազուկ մե
ղաւորին և չարի. խնդրեսցին
մեղք նորա և մի գտցի ։

Տր թագաւոր յաւիտեանս
յաւիտենից. կորիցեն հեթա
նոսք յերկրէ նորա ։

Զցանկութի տնանկաց լու
ար Տր պատրաստութի սրտ
տից նոցա հայեցաւ ունկն քո ։

Դատաստանել որբոյն եւ տնա
նկի՝ զի մի՛ եւս յաւելուցու մարդ
խեթծ աբանել իւրում իվերայ
երեսաց երկրի ։ Գոհաբանու
թիւնք են. Ի կատար ած սա
ղմոս Իդաւիթ ։

տր յուսացայ զդ աս
էք ցանձնիմ. փո

խեցիր ի լերինս որ
պէս ճնճղուկ ։

Զի ահա մեղաւորք լարեցին
զաղեղունս իւրեանց. պատր
աստ արարին զնետս ի կապ
արճս. ձգել ընդ խաւար այնո
ցիկ որ ուղիղ են սրտիւք ։

Զոր դուն շինեցեր աւերե
ցին. իսկ արդարն զի՞ արար ։

Տր ի տաճար սբ իւրում. տր
յերկինս յաթոռ իւրում ։

Աչք նր ի խոնարհ հային. ար
տեւանունք նորա քննեն զոր
դիս մարդկան ։

Տր քննէ զարդարն եւ զամ
պարիշտն. որ սիրէ զմեղս ա
տեայ զանձն իւր ։

Տեղասցէ իվերայ մեղաւոր
աց. որոգայթ. հո՛ւր եւ ծծում.
այս՝ մրրկին բաժին բաժակի նոց:
Զի արդարէ տր զարդարութի
սիրէ. զուղղ ուղղութի տեսանեն
երեսք նորա:
տունք Ը. ի կատարած իվերա
ութերորդին Սղ իդաւիթ: Ժա
Ապրեցո զիս տր՝ զինուազե
աց սբ. նուազեցին ճշմարտու
թիւք յորդւոց մարդկանէ:
Նանիր խաւսեցաւ այրընդ
ընկերի իւրում. շրթամբքն ե
նգաւորաք սրտէ խորհրդ խօ
Սատակէ տր զամ սեցաւ:
շրթունս նենգաւորս. եւզլե
զու մեծաբանս:
Որք ասացին՝ զլեզուս մեծս
ցուցուք. շրթունք մեր առ

Մեզ են եւ որ մեր ովէ տր =

Վասն տառապանաց աղ-
քատի և հեծութեան տնանկի`
այժմ յարեայց ասէ տր. եդից
զփրկութիւն և համարձակե-
ցայց ի նոսա =

Բանք տն են բանք սբ. որպէս
արծաթ ընտրեալ. և փորձեալ
յերկրէ սրբեալ և պարզ եաւ
եւթնպատիկ ի հողոյ =

Դու տր պահեսցես և ապրե-
ցուսցես զմեզ. յազգէ յայսմա-
նէ մինչև յաւիտեան =

Շուրջանակի ամպարիշտք`
շրջին ըստ բարձրութեան քում
մեծարացես դու զորդիս մա-
րդկան = Սաղմոս ԺԲ. ի կատա-
րածի սաղմոս Դաւթի =

Մինչև յերբ տր մոռանաս զիս

ԺԷ

իսպառ. մինչ յերբ դարձու-
ցանես զերեսս քո յինէն:
Մինչ յերբ դնեմ զխորհու-
րդս յանձն իմ. եցաւք սրտի իմ
ըզաւուրս:
Մինչ յերբ բարձրասցի թշ-
նամին իվերայ իմ. նայեաց լուր
ինձ տր ածիմ:
Լուսաւոր տր աչացիմոց. զի
մի երբէք ննջեցից ի մահ:
Մի ասասցէ թշնամին թէ
յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ
ցնծասցեն թէ ես սասանեցայց:
Ես յողորմութե քո տր յու-
սացայ` ցնծասցէ սիրտ իմ ի
փրկութե քում. աւրհնեցից
զտր զբարերարն իմ: սումբ ժգ
ի կատարած սաղմոս Դթի:
Ասաց անզգամն ի սրտի ժգ

իւրում. Թէ ոչ գոյ ած =
Ապականեցան և պղծեցան
յանաւրէնութե իւրեանց. և
ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրութի:
Տր յերկնից նայեցաւ յամ
որդիս մարդկան. տեսանել
թէ իցէ ոք իմաստուն որ խնդ
րիցէ զած =
Ամենեքեան խոտորեցան
իմիասին անպիտանացան:
Ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրու
թի. և չէ ոք մինչև իմի:
Որպէս ոչ ծանիցեն ամենե
քեան. որ գործեն զանօրէնու
թի:
Որք ուտէին զժողով
ուրդ իմ ոպս զկերակուր հացի
և զտր ոչ կարդացին:
Անդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր
ոչ իցէ երկիւղ. զի տր է ազգ
արդարոց:

Զխորհուրդ աղքատին ա-
մաչեցուցէք զի տէր է յոյս նր:
Ո՞ տացէ ի սիոնէ զփրկութի
իէլի ի դարձուցանել տն զգե
րութի ժողովրդեան իւր ցն
ցնծասցէ յակոբ ուրախ ե
ղիցի իէլ: Սաղմ ԺԴ. ի կատարած
սղ դաւթի:

Տէր ո՞ պանդխտեսցէ ի խո
րանի քում. կամ
ո՞վ բնակեսցէ ի
լեառն սուրբ քո:
Որ գնայ անբիծ գործէ զար
դարութի. խաւսի զճշմար
տութի ի սրտի իւրում:
Որ ոչ նենգաւորեաց լեզ
ուաւ իւրով. և չար ընկերի
իւրում ոչ արար:
Նախատինս ի մերձաւոր

ացնա ոչ առնու. արհամ ար
հեալ է առաջի նր չարագործ.
Զ երկիւղածս տն փառաւոր
առնէ. որ երդնու ընկերի իւ
րում եւ ոչ ստէ =
Զ արծաթ իւր ի վաշխ տուեա
ոչ տայ. կաշառ ի վերայ ա
նմեղաց ոչ առնու. որ զայս ա
րասցէ նա մի սասանեսցի
յաւիտեան: փառք
Է. Յարձանագիր սղ ի դթ :
Ժ Պ ահեա զիս տծ զի ի քեզ
յուսացայ. ասացի տն տր
իմ ես դու. եւ բարեաց իմոց ի
քեն են =
Ս րբոց քոց որ են յերկրի քում
սքանչելի արարեր զամենա
յն կամս իմ ի նոսա =
Յ աճախեցին հիւանդութիւնք

նց. յետ այսորիկ ապա վաղ
վաղեցին =
Ոչ ժողովեցից զժողովս նց
յարեանց. և ոչ յիշեցից զանուա
անս նց ի շրթունս իմ:
Տր բաժին ժառանգութե ի
մոյ՝ և բաժակի իմոյ. դու ես որ
այսօրէն դարձուցանես զժառ
անգութիւն իմ յիս =
Վիճակք ելեին ինձ ընդ ընտրեալ
րս. և ժառանգութիւն իմ հաճոյ
եղև ինձ =
Օրհնեցից զՏր որ խելամու
տ արար զիս. մինչև գիշերի
ևս խրատեցին զիս երիկամու
նք իմ:
Յառաջագոյն տեսա
նէի զՏր առաջի իմ յամ ժամ զի
ընդ աջմէ իմ է զի մի սասան
եցայց =
Վասն այսորիկ ու

բանաւորել սիրոյն եւ ընծայա-
լեզուին եւս եւ ամաւորն իմն խնդա
կեցցէ յաւէտ:
Զի ոչ թողցես զանձն իմ ի դժ
ոխս. եւ ոչ տացես սրբոյ քում
տեսանել զապականութիւն:
Ցուցեր ինձ զճանապարհս
կենաց. լցուցեր զիս ուրախու
թբ երեսաց քոց. եւ քաղցրութե
նէ վայելչութե աջոյ քում մինչեւ ի
ժդ սպառ: սո՛ ձա. աղօթք Դւթ:
Լուր տր արդարութեան նայե
ա ի խնդրուածս իմ. ունկն դիր
աղօթից իմոց զի ոչ շրթամբք
նենգաւորաց:
Յերեսաց քոց իրաւունք իմ ել
ցեն. աչք իմ տեսցեն զուղղ
Փորձեցեր զսիրտ իմ ութիւն:
քննեցեր ի գիշերի. փորձեցեր

զիս նոյն զտառապեալս անհնարատու (թի:

Մի՛ խաւսեսցի բերան
իմ զգործս որդոց մարդկան-
վն բանից շրթանց քոց եւ
պահեցից զճնպրհս խստաս:

Հաստատեա՛ զշաւիղս իմ ի
ճանապարհէք ոււմ զիմիգայ
թակղեսցին գնացք իմ:

Ես առ քեզ տր կարդացի զի
լուար ինձ ած. խոնարհեա ու
ատխս զունկն քո եւ լուր բանից ի

Սքանչելի՛ արարեր զող (մոց:
որմութիւնս ո փրկես զայնո
սեկ որ յուսացեալ են ի քեզ. զյայ
նցանէ որք հակառակ կան աջոյ

Պահեա զիս ծտ բիբ ա (կն:
եւ ած ի հովանի թեւոց քոց. ծա
ծկեսցես զիս յերեսաց ամպա
րշտաց որք տառապեցուցին
զիս:

Թշնամիք զանձն իմ պաշարե-
ցին՝ իճարպս իւրեանց արգե-
լան. բերանք նց̄ խօսեցան
զամբարտաւանութի̄=
Մերժեցին զիս՝ եւ այժմ դար
ձեալ պաշարեցան զինև. աչս ե
դին խոնարհեցուցանել զերկ
Համարեցան ինձ. որպ̄ կիր=
առիւծ զի պատրաստ է յորս.
որպէս կորիւն առիւծու՝ զի
նստի դարանեալ=
Արի՛ տ̄ր՝ ժամանեա նց̄ եւ խա
փանեա զնոսա. փրկեա զանձ
ն իմ ամպարշտաց իւրոյ եւ
ձեռաց թշնամոյն=
Տր կորոյ զնոսա յերկրէ բա
ժանեա՛ եւ խափանեա զնոսա
ի կեանս իւրեանց=
Գաղանեօք քո լցան.

որովայնք նց : յագեցան կերա
կրովք՝ և Թողեն զմնացուածս
տղայոց իւրեանց :

Ես արդարութբ երևեցայց
երեսաց քոց յագեցայց յերև
ել փառաց քոց : Գուբղայս ԺԷ
իկատրծ իմջ պատերազմող նահ
ատակին ծառայիւն տն դաւԹի .
Զոր խօսեցաւ ընդ տն զբանս օր
հնութե սյաւուր յորում փրկեց
զնա տր ի ձեռաց ամ Թշնամեաց
է ի ձեռաց սաւուղայ

իրեցից զքեզ տր զաւ
րուԹիւն իմ · տր հաս
տատիչ իմ · ապաւէնիմ և փրկիչ
Ած · աւգնական իմ · և [illegible] =
ես յուսամ ի նա ապաւէն իմ ·
եղջիւր փրկուԹե իմոյ ընդունա
կալ իմ է :

Օրհնեալ կարդացից զՏէր
եւ ի թշնամեաց իմոց ապրեցայց:
Շրջեցան զինեւ երկունք
մահու. եւ հեղեղք անօրէնու
թեան խռովեցուցին զիս:
Երկունք դժոխոց պաշարեցին
զիս. ժամանեցին ինձ որոգայ
թք մահու:
Ի նեղութեան իմում առ Տէր
կարդացի. եւ առ Աստուած իմ աղաղակեցի:
Լուաւ ի տաճարէ սրբոյ
իւրմէ ձայնի աղօթից իմոց. եւ
աղաղակ իմ առաջի նորա մտցէ
յականջս նորա:
Սասանեցաւ եւ դողացաւ երկիր
եւ հիմունք լերանց սասանե
ցան. եւ խռովեցան զի բարկա
ցաւ ի վերայ նոցա Աստուած:
Ել ծուխ բարկութենէ նորա

և հուր յերեսաց նր բորբոքե
ցաւ. և փայլատակունք հա
տան ի նմանէ ։

Խոնարհեցոյց զերկինս և
էջ. և մէգ ի ներքոյ ոտից նր ։

Ե[illegible] ի քրովբէս և թռեաւ ս
լացաւ նա ի թեւս հողմոց ։

Եդ զխաւար ի ծածկոյթ
իւր՝ և շուրջ զնովաւ են յարկք
իւր. և խաւարային ջուրք մթին
ի յամպս օդոց ։

Ի փայլատակել նորա առա
ջի նր՝ ամպք անցուցին զկար
կուտ և զկայծակունս հուր ։

Որոտաց տր յերկնից՝ և բար
ձրեալն ետ զձայն իւր՝ ի կար
կուտ և ի կայծակունս հր ։

Առաքեաց զնետս իւր և ցրը
ուեաց զնս. յաճախեաց զփայ

լատակունս յաճախեաց եւ խռովեցոյց զնս:
Երեւեցան աղբերք
ջուրց. եւ յայտնեցան հիմունք
աշխարհի:
Իսաստելոյ քումմէ տր. եւ ի շն
չել հոգւոյ բարկութե̄ քո :
Առաքեաց ի բարձանց ընկա
լաւ զիս. ընկալաւ զիս ի ջու
րց բազմաց:
Փրկեսցէ զիս տր ի թշնամե
աց իմոց հզաւրաց. եւ յատելե
լեաց իմոց զի հզօրեցին քան զ
իս:
Կանխեցին ինձ յաւուր
չարչարանացն իմոց. եղեւ տր
հզաւրիչ իմ եւ եհան զիս յան
դորր. եւ փրկեսցէ զիս տր զի
կամեցաւ զիս:
Հատուսցէ ինձ տր ըստ ար
դարութե̄ իմում. ըստ անբծու-

թէ իմում հատուսցէ ինձ ։

Զի պահեցի զճանապարհս
տն․ եւ ոչ ամպարշտեցայ յայ իմմէ ։

Զի ամենայն իրաւունք նր
առաջի իմ են․ զարդարութի
իւր ոչ իբացեա արարյինէն ։

Եղէց եւ ես անբիծ ընդ նմա․
զգուշացայ յանօրէնութե
նէ իմմէ ։

Հատուսցէ ինձ տր ըստ ար
դարութե իմում․ ըստ սրբու
թե ձեռաց իմոց առաջի աչաց

Ընդ սրբոյն սբ եղիցես իմոց ։
ընդ առն անմեղի անմեղ եղից
ես՝ ընդ ընտրեալ եղիցես․ եւ ընտրեալ
թիւրսն կործանեսցես ։

Դու զժողովուրդ խոնար
հս կեցուցանես․ զաչս ամ
բարտաւանաց դու խոնարհե
ցուցանես ։

Դու լուսաւոր առնես զճրագ
իմ. տր ած իմ լուսաւորեա զխաւա
րիմ:
Ին փրկեցայց ի փորձու
թենէ. ած իմով անցից ընդ պա
րիսպս:
Ած իմ անբիծ են ճանապարհ
քո. եւ բանք տն ընտիր են. եւ պաշտպա
նէ ամենեցուն որ յուսան ի նա:
Վասն զի ով է ած. բայց ի տե.
կամ ով է ած բայց յայ մերմէ:
Ած որ զգեցուցեր ինձ զաւրու
թի. եւ եդիր յանբծութե զճանա
պարհս իմ:
Հաստատեցեր զոտս իմ ոպ
զեղջերուի. եւ ի վերայ բարձանց
կացուցեր զիս:
Ուսուցեր զձեռս իմ ի պատե
րազմ եւ արարեր զբազուկս իմ
ոպ զաղեղն հաստ. եւ ետուր

ինձ զպաշտպանութի փրկու
Աջ քո՛ ընկալաւ զիս թեան:
և խրատ քո կանգնեցոյց զիս ի ս
պառ. և խրատ քո ուսուսցէ զ
Ընդ արձակեցեր զգնա իս:
ցս իմ ի ստորև իմմէ. և ոչ տ
կարացան շաւիղք իմ:
Հալածեցից զթշնամիսն իմ
և հասից նց և ոչ դարձայց ի նո
ցանէ մինչև սպառեցից զնոս:
Նեղեցից զնոսա՝ և ոչ ևս կա
րասցեն կեալ. անկցին ի նե
րքոյ ոտից իմոց:
Զօրացուցեր ինձ զաւրութե
ի պատերազմ. զարուցեալսն
ի վերայ իմ ներքոյ իմ արարեր:
Զթշնամիս հալածական ա
րարեր՝ և զատելիս իմ սատակե
Աղաղակեցին՝ և ոչ ոք ցեր:

էր որ փրկէր զնոսա · կարդացին
առ տր և ոչ լուաւ նոցա =
Մանրեցից զնս ոպ փոշի ա-
ռաջի հողմոյ · որպէս կաւ զու
հարթեցուցից զնս =
Փրկեսցես զիս տր ի հակառա
կութենէ ժողովրդոց · կացուս
ցես զիս գլուխ հեթանոսաց =
Ժողովուրդ զոր ոչ գիտէի
ծառայեաց ինձ և ի լուր ական
ջաց լուաւ ինձ =
Որդիք օտարաց ստեցին
ինձ · որդիք օտարաց մաշե
ցան և կաղացան ի շաւղաց ի-
րեանց =
Կենդանի է տր և աւրհնեա
լ է ած · բարձրեղիցի ած փր
կութեիմոյ =
Աձ որ խնդրէ զվրէժ իմ · և հը

նաղանդ առնել զժողովուրդս
ընդ ինև =

Ե րկնչիմ ի թշնամեաց իմոց
բարկացողաց. յայնցանէ որ
յարուցեալ են ի վերայ իմ բարձր
արարեր զիս՝ կյառնէ՝ անիրաւ
է փրկեցեր զիս =

Վ ասն այսորիկ խոստովան
եղէց քեզ ի հեթանոսս. և ան
ուանքում սաղմոս ասացից =

Մ եծարարեր զփրկութիւն
թագաւորի նր̄ առնել ողոր
մութի ընդ օծելոյ նր̄. ընդ
դաւթի և ընդ զաւակի նորա
ազգէ մինչ յաւագգ = Գոփղ ծ
առնէ. Աւրհնութիւն մովսէ
սի Որդւոցն իլի =
Օրհնեսցուք զտր̄
զի փառաւքէ փա

ռաւորեալ ։

Օ հեծեալս եզերիկվարս ընդ
կեց իծով ադամականընդդու
նեղի իմոր · եւ եղեւ ինձ իփրկու
Ս ա՛ կերմած` եփառսա (թի ։
որ առնեմզաս ածհարիմց`
եւար ձրարարիցզաս ։
Տ խորաուկեզպատերազ
մոնմս · մր անուն նորա ։
Օ ընտիրս արանց` եզընտի
րս սպառազինաց · զկաու
եզերիվարս եզամզորութի
փառ առնի ընկեցիծով ։
Ծ ով ծածկեաց զնս` ընկղմն
յանդունդս խորոց` իբրեւ
Վ Չքո մր փառաւոր (վէմս ։
ս իորով բեալէ զարութե՛ ազ քոմր
խորհրդակեաց զթշնամիսքո ։
Լ ամեն ուեֆ փառաւց քոց

մանրեցեր զհակառակորդս
քո. առաքեցեր զբարկութիւն
սրտմտութեան քո եւ եկեր զնո
սա որպէս զեղէգն:

Հոգի զայրութեան սրտմտու
թեան քո պատառեցան ջուրք.
դիզան կացին որպէս պարիսպ
քարեա ջուրք ծովուն պաղ ե
ցան՝ դիզան ալիք ջուրցն ի մէ
ջ ծովուն:

Ասաց թշնամին ասէ հալա
ծեցից հասից հարից՝ բաժ ա
նեցայց զաւարն եւ ցուցից
ի նոցանէ զանձն իմ:

Ի սուր իմ արկից զնոսա տիր
եսցէ եւ բարձրասցի ի վերայ
նոցա աջ իմ:

Առաքեցեր զհողմն քո՝ եւ
ծածկեաց զնոսա ծով. ընկղմե

ցան ներքին ոպ կապար ի ջուրս
սաստիկս:
Ո՛ նմանէ քեզ յաստուածս տէր. կամ ո՞ նմանեցէ քեզ փառաւորեալդ իմքս:
Սքանչելի փառաւորեալ որ առնես զնշանս եւ զարուեստս
Ձգեցեր զձեռն քո՝ եւ եկուլ զնոսա (երկիր:
Առաջնորդեցեր արդարութեամբ ժողովրդեան քո՝ այդմ զոր փրկեցեր:
մխիթարեցեր զօրութեամբ քո ի բնակէտղ՝ սրբութեան քո
լուան ազգք եւ բարկացան և երկունք կալան զբնակիչս փղշտացւոց:
Յայնժամ փութացան դատաւորք եդովմայ. իշխանք մովաբացւոց:

Կալաւ զնոսա դողումն՝ հալեց
ան ամբնակիչք քանանացւոց։
Անկցի իվր̄ նց̄ ահ եւ երկիւղ.
եւ ի զաւրութեան բազկի քո
քարասցին ։

Մինչեւ անցցէ ժողովուրդ
քո տր̄ · մինչեւ անցցէ ժողովու
րդ քո՝ այս զոր ընտրեցեր ։

Տարեալ տնկեսցես զնոսա
ի լերին ժառանգութեքո՝ ի
պատրաստութի բնակութե
ժառանգութեքո ։

Զոր ստացար իսկ զբնակն
տր̄ · ստացար սրբութե զոր
պատրաստեցին ձեռք քո · եւ
տր̄ թագաւոր յաւիտեանս
յաւիտենից եւ եւս ։

Զի եմուտ փարաւոն կառ
աւք՝ եւ երիվարօք · եւ ընծաւորք ըն

պատուագին օր ի մէջ ծովուն:

Սամծ ի վերայ նց տր զջու
րս ծովուն. և որդիքն իէլի գը
նացին ընդ ցամաք ի մէջ ծո
վուն:

մաղ Գ. ուէղայս սոսնք իդ:

պհ Ա Երխմած՝ նախատուռաուորանքել
ած հօրիմոյ ևէարձրարաբգզնա:

Բ արեխօսութե սրբուհոյ
ածածնին նշողանորհակարա:

քղ Վ ասն ի վերուստ խաղաղութե
և փրկութե անձանց մերոց. զտր

Վ ասն լսելի լինելոյ տնայ ձայ
նի աղաչանաց մերոց. զտր ա

Վ ասն քաւիչ նսերօղլինելոյ
ի վերայ մեղաց մերոց. զտր ա

Վ ասն թողլ լոյ մեղ զամենայնց
անօրէն զկամաւ նշաւակամայ. զ

Վ ասն զերծ լինել ընդ խոստովանս
գտանիցի մեք յաւուրն պատաս

խան աստուածէ զտ̄ր աղաչեսցուք:
Վ ասն հոգւոցն հանգուցելոց
որք ճշմարիտ եւ ուղղափառ հաւատ-
ով ի Ք̄ս ննջեցին. զտ̄ր աղաչես:
Ե ւս միաբան վ̄ն ճշմարիտ եւ
ուղ հաւատոյս մերոյ զտ̄ր աղ:
Զ անձինս մեր եւ զմի միմեանս
տ̄ն ա̄յ ամենակալին աւանդեսցուք:
Ո ղորմեաց մեզ տ̄ր ա̄ծ մեր ըստ
մեծի ողորմութեան քում. ասասց
ուք ամենեքեան միաբանութ:
Տ ուրընջեան եզոյացուցիչ
գիշերոյ՝ որ արարեր զամս իզօ
ամենաքարե գործութե նեգծեցեր
ի հանգիստ սորաւորս արարացեալ
քնութեամբ քում. իսկ այժմ զար-
թուցեալ բացեր զշրթունս մեր
յաւրհնաբանութիւն ասա որ-
եալ ան ուսանող քում սրբոյ. ըն

աղ

կալ եւ այժմ զաղաչանս մեր եւ աջո-
ղեա մեզ ուղիղ հաւատով եւ առա-
քինասէր վարուք իւրոյն պաշ-
տօնէքս կամեցեալ մեզ՝ եւ ողջի-
կանոնիւս անդադար փառաւ-
որել զՀայր եւ զՈրդի եւ զս̅բ Հոգ-
իս այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս՝
Խաղաղութի ամ։ ա̅յ երկրպագէ
Օ քեզ որ յանձն գթած եւ մար-
դասէր տ̅ր դէս աղաչեմք հա-
նապազ· զի զօրացուցես զ-
մեզ որ սորէ կեալ ի կարգի
կրօնաւորութեան մերում թեթե-
ւացո տ̅ր զքաղցր լուծ քո զոր
եդեր ի վ̅ր մեր զի կարասցուք
կեալ ի պաստ ուխրանելիքում եզ
հաճոյսն առնել յաստուածի քո
յա̅մ ժամ ի տուէ եւ գիշերի·
Հրեշտակային երգակցութ

զքեզ աւրհնեն զքեզ գովեն քեզ
գոհութիւն եւփառս մատուցանեն
ամենազօր տ̄ր ութեղ այժմս։
Սաղմոսիւք եւ օրհնութ̄ե՛ն երգ
ոց հոգևորովք անդադարափառ։

երկինք պատմեն
զփ̄ ա̄յ· եւզարարա
ծս ձեռաց նորա՛ պատ
մէ հաստատութիւն։
Տ տուընջեան բղխէ զբան
եւգիշեր գիշերի ցուցանէ զգի
տութիւն։
Ո չեն բարբառք եւ ոչ են խաւսք որ
ոց ո՛չ լսին ձայնք նոցա։

Ընդ ամ երկիր ել բարբառ նոց-
մինչեւ ի ծագս աշխարհի ելին խօ
սք նոցա:

Յարեւու եհար զխորան իւր՝
եւ ինքն ոպ փեսայ զի ելանէ յա
ռագաստէ իւրմէ. ցնծայ նա
ոպ սկայ ընթանալ զճնպհս:

Ի ծագաց երկնից ել ելք նր՝
հանգիստ նր մինչեւ ի ծագս նո
րին. եւ ոչ ոք իցէ որ թաքիցէ
ի տապոյ նր:

Օրէնք տն անբիծ են դար
ձուցանեն զհոգիս, վկայու
թիւն տն հաւատարիմ իմաստ
ուն առնէ զտղայս:

Արդարութիք տն ուղիղ են ու
րախ առնէ զսիրտս. պատուի
րանք տն լոյս են լուսոյ տան աչց
երկիւղ տն սբ է մնայ յաւիտեան:

Դատաստանք տ՟ն ճշմարի
տ են· ևարդարէ նոյն ։
Ցանկալիէ քան զոսկի՝ ևքա
ն զականս պատուականսբա
զումս· քաղցրէնա քանզ մե
ղու խորիսխս ։
Վանզի ծառայ քո պահեսցէ
զայս· իպահելն նմա հատու
ցումն բազում ։
Զյանցուածսիւր ովկարէ ա-
նուլ իմա՞ն իգաղտնեաց իմոց
մաքրեա զիս տ՟ր· և օտարէ
պահեա զծառայ քո ։
Ապաթէ ոչ տիրեսցեն ինձ·
յայնժամ անբիծ եղէց՝ ևսբ՟ ե
ղէց իմեղաց մեծաց ։
Եղիցին քեզ հաճոյ բանք
բերանոյ իմոյ· և խորհուրդք
սրտի իմոյ առաջի քո յամենժամ

տր օգնական իմ և փրկիչ իմ։

Սու՛ ժթ․ իկատրծ սաղ իդաւթ․

Լուիցէ քեզ տր յաւուր անձ
կութե․ օգնական եղիցի քեզ
անուն այ յակովբայ։

Առաքեսցէ քեզ տր՝ օգնու
թի՝ ի սրբութենէ իւրմէ և ի սի
ոնէ․ ընկալ ցի զքեզ։

Յիշեսցէ տր զամ պատարա՛
գս քո․ և զողջակէզս քո ընդունե
լի արասցէ։

Տացէ քեզ տր ըստ սրտի քում․
և զամ խորհուրդս քո նա կա
տարեսցէ։

Ցնծասցուք մեք ի փրկութե
քում․ յանուն այ մերոյ մեք
մեծ եղիցուք։

Լցուսցէ տր զամենայն խնդ
րուածս քո․ այժմ ծանեայ՝ զի

կեցոյց տ̄ր զաւծեալ իւր =
Լուաւ նմա յերկնից սրբու
թենէ իւրմէ · ի զօրութ̄ի փրկ
ութեան աջոյ իւրոյ =
Սոքա կառօք՝ և սոքա երիվա
րօք · այլ մեք՝ զանուն տ̄ն ա̄յ
մերոյ կարդասցուք =
Նոքա խափանեցան և անկան ·
մեք յարեաք և ուղղեցաք =
Տ̄ր կեցո՛ զթագաւորն և լուր
մեզ · յաւուր որում կարդ աս
ցուք առ քեզ = տունք Ժ̄ · ի կատա
րած Սաղմոս ի դաւիթ =
Տ̄ր ի զօրութ̄ե քում ուրախ ե Է
ղիցի թագաւորն՝ ի փրկութ̄ե
քում ցնծասցէ յոյժ =
Զցանկութ̄ի սրտի նր̄ ետուր
նմա · և զկամս շրթանց նր̄ · ոչ
արգելեր ի նմանէ =

Ժամանն աղաւարեր զնա՛ օրհ
նութ՟ քաղցրութեամբ. եդիր
ի գլուխ նր՟ պսակ ի քարէ պա
տուականէ։
Կեանս խնդրեաց ի քէն՝ եւ
ետուր նմա ընդ երկայն աւու
րս. յաւիտեանս յաւիտենից
Մեծեն փառք նր՟ ի փրկութե
քում. զփառս եւ զմեծվայել
չութի դնիցես ի վերայ նր՟։
Տացես զնա յաւրհնութի
յաւիտեանս յաւիտենից. ու
րախ արասցես զնա՛ յուրա
խութի երեսաց քոց։
Թագաւոր յուսացաւ ի տր՟
յողորմութենէ բարձրելոյն
նա մի՟ սասանեսցի։
Գտցի ձեռն քո զմ՟ թշնա
մեաց քոց. աջ քո գտցէ

զամենայն ատելիս քո:
Դիցես զնս որպ հնց հրոյ·
ի ժամանակի երեւսաց քոց:
Տէր բարկութբ իւրով խռով
եցուսցէ զնս· եւ հուր կերիցէ զնս:
Պտուղս նց յերկրէ կորու
ցէ· եւ զաւակ նց որդւոց մա
րդկան:
Խոտորեցան ի քէն չարութբ·
խորհեցան խորհուրդ զոր
ոչ կարասցեն հաստատել:
Լրասցես զնս հալածեալս· ի
մնացուածս քո· պատրաստես
ցես զերեսս նոցա:
Բարձր լեր տէր ի զօրութեան քում
աւրհնեսցուք եւ սաղմոս ասաս
ցուք ի զօրութե քում: Գուէղա
տո ԼԷ· ի կատրծ վմ առաւաւտին օգ
նականութե սաղմոս իդաւիթ:

ած իմ նայեաց առ
իս ընդէ՞ր թող
եր զիս՞ հեռի ե
ղէ փրկութիւն իմ ինէ վս̄ բա
նից յանցանաց իմոց ։
Ած ։ իմ կարդացի առ
քեզ եւ ինձ ոչ լուար · ի գիշերի եւ
ինձ ոչ անսացեր ։
Դ ու ի սրբութեան բնակեալ ես · օրհ
նեալ իլի ։
Ի քեզ յուսացան հարքն մեր ·
յուսացան ի քեզ եւ փրկեցեր զ
նոսա ։
Ա ռ քեզ աղաղակեցին եւ
կեցին · ի քեզ յուսացան եւ ոչ
ամաչեցին
Ե ս որդն եմ եւ ոչ մարդ · նա
խատինք մարդկան եւ արհամ
արհանք ժողովրդոց ։
Ա մենեքեան որք տեսանէին

զիս արհամարհէին զինև․
խօսէին շրթամբք և շարժէին
զգլուխս իւրեանց ։
Յուսացաւ ի տր̅ փրկեսցէ
զնա․ կեցուսցէ զնա՝ զի կամի
Դու ես որ հաներ զիս (զնա ։
յարգանդէ․ յոյս իմ ի ստեա
նց մաւր իմոյ ։
Ի քեզ անկայես յարգանդէ
որով այնէ մօր իմոյ դու ես ած̅
Մի հեռացեայ առնէր (իմ ։
յինէն զի նեղութիւնք մերձեա
լեն․ և ոչ ոք է որ աւգնէ ինձ ։
Շուրջ եղեն զինև զուարակ
բազումք․ ցուլք գէրք պա
շարեցին զիս ։
Բացին ի վր̅ իմ զբերանս իւ-
րեանց․ որպէս առիւծ զի մը
ռնչէ և յափշտակէ ։

Եսոպ զջուր հեղայ եւ ցրուե
ցան ամ ոսկերք իմ. եղև սիր
տ իմ ոպ մոմ հալեալ իմէջ որո
վայնի իմոյ։

Չորացաւ ոպ խեցոյ զօրու
թի իմ. լեզուիմ ի քիմս իմ կցե
ցաւ. և ի հողմահու իջուցին
զիս։

Շուրջ եղեն զինև շուն
ք բազումք. և ժողովք չարաց
պաշարեցին զիս։

Ծակեցին զձեռս իմ և զոտս
և թուեցին զամ ոսկերս իմ. և
նոքա հայեցան և տեսին զիս։

Բաժանեցան զհանդերձս
իմ իմէջ իւրեանց. և ի վերայ
պատմուճանի իմոյ վիճակս
արկանէին։

Դու տր մի հեռի առներ զօ
գնութի քո յինէն. և տր առզ

կունս իմ նայեաց:
Փրկեա՛ ի սրոյ զանձն իմ. եւ ի
ձեռաց շանց զմիամօրութի
Փրկեա՛ զիս ի բերանոյ իմ:
առեւծոյ. յեղջերաց մի եղջեր
ւոյ զխոնարհութի իմ:
Պատմեցից զանուն քո եղ
բարց իմոց. ի մէջ եկեղեցւոյ
աւրհնեցից զքեզ:
Երկիւղածք տն աւրհնեցէք
զնա. ամ զաւակն յակոբեան
փառաւոր արասցեն զնա:
Երկիցեն ի նմանէ ամ զաւակն
իէլի. զի ոչ արհամարհեաց եւ
ոչ անարգեաց տր զաղաւթս
աղքատի. եւ ոչ դարձոյց զե
րեսս իւր յինէն՝ այլ ի կարդալ
իմում առ նա՝ լուաւ ինձ:
Ի քէն է գովութի իմ. յեկեղե

ցիս մեծս աւրհնեցից զքեզ:
Զուխտս իմ կատարեցից
առաջի ամ̄ երկիւղածաց նր̄:
Կերիցեն տնանկք և յագես
ցին. աւրհնեսցեն զՏր̄ որ
խնդրեն զնա:
Կեցցեն սիրտք նց̄ յաւիտե
անս յաւիտենից. յիշեսցեն
և դարձցին առ Տր̄ ամենայն
ծագք երկրի:
Երկիր պագցեն նմա ամ̄
տոհմք ազանց. զի Տն̄ է ար
քայութի̄ նա տիրէ ի վերայ
ամ̄ հեթանոսաց
Կերան և երկիր պագին նմա
ամ̄ պարարտք երկրի. առա
ջի նորա անկցին ամենեքեան
որ իջանեն ի հող:
նուագ
Եւ անձն իմ կայ. և զաւակ իմ

ծառայեսցէ նմա ։
Պատմեսցի տն ազգ որ գա
լոցն է. պատմեսցեն զարդա
րութի ժողովրդեան որ ծնա
նելոց է զոր արար տր ։
Սաղմք ԻԲ. նկարծ սաղ իդաւիթ ։
Տէր հովուեսցէ զիս և ինձ
ինչ ոչ պակասեսցէ ։ ԻԲ
Ի տեղւոջ դալարւոյ բնակե
ցոյց զիս. և առ ջուրս հանգս
տեան սնոյց զիս ։
Դարձոյց զանձն իմ առաջ ·
առաջնորդեաց ինձ ի ճանա
պարհս արդարութե վասն անուան
իւրոյ ։
Զի թէ և գնացից ես ի մէջ
ստուերաց մահու. ոչ երկե
այց ի չարէ զի դու ընդ իս ես ։
Ցուպ քո և գաւազան նոքա

մխիթարեսցեն զիս =
Պատրաստ արարեր առա
ջի իմ սեղան · ակն յանդիման
նեղչացիմոց =
Օծեր իւղով զգլուխ իմ · բա
ժակ քո որպէս անապակ ար
բեցոյց զիս =
Ողորմութիւն քո տր զհետ իմ
եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց ի
մոց · բնակել ինձ ի տան տն ընդ
երկայնաւուրս = Տուն Ը =
Ի կտոր Ծ Սաղ ԻԴ =
ԻԴ Տեառն է երկիր լրիւ իւրով · աշ
խարհ եւ ամ բնակիչք իւր =
Նա ինքն ի վերայ ծովու հիմ
ունս արկ նմա · ի վերայ գետոց
պատրաստեաց զնա =
Ո՞վ ելցէ ի լեառն տն · կամ ով
կացցէ ի տեղւոջ սրբութեն նր =

Որբէն ձեռօք կանգնեցիր արա
եւ՝ որոյ աստուածութի յան
ձնէր՝ նոյն երրորդ ընդ ընկե-
րկերութեամբ հոգւովդ:

Սա առցէ զօրհնութի ի տէ·
զողորմութի յայ փրկչէ իւրմէ:

Յայս ազգ է որ խնդրէ զտր· խնդ
րեսցեն զերեսս այ յակոբ

Համբարձէք իշխանք զդ այ:
րունս ձեր ի վեր· համբարձցին
դրունք յաւիտենից եւ մտցէ
թագաւոր փառաց: Համգստ

Ով է սա թագաւոր փառաց·
տր հզօր զօրութեամբ իւրով տր
հզօր ի պատերազմի:

Համբարձէք իշխանք զդրու-
նս ձեր ի վեր· համբարձցին դր
ունք յաւիտենից եւ մտցէ
թագաւոր փառաց:

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց՝ տէր
զաւրութեանց սա ինքն է թագաւ
որ փառաց։ Գոյքշայատու՞ ծ.
Իկատ՞ սաղ իդաւիթ։
Առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ. ած իմ
ի քեզ յուսա . ցայ. մի ամաչե
ցից՝ և մի ծիծաղեսցեն զինև
թշնամիք իմ։
Ամենեքեան որ համբերեսցեն
քեզ մի ամաչեսցեն. այլ ամաչէ
ս ցեն անաւրէնք ունայնութե
ներեանց։
Ճանապարհս քո տէր ցոյց
ինձ. և շաւղս քո ուսո՛ ինձ։
Առաջնորդեա ինձ ի ճշմար
տութեան քում և ուսո՛ զիս. զի
դու ես այ փրկիչ իմ և քեզ
համբերի զաւր հանապազ։

Յիշեա տ̄ր զգթութիւնս քո· եւ զո
ղորմութիւնս քո որ են յաւիտենից:
Զմեղս մանկութե եւ զան գի
տութեան իմոյ մի յիշեր· այլ յիշե
ա զիս տ̄ր ըստ ողորմութե քում
վ̄ս քաղցրութե քո զի քաղցր եւ
ուղիղ ես:
Վասն այսորիկ աւրէնս դնէ ա
տանես զմեղաւորս ի ճանապ
արհի· առաջնորդես հեզոց
իրաւամբ տանի· եւ ուսուցա
նես հեզոց զճանապարհս քո:
Ամենայն ճանապարհք տ̄ն
ողորմութի եւ ճշմարտութի են
այնոցիկ որ խնդրեն զուխտ եւ
զվկայութի ն̄ր:
Վասն անուան քո տ̄ր քաւեա
զմեղս իմ զի բազում են· ով է
մարդ որ երկնչի ի տ̄է աւրէնս-

զէտ առնէ զնա ի ճանապարհ
որ եւ հաճեցաւ ։
Անձն նորա ի բարութե հան
գիցէ · եւ զաւակ նր ժառանգես
ցէ զերկիր ։
Զաւրութիւն տր երկիւղած
աց իւրոց · եւ կտակարան իւր
ուսուցանէ նց ։
Աչք իմ յամ ժամ առ տր · եւ նա
հանէ յորոգայթէ զոտս իմ ։
Հայեաց առ իս եւ ողորմեա ինձ ·
զի միամօր եւ աղքատ եմ ես ։
Նեղութիւնք սրտի իմոյ բազու
մ եղեն յոյժ · եւ ի վշտաց իմոց
հան զիս ։
Տես զխոնարհութիւն իմ եւ զվ
աստակս իմ · եւ թող ինձ զամ
նայն զմեղս իմ ։
Տես զթշնամիս իմ զի բազում

եղեն ատելութի՛ զոր անիրաւ ա-
տեցին զիս ։

Պահեա զանձն իմ և փրկեա՛
զիս՝ եմի ամաչեցից զի յու-
սացայ ի քեզ ։

Անմեղք եւ ուղիղք կցորդ եղ-
են ինձ եսքեզ համբերի փրկե-
ա՛ ած զիսրլ յամ նեղութեցն իր ։

Մուտք ժմի ի կա՛ Սաղերգութ ։

Դատաստան արա՛ ինձ տր զի եսյան- ԻԵ
մեղութե իմում գնացի. ի տր
յուսացա զի մի եղեց հիւանդ ։

Փորձեա՛ զիս տր քննեա՛ զիս.
փորձեա՛ զերիկամունս իմ եզսի-
րտ իմ ։

Ողորմութի քո տր առաջի ա-
չաց իմոց. եհաճոյ եղեց ճշմար-
տութեքում ։

Ո՛չ նստեայց ես յաթոռս նան

բաց. և ընդ անաւրէնս ոչ մտ
ից:
Ատեցի ես զժողովս չար
աց. և ընդ ամպարիշտս ես ոչ
նստեայց:
Լուացայց սրբութք զձեռս իմ.
և շուրջ եղէց զսեղանով քո տր:
Լսել ինձ զձայն աւրհնութե քո
և պատմել զամ սքանչելիս քո:
Տր սիրեցի զվայելչութիւն տան
քո. և զտեղի յարկի փառաց քոց:
Մի կորուսաներ ընդ ամպար
իշտս զանձն իմ. և ընդ արս ա
րիւնահեղ զկեանս իմ:
Որոց ձեռք իւրեանց յանաւ
րէնութեն. և աջ նոցա լի է կաշա
Ես յանբծութե իմո ռաւք:
վ գնացի. փրկեա զիս տր և ող
որմեա ինձ:
Ոտն իմ կացցէ յուղղութե.

յեկեղեցիս մեծամեծս օրհնեցից զքեզ:
Սղ՛ դ̃թ յառաջ քան զօծելն:

ԻԶ

Տր̃ լոյս իմ եւ կեցուցիչ իմ յում-
մէ երկեայց· տր̃ ապաւէն կե-
նաց իմոց եւ յումմէ դողացայց:
Ի մերձենալ ամբարշտաց չարեաց ու-
տել զմարմինս իմ· նեղիչք իմ եւ
թշնամիք իմ նոքա տկար ա-
ցան եւ անկան:
Թէ պատրաստեսցի ի վերայ իմ
պատերազմ ոչ երկիցէ սիրտ իմ
Թէ յարիցէ ի վր̃ իմ ճակատա-
մարտ ամենայն եւ յուսով ի
քեզ տր̃ յուսացայց:
Զմի խնդրեցի ի տե̃ն եւ զայն
աղաչեմ· բնակել ինձ ի տան տե̃ն
զամ̃ աւուրս կենաց իմոց:
Տեսանել ինձ զվայելչութիւն
եւ հրամանն առալ ի տաճարին:

Ծածկեաց զիս ի խորանին իւ-
րում յաւուր չարի· ընդ յարկաւ
արար զիս ի ծածկոյթ խորանին
իւրում=

Ի վիմէ բարձրարար արբեր զիս· և
այժմ բարձրարարա զգլուխ իմ ի
վերայ թշնամեացիմոց=

Հուրջերեցեմատուցիցեսխո
րանի նր պատարագ օրհնու-
թե· օրհնեցից և սաղմոս ա-
սացից տն=

Լուր տր ձայնի իմում զի կար-
դացի առ քեզ· ողորմեա՛ և լուր
ինձ զի զքեզ ասաց սիրտ իմ-
և խնդրեցին երեսք իմ զերե-
սս քո տր խնդրեցից=

Մի դարձուցաներ զերեսս քո
յինէն· և մի խոտորիր բարկու-
թե ի ծառայէ քումմէ=

Օգնական իմ լեր Տէր՝ մի մեր
ժեր զիս. եւ մի թողուր զիս Ած
փրկիչ իմ:
Հայրիմ եւ մայրիմ թողին զիս.
եւ Տր ընկալաւ զիս:
Օրէնսգէտ արա զիս Տր ի ճա
նապարհէ քում. առաջնորդ
եա ինձ ի շաւիղս քո ուղիղս:
Վասն թշնամեաց իմոց. մի մա
տներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց:
Յարեան ի վերայ իմ վկայք քած-
ղաց. եւ ստեցին ինձ յանաւրէ
նութիւն իւրեանց:
Հաւատացի տեսանել զբա
րութիւն յերկրին կենդանե
աց. Համբեր Տն եւ քաջալերեաց.
զաւրասցի սիրտ քո եւ համբեր
Տն: Սոմնք ժԶ Գուբղայստու
նք խնդ. Սաղմոս ի Դաւիթ:

Առ քեզ տր. կարդացի ած
իմ մի լռեր յինէն.

մի՛ երբէք լռր ցեալ յինէն. նմա
նեցեալ այնոցիկ որ իջանեն ի գուբ:

Լուր տր ձայնի խնդրուածա
ցի մոց յաղաչել ինձ առ քեզ. ի
համբառնալ ձեռաց իմոց ի տա
ճար սուրբ քո:

Մի հաւասարիր ընդ ամբարիշ
տս զանձն իմ. եւ մի՛ ընդ այնոսիկ
որ գործեն զանօրէնութիւն
կորուսաներ զիս:

Որք խօսին զխաղաղութիւն
ընդ ընկերս իւրեանց. եւ չարու
թիւն ի սիրտս նոցա:

Տուր նց տր ըստ գործս նց
ըստ անօրէնութե. գնացից
նց հատո՛ նց:

Ըստ գործոց ձեռաց նց հա

տուր նոցա զհատուցումն նոցա նոցին.

Զի չիմացան նոքա զգործս տն. եւ ոչ ի գործս ձեռաց նորա հայեցան. կործանեսցես զնոսա եւ այլ մի շինեսցես:

Օրհնեալ է տր զի լուաւ ձայնի աղաւթից իմոց. տր աւգնական իմ եւ պաշտպան իմ:

Նմա յուսացաւ սիրտ իմ. օգնեցաւ եւ զուարճացաւ մարմին իմ. եւ ես կամաւոր իմով խոստովանեցայց նմա:

Տէր զաւրութիւն ժողովրդեան իւրոյ. պաշտպան փրկութեան աւծելոյ իւրոյ:

Փրկեա զժողովուրդս քո եւ աւրհնեա զժառանգութիւն քո. հովուեա եւ բարձրացո զնոսա մինչեւ յաւիտեան: տունք ժա.

Սաղ դւթի ի կատարել խորանին

Մատուցէք տն որդիք այ. մա
տուցէք տն զորդիս խոյից:
Մատուցէք տն զփառս եւ զպա
տիւ. մատուցէք տն զփառս ա
նուան նր. երկիր պագէք տն
ի գաւիթ սրբութեան նր:
Ձայն տն ի վր ջուրց եւ ած փա
ռաց որոտաց. եւ տր ի վր
ջուրց բազմաց:
Ձայն տն զաւրութեամբ. ձա
յն տն մեծվայելչութեամբ:
Ձայն տն փշրէ զմայրս. եւ մա
նրէ տր զմայրսն լիբանանու:
Մանր եսցէ զնոսա որպէս զմա
տաղ արտուճ լիբանանու. որ
սիրելին է որպէս զորդիս միեղջերու:
Ձայն տն հատանէ զբոց հրոյ:
Ձայն տն շարժէ զանա

պատն. եւ խռովեցուցանէ տր
զան ապատն կադէս :
Ձայն տն հաստատէ զեղջերուս
եւ յայտնի առնէ զանտառս :
Ի տաճարի նորա ամենայն
ոք ասեն փառս նմա :
Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ
եւ ծածուցանէ. թագաւորեսցէ
տր յաւիտեան :
Տէր զաւրութիւն ժողովրդեան
իւրոյ տացէ. եւ աւրհնեսցէ զժո
ղովուրդ իւր խաղաղութեամբ : սաղ
մս. աւրհնութեանց նաւակատեաց
տաճարին Դաւթի :
Բարձր առնեմ զքեզ տր զի ԻԹ
ընկալար զիս. եւ ոչ ուրախ արա
րեր զթշնամիս իմ յիս :
Տէր Աստուած իմ կարդացի առ քեզ եւ
բժշկեցեր զիս. տր հաներ ի դժո

խոց զանձն իմ փրկեցեր զիս յայն
ցանէ որ իջանեն ի գուբ ։

Սաղմոս ասասցէք տն սբք նր·
խոստովան եղերուք յիշատա
կի սրբութեն նր ։

Սրտմտութիւ ի բարկութեն նր
եւ կեանք են ի կամաց նր ։

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք
առաւօտու եղիցի ուրախութի ։

Ես ասացի ի բարեկենդան
ութեան իմում· թէ ոչ սասանե
ցայց յաւիտեան ։

Տէր ի կամս քո տուր զգեղոյն ի
մոյ զաւրութի· դարձուցեր զե
րեսս քո յինէն եւ ես եղէ խռովեալ ։

Առ քեզ տր կարդացի՛ առ ած
իմ աղաչեցի· զինչ օգուտ է քեզ
յարեան իմում թէ իջանեմ ես յա
պականութի ։

Միթէ հող խոստովանե
ցի առ քեզ. կամ պատմեսցէ զ
ճշմարտութիւն քո:

Լուաւ ինձ տր եւ ողորմեցաւ.
եւ տր եղեւ ինձ աւգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ ուրախու
թի. զերծ յինէն զքուրձ եւ
ինձ զգեցոյց զուրախութի:

Որպէս սաղմոս ասասցէ քեզ
փառք իմ. եւ այլ մի զղջացայց -
տր ած իմ յաւիտեան խոստո
վանեցայց: Գովեղայս սոնձք Ը
Եկատարած նահատակութե
Գովութե սաղխդաւոր:

Ի քեզ տր յուսացայ մի
չեցից յաւիտեան. յար
դարութեքում փրկեա եւ
ապրեցո զիս:

Խոնարհեցոյ առ իս զունկն

կն քո. վաղվաղէմ կեցուցանել զմեզ:
ա̅ծ Լերիմ պաշտպան ա̅ծ եւ տուն
ապաւինի ապրեցուցանել զիս
զի հզօրիչ իմ եւ ապաւէն իմ դու ես:
Վասն անուան քո առաջնորդ
եցեր ինձ եւ սնուցեր զիս. եւ հան
ցեր զիս յորոգայթէ յայսմանէ
որ թաքուցանին ինձ:
Դու ես պաշտօն պաշտպան իմ տ̅ր. եւ ի
ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ:
Փրկեցեր զիս տ̅ր ա̅ծ ճշ
մարտութեամբ քով. ատեցեր զայնո
սիկ որ պահեն զերկիւղ խանոտ խօ:
Ես ի տ̅ր յուսացայ. ցն
ծացայց եւ ուրախ եղէց ի քում
ողորմութեան:
Հայեցար ի խոնարհութ̅ իմ
եւ փրկեցեր ի վշտաց զանձն իմ.
եւ ոչ մատնեցեր զիս ի ձեռս թշն

չաց իմոց · և կացուցեր յանդոր
րու զոտս իմ:
Ողորմեա ինձ տր զի նեղեալ ե
մ ես · խռովեցաւ ի բարկութե
նէ ակն իմ անձն իմ և որովայն իմ:
Պակասեցին ի ցաւոց կեանք
իմ · և ամք իմ ի յոգոց հանելոյ:
Տկարացաւ ի տնանկութե
նէ զօրութիւն իմ · և ոսկերք իմ
խռովեցան:
Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես
նախատինս դրացեաց իմոց · յոյժ
ահ և երկիւղ ծանօթից իմոց ·
Մերձաւորքն որք տեսանէին
զիս · արտաքս փախչէին յինէն:
Մոռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ
ի սրտէ · և եղէ ես որպէս զան
օթ կորուսեալ:
Զի լուայ ես զբամբասանս բա

զմաց որ շուրջ էին զինեւ. ի ժո
ղովել նոցա ի միասին՝ առնուլ զան
ձն իմ խորհեցան. այլ ես ի քեզ
տր յուսացայ:

Ասացի դու ես ած իմ. ի ձեռս
քո է ժառանգութի իմ:

Փրկեա զիս ի ձեռաց թշնամե
աց իմոց. եւ ի հալածչաց իմոց:

Երեւեցո զերեսս քո ի ծառա
այ քո. ապրեցո զիս տր ըստ ո-
ղորմութեան քում. տր մի ամաչ
եցից զի կարդացի առ քեզ:

Ամաչեսցեն ամպարիշտք եւ իջ
ցեն ի դժոխս. եւ համր եղիցին
շրթունք նենգաւորք. որք խօսէ
ին զարդարոյ զանիրաւութի.
յամբարտաւանութե եւ յան գո
սնելերբեանց:

Որպէս զի բազում է ողորմու

Թէ քաղցրութիւն Քրիստոսի · զորպա
հեցեր երկիւղածաց քոց:

Արարեր դու այնոցիկ որ յու
սացեալ են ի քեզ · առաջի որդ
ոց մարդկան:

Ամրացուցեր զնոսա ի ծած
կոյթ երեսաց քոց ի խռով ու
թենէ մարդկան:

Ծածկեսցես զնոսա ի խորանի
քում · ի հակառակութենէ լեզ
(ուաց:

Օրհնեալ է տէր զսքանչ
ելի արար · զողորմութիւն իւր ի
քաղաք ամուր:

Եսասացի ի զարմանալ իմում ·
թէ ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց
(քոց:

Վասն այսորիկ լուար
ձայնի աղօթից իմոց · յաղաղա
կել իմում առ քեզ:

Սիրեցէք զտէր ամենայն սուրբք նորա զի

սատուգութի խնդրէ տր · եւ հատ
ուցանէ այնոցիկ որ առաւել ա
ռնեն զամբարտաւանութի :
Ք աջալերեցարուք եւ զօրաս
ցին սիրտք ձեր · ամենեքեան որ
յուսացեալ էք ի տր : սաղմս դթ ·
իմաստութ խրատութի :
լա
Ե րանի որում թողութի եղեւ ա
ղաց · եւ ծածկեցան ամենայն մեղք
Ե րանի առն որում ոչ նց :
համարի տր զմեղս նր · եւ ոչ գոյ
նենգութի ի բերան նորա :
Լ ռեցի ես եւ մաշեցան ոս
կերք իմ · առ աղաղակել իմ ա
ւր զօր հանապազ խռովէ եւ գի
Ծ անրացաւ ձեռնքո ի վե շերի :
րայ իմ · դարձայ ի թշուառութի
զի հարան յիս փուշք :
Զ մեղս իմ ցուցի քեզ · եւ զան

օրէն ութեան իմ ոչ ծածկեցից ի քէն:
Ասացի թէ պատմեցից ինձէն
զմեղս իմ. եւ դու թողցես զամ
պարշտութիւն մեղացն իմոց:
Վասն այսորիկ յաղօթս կաց
ցեն առ քեզ ամենքէ. ի ժամանակին դ
ուն եղի:
Բայց միայն ի ջուրցն հեղե
ղացն բազմաց. որ առնոսա ինձ
ոչ մերձեսցի:
Դու ես ապաւէն իմ ի նեղու
թենէ յայսմանէ. որ շուրջ է
ղէն զինև:
Ցնծութիւն իմ. փրկեա զիս յա
յնցանէ որ պաշարեցին զիս:
Իմաստուն արարից զքեզ և
խելամուտ ի ճանապարհս յոր
երթայցես. եւ հաստատեցից ի
վերայ քո զաչս իմ:

Մի լինիք որպ զձի ևզջորի
զի որոց ոչ գոյ իմաստութի.
սանձիւ ևերասանակաւ զ
ծնաւտս նոցա պնդեսջ՛ որպէս
քեզ ինչ ոչ մերձենան։

Բազում տանջանքեն մեղա
ւորաց. բայց որ յուսայն ի տր
ողորմութի ան շուրջ եղեսցի զ
նովաւ։

Ուրախեղերուք ևցնծացէք
արդարք ի տր. պարծեցարուք
ամենեքեան ուղիղք սրտ
իւք։ Սոսկաք մր. Գուքեղայսատո
ւէք սաղմոս իշխն։

նծացէք արդարք ի
տր. ուղղոց վայելէ
աւրհնութի. խոստովան
եղերուք տն. աւրհնութբ. տասն
աղեաւ սաղմոսարանաւ սաղ

մոս ասացէք նմա :

Օրհնեցէք զՏր յաւրհնութիւն
նոր զերգարքին · սաղմոս ասացէք
նմա աւրհնութեամբ :

Ուղիղ են պատուիրանք տն եւ ամ
գործք նորա հաւատարմութեամբ եւ սիրէ
զողորմութիւն եւ զիրաւունս տր :

Ողորմութեամբ տն լի եղեւ երկիր ·
եւ բանիւն տն երկինք հաստատե
ցան · եւ հոգւով բերանոյ նր ամ
զաւրութիւնք նց :

Ժողովեաց որպ տիկ զջուրս
ծովու · եւ դնէ ի խորս զանդունդս :

Երկեսցի ի տնէ ամ երկիր · եւ ի նմա
նէ երկդողասցեն ամենայն
բնակիչք աշխարհի :

Նա ասաց եւ եղեն · հրամայե
աց եւ հաստատեցան :

Տր ցրուէ զխորհուրդս հե

թանոսաց · անարգէ տր զխոր
հուրդս ժողովրդոց · եւ արհամ
արհէ տր զխորհուրդս իշխանաց :
Խորհուրդ տն յաւիտեան մնա
նա · խորհուրդ սրտի նորա ազգէ
մինչ յազգ :
Երանի ազգի որոյ տր ած
աւգնական է նմա · ժողովու
րդ զոր ընտրեաց ի ժառանգու
թիւն իւր :
Յերկնից նայեցաւ տր յամոր
դիս մարդկան · ի պատրաստ
բնակութենէ իւրմէ հայեցաւ
յամէն բնակիչս աշխարհի :
Որ ստեղծ առանձին զսիրտս
նց · իմանայ զգործս նց :
Ոչ թէ ի բազում զօրս իւր ապ
րեսցի թագաւոր · եւ ոչ սկայ ի
բազում զաւրութե իւրում :

Սուտ է ձի ի փրկութեան իւրում·
ի բազում զօրութեան իւրում ոչ
ապրեցուցանէ զհեծեալն:
Աչք տն ի վր երկիւղածաց իւ-
րոց· և այնք յուսան յողորմութի նր:
Փրկել ի մահուանէ զանձի-
նս նց· կերակրել զնոսա ի սովի:
Անձինք մեր համբերեսցեն տն·
զի օգնական և պաշտպան մեր է:
Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր·
և յանուն սբ նր յուսասցուք:
Եղիցի ողորմութի քո տր ի
վերայ մեր· որպ յուսացաք ի քեզ:
Սաղմոս դթ լգ ի դմթ ի ժմնկի զի
այլագունեաց զերեսս իւր առա-
ջի անքուսայ և աքիմելէքէ և ա-
պա արձակեաց զնա և գնաց:
Օրհնեցից զտր ամ ժամ· յամ-
ժամ օրհնութի նր ի բերան իմ: Թ

Ի տր̄ պարծեսցի անձն իմ. լու
իցեն հեզք եւ ուրախ եղիցին:
Մեծարարէք զտր̄ն. եւ բա
րձրացուսցուք զանուն նորա ի միա
սին
Խնդրեցի ի տեառնէ եւ լուաւ
ինձ. ամ̄ նեղութեանց իմոց փրկ
եաց զիս:
Մատիք առ տր̄ եւ առէք զլոյս.
եւ երեսք ձեր մի ամաչեսցեն:
Այս աղքատ կարդաց առ տր̄
եւ տր̄ լուաւ նմա. յամ̄ նեղութե
անց նորա փրկեաց զնա:
Բանակ. է հրեշտակաց տն̄ շու
րջ զերկիւղածովք իւրովք եւ
պահէ զնոսա:
Ճաշակեցէք եւ տեսէք զի քաղ
ցր է տր̄. երանեալ է այր որ յու
սայ ի նա:
Երկերուք ի տեառնէ ամ̄ սրբք նր̄. զի ոչ

ինչ է պակասութիւն երկիւղածաց
Մ եծատունք աղքատացան նոր:
եւ քաղցեան. բայց որք խնդրեն
զտր՝ մի պակասեսցին յամենայն
ամ բարութենէ:
Ե կայք որդեակք լուարուք
ինձ. երկիւղ տն ուսուցից ձեզ
Ո՞ մարդ որ կամի զկեա նս:
նս. սիրէ զաւուրս իւր տեսանել
ի բարութե:
Լ ուցո զլեզու քո ի չարութե
նէ. եւ շրթունք քո մի խօսես
ցի զնենգութի:
Խ ոտորեա ի չարէ եւ արա զբա
րի. խնդրեա զխաղաղութի եւ
երթ զհետ նորա:
Ա չք տն ի վերայ արդարոց. եւ
ականջք նր ի վր աղաւթից նոցա:
Ե րեսք տն ի վերայ չարագոր

ծաց· սատակել յերկրէ զյիշա
տակնոցա =
Կ արդացին արդարքն առ տր
եւ տր լուաւ նց· յամ նեղութենէ
նց փրկեաց զնոսա =
Մ երձ է տր առ այնոս
իկ որ մաշեալ են սրտիւք· եւ զխո
նարհս հոգով կեցուցանէ =
Բ ազում նեղութիւնք են ար
դարոց· յամ է փրկեսցէ զնոսա տր·
եւ պահէ զամ ոսկերս նց· եւ մի ի
նոցանէ մի փշրեսցի =
Մ ահ մեղաւորի չարէ՞ բայց
որ ատեա զարդարն զղջասցի =
Փ րկէ տր զանձինս ծառայից
իւրոց· մի զղջասցին ամենեքե
ան որ յուսացեալ են ի նա =
տունք իա· գուբղայս տունք եւ·
ի կատարած Սաղմոս Դաւթի =

Դատեա՛ տր զայնո
սիկ ոյք դատին զիս. մարտ
իր ընդ այնոսիկ որ մարտնչին
ընդ իս:
Առ զզէն և զասպար քո և արի
աւգնել ինձ. հան զսուր քո ընդ
դէմ հալածչաց իմոց արգել ըզ
նոսա. և ասա ոգւոյ իմում թէ
փրկութիւն քո եմ:
Ամաչեսցեն և յամաւթ լիցին
ոյք խնդրեն զանձն իմ. դարձ
ցին յետս և ամաչեսցեն որ խոր
հեին ինձ չար:
Եղիցին նոքա որպէս փոշի առա
ջի հողմոյ. և հրեշտակ տն նեղե
ցէ զնոսա:
Եղիցին ճանապարհք նց ի
խաւար և ի գայթակղութի. և հ
րեշտակ տն նեղեսցէ զնոսա:

Ի նանիր թագուցին ինձ որո
գայթ յապականութենէ իւրեանց·
և ի նանիր նախատեցին զանձն իմ:
Հասցէ ի վ͞ր ն͞ց որոգայթ
զոր ոչ գիտասցին· և որսն զոր
թագուցին առցէ զնոսա. և
յորոգայթին նոյն անկցին:
Այլ անձն իմ ցնծասցէ ի տ͞ր· ու
րախ եղիցի ի փրկութեն ն͞ր· ամ͞ն
ոսկերքն իմ ասասցեն տ͞ր ո՞ նման է քեզ:
Որ փրկես զաղքա
տն ի ձեռաց հզաւրի· զաղքա
տն և զտնանկն յայնցանէ որ
յափշտակեն զնա:
Յարեան ի վերայ իմ վկայք չա
րեաց· զոր ինչ ոչ գիտէի հար
ցանէին զիս:
Հատուցին ինձ չար փոխան
ակ ընդ բարոյ· անժառանգել

զանձնիմ խորհեցան, որդւ-
ոցի մարդկանէ:
Եսինեղել նց̄ քուրձ զգենոյ-
խոնարհ առնէի պահօք զանձ-
նիմ. եւ աղաւթքիմ իծոց իմ դա րձցին:
Որպէս զեղբայր եւ զըն-
կեր՝ այնպէս հաճոյլինէի. որպ̄
սգաւոր եւ տրտում այնպէս
խոնարհ առնէի:
Իվերայ իմ ուրախ եղեն եւ ժո-
ղովեցան՝ ժողովեցան յիս տան-
ջանք եւ ոչ ծանեայ. ցրուեցան
եւ ոչ զղջացան:
Փորձեցին զիս եւ արհամարհե-
ցին. արհամարհանաք կրճե-
տեցին զատամունս իւրեանց.
Տր̄ երբ տեսցես:
Իբացարա զանձնիմ իչարա-
մանկութենէ նց̄. եւ յառիւծ

ուզզմամամարութիւմ:

Րասասողմանեղեց քեզ մտր յէ
կեղեցիամեծա · եւծողողմեսաղ
մացարհնեցիցզքեզ:

Ցուրախեղիցին յիմաթնամի
քիմայք ասելին զէս խոստարա
պարտոց · անկնարկի ասմենին
յիս աչ աչքիրերանց:

Ւ նոգիս զեսադաղուաթի խա
մէին · եւնոք եանք բարկութք
զնենգութի խորհեին:

Փ ացին իմէրայիմզբեբանս
իւրեանց եւասացին · այո այո
տեսին աչք մեր:

Ք նեցոր մխաէր որ մինեա
ցես ասմինր յինէն:

Օ րթիրեհայեաց որ յերա-
ուանութեամ · ամծիմ եւորիմ իրաստ
սասանութեամ · եւիրառարառ ինձ

ըստ արդարութե քում տր ածիմ:
Մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք
իմ եւ մի ասասցեն ի սիրտս իւր-
եանց՝ թէ վա՜շ վա՜շ անձանց իւր-
եանց զի ընկլուզաք զնա:
Ամաչեսցեն եւ ամաւթ լիցին
ոյք խնդային ընդ չարիս իմ. զգե-
ցցին զամաւթ եւ զանարգանս
որ մեծաբանեին ի վերայ իմ:
Ցնծասցեն եւ ուրախ լիցին ի
քեզ ամենեքեան որք կամին
ընդ արդարութիւն իմ:
Ասասցեն յամ ժամ մեծ է ած.
եւ որք կամին զխաղաղութիւն ըն-
ծառայի քո:
Լեզու իմ խաւսեսցի զարդա-
րութիւն քո. զօր հանապազ զգո-
վութիւն քո: սոմնք իէ. ի կատարած
ծառայի տն. Սաղմոս ի Դաւիթ

Ասէ անաւրէնն մեղանչելոյն
միտաւք իւր․ Թէ չիք երկեւղ այ ա
ռաջի աչաց նոր ։
Նենգեաց առաջի նոր գտանել
զանաւրէնութիւն եւ ատեաց զնա ։
Բանք բերանոյ նոր․ անաւրէ
նութիւն եւ նենգութիւն ։
Ոչ կամեցաւ իմանալ զբա
րի․ զանաւրէնութիւն խորհեցաւ
յանկողնի իւրում ։
Եկաց նա յամ ճանապարհ որ
ոչ էր բարի․ եւ չարեաց ոչ ձանձրացաւ ։
Տր յերկինս է ողորմութիւն քո․
ճշմարտութիւն քո մինչեւ յամպս ։
Արդարութիւն քո ոպ լերինք այ․
իրաւունք քո ոպ զեաորս բազու
մն․ զմարդիկ եւ զանասունս կե
ցուցանես տր ։
Որպէս զի բազում արարեր զո

ղորմութիւն քո ած· այլ որդիք մա
րդկան ի հովանի թեւոց քոց
յուսասցին։
Արբեսցին նոքա ի պարարտու
թենէ տան քո· եւ զհեղեղս փափկու
թեան քո արբուցես զնոսա։
Զի քեզէ է աղբեւր կենաց· եւ
լուսով երեսաց քոց տեսանե
մք զլոյս։
Ձգեա զողորմութիւն քո ոյք
ճանաչեն զքեզ· զարդարութիւն
քո որ ուղղեն սրտիւք։
Մի եկեսցէ ի վերայ մեր ոտն ամ
բարտաւանից· եւ ձեռք մեղաւո
րաց մի դողդողացուսցեն զմեզ։
Անդ անկցին ամենեքեան ոյք
գործեն զանօրէնութիւն· մեր
ժեսցին եւ այլ մի կարասցեն հաս
տատել։ Փոքրղայս ոտնք Տէ·

Պատգամք Մովսիսի առ
ամենայն ազգս։
այեցարուք երկինք
եւ խօսեցայց· լուիցէ երկիր
զպատգամս բերանոյ իմոյ։
Ընդունելի լիցի ոպ անձրեւ
բարբառ իմ· եւ իջցեն որպէս ցօղ
պատգամք իմ։
Որպէս անձրեւ ի վերայ սիզոյ
որպէս տարափ ի վերայ խոտոյ·
զի զանուն տն կարդացից
եւ տուք աւրհնութի այ մերոյ։
Ած· որոյ ճշմարտութիւնք
գործք նր· եւ ամենայն ճանապ
արհք նր իրաւամբք են։
Ած· հաւատարիմ՝ եւ չգոյ
ինչ անիրաւութի· արդար եւ
ճշմարիտ է տր։
Մեղան եւ ոչ նմա որդիքն արա

տոյ· ծնունդք խոտորեալք և
թիւրեալք :

Ոչ այդ այնէ զորտն հատու
ցանէիք· դուք ժողովուրդք ի
մար և ոչ իմաստուն :

Ոչ սա ինքն հայրն քո որ ստա
ցաւ զքեզ· արար և ստեղծ զքեզ:

Յուշ լիցին քեզ աւուրքն յաւի
տենից· իմացարուք զամս ազ
գաց մինչև յազգս :

Հարց ցհայրդ քո և
պատմեսցէ քեզ· ցծերս քո և
ասասցեն քեզ :

Ի ժամանակի որպ բաժանանէր
բարձրեալն զազգս ամն· որպ
սփռեաց նա զորդիսն ադամայ:

Կացոյց սահման հեթանո
սաց· ըստ թուոյ հրեշտակաց այյ:

Եղև բաժին տն ժողովուրդ

իւր յակոբ․ եւ վիճակ ժառանգ
ութեան իսրայէլ =
Շատական եղեւ նմա յանա
պատի․ ի ծարաւ տօթոյ՝ ան
ջրդոյ պաշտպան եղեւ նմա =
Խրատեաց զնա եւ պահեաց
որպէս բիբ ական․ որպէս զարծուի
ի թեւս իւր ընկալաւ զնա՝ որպէս
ի վերայ ձագուց իւրոց գթացաւ =
Տարածեաց զթեւս իւր եւ ընկա
ձէ լաւ զնոսա․ եւ բարձաւ բերէր զնոսա
ի վերայ միջ թիկանց իւրոց =
Տէր միայն ածէր զնոսա․ եւ ոչ
գոյր ընդ նոսա՛ աստուած օտար =
Ածեալ զնոսա ի զօրու
թեան երկրի․ կերակրեաց զնոսա
արդեամբք անդաստանաց =
Դիեցոյց նոցա մեղր ի վիմէ․ եւ
իւղ ի հաստատուն վիմէ =

Եւղ կովուց եւ կաթն մաքեաց
ճարպով հանդերձ · խոյոց որթ
ուց ցլուց եւ նոխազաց ։
Զպարարտութիւն երիկամանց
ցորենոյ · եւ զարիւն խաղողոյ
արբ գինի ։
Եկեր յակոբ յագեցաւ · եւ ան
գուշացաւ սիրելին ։
Իրացաւ ստուարացաւ լայ
նացաւ եւ թող զա̄ծ արարիչ
իւր՝ եւ յետս եկաց յա̄յ փրկչէն իւրմէ ։
Բարկացուցին զիս օտարո
տիւք իւրեանց · եւ կռապաշտիւք իւրեա
նց դառնացուցին զիս ։
Զոհեցին դիւաց եւ ոչ ա̄յ · դիցն
զորս ոչ գիտէին նորք եւ առ
ժամայնք զորս բնաւ ոչ ճանա
չէին հարքն նոցա ։
Թողեր զա̄ծ որ ծնաւ զնոսա

մոռացան զամ՛ որ կերակրեաց զնս։
Ետես տր՝ նեղութեանն մե
ցաւ. սրտմտեցաւ խռովեալ երկայ ու
տերաց եւ ազատեաց նզ եւ ասաց։
Դարձուցեր զերեսս խնամո
ց անէ. եւ ցուցեր նզ զերեսս լու
սոյցէ յայպա ժամանակի։
Օ խազզախթերեն նորա եւ որ
դէք անէշ աւանդք՝ նորա նախան
ձեցուցին զես իշատառամբս
խաբեանց. եւ պառաւայացուցին զի
իկուռաբերանց։
Նրլեկս նախանձեցուցեր
զնոսա յազգանոյ խոտան. եւա
մտաազգաւ զբծեցուցեր զնս։
Տուք փառաւայն՝ տուք ամէն նաւթ
մարդասերին յաւիտեանս իւ փրկո
ղին որ փրկէ եւ կեցուցանէ զծառ
այս իւր մարդասէր տր։

մղ
պե

Բարեխաւսութեամբ սրբոյ [illegible] ած:

Վասն ի գիշերի [illegible] ԲԶ

[illegible] խօսել մեզ զբան տն

զՏր՟ աղաչեսցուք:

Վասն չանկանելոյ մեզ ի փորձու-

թի [illegible]

մեր· զՏր՟ աղաչէ:

Վասն [illegible] պահպա-

նել մեզ [illegible]· զՏր՟:

Վասն [illegible] մեզ [illegible]

[illegible]

[illegible]· զՏր՟ աղա:

Վասն [illegible] մեզ [illegible]

կոչման [illegible]· զ:

Վասն [illegible]: Եւ [illegible]:

Զան [illegible]: Ողորմեաց մեզ:

Գիշերի [illegible] ԱՂ

[illegible]

[illegible]

փրկիչ մեր խոնարհեցո ունկն ի կերք
ի խնդրուածս մեր. զի մի ունայն լի
ցի վաստակն վաստակէք ծառայ
ից քոց. այլ հ ամենայն զաշխատու
թեամբ իզոր ծառայութեամբ եւ
պատրաստ ամենապաշտօնութե. ընկալ ըզ
զաղօթս եւ զերկրպագութիւնս մեր
եւ շնորհեա զողորմութիւնս առատա
պէս. ծածկեա զմեզ ընդ հովանե
աւ ամենազօր աջոյ քո. պահ
եա զմեզ որպէս բիբ ական. եւ արա առ
մեզ նշան ի բարի. ի գործել եւ ի խա
ղաղութի ամենայն անուանդ քում սրբ
քոյ. զի քեզ վայելէ փառք կատարեալ իմնա
բարձրագոյն փառաբանութի յաւիտե

Խաղաղութիւն ամենեցուն. Այ երկիր պագցուք

Հովիւ քաջ հովուեա զհօտս բանա
ւոր. նայեաց ի սոյց արարածս
որ հաւատով զոր ժողովեցեր առ

քեզ գթութեամբ · զերծ ո առաքելական
տէր եառաւբքէն ողորմութեամբդ եւ
գթութեամբդ անճառելիւք · զամենե
սեան արարչեալս · զամենեսեան ի
մասանց ազգաց · զամենեսեան լուսա
որեալ · ամենեցուն եւեթ պարգեւ
եալ քո երկնից արքայութեան · վա՜
զի դու ես տէր կենաց եւ ա՜ծ ողորմու
թե · եւ քեզ վայել է փառք յաւիտեանս =

Սաղմոսերգութ
ն նաւասարդեան երբ ընդ
հայր · եւ առ ընդ այսո
սեր կորզաւ ըստ զանձնօրհնութե =
Օ խօսք խօսս մաղ մաղակից ա

մաքեսցին․ որպ զդալար խոտոյ
վաղ վաղակի անկցին ։
Յուսա ի տր՝ և արա զքաղ ցրու
թի․ բնակեա՛ յերկրի՝ և հովուեսցես
ի մեծութէ նր ։
Փափկեա ի տր և նա տացէ քեզ զխ
նդրուածս որ ի սրտէ քո․ յայտնեա՛
առաջի տն զճանապարհս քո և
յուսա ի նա ։
Նա արասցէ և հանցէ՝ որպ զլոյս
զարդարութի քո․ և զիրաւունս քո
որպ զաւր հասարակ ։
Հնազանդ լեր տն և ծառայեա՛
նմա․ և մի նախանձիր ընդ այնո
սիկ որոց աջողեալ իցէ ճանա
պարհ իւրեանց․ ընդ մարդոյ
որ գործէ զանաւրէնութի ։
Լռեա՛ ի բարկութենէ և հանգիր
ի սրտմտութենէ․ և մի նախան

ձիր ընդ չարս:

Զարդ վաղ վաղվաղակի սատակես
ցին. բայց ոյք համբերեն տեառն՝ նո
քա ժառանգեսցեն զերկիր:
Փոքր մի՝ եւ այլ ոչ եւս իցէ ամպար
իշտն. խնդրեսցես զտեղի նր եւ
ոչ գտցես:
Իսկ որ հեզքն՝ նոքա ժառանգ
եսցեն զերկիր. եւ վայելեսցեն ի
բազում խաղաղութեան իւրեանց:
Սպասէ մեղաւոր արդարոյն՝ եւ կր
ճտեսցէ ի վր նր զատամունս իւր՝ այլ տր ծի
ծաղեսցի զնովաւ:
Քանզի յառաջագոյն տեսա
նէ. զի հասանելոց է օր նր:
Սուր հանին մեղաւորք եւ լարե
ցին զաղեղունս իւրեանց. հարկա
նել զաղքատն եւ զտնանկն. սպա
նանել զայնոսիկ որ խոնարհ են սրտիւ:

Սուրք նց մտցեն ի սիրտս նց · և
աղեղունք նոցա փշրեսցին ։
Լաւ է սակաւն իւր արդարոյ ·
քան զբազում մծութիւն մեղաւո
րաց · և բազուկք ամպարշտաց
խորտակեսցին ։
Հաստատէ տր զարդարս՝ և ճա
նաչէ զաւուրս անբծից · ժառան
գութիւն նց յաւիտեան եղիցի ։
Մի ամաչեսցեն նոքա ի ժամա
նակս չարութե · այլ աւուրս սո
վոյ յագեսցին ։
Զի մեղաւորք կորիցեն · այլ
թշնամիք տն ի փառաւորել եւ
բարձրանալ իւրեանց պակա
սեսցեն ոպ ծուխ զի պակասէ ։
Փոխ առնու մեղաւորն և ոչ հա
տուցանէ · այլ որ արդարն է՝ ող
որմի և տայ ։

Որք աւրհնեն զտր ժառանգես
ցեն զերկիր · եւ որք անիծանեն սա
տակեսցին իսպառ :

Ի տէ ուղղին գնացք առն · զճա
նապարհս նր նա կամի յոյժ :

Թ· էպէտ եւ գայթակղեսցի նա
մի կործանեսցի · զի տր ձեռն
կալցէ նորա :

Մանուկ էի եւ ծերացայ · եւ ոչ
տեսի զարդար արհամարհեալ
եւ ոչ զաւակ նր թէ մուրայ հաց :

Օ աւր հանապազ ողորմի եւ տայ
փոխ · զաւակ նր աւրհնեալ եղի
ցի յաւիտեան :

Խոտորեա ի չարէ եւ արա զբա
րի · բնակեսցես յաւիտեանս յաւ
իտենից իմա :

Տր սիրէ զիրաւունս եւ ոչ ընդ
վայր հարկանէ զսուրբս իւր · այլ յաւ

յաւիտեան պահեսցէ զնոսա։

Անօրէնք հալածեսցին իսպա-
ռն․ և զաւակ ամպարշտաց սա-
տակեսցի։

Արդարք ժառանգեսցեն են
զերկիր․ և բնակեսցեն յաւիտե-
անս յաւիտենից ի նմա։

Բերան արդարոյ խորհի զիմ-
աստութի․ և լեզու նր խօսես-
ցի զիրաւունս։

Օրէնք այ իւրոյ են ի սրտի նո-
րա․ և ոչ գայթակղեսցին գնա-
Հայի մեղաւորն զարդար ցք նր։
դար և խնդրէ սպանանել զնա․
այլ տր ոչ թողու զնա ի ձեռս նր․
և ոչ դատապարտէ յորժամ
դատիցի նա։

Համբերեա տն և պահեա զճանա-
պարհս նր․ և բարձրասցէ

զքեզ ժառանգել զերկիր եւ ըզ
սատակումն մեղաւորաց տեսցես :
Տեսի զամբարիշտն վերացեալ
բարձրացեալ՝ որպէս զմայրսն լիբա-
նանու :
Անցի եւ ահա ոչ էր · խնդ-
րեցի եւ ոչ գտաւ տեղի նորա :
Պահեա՛ զանմեղութիւն եւ տես զու-
ղղութիւն · զի գոն մնացուածք ա-
ռն խաղաղարարի :
Անօրէնք սատակեսցին ի միա-
սին · եւ մնացուածք ամպարշտացն
կորիցէ :
Փրկութիւն արդարոցն ի Տեառնէ
է · վերակացու է նոցա ի ժամանակս
նեղութեան :
Օգնեսցէ նոցա Տէր եւ փրկեսցէ
զնոսա ապրեցուսցէ զնոսա ի մե-
ղաւորաց · եւ կեցուսցէ զնոսա զի
յուսացան ի նա : Գուքղայս ՃԷ
տունք Սաղմոսի Դաւիթ այլիհա

տանի շաբաթու ։

Տ մի՛ սրտմտութեամբ քով
յանդիմաներ զիս ·
և մի՛ բարկութեամբ քո խրատեր զիս ։
Զի նետք քո հարան յիս · և յիս
հաստատեցաւ ձեռն քո ։
Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ
յերեսաց բարկութեան քո ։
Ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց ի-
մոց · յերեսաց մեղաց իմոց ։
Անաւրէնութիւնք իմ բարձրա-
ցան քան զգլուխ իմ · որպէս բեռն
ծանր ծանրացան ի վերայ իմ ։
Նեխեցան և նեխտեցան վէրք իմ
յերեսաց անզգամութեան իմոյ ։
Տառապեցայ և խոնարհեցայ
յոյժ · զաւր հանապազ տրտմեալ
գնայի՛ զի անձն իմ լի եղև չար
չարանաք՝ և ոչ գոյ բժշկութիւն

մարմնոյ իմոյ:
Չարչարեցայ և խոնարհեցայ
մինչև յոյժ. մռնչէի ի հառաչ հեծու
թեան սրտի իմոյ:
Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկութի
իմ. և հեծութիւն իմ ի քէն ոչ ծածկե
Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս. ցաւ:
և եթող զիս զօրութիւն իմ. լոյս աչ
աց իմոց և այս ոչ է ընդ իս:
Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ
առաջի իմ մերձեցան և կացին.
և մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն:
Բռնադատէին զիս և խնդրէին
զանձն իմ. ոյք խնդրէին չարիսն
իմ. խօսեցան զանօրէնութիւն և
զնենգութիւն զօր հանապազ խորհ
Ես իբրև խուլ զի ոչ լսէ. եցան:
և իբրև համր որ ոչ բանայ զբերան իւր:
Եղէ ես իբրև մարդ՝ որ ոչ լսէ. և ոչ

գոն խաւսք ի բերան նորա:

ի քեզ տր յուսացայ. եւ դու
լուիցես ինձ տր ած իմ:

ասացի թէ միուրեք խնդասցեն
յիս թշնամիք իմ. ի սասանել ո-
տից իմոց ի վերայ իմ մեծամեծս
խաւսեցան:

ի ես ի տանջանս պատրաստ եմ.
եւ ցաւք իմ առջի իմ են յամենայն ժամ:

անօրէնութիւնս իմ պատմեցից.
եւ հոգացայց վասն մեղաց իմոց:

յլ թշնամիք իմ կենդա-
նի են եւ զօրացեալ են քան զիս.
բազում են որ ատեն զիս ի
տարապարտուց:

րք հատուցին ինձ չար
փոխանակ բարւոյ. չար
խաւսէին զինէն. զի ես երթայի
զհետ արդարութե:

Մ իթողուր զիս տր ածիմ. ևմի
հեռացեա ամենևին յինէն. հայեաց
յաւգնել ինձ տր փրկութեան իմոյ:

Սունք էս. ի կատարած իդիթո
վմ իդաւիթ սաղմոս:

Ա սացի թէ պահեցից զճանա ԼԸ
պարհս իմ. զի մի՛ մեղայց լեզուաւ
Ե դի պահապան բերա իմով
նոյ իմոյ. ի հակառակել մեղաւո
րին առաջի իմ:
Խ ուլ եղէ և խոնարհեցայ. լռե
ցի ի բարութենէ՝ և ցաւք իմ նո
րոգեցան յիս:
Ջ եռաւ սիրտ իմ ի ներքոյ իմ.
և ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր:
Խ աւսեցայ լեզուաւ իմով և աս
ացի ցոյց ինձ տր զկատարած
իմ և զթիւ աւուրց իմոց քանի՞ ո
նէ զի գիտասցից թէ որ չափ իցէ

պակասեալ է յինէն ։
Ահա չափով եդիր զաւուրսն իմ․
և կարգ զաւրութեան իմոյ որպէս ոչինչ է ա-
ռաջի իմ․ սակայն ամենևին ընդու-
նայն է ամենայն մարդ մաեղի ։
Ապաքէն որպէս պատկեր կերպի շրջի
մարդ․ սակայն ի զուր խռովի․
գանձէ և ոչ գիտէ ում ժողովէ ։
Իսկ արդ ո՞վ է համբերութիւն իմ
թէ ոչ դու տէր․ կամ կարգ զաւրու-
թեան իմոյ թէ ոչ ի քէն ։
Յամենայն անաւրէնութեանց իմ մա-
փրկեցեր զիս․ նախատինս ան-
զգամացն արարեր զիս ։
Խուլ եղէ և ոչ բացի զբերան իմ․
զի դու արարեր ։
Ի բաց արա յինէն զտանջանս
իմ․ զի ի զաւրութենէ ձեռին քո
ես պակասեցայ ։

Յ անդիմանութեամբ վն մեղուցելոց խրա
տեցեր զմարդ․ մաշեցեր ոպ սար
դի ոստայն զանձն նր՛ սակայն
ընդ ունայն է ամ մարդ ։ Հանգստ
Լ ուր տր աղօթիցելոց՝ ունկն
դիր լեր խնդրուածացելոց․ արտա
սուացելոց մի լռեր ։
Պ անդուխտ եմ ես առաջի
քո․ նժդեհ եւ անցաւոր որպէս
ամ հարքն իմ ։
Թ ող արա ինձ զի հանգեայց
մինչ չեւ երթեալ իցեմ․ ու այլ
ոչ եւս գտանիցեմ ։ տունք ժը
ի կատարած Սղմ Դաւթի ։
Հ ամբերելով համբերեցի տն եւ լթ
նայեցաւ առ իս․ լուաւ աղօ
թից իմոց ։
Ե․ Հան զիս ի գբոյ տառա
պանաց․ ի կաւոյ տղմոյ ։

Հաստատեաց ի վէմ միտս զո
տս իմ. եւ ուղղեաց զգնացս իմ=
Եդ ի բերան իմ աւրհնութի
ւն նոր. զաւրհնութիւն այ մերոյ=
Տեսցեն բազումք եւ երկիցեն
եւ յուսասցին ի տր. երանի է
այր որոյ անուն տն յոյս է նր=
Ոչ հայեցաւ նա ի նանրութի
ւնս ի մոլութի սուտս=
Բազում արարեր դու տր ած
իմ զսքանչելիս եւ զխորհրդոց
քոց՝ ոչ ոք է որ նմանի քեզ=
Պատմեցի եւ խաւսեցայ եւ բա
զումք եղեն քան զթիւ. ընդ զո
հս եւ ընդ պատարագս ոչ հա
ճեցար. լսելիս հաստատեցեր
ինձ զողջակէզս՝ եւ զպատարագս մե
ղաց ոչ խնդրեցեր=
Յայնժամ ասացի թէ ահաւ

ասացի զահա եկ · ի գլուխս գրոց
գրեալէ վասն իմ=

Կամել զկամս քո աստուածիմ կամե-
ցայ · և զօրէնս քո ի մէջ որովա-
յնի իմոյ=

Աւետարանեցից զարդար-
ութիւնս յեկեղեցւոջ մեծի · ահա
զշրթունս իմ ոչ արգելից երբէք=

Տէր դու գիտացեր զարդա-
րութիւնս ոչ ծածկեցի ի սրտի
իմում · զճշմարտութիւնս և զփր-
կութիւնս=

Ասացի և ոչ թաքուցի զող-
որմութիւնս · և զճշմարտու-
թիւնս ի ժողովրդենէ մեծէ=

Դու տէր մի հեռի արասցես զգթու-
թիւնս յինէն · զի ողորմութիւնք
և ճշմարտութիւնք յամենայն
ժամ ընկալան զինեւ=

Շուրջ եղեն զինեւ չարք՝ որոց
ոչ էր նոցա թիւ · հասին ինձ անօ
րէնութիւնք իմ եւ ոչ կարացի
տեսանել =

Բազում եղեն քան զհերս գլ
խոյ իմոյ · եւ սիրտ իմ եթող զիս =

Կամեաց տէր փրկել զիս · տէր
յաւգնել ինձ նայեաց =

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին
որ խնդրեն զանձն իմ բառ
նալ զնա · դարձցին յետս եւ
ամաչեսցեն որ խորհէին ինձ չար =

Կրեսցեն զամաւթ առժամ
այն վաղվաղակի · որ ասէին ինձ
վաշ վաշ =

Ցնծասցեն եւ ուրախ լիցին ի
քեզ ամենեքեան որ խնդրեն զ
քեզ տէր =

Ասասցեն յամենա
յն ժամ մեծ է ած · որ սիրեն

զփրկութիւնս քո։

Ես աղքատ եւ տնանկ եմ. ած
խորհեսցի զիս՝ աւգնական եւ ապա
ւէն իմ. եւ դու ած իմ մի ան
ձար։ Տունք ի կատար ած
Սաղմոս ի Դաւիթ։

Երանի որ խորհի
զաղքատն եւ զտնանկն
յաւուր չարի փրկեսցէ զնա
տր։
Տր փրկէ զնա եւ կեցուցա
նէ. երանելի առնէ զնա յեր
կրի. եւ ոչ մատնէ զնա ի ձեռս
թշնամեաց իւրոց։
Տր աւգնական է նմա ի մահիճ
ս ցաւոց իւրոց. զամ անկողի
նս նր դարձուցանէ ի հիւան
դութեան նր։
Ես ասացի տր ողորմեա ինձ
բժշկեա զանձն իմ զի մեղայ քեզ։

Թ. շնամիք իմ ասացին ինձ չար·
երբ իցէ զի մեռցի եւ կորիցէ ա-
նուն նորա:
Մ տանէր տեսանել զնանրու-
թի խաւսէր սիրտ իւր· ժողով-
եր զանաւրէնութիւս յանձն իւր:
Ա րտաքս ելանէր եւ զնոյն խաւ-
սէր· զինէն շըշնջէին ամենա-
յն թշնամեք իմ:
Խ որհեցան չար ի վերայ իմ· բանա-
նօրէնութե եդին ի վերայ իմ:
Մ իթէ որ ննջեցէն՝ եւ այլ ոչ յաւե-
լուցու յառնել· քանզի եւ
այրն խաղաղութե իմոյ յորում
յուսացայ:
Ո րուտէր զհացիմ· յաճախե-
աց առնել ինձ խաբէութի:
Ա յլ դու տէր ողորմեա ինձ· կան-
գնեա զիս եւ հատուցից նոցա:

Յայսմ ծանեայ թէ հաճեցար
ընդ իս. զի մի ուրախ եղիցին
ինձ թշնամիք իմ =

Բայց զիս յանբծութեան իմում ըն-
կալար. հաստատեցեր զիս ա-
ռաջի քո յաւիտեան =

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի յաւի-
տեանս յաւիտենից եղիցի եղիցի =

Սղմս. ի կատարած իմաստութեան
որդւոցն Կորխայ սաղմոս =

Որպէս փափագէ եղջերու յաղ- խա
բերս ջուրց. այնպէս փափագէ
անձն իմ առ քեզ Աստուած =

Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ Աստուած
հզաւր կենդանի. երբ եկից ե-
րեւեցայց յերեսաց Աստուծոյ =

Եղեն ինձ արտասուք իմ կե-
րակուր տուէ եւ գիշերի. այն
զի ասէին ցիս զաւր հանապազ

Թէ ուրէ ածքո։

Զայս որպէս յիշէի տառա
պէր յիս անձնիմ· քաղցրալերեի
զի մտից ընդ յարկաւ սքանչել
եաց տան այ։

Ձայն ցնծութե խոստովա
նութե· և ի ձայն բարեկենդան
ընդէր տրտում ութե։
ես անձնիմ կամ ընդէր խռով
ես զիս։ յուսայ առ ած· խոստո
վանեսցի նմա փրկիչ երեսաց ի
մոց ածէ։

Անձնիմ յոյժ խռովեցաւ վա
այսորիկ յիշեցի զքեզ յերկր
էն յորդանանու խերմոնէ
լեռնէ փոքուէ։

Որք ի խորոց կարդացին
առ քեզ· ի ձայն սահանաց քոց։

Ամենայն զբօսանք քո· եւ

լիք քո անցին ի վերայ իմ:
Ի տուէ պատուիրեաց տ͞ր զո
ղորմութիւն իւր. գիշերի զաւրհ
նութիւնս. և աղաւթս իմ առ
ա͞ծ վասն կենաց իմոց:
Ասացից ա͞յ ընդունելի իմ ես՝
ընդէ՞ր մոռացեր զիս. ընդէ՞ր
տր տրտում գնամ ես ի նեղել թշնա
Ի փշրել ոսկերաց ի մւոյն:
մոց նախատեցին զիս թշնա
միք իմ. յասել ցիս զօր հանա
պազ թէ ուր է ա͞ծ քո:
Ընդէ՞ր տրտում ես անձ
ն իմ կամ ընդէ՞ր խռովես զիս
յուսա յա͞ծ՝ խոստովան
եմ նմա՝ փրկիչ յերեսաց իմոց
ա͞ծ: Սաղմոս ԽԲ Սաղ Դաւթի:
Դատ արա ինձ ա͞ծ. և իրաւ — խբ
ա արա ինձ ի դատաստանի իմում:

Յազգէ որոշէ մէ· իմաստոյ
մտաւորէ ներգործաւորէ փրկեա՛ զիս:
Նու Ա̅ծ հզաւրիչ իմն ես
ընդէ՞ր մոռացար զիս· ընդէ՞ր
որ տրտմագնեալ ես ի նեղել թշ
նամւոյ իմոյ:
Շուաքեա մ̅ր զը յոյժս՛ ի ձեռն
մարտութեան զի տառաւ նորդ
եսցեն իմ. հանցեն զիս իշխա
նն մ̅ե լկայարիկաքո:
Ոտից առաւելինեղման այ
առա̅մծոր ուրախ առնել զման
կութիմնիմ:
Չ սատակամներ ցքեզարհ
նութեամբ ամենին:
Պ ընդէ՞ր տրտումես անձ
նիմ կամընդէ՞ր խռովես զիս·
յուսա առա̅ծ խոստովանեա
նմա փրկիչ երեսաց իմոց ա̅ծ:

Գ ուէդայս տունք ԺԳ. ի կատարմ
իմաստութեան Որ
կորիւն ՍԴ խրամ
ակամն Ճաշ մեր
լուսաք. գործարքն

մեր պատ մեղին մեզ:

Կործանողզոր գործեցեր յա
ն վրանց. յառաջին առաքելնա:
Զ եւմքովխաչեաց զհեթանոսա
եզնոսա անխելեցեր՝ չարչարե
ցեր զծողողուրդս եւ հանեբզնե:
Ս չթեարող խաբեանց ժառան
գեցեալզերկեր. եւոչ բազում
նոցա թեփրկեցզնոսա:
Յաշքո եւբազում քո եկեղ
եղեաց քոց. զինք անձ եցար
դուլընդ նոսա:
Ն ուխնքն եւթագաւորեալ
ամեխ. որ հրամայեցեր զփրկ

ութիւն յակոբայ :

Քեւ զթշնամիս մեր հարցուք.
և անուամբ քով արհամարհես
ցուք զյարուցեալսն ի վր̅ մեր :

Զի թէ յաղեղն իմ յուսացեալ
եմ. և ոչ սուսեր իմ կեցուցանէ զիս :

Զի դու փրկեցեր զմեզ ի թշնա
մեաց մերոց. և զատեալսն մեր յա
մօթ արարեր :

Յա̅ծ պարծեսցուք զաւուրս ամենա
յն. և անուան քո̅ խոստով
ան եղիցուք յաւիտեան :

Այժմ արդ մերժեցեր և ամաչ
եցեր զմեզ. և ոչ ելեր ընդ
զաւրս մեր :

Դարձուցեր զմեզ յետս քան
զ թշնամիս մեր. և ատելիք մեր
յափշտակեցին զմեզ :

Տուեր զմեզ ոպ̅ զոչխարս ի

զենուած · և ըզնոյն ի թանձրամածս ցրու
եցեր զմեզ :
Վաճառեցեր զժողովուրդ քո
առանց գնոյ · և ոչ գոյ թիւ աղա
ղակի ինում : մերոյ :
Արարեր զմեզ նախատինս դը
րացեաց մերոց · ծաղր և այպն կա
տականաց այնոցիկ որ շուրջ են
Արարեր զմեզ յառա զմեօք
կ հեթանոսաց · ի շարժել զգլ
ուխս ժողովրդոց :
Զաւր ամ նախատինք իմ առա
ջի իմ են · և ամաւթ երեսաց ի
մոց ծածկեաց զիս :
Ի ձայնէ նախատողացն և բա
մբասողի · յերեսաց թշնամւո
յն և հալածչի :
Այս ամ եկն ի վերայ մեր և մեք
զքեզ ոչ մոռացաք · և ոչ ստե

ցաք ուխտի քում. եւ ոչ դարձաք
յետս սրտիւք մերովք:
Դարձուցեր զշաւիղս մեր ի
ճանապարհաց քոց. խոնարհ
արարեր զմեզ ի տեղի չարչա
րանաց. եւ ծածկեցեր զմեզ ըս
տուերք մահու:
Եթէ մոռացեալ էաք մեք զան
ուն այ մերոյ. կամ ձգեալ իցէ
զձեռս մեր առ աստուածս օտա
րս:
Ոչ ապաքէն ած խնդրէր զայս
զի նա քննէ զգաղտնիս սրտից
մերոց:
Վասն քո մեռանիմք զօր
համապազ. համարեցաք ոպ
զոչխարս ի զենլումն:
Զարթիր ընդէր ննջես տր.
արի եւ մի մերժեր զմեզ իսպառ.
Ընդէր դարձուցանես զերեսս
քո ի մէնջ. մոռանաս զաղքա

տութե եղանեղութեամբ =

Խ նարհ եղեն մինչ և իջող
անձինքն մեր · կցերկիր կցեց ան
մեղք մեր =

Ի բրտր աւգնեա մեզ և փրկե
ա զմեզ վսն անուանքո = Սղ՛ ԽԴ
ի կտրծ զանցուցելոց ժամուկց Որդ
ւոցն Կորխայ իմնաւութե Սաղմոս
աւրհնութե վս սիրելոյն =

Բ ղխեաց սիրտ իմ զպատգամ խո
մաքուր · և ասացից զգործս
իմ թագաւորի =

Լ եզու իմ գրիչ · արագագրի
դպրի · գեղեցիկ ես տեսանելով քան
զամենայն որդիս մարդկան =

Ս փռեցան շնորհք ի շրթունս
քո · վասն այսորիկ աւրհնեաց
զքեզ ածյաւիտեան =

Ա ծ զսուր ընդ մէջ քո հզօր · վա

յելչութե և գեղոյդ քո ։
Լարեա ուղղեա և թագաւորեա
վասն ճշմարտութե հեզութե և
արդարութե ․ և առաջնորդես
ցէ քեզ սքանչելապէս աջ քո ։
Նետք քո սրեալ են հզաւր ․ ժող
ովուրդք ի ներքոյ քո անկցին ի
սիրտս թշնամեաց թագաւորի ։
Աթոռ քո ած յաւիտեանս յաւ
իտենից ․ գաւազան ուղղութե
գաւազան արքայութե քո ։
Սիրեցեր զարդարութի ․ և ա
տեցեր զանօրէնութի ։
Վասն այսորիկ աւծ զքեզ ած
ած քո իւղով ուրախութե ․ ա
ռաւել քան զընկերս քո ։
Զմուռս և ստաշխն և կա
սիա ի զգեստուց քումմէ ի տա
ճարաց փղոսկրէից ․ ուստի ու

բանն արարչին զքեզ դաւանեմք
Թագաւորացն հրապատիւ :
Կացցէ դշխոյ ընդաջմէ քում
մէ · իհանդերձս ոսկեհուռս
զարդարեալ և պաճուճեալ :
Լուր դուստր և տես · խոնարհե
ցոյ զունկն քո · մոռացիր զժողով
ուրդ քո · և զտունն հօր քո · զի
ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քո :
Սա ինքնէ տէր քո · երկիր պագ
ցես նմա · և դուստր ծուրա · երկ
իր պագցէ նմա · և պատարագօք
զերեսս քո · պաղատեսցեն մե
ծամեծք ժողովրդոց : ագ
Ամենայն փառք դստեր թագաւո
րի ի ներքոյ · ի քղանցս ոսկե
հուռս զարդարեալ և պաճուճեալ է :
Տարցին թագաւորի կուսանք
զհետ նր · և զընկերս նր տարցին
նմա :

Ածցեն ցնծութբ և ուրախու-
թբ. ածցեն ի տաճար թագա-
ւորի. Փոխանակ հարց քոց
եղիցին որդիք քո:
Կացուսցես զնոսա իշխանս
ընդ ամենայն երկիր՝ յիշեսցեն զանուն
քո ընդ ամ ազգս ազգաց:
Վասն այսորիկ ժողովուրդք
խոստովան եղիցին առ քեզ
յաւիտեան. և յաւիտեանս յաւ-
իտենից: Ի կատարած որդւոցն
Կորխայ ի վեր գաղտնեաց:

ԽԵ ԱԾ մեր ապաւէն և զօրութիւն
օգնական իմ նեղութեց
որ գտին զմեզ յոյժ:
Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք
մեք ի խռովել երկրի. փոփոխ-
են լերանց ի սիրտ ծովու:
Գոչեցին և խռովեցան ջու-

րք նց· խռովեցան լերինք հզաւ
րութեամբ նորա:
Գ նացք գետոց՝ ուրախ առ
ն են զքաղաքն այ· և սուրբ արար
զխորանս իւր բարձրեալն:
Ա ած ընդ նմ՝ և նորա մի սասա
նեսցին· օգնեսցէ նմա ած ի վա
ղորդայնէ մինչ ի վաղորդայն:
Խ ռովեցան հեթանոսք· և
խոնարհեցան թագաւոր ու
թիւնք· ետ զձայն իւր բարձրեալն
և խռովեցաւ երկիր:
Տր զաւրութեանց ընդ մեզ ընդու
նելի մեր ած յակոբայ:
Ե կայք և տեսէք զգործս այ·
որ արար զնշանս և զարուեստս
ի վերայ երկրի:
Ե հարց պատերազմ ի ծագ
ած մինչ ի ծագս երկրի· զաղեղ

ունս փշրեաց զզէնս խորտակ
եաց զվահանս պարս այրեաց հրով =
Դ ադարեցէք եւ ծանիջիք զի ես
եմ ած բարձրացայց ի հեթանոսս
եւ բարձրացայց ի վերայ երկրի =
Տր զաւրութեանց ընդ մեզ՝ ընդու
նելի մեր ած յակոբայ = Փոխ
ասմնք ծզ․ ի կատարծ վն որդւոցն
կորխայ սաղմ խրախութ․

Ծ ափս հարէք ամ հե
թանոսք․ աղաղակե
ցէք առ ած ի ձայն ցնծութե :
Տր բարձրեալ եւ ահեղ արքայ․ թա
գաւոր մեծ ի վերայ ամ երկրի =
Հ նազանդ արար զժողովուր
դս ընդ մեզ․ եւ զհեթանոսս ներ
քոյ ոտից մերոց =
Ը նտրեաց զմեզ իւր ժառանգ
ութի․ զգեղեցկութն յակ որ

բայ զոր սիրեաց =

Համբարձաւ այ օրհնութեամբ
եւ տր մեր ձայնիւ փողոյ =

Սաղմոս ասացէք այ մերում.
սաղմոս ասացէք թագաւորի
մերում սաղմոս ասացէք =

Թ. ագաւոր մեծ ի վերայ ամեն
այն երկրի այ է. սաղմոս ասա
ցէք իմաստութեամբ =

Թ. ագաւորեաց այ ի վերայ հե
թանոսաց. այ նստի յաթոռ
սրբութեան իւրոյ =

Իշխանք ժողովրդոց ժողովե
ցան ընդ այ աբրահամու. զի
այ զօրութեամբ երկրի յոյժ համ
բարձան = Սաղմոս Օրհնութեան
Որդւոցն Կորխայ երկրորդ շբթու

Մեծ է տր եւ օրհնեալ է յոյժ. ի
քաղաքի այ մերոյ. ի լեառն սբ իւր = ԽԷ

Հաստատեալ ցնծացէ ցն
ծութբ ամ երկրի · Լերինք սիոնի
կողմանք հիւսիսոյ՝ քաղաք թա
գաւորին մեծի։
Ած. ի տաճարի իւրում յայտնի·
ի ժամանակի որպ օգնական լինել
նոց։
Զի ահաւասիկ թագաւորա
թգք երկրի ժողովեցան եւ անց
ին ի միասին։
Նք եւանք տեսին այսպէս եւ զա
րմացան · խռովեցան սասանե
ցան եւ դողումն կալաւ զնոսա։
Անդ երկունք որպ ի ծննդեան·
ի հողմ սաստիկ՝ փշրեսցէ զն
աւս ի թարշիս։
Որպէս լուաք՝ նոյնպէս եւ տե
սաք · ի քաղաք տն զաւրութեանց
ի քաղաք այ մերոյ։
Ած. հիմնեաց զնա յաւիտ

եան· ընկալաք ած զողորմութիւն
քո ի մէջ ժողովրդեան քո: Հնգա:
Ըստ անուան քում· նոյնպէս և
աւրհնութիւն քո ընդ ամ տիեզերս
արդարութեամբ լի է աջ քո:
Ուրախ եղիցի լեառն սիոն· և ցն
ծասցեն դստերք յուդայ վասն
իրաւանց քոց տր:
Շրջեցարուք զսիովնիւ· պա
շարեցէք զնա և պատմեցէք զաշ
տարակս նորա:
Դիք զսիրտս ձեր ի խելս երայ զաւ
րութեան նր· բաժանեցէք զապարա
նս նր· զի պատմեսջիք կարգաւն էք
յազգ ի յազգ:
Զի սա է ած ած մեր յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտենից· և նա հովու
եսցէ զմեզ մինչև յաւիտեան:
Ի կատարած Որդւոցն կորխեայ

խը

Սաղմոս աւրհնութե. խորաքիծ.

Լուարուք զայս ամենայն ազգք. ու-
նկն դիք լերուք ամենեքեան որ
բնակեալ էք յաշխարհի ։
Ծնունդք երկրի և որդիք մարդ-
կան ի միասին. մեծամեծք և տնանկք ։
Բերան իմ խօսեսցի զի
մաստութի. և խորհուրդ սրտի
իմոյ զհանճար ։
Խոնարհեցուցից յառակու-
մն զունկն իմ. բացից զառակս
աւրհնութե ի սկզբանն ։
Ընդէ՞ր բնաւ երկնչից իմ յաւու-
րց չարի. զի անաւրէնութիւնք
գնացից իմոց շուրջ եղեն զինև ։
Յուսացեալք ի զաւրութի
իւրեանց. և բազում մեծութե
իւրեանց պարծեսցին ։
Եղբայր ոչ փրկէ. և ոչ փրկէ

մարդ. եւ ոչ տայ այ զփրկանս
եւ ոչ զգինս փրկանաց անձին իւ-
րոյ:
վաստակեաց յաւիտեան
ան կեցցէ մինչեւ ի սպառ. եւ ոչ
տեսցէ զապականութիւն:
Յ որժամ տեսցէ մեռ իմաստ-
ունս մեռանին. իմաստունն անզգ-
ամք եւ անմիտք կորիցեն եւ թող-
ցեն աւտարաց զմեծութիւն իւրեանց:
Գ երեզմանք՝ տունք նոցա եղիցին
ի յաւիտեան՝ կայարանք նոցա ազ-
գէ մինչեւ յազգ. եւ կարդացեն
անուանք նոցին հողս իւրեանց:
Մարդ ի պատուի էր եւ ոչ իմա-
ցաւ. հաւասարեցաւ անասնոց
անբանից՝ եւ նմանեցաւ նոցին:
Այս ճանապարհ է գայթագղ-
ութեան նոցին. յետոյ որ ի
բերանս իւրեանց հաճեսցին:

Որպէս աւետաշն խորհրդոյս մատուցանե-
ցին. և մեզ հաղորդեցաք զնոսա.
և արժանացեալքն նշխարաց ընդ ա-
ռաւ աստս:
Ա· ազնուութիւք նշ մաչեցայքխոր-
ժոխս. և փառաւորեցաք հրեշտակացն
Ի· այց սահմանն ամ փոխէ (նչեն:
եալց զան Հնչմ եձեռացդժո
խոց. յորժամ ընդ ունէին զհս:
Մ եկեղեցին էր յորժամ Ստորանայ
մարդ. կայ յորժամ քաղցրամ ընդ են
փառք տանն Նր:
Օ խնչ Թէ խաւն ամենայն եպրոմ
ամցէ ընդ եպր զաւմ. և ոչ Թէ ին
ցեն փառք տանն Նր ընդ նմա:
Ա· Յամենայն Նրբեկեղեցւոյ եպրոմ
արժանացի. եաստուածանանեցի
քեզ յորժամ քաղցր արասցես
ղումնմա:

Մ ոգէնա մինչ կայացուցանել զերգե-
րոց. մինչև յաւիտեան՝ լոյս մի
Մ արդ խայտառակի էր լուսեցէ:
Լուծ խնացաւ. հաւատար եաց
անմարմնոց անթուանից՝ նմանան ե-
ացնոց: Գովաբանեալ սուրբ խաչ
սաղ խորհրդիթ:
ապառնծ ով տր
խաւարեցաւ. կո
չէաց զերկինս յա
րևելից մինչ խաւարս արևմ-
Ի տից մեծացեր չուելի. փը
րկութիւ զերկոյ նորա:
ՃԺ. Մեր յայտնութեան եկեսցէ
ած մեր մեծարեսցէ:
Յ որք առաջի նորա օրհնեսցեն
և չուրջ զնովաւ մարդիկ յոյժ:
Ի ոչ եսցէ զերկնից խաչերոսս
երկրէ խորհրդակ զծառոցյուրդ

իւր· ժողովել առ ինքն զսրս իւր·
եւ ոյք դնեն զպատարագս ուխտա
ից ի վերայ սեղանոյ նորա։
Պատմեսցեն երկինք զարդա
րութիւն նր՝ զի ած դատաւոր է։
Լուր ժողովուրդ իմ եւ խօսեցա
յց ընդ քեզ· Իսրայէլ քեզ վկայեցից
զի ած ած քո եմ։
Ոչ թէ վասն պատարագաց քոց
կշտամբեցից քեզ· զի ողջակէզք
քո առաջի իմ են յամ ժամ։
Ոչ ընդունիմ ի տանէ քումմէ
զուարակս· եւ ոչ ի հօտից քոց
նոխազս։
Իմ են ամ գազանք անտառի· եւ
լերանց եւ ամ անասունք։
Ճանաչեմ ես զամ թռչունս երկ
նից· գեղեցկութիւն վայրի ընդ իս է։
Եթէ քաղցեայց՝ քեզ ինչ ոչ ասա

ցեք. զի իմն է աշխարհ եւ լրումն նորա:
Ոչ ուտեմ ես զմիս զուարակաց
քոց. եւ ոչ զարիւն նոխազաց քոց
Մատո ածոյ պատարագ ընծայեա
աւրհնութե. կատարեալ բար
ձրելոյն զուխտս քո:
Կարդացեալս առ իս յաւուր նե
ղութե քո. եւ փրկեցից զքեզ եւ
դու փառաւոր արասցես զիս:
Սակայն մեղաւորին ասէ ած.
իսկ դու ընդէր իմս պատմես
զարդարութիւն. կամ առնուս
զուխտն իմ ի բերան քո:
Զխրատս ատեցեր զխրատ իմ.
մերժեցեր եւ յետս ընկեցեր զամ
բանս բերանոյ իմոյ:
Թէ տեսանէիր զգող ընթա
նայիր ընդ նմա. եւ ընդ շունս
դնէիր զբաժին քո:

Բերան քո յաճախեաց զչարու-
թի. եւ լեզու քո նիւթէր զնենգու-
Նստեալ զեղբօրէ քում (թի:
մն չարախօսէիր. եւ զորդւոյ
զայս մօրն քո դնէիր գայթակղու-
Զայս ամ արարեր եւ լռեցի (թի:
քեզ. կարծեցեր անօրէնդ ի մտի
թէ եւ ես քեզ նման իցեմ:
Արդ՝ յանդիմանեցից եւ կացու-
ցից զայս ամ առաջի քո. իմացա-
րուք ամենեքեան որոց մոռացե-
ալ իցէ զած =
Գուցէ երբեք յափշտակիցէ
եւ ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ :
Պատարագ աւրհնութեան փա-
ռաւոր արասցէ զիս. եւ անդ է
ճանապարհ ուր ցուցից նմա ըզ
փրկութիւն այ : ի կատարած սղ դւթ
ի մտանելի զի եկն առ նա նաթան

[illegible]

ծ

Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ
մեծի ողորմութեան քում. եւ ըստ բա
զում գթութեան քում ջնջեա զա
նօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա զիս յանօրէնու
թենէ իմմէ. եւ ի մեղաց իմոց սր
բեա զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինքն
գիտեմ. եւ մեղք իմ առաջի իմ են
յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ տէր. եւ չար ա
ռաջի քո արարի:

Որպէս արդար երեւեսցես բա
նս քո. եւ յաղթող իրաւունս քեզ:

Անօրէնութեամբ յղացայ. եւ
մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Ահա ճշմարտութիւն սիրե
ցեր. զանյայտս եւ զծածկեալս

իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ։
Ցօղեա՛ յիս մեծ կամ և
մաքրեցայց. լուա՛ և քան զձիւն ըս
պիտակեցայց։
Լսելի արա՛ ինձ ցնծութիւն և
զուրախութիւն. ցնծասցեն ոս
կերք իմ կարօտեալք։
Դարձո՛ զերեսս քո ի մեղաց
իմոց. զամենայն անօրէնութիւնս իմ
քաւեա՛ յինէն։
Սիրտ մաքուր հաստատեա՛ յիս Աստուած.
և հոգի ուղիղ նորոգեա ի խո
րս իմում։
Մի՛ ընկենուր զիս յերեսաց քո
ց. և զհոգի սուրբ քո մի՛ հաներ յինէն։
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան.
և հոգւով պետութեամբ քով հա
ստատեա՛ զիս։
Ուսուցից անաւրինաց զճա

նապարհօքս· եւ ամպարիշտք
առ քեզ դարձցին:
Փրկեա զիս յարենէ ած ած փրկ
ութե իմոյ· ցնծասցէ լեզու իմ
յարդարութե քում:
Տէր եթէ զշրթունս իմ բացցես
բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւ
Թէ կամեցեալ էիր պատ ն քո:
արագս մատուցանէաք· բայց
դու ընդ ողջակէզս ոչ հաճեսցիս:
Պատարագ այ հոգի խոնարհ·
զսիրտ մք եւ զհոգի խոնարհ ած
ոչ արհամարհէ:
Բարի արա տր կամաւք քով սի
ոնի· եւ շինեսցին պարիսպն եմի:
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պա
տարագս արդարութե ուխտ
ից պատարագաց հանցեն ի սեղան
քո զուարակս: ի կարծ իմաստութե

ծա

Սաղ. Դթ. ի ժամանակի զի եկն Դովէկ
պատմեաց Սաւուղայ թշնամաւ
եկ Դաւիթ ի տուն Աքիմելէքի:

Զի պարծեցի ի չարութեան հզ
զօր զանօրէնութի · զաւրհանա
պաղ զանիրաւութի խորհ եցաւ
ի լեզու քո սրով:
Որպէս ածել սրեալ արարեր զ
նենգութի · սիրեաց զչարութի
քան զբարութի · զանօրէնութի
քան զխօսս արդարութե:
Սիրեաց նա զամ բանս կոր
ծանմանց. լեզուաւ նենգաւոր:
Վասն այսորիկ Ած կործանես
ցէ զնա ի սպառ · խլեսցէ և հան
ցէ զնա ի յարկաց · և զարմատս
նորա յերկրէն կենդանեաց:
Տեսցեն արդարք և երկիցեն ·
զնովաւ ծիծաղեսցեն և ասասցեն:

Ահա այր է որ ոչ արար զա̃ծ իւր
օգնական · այլ յուսացաւ ի բա
զմութիւն մեծութե իւր եւ զօրա
ցաւ ի նանրութե իւրում:
Բայց ես ո̄պ ձիթենի պտղալից
ի տան ա̄յ: յուսացայ ի յողորմու-
թե ա̄յ յաւիտեան եւ յաւիտեանս
յաւիտենից:
Խոստովան եղէց քեզ յաւիտ
եան զի արարեր · եւ համբերից
անուանդ քում · զի քաղցր ես ա
ռաջի սրբոց քոց: Գովեղայ ծե
տանէ ի կատարած վ̃ս մահղէ
թայ իմաստութի դ̃թ:

սաց անզգամն ի սր
տի իւրում թէ ոչ

գոյ ա̃ծ · ապա կանեցան եւ
պղծեցան յանօրէնութե իւրե
անց եւ ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրու
թի:

Տ̄ր. յերկնից նայեցաւ յամ(ե)ն որ
դիս մարդկան. տեսանել թէ իցէ
ոք իմաստուն որ խնդրիցէ զա̄ծ։
Ամենեքեան խոտորեցան ի
միասին անպիտանացան։
Ո չգոյ որ առնէ զբարի. և ոչ է
ոք մինչև ի մի։
Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքե
ան. որ գործեն զանօրէնութի։
Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ
ո̄պ կերակուր հացի. և զա̄ծ
ոչ կարդացին։
Անդ երկիցեն երկիւղ ուր ոչ
էր երկիւղ. զի ա̄ծ ցրուեսցէ
զոսկերս մարդահաճոյից։
Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին.
զի ա̄ծ անարգեաց զնոսա։
Ո՞ տացէ ի սիոնէ զփրկութի
ի̄լի. ի դարձուցանել տ̄ն զգերու

թի ժողովրդեան իւրոյ՝ ցնծաս
ցէ յակոբ՝ եւ ուրախ եղիցի իէլ:

սաղմոսք ծգ. ի կատարած ընդ աւրհնութիւ
իմաստ. ի դւթի զի եկին զիփացիքն
եւ ասեն ցսաւուղ ահաւասիկ դաւիթ
թաքուցեալ է առ մեզ:

Ած յանուն քո մեծ կեցո զիս. ծգ
եզաւրութեամբ քով իրաւ արա ինձ:

Ած լուր աղօթից իմոց. ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Զի աւտարք յարեան ի վերայ իմ
եւ հզաւրք խնդրեցին զանձն
իմ. եւ ոչ համարեցան զքեզ ած
առաջի իւրեանց:

Ահա ած աւգնական իմ. եւ տր
ընդունելի հոգւոյ իմոյ:

Դարձուսցանէ զչարս ի թշ
նամիս իմ. ճշմարտութեամբ քով
սատակեա զնս:

Ի սկամօքինով քաղցրաբարբառս
մատուցից քեզ. խոստովանեալ ե-
ղէց անուն անքուն մտօք զինէ ասրին:
Յամենեցուն թշնամեաց իմոց փրկե-
ցեր զիս. եւ ի թշնամեաց իմ ես ես
ակնունիմ: ասէ ի կարգ ընդ օրհ
նուածս խոնարհութեն սաղ[մոս] ի դաւթ:
ծդ Ունկնդիր աղաղօթից իմոց.
եւ լսեալ տեսանել զայնողորմութե-
Չ անձն աղախնի լուսաւորեա. ծառիս:
զի տրտմեցայ ես ի ձայնէ թշնամւոյ
մահու եւ խռովեցայ:
Ձայնեցի թշնամւոյն եկեղեցւոյ մե-
ղաւորին. խոստովանեցայ յիս անե-
րաւթք. քարկուտ օտարապահէր
Ս իրաւին տառապեցայ յես. նորին:
եւ տրտմեցեալ ահա ունայն եղի ես:
Վ եւ տագնապ մտեալ ի կերպացիս. եւ
ծածկեաց զիս խաւար:

Ո՞ տայր ոք ինձ թևս որպէս զա
ղաւնոյ․ զի թռուցեալ հանգեայց հե
ռացեալ դադարէի յանապատի։
Ակն ունէի այնմ որ փրկէր զիս ի կա
րճամտութենէ զայրանալոյ մրրկ
եալ լինելոյ սաստկութենէ։
Ընկղմեա տ̅ր̅ և բաժանեա զլեզուս
ն̅ց̅․ զի տեսի զանօրէնութի և
զհակառակութի ի քաղաքի։
Իտուէ և գիշերի շուրջ եղեն
զպարսպօք նորա․ անօրէ
նութի չարիք և աշխատանք ի մէջ նոցա
և ոչ պակասեաց ի հրապարակաց
նոցա վաշխն և նենգութի։
Եթէ թշնամին իմ նախատա
էր համբերէի արդեօք․ կամ ատե
լին մեծաբանէր ի վերայ իմ․
թաքչէի արդեօք ի նմանէ։
Իսկ դու մարդ հաւասարիմ․

առ այլ նորոգ իմ եւ ձանաւաթիմ։

պարգեւն իմոյն քաղցրացու-
ցեալ ի մեղս եղեւ կերակուր. զի ցնա
յաք միաբանութիւն իսրայէլի։

կերցէ մանայ ի մեկերայից եւ կեն
դանայն իջցեն ի մճախ. զի չ արո
թեն եւ իբէն աւկուլ թենց եւ իւեղեց։

սուռ ամենակարդացիւ եկ որ լու
ալ իւձ՝ յերեկ ոյս ի կաղորդային
եկ հատարակ աւոր։

աստեցիւ ասացի եւ որ ւ իցէ
ձայնիւ իմով. փրկեաց է նաղաղ
ութե զանձն իմ իմերձառաղաց ի
մոց. զի կարեւորէ հաւան իմ իմ։

ուիցէ ամեն իսոնար հարացէ
որ յառաջ նէ քանզ աւ խոնեանա։

Օ իոչ գոյր նոցա մոխանակ.
ներ է րկեան յայ։

գեաց զձեռն իւր ի հասուցա

ուէն նոցա· և նոքա պղծեցին զաւ
րէնս նորա:
Ե· ամենեցան խորս մտաւորթե
նէ երեսաց նոցա· և եհատ խաւսիր
ակուղեին բանիք նոցա տանց:
քանզ ձեռթ· և ինքեանք ողալաք:
Նեկաիտր գհօգաքոլնմակերա
կրեզքեզ· և ոչ տայ յաւխոսեան
սաաման ութիարդարոյ:
Ռ· ուածիլըուսցես զնոսատեգու
է ապականեն թե· ապք արխնա
հեղքեններզաւարք մի հաստարա
կեսցեն զաւուրս խրբեանց· այլ
եսեքեզոր յուսացայ: Գոնղյ
տանք Ր· Մոզսեսի ատամքնո

թի մարդկան սեռի:
Ինօր բոբեքէ
ցաւխբարկութե
նե իմմէ· այրեսցէ և իջ ցե մին

չի դժոխսն ներքինս:

Կերիցէ զերկիր եւ զամենայն եր-
կրինց. վառեսցին հրով բոր-
բոքեսցին հիմունք լերանց նոց:

Կուտեցից զչարիս ամ ի նո-
նց. եւ նետիւք իմովք սպառեցից

Մաշեալք եւ հիւծեալք ի զնս:
սովու. զազանաբեկ զեհ անկե-
ալ ամ թռչնոց երկնից:

Լարս ատամանց քժշկութե արձա-
կեցից ի վերայ նց զգազանս ա-
նապատի. որ այար լամնոց քար-
շեսցեն զնոսա ընդ երկիր:

Արտաքուստ մանկանց կոտոր-
արասցէ զնս սուր. ի ներքու-
ստ իշտեմարանացն ամաւ-
ահաւորք ահի:

Երիտասարդս նց կուսանօք
հանդերձ. եւ զծեր այս հասա

տղովքն ծերովք հանդերձ:
Ասացի թէ ցրուեցից զնոսա. և
դադարեցուցից զյիշատակս
նց յազգաց:
Թէոչ վասն բարկութե սրտմ
տութե թշնամեացն զի մի երկայ
նակեսցեն. և մի բարձր
ացին հպարտացեալ թշնամի
քն և ասասցեն:
Մ. է ձեռն մեր բարձր է. և բազ
ուկ մեր հզաւր. և ոչ տէրն ար
ար զայս ամենայն:
Զի ազգ մի է որ խորհրդակորոյս է
նոցա. և ոչ գոյ ի նոսա իմաստու
թի. և ոչ խորհեցան իմանալ առ
նուլ զայս ամ. և առ որ ընկալցին
զամօթ անձինս իւրեանց:
Զարմանք միտս մեծ այսէն. զիարդ
մին զհազարս հալածիցէ. կամ

երկուք՝ զբիւրս շարժեսցեն :

Ե. եթէ ոչ ածն այ մատնեալ էր զնս.
կատուեալ էր զնս ի ձեռս թշնա
մեացն նոցա :

Օ խոչ են դիք նոց ոպ զած մեր.
այլ թշնամիք մեր պատասխանատուք
Յ այգւոյն սոդոմայ էր որթ
որդւոց. եւ ուռնք նոց ի գոմորայ :

Խ աղող նոց խաղող դառնութե
ողկոյզ նոց՝ դառնութեան եղեւ :

Ս րտմտութիւ բարկութե վիշա
պաց գինի նոց. սրտմտութի իժից
անհնարին առուանց բժշկութե :

Ո չ այս ամ ժողովեալ է առ իս.
կնքեալ կայ ի գանձս իմում.

Յ աւուր վրիժուց հատուցման
հատուցից նոց. ի ժամանակի յոր
ում հարցի զքարի ոտն նոց :

Մ երձէ աւր կորստեան նոց. հա

սեաւնէ պատարագ աստուածածնի հաւ
բայ նոցա ։
Ի աստուածոյ զծնողդ ուրախ եղիր. և
ի ծառայս սերկրպագեսցեմք ։
Օրհնեսցուք զքեզ ընծայեալ. լուսաւորեալ
եկեալ նորա յերկրաւոր մեծի ։
Եսա երգեսցուք անշուշտ բերանով մեր
յորժամ յանցանս մեր զոր մեռան
զօրութեամբ նորա սրբանցելոց նորա
երեխայ մեր զգենուլ զմեզ ։
Ուրախացեալ. աւետարանեցեն. եւ
ողորմեցին նմա մեր ։
Ճառագայթ նորա ընծայեալ զհրաշ. և
ոչ գոյ այլ ծնողք յորս ։
Եսայեաց անդ լուսով ոս
ցանկութիւն հայրական անվախ ընդ նորա
նոր որ երգեցին հանդերձ զմեզ հօր
նոյն որ ։
Հանգչեսցի յերկինս զմեր հանգիստ

երդուայց աջով իմով եւ ասացից թէ կեն
դանի եմ ես յաւիտեան ։
Սրեցից ո՛պս փայլական զսուսեր
իմ. եւ ի խնդիր վրիժուց արձակե
ցից զաջ իմ ։
Հատուցից զհատուցումն թշ
նամեաց իմոց. եւ ատելեաց իմոց
հատուցից զհատուցումն նց ։
Արբեցուցից զնետս իմ յարե
նէ վիրաւորաց. գերելոց գլխոց
իշխանաց թշնամեացն նոցա ։
Ուրախ եղիցին երկինք ընդ նմա.
եւ երկիր պագցեն նմա ամ որդիք
Ուրախ եղերուք հեթա (այ ։
նոսք ընդ ժողովրդեան նր. զաւ
րացուցեն զնա ամ հրեշտակք
Խնդրելով խնդրեսցէ (այ ։
վրէժ արեան որդւոց նց. հատու

ցուցին թշնամեացն նոցա հատուցա-
Հատուցումն ատելեացն նոցա:
Հատուցանենց · սրբեսցէ տր զեր-
կիր ժողովրդեան իւրոյ:
Ուեստր մեր՝ դուեկքն մերկեր
մեր · զքեզ օրհնեն ամենայն մեր մար-
դասէր տր: Բարեխօսութեամբ սրբ
Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ի ճա-
նապարհս խաղաղութեան զտր աղա:
Վասն ցրելոյ ի մէնջ զամ խորհուր-
դս չարեաց · զտր աղաչեսցուք:
Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ
խորհուրդս և առաքինի կեանս · զտր:
Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանե-
աւ ամենազօր աջովն իւրոյ · զտրա:
Վասն խորտակելոյ զհակառակոր-
դսն ընդ ոտիւք մերով · զտր աղ:
Վասն հոգւոցն հա: Եւ եւս միաբան:
Զանձինս մեր և: Ողորմեսցէ մեզ:

Ի երկնի և երկրի՝ արարիչ ամենայ
րածոց՝ երևելեաց և աներևութից·
առ քեզ կարողք յամենայն· զիրերդ
ամ տեղ խնդրեմ տրութեքս՝ և արքայ
ութեքս ամենեցուն տէրև· հնար
հեա մեզ երկիւղիւ ի պաշտօն քո
կանխել հանապազ· սիրել զքեզ ի
բոլոր սրտէ երջանկանալ միաց՝
և ամ զօրութեանն մերով· պահել
զպատուիրանս քո մք· համբերել
զձեռս մեր ի սրբութի առնանց բար
կութենէ և երկմտութենէ լեզուանել ի
քէն զշնորհս և զողորմութի և զա
ռաքինաւոր գործոցն յաջողութե
զիրդունս տրկենաց և ամծողորդու
թե· և քեզ վայելէ փառք իշխանու:
Խաղաղութիւն՝ Այերկրպագես՝
ումիամենազաւր կյաղթող տրու
թեղ կրկնի ամ ծնունդ յերկրպագու

թե՛ կեփառաւորեալ է յամենեցու
նց թագաւորութիւնք · նայեա՛յ յեր
կրպագութե ամենևեսայ մեզ առ
նել զարդարութե ճշմարտութե
վասն զիջուցս ա̅ծ խաղաղութե
որ բարձեր զթշնամութե ի միջոյ
կատարեր խաղաղութե յերկինս
և յերկրի · հեռաւորաց և մերձաւո
րաց աւետարանեցեր զխորհուրդ
կամքոյ յինքն բարեացդ · որ ու մեզ մեզ
մեծի շնորհ ազգ արժանաւորս ա
րարեցես զմեզ ոչ ընդ ճշմարիտ
երկրպագուս · ա̅ծ մեր և տ̅ր մեր
և փրկիչ յս̅ ք̅ս որ ես աւրհնեալ ընդ
հաւր և ս̅բ հոգւոյդ այժմ և միշտ և
Յերգս աւրհնութե կերձայն սաղ
մոսաց անդադար փառաւորեմք
զհայր և զորդի և զս̅բ հոգին · այժ

Սաղմոս երդաւիթ:

Ողորմեա ինձ ած զի

կոխեաց զիս մարդ. զաւր հանա

պազ պատերազմաւք նեղեցին զիս

Կոխեցին զիս թշնամիք իմ

զաւր հանապազ. բազում են

որք մարտնչէին ընդ իս ի բարձանց:

Ի տուընջեան ոչ երկեայց՝ զի ես

առ յուսացայ. ած գովեցից զբ

անս իմ. յած յուսացայ ես ոչ երկ

եայց՝ զի՞ արասցէ մարդ:

Զաւր հանապազ զբանս իմ

նողկեցին. զինէն էին խորհ

ուրդք նց ի չարութե:

Պանդխտաւորք եղիցին և թաք
թաքուսցեն հոլեացին · նոքա զգար
շապարս իմոյ սպասեսցեն ·
ոպ ակն ունէին անձին իմոյ :
Որպէս առ ոչ ընչէ մերժես
ցես զնոսա · բարկութեամբ զժողովու
րդս հնազանդեցուսցես :
Ած · զկեանս իմ պատմեցից
քեզ · եդիր զարտասուս իմ առա
ջի քո ոպ խոստացար ողորմութեանդ :
Դ · արձցին թշնամիք իմ յետս
ի բերանց · յաւուր յորում կար
դասցուք առ քեզ :
Ա · հա ծանեայ զի Ած իմ ես դու ·
զԱծ աւրհնեցից ի բանս իմ և զՏր
գովեցից ի բանս իմ · յԱծ յու
սացայ և ոչ երկիցայ զի՞նչ արաս
ցէ ինձ մարդ :
Յինեն ուխտաւորք իմ զոր տաց

կէք ամ աւրհնութք ։
Փրկեցեր զանձն իմ ի մահուա
նէ զաչս իմ արտասուաց եւ զո
տս իմ ի գայթակղութենէ · հա
ճոյ եղէց առաջի տն յերկիրն կեն
դանեաց ։ Ի կտրծ · մի ապականէ
ր դւթ · Յարձանագիր ի ժմնկին զի
փախուցեալ թաքուցեալ էր նա յէ
րեսաց սաւուղայ յայրի անդ ։
ծզ Ողորմեա ինձ ած ողորմեա ինձ
զի ի քեզ յուսացաւ անձն իմ ։
Ի հովանի թեւոց քոց յուսաց
այց · մինչ անցցէ անօրէնութի ։
Կաղաղակեցի առ ած բարձրեալ
առ ած բարերարիմ ։
Առաքեաց յերկնից եւ կեցոյց
զիս · ետ ի նախատինս որ կոխ
Առաքեաց ած զողոր (եին զիս
մութի եւ զճշմարտութի իւր · եւ

փրկեաց զանձն իմ ի միջոյ զա
զանաւաց զի ննջեցի ես խռովեալ =
Որոց մարդկան ատամունք
իւրեանց զէն նետք. լեզուք
նոցա որպէս սուր սուսերի =
Բարձր եղիր ի վերայ երկնից ած.
յամ երկրի են փառք քո =
Որոգայթ պատրաստեցին ո
տից իմոց՝ և խոնարհ արարին իմ
զանձն իմ. փորեցին առաջի իմ
խոր խոր առ և անկան ինքեանք ի նոյն =
Պատրաստ է սիրտ իմ
ած. պատրաստ է սիրտ իմ օրհ
նել սաղմոս ասել քեզ փառօք
իմովք =
Զարթիր փառք իմ զարթիր.
սաղմոսիւք՝ և քնարհնութք. և ես
զարթեայց ընդ առաւօտուց =
Խոստովան եղէց քեզ ի ժողովու

ուրդս տր. և սաղմոս ասացից
քեզ յազգս:
Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմ
ութիւնք. մինչև յամպս ճշմար
տութիւնք:
Բարձր եղեր աստուած յերկինս ամ-
յամենայն երկիր լինէն փառք քո:
Ի կատարած մի ապականեր յարձա
նագիր սաղմոս ի դաւիթ:
ծէ Եթէ արդարև զարդարութիւն
խաւսեսջիք. և ուղիղ դատեսջիք որ
դիք մարդկան:
Քանզի և արդ իսկ խորհիք
ունազան անօրէնութիւն գործէք յեր
կրի. անիրաւութիւն ձեռք ձեր հիւ
Օտարեղեն մեղաւորք (ծնն-
ի մաւրէ. խաբեցան յարգանդէ
և խաւսեցան սուտ:
Սրտմտութիւն նոցա ըստ նմանութեա

թէ առ օձի · որպ իժի խլի որ խց
անէ զականջս իւր ։
Զի մի լուիցէ նա զձայն թովչի
ծառ տարի · եւ հնարացէ դեղ դեղա
տուէ իմաստնոյ ։
Տր փշրեսցէ զատամունս նց
ի բերանս իւրեանց · եւ զծնօտս ա
ռիւծուց խորտակեսցէ տր ։
Անարգ եղիցին նք որպ ջուր զի
հեղու · լարեսցէ աղեղն իւր մինչ տ
կարասցին որպ մոմ զի հալեալ ս
պառեսցին ։
Անկաւ հուր եւ ոչ տեսին զարեգակն
մինչեւ ի միտ առեալ էր զփուշս իւ
րեանց · որ դժնեկ բարկութեամբ կեն
դանոյն կլեսցէ զնս ։
Ուրախ եղիցի արդար յորժամ
տեսցէ զհատուցումն · եւ զձեռ
ս իւր լուասցէ յարեան մեղաւորին ։

Եւ ասասցէ մարդ. Թէ արդա
րեւ գուցէ՞ պտուղ արդարոյ. եւ
ած որ դատաւորիցէ՞ն յերկրի = Զուա
սումք ԾԸ. ի կատրծ միապականեր
Յ արձանագիր ի ժամնկի. զի առաքեց
սաւուղ պաշարել զտուն
նր զի սպանցէ ըղ նա

Փրկեա՛ զիս ի Թշնամ
եաց իմոց ած. յայնցանէ
որ յարուցեալ են ի վերայ իմ
ապրեցո՛ զիս =

Փրկեա՛ զիս յայնցանէ որ գոր
ծեն զանօրէնութի. արանց ա
րեանահեղաց ապրեցո՛ զիս =

Որսալ զանձն իմ կամ եղան.
եհասին ի վերայ իմ հզաւրք =

Ոչ մեղք իմ եւ ոչ յանցանք. ա
ռանց մեղաց ընթացայ եւ ուղղեցի

Զարթիր ընդ առաջ իմ եւ տե

տեսդուածոր զօրութեց· ած իմ:
Հայեաց ևայց արա ամհեթա-
նոսաց· մի ողորմիր ամենեցուն
ոյք գործեն զանօրէնութի:
Դարձցին ընդերեկս ոյս՝ սովե-
ցին ոպս շունք· և շրջեսցին զքա-
Նոքա ղօղանջեսցեն (ղաքաւ:
բերանօք իւրեանց· և սուր է ի
շրթունսնոցա:
Իսկ ասեն՝ ո՞վ լուաւ զայս զիդու-
տր ծիծաղեսցիս զնոքօք· և ար-
համարհեսցես զամհեթանոսս:
Զզօրութիմ առքեզ պահե-
ցից· զի ածապաւէնիմ է:
Ած իմ ողորմութիւնք կանխես-
ցէ առիս· և ած իմ ցուցէ ինձ ի
թշնամիս իմ:
Մի սպանանէր զնոսա· զի մի
մոռասցին զժողովուրդքո:

Ցրուեա զնոսա զաւրութեամբ քով-
եւ կործանեա զնոսա զերդուեալ պա-
շտպան իմ Տր:
Մեղք բերանոյ նց՝ եւ բանք շր-
թանց նց. ըմբռնեսցին նոքա յամ-
բարտաւանութենէ իւրեանց:
Յանէծս եւ ստութենէ մանեն-
ցին՝ ի կատարածի բարկութեամբ
սպառեսցին եւ մի եղիցին:
Ծանիցեն զի Ած տիրէ Յա-
կոբայ. եւ ծագաց երկրի:
Դարձցին ընդ երեկոյս՝ սով-
եսցին որպէս շունք. եւ շրջես-
ցին զքաղաքաւ:
Նոքա ցրուեսցին յուտել. ա-
պա թէ ոչ յագեսցին տրտնջես-
ցեն: Ես աւրհնեցից զաւրհ-
նութիւն. ցնծացայց առաւ-
աւտուց յողորմութեան քում:

Եղեր իմ պաշտպան եւ ապա-
ւէնի · յաւուր նեղութեան
իմ աւգնական իմ:
Քեզ սաղմոս ասացից ած ա-
պաւէնի իմ · ած ողորմութեան
իմ: Յարձանագիր Սաղմոսին: ծթ
Ած մերժեցեր՝ եւ աւերեցեր զմեզ
բարկացար եւ գթացար ի մեզ:
Շարժեցեր զերկիր եւ խռովեց-
ուցեր զդա · բժշկեա՛ զհարուա-
ծս նորա զի սասանեցաւ:
Ցուցեր ժողովրդեան քում
խստութիւն · եւ արբուցեր մեզ
գինի յիմարութեան:
Ետուր երկիւղածաց քոց նը-
շան · զի ապրեսցին յերեսաց աղ
Որպէս փրկեսցին սի (եղան:
րելիք քո՝ կեցո՛ աջով քով եւ լուր մեզ:
Ած խաւսեցաւ ի սրբութեան

իւրմէ․ բարձրեղեցբաժանեց
այց զսիւքիմ․ եւզհովիտս յար
կաց չափեցից ։
Իմէ գաղաադ․ եւիմէ մանասէ
եփրեմ հզօրէ գլխոյիմոյ ։
Յուդայ թագաւորիմմովաբ
աւազան յուսոյիմոյ ։
Յեդովմեսող ձգեցից զգնացս
իմ․ եւինձ այլազգիք հնազանդեր
Ո՞ տարցի զիս ի քաղաք ամ
ուր․ կամ ո՞ առաջնորդեսցէ ինձ
մինչեւյեդովմ ։
Թէոչ դուած որմերժեցեր
զմեզ․ եւոչելեր ած ընդ զօրս մեր ։
Տուրմեզօգնութի ինեղութե
նէ ընդունայնէ փրկութի մարդոյ ։
Ած արասցուք զօրութի եւնա
արհամարհեսցէ զայնոսիկ որնե
ղեն զմեզ ։ սաղմք ծԹ իկատարած

Ընդ սուրբ հնումեն Աստ եղանակն:

Լուր ած աղաւթից իմոց · և նայ Կ
եա տր յաղաւթս իմ:

Ի ծագաց երկրէ կարդացի առ
քեզ · մինչ էր պատասանէր սրտի իմոյ:

Ի վիմն բարձր բարձրացուցեր զիս՝ ա
ռաջնորդեցեր ինձ · և եղեր
յոյս՝ և աշտարակ հզօր եղեր ինձ
յերեսաց թշնամւոյն:

Բնակեցայց ես յյարկս քո յա
ւիտեան · և ծածկեցայց ընդ հո
վանեաւ թեւոց քոց:

Զի դու ած լուար աղօթից իմոց · և
ետուր ժառանգութի ոյք երկնչ
ին յանուանէ քումմէ:

Աւուրս յաւուրս յաւելցես թագ
աւորի ամաց նր · աւուրս ազգաց
մինչև յազգս:

այլև մնայ յաւիտեան առաջի ի

այ․ ողորմութի եւ ճշմարտութի
ոյք խնդրեսցեն ի նմանէ ։

Այսպէս սաղմոս ասացից քեզ
յաւիտեանս յաւիտենից․ եւ տաց
քեզ զաղօթս իմ օր ըստ աւուրէ ։

Գուժղայս տունք է․ ի կատարածն
վասն իդիթովմայ սաղմ. դաւթ ։

Ապա միայն այ հնա
զանդ լիցի անձն իմ․ զի ի նմա
նէ է ինձ փրկութի ։

Նա է ած իմ եւ փրկիչ իմ․ ա
ւգնական իմ զի մի սասանեցայց ա
յլ եւս ։

Մինչեւ յերբ յառնէք ի
վերայ մարդոյ սպանանել ։ յամե
նեքեան ոպ զյորմոյ թեքելոյ
եւ զցանկոյ մերժելոյ ։

Բայց միայն զպատիւն իմ խոր
հեցան մերժել յինէն․ ընթա
ցան ի ծարաւութեանց ։

Ր երամնօք խորհրդոց արարչին
իմ․ նորոգեսցէք անխծանելին։
Ը այց՝ սակայն ոչ հնազանդ
ընդ այն անձնիւ․ զի խնամանէ է իմ
համբերութեան։
Ղ ա՛ է ամ ծխիմ լեռնակեց իմ․ առաքա
ելնիմ զէմէ ստասանեցայց։
Յ ա՛յէ զաւրութիւն իմ լսկտաւաքիմ
ամ բազմութեան շուս ընկալամ։
Յ ուսացարուք ինա ամենուրով
ք ծողոմ դոց․ սկսեալցէք առա
քինս զանիրասա ձեր․ զիամ ազնա
կանեալք յաւիտենականս ժամանակաց։
Ս ակայն ընդ ունայն ենանիք
մարդկան․ սուտ են որդիք մարդ
կան․ ինչ իրաւ խորհրդոց մտաւոր են
լսիցեք եանք յունայնութեան իմ
Մ եյսաայք յանկոմա ատին։
ութի․ յամէնջ սառակութեան իցանկա

մք· եւ մնացուածի թէ առի գայցէ
մի յաւժարեսցին սիրտք մեր։
Միանգամ եսապաշխարեցայ· եւ եր
կուս զպայլուաք։
Մեղաւորութի· եւ քո մեծ ողորմ
ութի· եւ յոյս աստուածանես խրա
քանչ իմ ըստ գործանց։
տունք ժբ՟ սաղմոս իդաւթի։
կբ Տածիմ եսապաշխարողաստուա
ծեմ· ծարաւեաց առ քեզ հոգի
իմ· քանզի պապակի եւ մարմին իմ
Որպէս երկիր անապատ եւ ան
ջուր· ուր ոչ գոյ ի նմա ճանապարհ·
Յայպէս իսրբս երեւեցայց քեզ·
տեսանել ինձ զզօրութիւն եւ զփա
Վանզի լաւէ ինձ ողորմ (ութ
մութիւն քո քան զկեանս իմ· եւ շրթ
ունք իմ գովեսցեն զքեզ։
Յայպէս աւրհնեցից զքեզ ի

կեանս իմ. եւ յանուն քո համբարձ
ից զձեռս իմ։
Որպէս ի ճարպոյ պարարտու
թենէ լցցի անձն իմ. շրթամբք
ցնծութեք աւրհնեսցէ զքեզ բեր
Եթէ յիշէի զքեզ յան (ան իմ։
կողնի իմում. ընդ առաւաւտս
կանխեալ խաւսէի ընդ քեզ։
Զի եղեր իմ աւգնական. ի հովա
նի թեւոց քոց ցնծացայց։
Եկցեցաւ ի քո անձն իմ եւ զիս ըն
կալաւ աջ քո. եւ նոքա ի նանիր
խնդրեցին զանձն իմ։
Մտցեն ի ներքոյ անդնդոց երկ
րի. մատնեսցին ի ձեռս սրոյ. եւ
բաժինք աղուեսուց եղիցին։
Թագաւոր յուսասցաւ ի տր գո
վեսցին ամենեքեան որ երդնուն
նովաւ. խցցին բերանք այնոցիկ

որ խաւսին զանիրաւութի։

տունք Ժե եկա՝ և աղմոսխդաւէն

Լուսաւոր աղաւթից իմոց աղաւ
չէ իմն առաքեա. յերկիւղէ թշնամ
ւոյն փրկեա զանձն իմ։

Ծածկեցես զիս ի ժողովոց չա
րաց. ի բազմութենէ ոյք գործ
են զանաւրէնութի։

Որք սրեցին ոպ սուսեր զլեզու
իւրեանց. լարեցին զաղեղունս
իւրեանց յիրս դառնութե։

Զգեն ի գաղտնիս այնոցիկ ոյք
ուղիղեն սրտիւք. յանկարծակի
ձգեսցեն ի նոսա և ոչ երկիցեն։

Որք զօրացուցին յանձինս
իւրեանց զբանս չարութե. խոր
հեցան թաքուցանել իմն որո
գայթս ասացին՝ ոչ տեսանէ զա
Քննեցին զանօրէնու յսոսք։

թի · պակասեցան քննողքն եւ
զքննութի :
Մատիցէ այր եւ խորութիւն սրա
ի խորոյ · եւ բարձր եղիցի ած :
Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա ·
տկարացան ի նմա լեզուօք իւրե
անց · եւ խռովեցան ամենեքեան
ոյք հայէին ընդ նա :
Երկեան ամենայն մարդ եւ պատմե
ցին զգործս այ · զարարած նո
րա իմացան :
Ուրախ եղիցի արդար ի տր եւ
յուսասցի ի նա · նոյ պարծեսցին
ամենեքեան ուղիղք սրտիւք :

Գուեղ՞ առնեք ըղ · ի կատարած
Սաղմոս Դաւթի ·

եզ վայել է օրհնու—
թիւն ած ի սիոն · եւ քեզ տա
ցին աղօթք յերուսաղէմ

Լուր աղօթից իմոց· զի առ քեզ
ամ մարմին եկեսցէ ։
Բանք անօրինաց զօրացան ի
վերայ մեր· զամպարշտութեամբ
դու քաւեսցես ։
Երանի զոր ընտրեցեր և ըն
կալար· և բնակեսցեն ի գաւիթս
Լցցուք մեք ի բարութենէ (քո ։
տան քո· սուրբ է տաճար քո սքանչելի
լի արդարութեամբ ։
Լուր մեզ ած փրկիչ մեր· յոյս ամ
ծագաց երկրի և որ ի ծով հեռի ։
Որ պատրաստես զլերինս զօրու
թեամբ իւրով· և զգեցեալ է զօրութի ։
Որ խռովեցուցանես զխորութ
ծովու· և զձայն ալեաց նորա համ
Խռովեսցին հեթանոսք (ցանէ ։
և երկիցեն բնակիչք երկրի ի
նշանաց քոց ։

Յելս առաւօտուն ընդ երեկոյս
զուարճացին · Հայեցար յերկիր
արբեցուցեր զնա եւ բազում արա
րեր զմեծութիւն նորա ։
Գետն այ լիեալ ջրովք · պատ
րաստ արարեր զկերակուր նր ·
զի այսպէս է պատրաստութի ։
Զակօսս նր արբեցուցեր · եւ բա
զում արարեր զարմատս նր ։
Ի ցօղս նր զուարթեղեցին բոյս
նր · աւրհնեսցի պսակ տարւոյ
քաղցրութբ քում ։
Դաշտք քո լցցին պարարտու
թբ · պարարտասցին գեղեց
կութիւնք յանապատի ։
Բլուրք՝ ցնծութի զգեցցին
եւ զգեցցին խոյք մաքեաց ։
Հովիտք բազմարասցեն ցո
րեան · աղաղակեսցեն եւ օրհնեսց
են ։

Եկաւ՝ Ս. ապաշխարութեան Յարութեան

Աղաղակեցէք առ ած ամ երկիր
սաղմոս ասացէք անուան նր. և
տուք զփառս աւրհնութե նր ։
Ասացէք այ որք զի ահեղ են գործ
ք քո. ի բազում զօրութեքում
ստեցին քեզ թշնամիք քո ։
Ամենայն երկիր. երկիրպագ
ցեն քեզ՝ սաղմոս ասասցեն քեզ՝
եւ սաղմոս ասասցեն անուան քում ։
Եկայք եւ տեսէք զգործս այ. որ
պէս զի ահեղ են խորհուրդ
քան զամ որդւոց մարդկան ։
Որ դարձոյց զծովն ի ցամաք. եւ
ընդ գետս անցին ոտանաւորք ։
Անդ ուրախ եղիցուք մեք ինա.
որ տիրէ զօրութե իւրով յաւի
Աչք նր ի հեթանոսս տենից ։
հային. որք դառնացուցին զնա

մի բարձրասցին յանձինս իւրեանց։
Օրհնեցէք հեթանոսք զա՟ծ մեր
լուր արարէք զձայն աւրհնու
թեան նորա։
Որ եդ զանձն իմ ի կեանս. և
ոչ ետ դողդողումն ոտից մերոց։
Փորձեցեր զմեզ ա՟ծ. քննեցեր.
որպէս քննի արծաթ։
Մուծեր զմեզ յորոգայթ. եդ
իր նեղութիւն ի թիկունս մեր. և հան
ուցեր զմարդիկ ի վ՟ր գլխոց մեր
Անցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր։
Ջուր և հաներ զմեզ ի հանգիստ։
Մտից ես ի տուն քո պատարագօք
տաց քեզ զուխտս իմ զոր խոստա
ցան շրթունք իմ. զոր բերան
իմ խօսեցաւ ի նեղութեան։
Ողջակէզս ուղ ղարկեալս մա
տուցից քեզ խոյօք և խնկովք.

քեզ մատուցից զուարակս և
նոխազս:

Եկայք լուարուք ինձ և պատմ
եցից ձեզ՝ ամենեքեան որք երկնչիք
յա՟յ. զոր ինչ արար անձին իմոյ:

Առ նա բերանով իմով կարդա
ցի. և բարձրացուցի զնա ընդ լեզու
աւ իմով:

Օ մեղս թէ տեսանէի ի խաւարի ի
մտիմ. մի թէ լուիցէ ինձ տ՟ր:

Վասն այսորիկ լուաւ ա՟ծ. և նա
յեցաւ ի ձայն խնդրուածացիմոց:

Օրհնեալ է ա՟ծ որ ոչ եբացէ ա
բարձ զաղօթս իմ. և ոչ զողորմու
թիւն իւր յինէն: սաղմ ԿԶ. ի կատա՟
ընդ աւրհնութի սաղ՟ երգոց:

կզ Տր ողորմեա՛ մեզ. և աւրհնեա
զմեզ. երևեցո՛ զերեսս քո ի մեզ և
ող ողորմեա՛ մեզ:

Ծանուցել երկրի զճանապար
հս քո՝ յազգս ամ զփրկութիւն քո։
Խոստովան եղիցին առ քեզ
ժողովուրդք ած · խոստովան
եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամ։
Ուրախ եղիցին՝ եւ ցնծասցեն
ազգք զի դու դատես զժողով
ուրդս ուղղութբ · եւ զազգս եր
կրի առաջնորդես։
Խոստովան եղիցին առ քեզ
ժողովուրդք ած · գոհ ասցեն
զքեզ ժողովուրդք ամ։
Երկիր ետ զպտուղ իւր · եւ
աւրհնեսցէ զմեզ ած ած մեր։
Ա մեր աւրհնեսցէ զմեզ · եւ
նմանէ երկիցեն ամ ծագք եր
կրի։ Փոխ ղայստունք խր · եկա
տարած · Աճղ եղեւ։
արեցէ ած եգրուէս

ՃԹ

ցին ամ͞ն թշնամիք ն͞ր· փախիցեն
ատելիք ն͞ր յերեսաց նորա ։
Որպէս պակասէ ծուխ պակա
սեսցին· ո͞պ հալի մոմ առաջի
հրոյ՝ այնպէս կորիցեն մեղա
ւորք յերեսաց ա͞յ ։
Եւ արդարք ուրախ եղիցին՝ ցն
ծասցեն առաջի ն͞ր՝ եւ զուար
ճասցին յուրախութ͞ե խրախեանց ։
Օրհնեցէք զա͞ծ՝ սաղմոս ա
սացէք անուան ն͞ր· ճանապա
րհ արարէք այնմիկ որ նստի
ընդ արեւմուտս եւ տ͞ր է անուն ն͞ր ։
Ցնծասցեն առաջի ն͞ր· եւ խը
ռովեսցին յերեսաց նորա ։
Որ հայր է որբոց՝ եւ դատաւո
ր այրեաց· ա͞ծ ի տեղւոջ սրբու
թեան իւրում ։
Ա͞Ծ, բնակեցուցանէ զմիաբանս

սանս իւրանն. եւ հանէ զկապեալս
ով քաջութեամբ իւրով. այսպէս եւ
զզատմացոյս որ բռնակալեալ էին
ի գերեզմանս ։

Ընդդէմ ելանէն քեզ առաջնորդն
դժոխոց ահաբեկք. ընդ առաջանէն
քեզ ընդ առաքեալն երեկեալ չար
անզօր եւ եւրկ եկք ցաւ ։ Մեծացու
ղեւցեն յերեւաց այս իւսինէ.
առաջին այս էին ։

Նւազն եկամայ պատարագաւ
եղեր անձն մարմնաւորութեամբ.
Թէպէտ հեռանդրածու ծանկ
այն դուն առատանեցեր զնա. եւ
զապատանս քո բնակեցեն իսկ մեզ ։

աստուած արարեր բաղձ
ո մեծք օր բարրիսն. ամբոխ
ցեալ զքաւն. ով քաւութեամբ
զառարութեամբ բազմաւ ։

Թագաւոր զօրութեանց սիրել-
ոյ՝ զգեղեցկութիւն տանէքս բա-
ժանեալ յուրս · Թէպէտ և անձինքս ըն-
կք իմէ զվիճակաց ։
Թևք աղաւնոյ արծաթապատ
և թիկունք նորա՝ ի դեղձնոսկւոյ
Զ գումարել երկնաւորին ըզ
թագաւորս՝ ի վերայ նորա
ձիւնացին սաղմոն ։
Լեառն այ՝ լեառն պարարտա՝
լեառն մածեալ՝ լեառն պար
արտ · ընդէր կարծէք լերինք
հպարտացեալք ։
Լեառն ըզոր հաճեցաւ ած
բնակել ի նմա · քանզի և տր̄ բնակ
բնակեսցէ ի նմա ի սպառ ։
Կառք այ բիւրապատիկք
հազարք ուղղիչք · տր̄ ի նս
ի սինէ սրբութեան իւրում ։

Նշխարաձոյնս զերեացզդէ
րուսթի· առ առաքն բաշխեաց
պարգեւ եւ առ որդւոց մարդկան
քանզի եւթներած առաքելն
բնակեալ եղեւ ի նոսա:
Տր ած օրհնեալ· օրհնեալ
տր զօրհանապազ· առաջնոր
որդ եղեւ մեզ ած փրկիչ մեր:
Ած մեր՝ ած կենար ար· եւ ի
տեառնէ ելք մահու:
Բայց սակայն ած փշրեսցէ
զգլուխս թշնամեաց մերոց· եւ
հեր՝ կատարծ նոյլին որ գնան յա
նաւրէնութեան իւրեանց:
Ասաց տր՝ ի խորոց անդնդ
ոց դարձուցից· եւ ի միջոյ ծա
նեաց զայն խորտակեցից:
Որպէս եթաց ցի ոտն քո յար
եան՝ լեզուք շանց քոց՝ յարե

նէ թշնամեաց քոց ։

Ե րեւեցան գնացք քո ած·
գնացք այ թգւրին մերոյ որ ի սրբ ։

Կ անխեցին իշխանք հանեալ
զաւրհնութի· ի մէջ կուսանաց
նւագողաց ։

Յ եկեղեցիս աւրհնեցէք զած·
զտր յաղբերացն իսլի ։

Ա նդ բենիամին կրտսեր յմտութ
զարմանալի· իշխանք յուդայ
առաջնորդք նր· իշխանք զա
բուղոնի եւ իշխանք նեփթաղի
մայ ։

Հ րամայեա՛ ած զօրութեամբ
քո զօրացո՛ զայս զոր հաստա
տեցեր ի մեզ ։

Ի տաճարէ քում յերսղէմ· քեզ
մատուսցեն թգւրք պատարգս ։

Ս աստեաւ ի գազան եղեգան·
ի ժողովս զուարակաց ընդ երի
նջոց ։

Մի մերժեսցին այնոքիկ որ ընտ
րեալ են արծաթով· ցրուեա ըզ
հեթանոսս՝ որք կամեցեալքն ըզ
պատերազմ:
Եկեսցեն հրեշտակք յեգիպ
տոսէ· հնդիկք յառաջեսցեն զ
ձեռս իւրեանց առ ած -
Թագաւորութիւնք երկրի օրհ
նեցէք զած· սաղմոս ասացէք
Տն սաղմոս ասացէք (տն:
այնմիկ որ նստի յերկինս երկ
նից· ընդ արեւելս:
Ահա՝ տացէ զձայն իւր ձայն
զօրութե· տուք զփառս ած:
Ի վերայ իսրլի մեծ վայելչութի
նր· զօրութիւնք մեծվայելչութեան
Սքանչելի է ած ի սրբս իւր (իւրոց:
սրբոց իւրոց· ած իսրլի:
Նա տացէ զօրութիւն հաստա

տամբ ծաղկազարդեան խաչիւ օրհ
նեալ է ած : Գովեղայս ը տօնէ
իկա վն զատանցի սղիժ
եցո զխած զինչ ասին
Ջուրք յանձն ի խմ . ընկեցաւ
եաւ Ն խորս անդընդոց ով
ոչ զոյին հանգիստ =
Լ կրես ի խորս ծովու . եւ ը
ըղձանք ընկեց մեզին զիս =
Կ աս տաշեցի եւ առաւաղաղա
կել . եկեր կերեցաւ կոկորդիս =
Լ ուսաղեցին աչ քիմ . ասյու
սալին ասումտածիմ =
Բ ազում եղեւ քանզ հերզ
խոյիմդ . ով քաղեցինզիս խու
բա պարտուց =
Զ արգացան յիս թշնամիքիմ
եւ առեղիք իմ մեծամեծ . ինչ զոր
ոչ յափշտակեցին է տուժիցն =

Ած դուծանեար զանզգամ
ութի իմ. եւյանցանս իմ իքէն ոչ
ծածկեցան:
Միամաչեսցեն վսիմ որհամ
բերեն քեզ՝ տր տր զօրութեց.
մի պատկառեսցեն վսիմ որք
խնդրեն զքեզ ած իէի:
Վասն քո համբերի նախատա
նաց. եւ ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ:
Օտարեղէ եւ եղբարց
իմոց. եւ հիւր որդւոց մօր իմոյ:
Նախանձ տան քո եկեր զիս.
նախատինք նախատողաց քոց
անկան ի վր իմ:
Խոնարհեցուցի պահօք զան
ձն իմ եւ եղեն ինձ այն նախատա
նիք. արարի զհանդերձ իմ քու
րձ եւ եղէ յառակ նց:
Զինէն խորհէին որք նստէին

առ դրունս · զիս այսպէս առնէին
որ ըմպէին գինի :
Ես աղօթս կայի առ քեզ տր ·
ի ժամ անկ ընդունելի :
ԱԾ · ի բազում ողորմութեան քում
լուր ինձ · ի ճշմարտութիւն փրկու-
փրկեա զիս ի կաւոյ թեան քո :
զի մի ընկղմեցայց · ապրեցայց ես
յատելեաց իմոց եւ ի խորոց ջու-
րց բազմաց :
Մի ընկղմեսցէ զիս մրրիկ ջու-
րց · եւ մի ընկղմեսցեն զիս անդ-
ունդք խորոց · ջրհոր մի կափ-
ուսցէ զբերան իւր ի վերայ իմ :
Լուր ինձ տր զի քաղցր է ողոր-
մութիւն · ըստ բազում գթու-
թեան քում հայեաց յիս եւ մի դարձ-
ուցաներ զերեսս քո ի ծառայէ
քումմէ · զի նեղեալ եմ ես վաղ-

վաղակի լուր ինձ:
Հայեաց յանձն իմ եւ փրկեա զնա
եւ վասն թշնամեաց իմոց ապրեցո զ
Դու գիտես զնախատա իս:
ինս իմ· զամօթս եւ զպատկառանս
իմ:
Առաջի քո են ամենեքեան նեղիչք
անձին իմոյ· Նախատանաց ակնկալաւ հա
մբէր սիրտ իմ եւ թշուառութիւն:
Կալայ՝ թէ ո՞ տրտմեսցի ըն
դ իս եւ ոչ ոք էր· եւ մխիթարիչ ինձ
ոք ոչ գտաւ:
Ետուն ի կերակուր իմ լեղի
եւ ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քաց
Եղիցին սեղանք նոցա ա ախ:
ռաջի նոցա յորոգայթ ի հատ ու
ցումն եւ ի գայթակղութիւն:
Խաւարեսցին աչք նոցա զի մի
տեսցեն· եւ զթիկունս նոցա հանա
պազ կորացո:

Արկցես ի վերայ նց զբարկու-
թիւ քո. սրտմտութիւ բարկութե
քո հասցէ ի վերայ նց։
Եղիցին բնակութիւք նց ա-
երակ. եւ յարկս նց մի ոք իցէ որ
բնակ իցէ։
Զի զոր դու հարեր հալածե-
ցին. եւ ի վերայ ցաւոց իմոց յաւելին։
Դիր զմեղս ի վր մեղաց նց. եւ
մի մտցեն յարդարութիւ քո։
Ջնջեսցին նոքա ի դպրութ
նէ քում կենաց. եւ ընդ արդ
արոց մի գրեսցին։
Աղքատ եւ ցաւած եմ ես. փրկ
ութիւ քո ած ընկալ ցի զիս։
Աւրհնեցից զանուն այ իմոյ
աւրհնութբ. եւ բարձր արարից
զնա գովութբ։
Հաճոյ եղիցի այ քան զորթ

մատաղ. որ եբերէ եղջերս եւ կճ(ղակս:
Տեսցեն աղքատք եւ
ուրախ եղիցին. խնդրեցէք զած
եւ կեցցեն անձինք ձեր:
Զի լուաւ աղքատաց. եւ զկա-
պեալս իւր ոչ արհամարհեաց:
Օրհնեսցեն զնա երկինք եւ եր-
կիր. ծով եւ ամն որ զեռայ ի նմա:
Ած փրկէ զսիոն եւ շինեսցին քա-
ղաքք հրէաստանի. շինեսցեն
բնակեսցեն եւ ժառանգեսցեն ի (նմա:
Զաւակ ծառայից քոց հա
ստատեսցի անդ. եւ որ սիրեն
զանուն քո բնակեսցեն ի նմա:
Սաղմոս կթ. ի կատ. ի դաւիթ. ի յիշ
ատակ փրկելոյն զնա տն ի աւր:
Ած յաւգնել ինձ նայեաց. Տր
յաւգնել ինձ փութայ: կթ
Ամաչեսցեն եւ ամօթով լիցին որ

խնդրէին զանձն իմ. դարձցին
յետս և ամաչեսցեն որք խորհէ
ին ինձ չար:

Դարձցին առժամայն ամաչ
եցեալ. որ ասէին ինձ վաշ վաշ:

Ցնծասցեն և ուրախ լիցին ի
քեզ. ամենեքեան որ խնդրեն զ
քեզ տէր:

Եւ ասասցեն յամենայն ժամ մեծ է ա̄ծ. և
որք սիրեն զփրկութիւն քո:

Ես աղքատ եմ և տնանկ եմ ա̄ծ
օգնեա ինձ. օգնական և փր
կիչ իմ ես տէր իմ. մի յամենար:

Գ. ուքաղայս ասանք իմդ. ի կատար
ած Սաղմոս իրաւիթ:

Ի քեզ տէր յուսացայ մի
ամաչեցից յաւիտեան
յարդարութեամբ քում փրկե
ա և ապրեցո զիս:

Խոնարհեցո առ իս զունկն
քո եւ կեցո զիս։
Լեր իմ ած ապաւէն եւ տեղի ա
մուր կեցուցանել զիս· զի հաս
տատութիւն իմ եւ ապաւէն իմ դու
ես։
Ած իմ փրկեա զիս ի ձեռաց
մեղաւորի· ի ձեռաց անաւրինի ե
ւ անիրաւի։
Զի դու ես համբերութի իմ տր տր
յոյս իմ ի մանկութենէ իմմէ։
Ի քեզ հաստատեցայ յարգ
անդէ յորովայնէ մաւր իմոյ· դու
ես ապաւէն իմ· եւ առ ի քեզ են աւրհ
նութիւն իմ յամ ժամ։
Որպէս զի նշանակ եղէ ես բազ
մաց· այլ դու աւգնական իմ եւ հ
զաւր ես իմ։
Լցցի բերան իմ գովութե որպէս
օրհնեցից զփառս քո· զօր հա

նապայազ զմեծ վայելչութիւնքո:
Մի ընկենուր զիս տր̅ ի ժամ ա
նկման ծերութե · ի պակասել զօ
րութենէ իմոյ մի թողուր զիս :
Ասացին թշնամիք իմ ինձ · և
որպաշարեցին զանձն իմ · խոր
հեցան ի միասին և ասացին :
Ած եթող զնա՛ հալածեսցուք
և հասցուք նմա · զի ոչ ոք է որ փրկ եզնա :
Ած իմ մի հեռանար ի
յինէն · և Ած յօգնել ինձ նայեաց :
Ամաչեսցեն և պակասեսցեն
որ չարախօս կային զանձնէ իմ
մէ · զգեցցին զամօթ և զպատ
կառանս որք խնդրեն ինձ չար :
Ես յա̅մ ժամ յուսացայց · և
յաւելից յաւրհնութիւնքո :
Բերան իմ պատմեսցէ զար
դարութիւնքո · զաւր հանա

պաղղցովութիւ̄քո ։

Որպէս ոչ եթէ վաճառականութի
ինչ գիտէի ես դպրութե̄ · այլ մ
տից ի զօրութիւս տ̄ն եւ տէր յիշե
ցից զարդարութիւ̄քո միայն ։

Ա̄ծ · իմ ուսուցեր զիս ի մանկու
թենէ իմմէ ցայսր · եւ պատ
մեցից զարդարութիւ̄քո ։

Մինչեւ յալեւորել եւ ի ծերանալ ա
̄ծ իմ մի թողուր զիս ։

Մինչեւ պատմեսցի բազուկ քո
ազգի ամենայնի որ գալոցն է ։

Զզօրութիւ̄քո եւ զարդարու
թի մինչ ի բարձունս զոր արա
րեր մեծամեծս · ա̄ծ ո՛ նման է քեզ ։

Որչափ ցուցեր ինձ նեղութի
բազում եւ չար չարանս · դարձ
ար մխիթարեցեր զիս · եւ խորոց
անդնդոց երկրի եհաներ զիս ։

Յաճախեցեր ի զօրութիւնքո·
դարձար մխիթարեցեր զիս· և
ի խորոց երկրէ միւսանգամ հա
ներ զիս։
Եւ ես խոստովան
եղէց քեզ ի պատար աստութիւն
սաղմոսաց· ճշմարիտ ա̃ծ սաղ
մոս ասացից քեզ ա̃ծ սուրբդ իղ̃ի։
Ցնծասցեն շրթունք իմ յոր
ժամ սաղմոս ասասցից քեզ· և անձ
ն իմ զոր և փրկեցեր։
Եւ լեզու իմ զօր հանապազ
խօսեսցի զարդարութիւնքո։
Ի ժամանակին այս յամօթ լի
ցին· և ամաչեսցեն ոյք խորհ
էին ինձ չար։ Սաղմոս իդաւիթ
ՀԱ Ա̃Ծ զիրաւունս քո արքայի տուր
զարդարութիւնքո որդւոյ թգրի։
Դատել զժողովուրդ քո ար
դարութբ̃· և զաղքատս քո իրաւ
ամբք։

Առցեն լերինք զխաղաղութի
ժողովրդեան. եւ բլուրք զարդա
րութիւն:
Դատ արասցէ աղքատացն ժո
ղովրդեան. եւ կեցուսցէ զորդիս
տնանկաց. եւ խոնարհեցուսցէ
զամբաստանսն:
Կացցէ նմին ամացն ընդ արեւու
յառաջ քան զլուսին. ազգէ
մինչեւ յազգ:
Իջցէ ոպ զանձրեւ ի վ͞ր գեղմանն
որպէս ցաւղ զեղցօղէ յերկիր:
Ծագեսցի յաւուրս նր արդա
րութի՛ բազում խաղաղութի
մինչեւ կատարեսցի լուսին:
Տիրեսցէ նա՛ ի ծովէ մինչեւ ի
ծով. ի գետոց մինչեւ ի ծագս աշխ
Առաջի նր նախ Հնդիք Լարհի:
կք անկցին. եւ թշնամիք նր հող
կերիցեն.

÷

Թ· ագաւորք Թարսի եւ կղզեաց
պատարագս մատուսցեն նմա·
Թագաւորք արաբայ եւ սաբայ
պատարագս բերցեն նմա ։

Ե· րկիր պագցեն նմա ամ̄ թա
գաւորք երկրի· եւ ամենայն ազգ
ծառայեսցեն նմա ։

Զ իփրկեաց զաղքատն ի հզօ
րէ· զաղքատն եւ զտնանկն որոյ
ոչ էր իւր աւգնական [?] ։

Խ նայեսցէ նա յաղքատն եւ
ի տնանկն· եւ զանձինս տնանկաց
կեցուսցէ· ի վաշխէ եւ ի չարեաց [?]
փրկեսցէ զանձինս նց̄ ։

Պ ատուական է անուն նորա
ա ռաջի նց̄· կեցցէ եւ տացի նմա
յոսկւոյն արաբացւոց ։

Յ աղաւթս կացցեն առ նմա յամ̄
ժամ· եւ զօր հանապազ աւրհն
եսցեն զնա [?]

Եղիցի հաստատութիւն ընդ
ամ երկիր · եւ ի վր գլխոց լերանց ·
Բարձրասցի քան զլեբանան
պտուղ նր · ծաղկեսցին ի քաղա
քին որպէս խոտ երկրի :
Եղիցի անուն տն օրհնեալ
յաւիտեան · զի յառաջ քանզա
րեգակն անուն նր :
Ի նա օրհնեսցին ամ ազգք եր
կրի · ամենազգք երանեսցեն զնա :
Օրհնեալ տր ած իլի որ առնէ
սքանչելիս միայն · եւ օրհնեալ
է անուն սբ փառաց նր յաւիտե
ան · լցցի փառօք նր ամ երկիր
եղիցի եղիցի : Գուբղայսստ՟ խոց

Աղօթք աննայի մօր սամու
էլի
Հաստատեցաւ սիրտ
իմ ի տր՝ բարձրացաւ
եղջիւր իմ յածփրկչէ իմ :

Ընդ արժանեցաւ բերանիմ
ի վերայ թշնամեաց իմոց · ուրա
խ եղեց ի փրկութեան քում ։
Զի ոչ գոյ սբ ոպ տր · և ոչ ար
դար ոպ զածմեր · և չիք սբ
բայց յայմերմն ։
Մի պարծիք և մի խօսիք զ
ամբարտաւանս · և մի ելցէ ընդ
բերանս ձեր քան հպարտ մե
ծաբանութի ։
Տ գիտութեանց տր · ած պատ
րաստէ իւրով խնամատուութբ
զգիտութի յարարածս իւր ։
Հ զաւրաց հաստատ աղեղունք
թ ուլացան · և տկարք զաւրա
ցան զաւրութբ ։
Յագք ելեն հացիւն ուաղե
ցին · և քաղցեալք լցին զերկիր ։
Ամոյլն ծնաւ եւթն · և բազմա

ծին նուաղեաց իմնոցս ։

Տր մեռուցանէ՝ եւ կեցու-
ցանէ ։ իջուցանէ ի դժոխս եւ հա-
նէ ։

Տր աղքատացուցանէ՝ եւ
տր մեծացուցանէ ։ խոնարհ ա-
նէ զամբարտաւանս մինչեւ եր-
կիր ։ եւ բարձրանէ զտառապե-
ալս յաղբեաց ։

Նստուցանէ զնոսա իշխանս
ընդ իշխանս ժողովրդեան ։ եւ ա-
թոռ փառաց ժառանգեցուցանէ նոց ։

Կատարէ զուխտս ուխտաւոր-
աց ։ եւ օրհնեաց զամս արդարոց ։

Ոչ եթէ իւրում զօրութեամբ զօրա-
նայ հզօր ։ այլ տր տկար առնէ
զհակառակորդս իւր տր սբ է ։

Մի պարծեսցի իմաստ հանճարա-
նն իմաստ հանճարով իւր՝ եւ մի պար-
ծեսցի հզօրն իզօրութեան

րում. և մի պարծեսցի մեծն ի մե
ծութե իւրում ։

Այլ որ պարծի ի տր պարծես
ցի. ի խորհրդագիտութե
զտր ճանաչել ։

Առնել իրաւունս և գործել
զարդարութի ի վր երեսաց երկ
Տր ել յերկինս՝ և որոտ րի։
աց. և ինքն դատի առանց բար
բառելոյ ։

Տայ զաւրութի թագաւորաց մե
րոց. և բարձրասցէ զեղջեւր աւ
ծելոյ իւրոյ ։

սաղ
մն

Բարձրացաւ եղջեւր իմ ած փրկ
իչիմ. հաստատեցաւ սիրտ իմ ի
տր մր ։ Բարեխօսութբ սրբու
Կաւն գոռանելոյ մեզ շնորհս և
զողորմութի ի բարերար ած մերմէ
զորս աղաչեսցուք ։

Վասն փրկելոյ զմեզ ի չար պատրաս
տութենէ մարդկան. և յորոգայթից
սատանայի. զՏէր:

Վասն ամ̃ անձինք քրիստոնէի
ց ննջեցեալ հաւատացելոց. զՏէրա:

Վասն որք ի կերպերիս յայսմ նեղեա
պարս ընծայեն մեզ հացն մեր. զ

Վասն որք սաղմոսիւք կարգեն
ուխտք կատարեն զամ̃ ժամանակս
կենաց իւրեանց. զՏէր աղաչ:

Վասն հոգոցն հաւ և մաւրն:
Զ անձինս մեր: Ողորմեսցէ.

Գոհանամք զքեն Տէր Ած մեր
որ զարթուցեր զմեզ ի հանգս
տենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութե
քո. զարթո՛ զմիտս մեր առ դար
ութե՛ աղքեղ Տէր Ած մեր. ուսուցե
աշ քմեր զփրկութիւն քո. կեցուցէ
եքնակեցուցէ առ մեղածութեքո

աղ

եւ ողորմութեամբ հովանաւորեալ պահ
պանեսցէ սրբ պաշտօնէից քոց·
եւ մեզ զծառայս քո որ արժանա
րայց խոստ եկեղեցւոյ կայանմա
մու մեծա եւ օրհնել բանիւ պատու
իրաց քոց եւ գոհանալով փառաւո
րեսցուք զհայր եւ զորդի եւ զսբ

ԽՍ աղաղութիւնն առ երկրպագեսս

Եղան արարք զօրութեան
բերան մանկութե գու եւ քո փրկ
իչ մեր· որ շնորհեցեր մեզ իշխել ե
րէ յաւանել եւ խոսս սովորանեն
աւրէնք վերին իրաւ անցաւորու
թեան· եւ այժմ աղաչեմք զքեզ
որ ածն մեր արա զմեզ յարթնու
եւ պատրաստ աստս ի ծառայսն աւ օտ
ուրախ ... եւ գոհանալով փա
ռաւորեսցուք զքեզ ընդ հօր եւ
հոգւոյն սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ

ողութք լեծձարի տխուսա
ռ վանուածք · անդադար փառսա

[illegible] ի Դաւթէ
Որդւոյ Եսսեայ :

ԲՐԵ ԶԲԵՐԱՐԻԿ ԻՄ ԱԾ

ասայք ուղիղ էն սրտիւք :

Ե այց զի իմ փոքր մինա
սանեալ էին ոսք · սակաւ [illegible]
գայ թակղեալ էին զնաց քիմ :
Նախանձեցայ եւ [illegible]
[illegible]

չէին նոքա․ և ընդ մարդկան ոչ
տանջեսցին։
Վասն այսորիկ կալաւ զնոսա ամ
բարտաւանութի· արկան զիւր
եանց զամպարշտութի և զան
իրաւութի իւրեանց։
Ելցէ ոպ ի ճարպոյ անիրաւ
ութիւնց · զի գնացին նոքա ըստ
խորհրդոց սրտից իւրեանց։
Որհեգնեցան և խօսեցան չար
ութիւնք · զապիրատութի ի բար
ձունս խորհեցան։
Եդին յերկինս զբերանս իւր
եանց · և լեզուս իւրեանց ածէ
ին զերկրաւ։
Վասն այսորիկ ժողովուրդ իմ
դարձցի այսր էն · և աւուրքն իմ
լի կատարեալ գտցի ի նոսա։
Ասացին զիա՞րդ գիտաց ած·

կանգուցցէ՛ արդեամբ գիտու-
թի աստուածպաշտելոյ :

Համեղաւորքեն՛ նաւօղեա
լենց · կամս եռանդն զմեծութեան
սացի երգոյթութեան (խարհի :
արդարացուցի զանիրաւութիւնս ա
ղայց որբունթէ զաշեռաւնմ. ևեղէ
եսխոչ տանեզեալ զօր համ ապազ
ևկչատամբանքեամնչեդ տաաւատա :
Էպեռևաւեհ՛ թէպյապէապա
տմեցից · աւհ ասաւաեկ յաքզ որ
ղաոց քոց՛ որոց եռուխ տեցից :
մասի եղի թէ սակայն եայաջա
նէ աստաչեաց · մինչև մասեցեալը
քումթեաց · ևխմեաս ատեց զկասատա
րամծնոցա :

ակայն վասնևնզութեանց սա
րագիրարարացեալզնա · կործան
եցես զնա յամբարտաւանութե
ներ եանց .

Իսկ զի համբուրեղէն առէր յանկար
ծակի · սատանայեցան պահպանե
ցան կորեան վասն անօրէնութե
ներեանց · եւ եղեն որպէս երազ
զարթուցելոց :
Տէր ի քաղաքի քում զպատկերս
նոց անարգեցես · զի հուր բոր
բոքեցաւ ի սրտի իմում · եւ երիկա
մունք իմ այլագունեցան :
Ես արհամարհեալ եղէ եւ ոչ գի
տացի · որպէս անասուն համարե
ցայ առաջի քո · եւ ես յամենայն ժամ ընդ
Կալար զաջոյ ձեռանէ իմէ :
իմմէ · ի խորհուրդս քո առաջնոր
դեցեր ինձ · եւ փառօք ընկալար զիս :
Զինչ կայ իմ յերկինս · կամ
ի քէն զինչ եւ խնդրեցից յերկրի
Նուաղեաց սիրտ իմ եւ մարմին
իմ · ած սրտի իմոյ · բաժին իմ ած յաւի
տեան :

Ի Հաւատովն ոյք հեռացեալ էին
զանձինս խորհրդոց երկնաւորացն
սատարակեսցես զամենեսեան որ
ապաստան եղեն ի քեզ։
Ի Նշմարեցեալ առաւօտ բարին
եղեւն առաւօտ զլուսոյն։
առ մեզ զամենայն նորոգութիւքն
ի դրօշմն դրեալ սրբոյն։
Տունք երկրպագութեան ։
Ը Նորոգեցեր մեզ ամենապատ
բարեկացաւ սրբութեամբ քո խի
նայեա շնորհաւ արարածոց քո։ ՃԳ
Յ Իշեա զծնողս մեր զորս
ստացար արեամբ զքոյին. փրկեցեր
զմեզ ծառայութեան մեղաց։
Լ Եւ որ սիրով այս ապրեցաւ է
ցանկութեանս. հայեաց զանձն
քո խնդրեալ յամենայն ժամանակս
Նոյն խաղաղ։

Որչափ անիրաւեցաւ թշնամին
ի սրբութեան քում. պարծեցան ա-
տելիքն քո ի մէջ բարեկենդանութ
իւրեանց:
Եդին զնշանս իւրեանց նշանս.
և ոչ ծանեան զելս իւր ի վերուստ:
Որպէս անտառաւ փայտ
տապարովք կոտորեցին զդրունս
նր ի միասին. փայտատաւ ուրագ և մր
ծովք կործանեցին զնա:
Այրեցին հրով զսրբութի
քոյերկիր. պղծեցին զխորան
անուան քո:
Ասացին ի սիրտս իւրեանց ազ
գք նց ի միասին. եկայք լռեցու
ցուք զամենայն տօնս այ յերկրէ:
Զնշանս մեր ոչ տեսաք. և ոչ
ևս գոյցէ մարգարէ. և զմեզ ին
ոք ոչ ճանաչիցէ:

Մինչև յե՞րբ ա͞ծ նախատեսցէ թշ
նամին · բարկացուցանէ հակա
կորդն զանուն մ͞ք քո :
Ընդէ՞ր դարձուցանես զձեռն
քո և զաջ քո ի մէջ ծոցոյ քում
մէ սպառ :
Թագաւոր մեր յառաջ քան
զյաւիտեանս · որ արարեր զփր
կութ͞ին ի մէջ երկրի :
Դու հաստատեցեր զօրու
թ͞ե քով զծով · դու խորտակե
ցեր զգլուխս վիշապաց ի վ͞ր ջուրց
Դու փշրեցեր զգլուխս վիշա
պին · ետուր զնա կերակուր զօ
րացն հ͞նդ կաց :
Դու բղխեցուցեր զաղբերս
և զվտակս · դու ցամաքեցուցեր
զգետս սաս տիկս :
Քո է տիւ և քո է գիշե՛ր զլոյս և

զարև դուռն տատատատ եղեր՝ նորա
հատատատեցեր զանմահն մահու
երկրի · զգայուն եղամանդո զու
սահեղ ծեր ։
Յոյս յուսոյ լեցեալ քեզ զվՁՇնամին
նախատատեաց զՔն · ծողոյվորդ
անզգամ քարկացոյց զանուն ամէքո ։
Մխիթարեր գաղանաց
զանձն որ խոստովանն առաջիքան
քեզ · եղանձին անտանկաց մի
մոռանանք խնդրա ։
Ձայեայնախարքո · զի լզան տու
նք աղչեաց երկրի անհրաժեշտ ։
Մխղարձցի անտանկ ամաչեցե
ալ այլ աղքատք եանանկք ար
հնեացեն զանուն ամէքո ։
Յրիած եղատեա զդատա տա
տանկքո · յիշեա զնախատինս
որ անզգամաց զօրհ անպայ ։

Մի մոռանար զձայն պաշտօնէ
ից քոց. ամբարտաւանութի ա-
տելեաց քոց վերասացի հանապազ:
Գ ուբղայս տունք խզ. ի կատարած
մի ապականեր Ընդ ա՛ն հնութ այլ
յասափերգ առ ասորեստանե

Խոստովանեսցուք ա-
քեզ ած. խոստովանե-
սցուք եւ կարդասցուք զան-
ուն սուրբ քո:
Պատմեցից զամ սքանչելիսքո
յորժամ ժամանեցից՝ ուղիղ դատ
Մաշեցաւ երկիր եւամ եցայց:
բնակիչք նր. ես հաստատեցի զ
սիւնս նորա:
Ասացի անօրինացդ թէ մի
նօրինիք. մեղաւորացդ թէ մի
բարձրէք զեղջերս ձեր:
Մի համբառնայք ի բարձունս

զեղջերուաձեր. և մի խաւսիք զա̄յ
անիրաւութի:
Զի ոչ յարեւելից՝ և ոչ յարեւմ
տից՝ և ոչ յանապատ աւտէ լերանց՝
այլ ա̄ծ դատաւոր է:
Զսա խոնարհ առնէ՝ և զսոյն
բարձրացուցանէ. բաժակ ի ձե
ռին տ̄ն գինւոյն անապակ ակարկե
ալ եխոնարհեցոյց յայսմանէ յայն:
Սակայն մրուր նորա ոչ սպառ
ռեցաւ. և արբցեն զնա ա̄մ մե
ղաւորք երկրի:
Ես ցնծացայց յաւիտեան.
սաղմոս ասացից ա̄յ յակոբայ:
Զա̄մ եղջերս մեղաւորաց փշ
րեսցես. և բարձր եղիցի եղջեր
արդարոյ: սաղմ̄ք Հ. ի կատարած
միպհներ սղ̄ յասփ երգ ասորեստանեա̄
Յայտնի է ի հրէաստանի ա̄ծ

այէղ մեծէ անուն նր ։
ղեւ ի խաղաղութե տեղի նր
եւ բնակութիւն նր ի սիոն ։
նդ խորտակեաց տր զզօրու-
թի աղեղանն · զ զէն զասպար եւ զ
ճակատամարտ ։
ուսաւոր ես դու զարմանչելա
պէս լերանցն յաւիտենից · խռո
վեցին ամենեքեան որ անմի
տեն սրտիւք · ննջեցին զ քուն
իւրեանց եւ ոչ ինչ ոչ գտին ։
մենայն արք մեծութեան ձե
ռաց իւրեանց · ի սաստէ քում
մէ ած յակոբայ ննջեցին եւ որք
հեծեալքն էին ի ձիս ։
ու ահաւոր ես եւ ո՞ կայ հակա
ռակ առաջի քո · ամեն եղեսցար դա
յերկնից · յայտնի եղե բարկութի
րկիր երկեաւ եւ դադարեաց ։

եմ ընդ յաւիտենից խորհրդատատատ
ան. ընդ արարեցուցանել զամ
հեզօսերկրի:

Ե որհաւրդէք մարդ-կան խոստ
ովան ամենին աղբեղ. Լծած
կեալք իմաստութեք առհնեա
ցեն զքեզ:

Ո վստաղէք եկատ արեք մն
այ մարդոյ. ամենեքեան որոշոք
ընքք զնով ա:

Ս աստուցէք պատարագս աՀ
ատրեն ո՞ քաղեցեղ կես մարդ
իշխան աց. աՀ աստուծն աքան
զամենա աստուածեկին: Իկորմ
վասն իշխեթովմայ Լեղ յաս ավի:

հզ Ձ այնիւ խնդակեա աս մր կար
դացի. ձայնիւ իմով առ ած և
նայեցաւ առիս:

Յ աստուծնէ ողութեն իմոյ զած

խնդրեցի ձեռօք իմովք. ի գիշերի
առաջի նորա ոչ խաբեցայ:

Ոչ կամեցաւ մխիթարել անձն իմ.
յիշեցի զԱստուած եւ ուրախ եղէ. հոգայի
եւ տառապէր յիս հոգի իմ:

Ժամանեցին ի պահոց աչք իմ
խռովեցայ եւ ոչ խօսեցայ. խոր
հեցայ զաւուրսն զառաջինս
եւ զամս յաւիտենից յիշեցի:

Խաւսեցայ ի գիշերի ընդ սրտի
իմում. հոգայի եւ տառապէր
յիս հոգի իմ:

Մի թէ յաւիտենից մերժեսցէ
զիս Տէր. եւ ոչ եւս յաւելուցու հա
ճել եւս:

Կամ ի սպառ արգել զողորմու
թիւն իւր յինէն. կամ կատա
րեաց զբանն իւր յազգէ մինչեւ յա

Կամ մոռասցի գթալ Ած (ԿԳ:

իմ եւս · կամ արգելցէ զգթու-
թիւն իւր բարկութեամբ իւրով :
Ասացի՛ թէ այժմ սկսայ · այս է
նորոգումն աջոյ բարձրելոյ :
Յիշեցի զգործս տն · ի սկզբանն
յիշեցից զսքանչելիսն :
Խորհեցայ յամ գործս քո · եւ ի
ձեռագործս քո խորհեցայ :
Ած ի սրբութեան ճանապար
հ քո · ո՞վ է ած մեծ ո՞պ զած մեր
դու ես ած որ առնես սքանչելիս :
Ցուցեր ժողովրդեան քում զ
զօրութիւն քո · փրկեցեր բազկաւ
քով զժողովուրդս քո զորդիսն
յակովբայ եւ յովսեփու :
Տեսին զքեզ ջուրքն ած՝ տեսին
զքեզ ջուրք եւ երկեան · եւ խորք
խռովեցան ի ձայնէն ջուրց բազ մաց :
Ձայն ետուն ամպքն

նղի եւ նետք քո անցանէին ի ձայն ո
րոտման քո անուոյ:
Երեւեցան փայլատակմունք քո
աշխարհի. խռովեցաւ եւ դողաց երկիր:
Ի ծովու են ճանապարհք
քո. շաւիղք քո ի ջուրս բազումս
եւ հետք քո ոչ երեւեսցին:
Առաջնորդեցեր որպէս խաշինս զժող
ովուրդ քո ի ձեռն Մովսէսի եւ Ա
հարոնի: Գուքղայսառունք Հ̅Է̅
Իմաստութի Յասափ:

Նայեցարուք ժողովուրդ
իմ յօրէնս իմ. խոնարհե
ցուցէք զունկն ձեր ի բանս բերանոյ
Բացից յառակս զբե րան իմ:
րանիմ. խօսեցայց զառակս
իսկզբանէ:
Որչափ լուաք եւ ծանեաք զայս.
եւ հարքն մեր պատմեցին մեզ:

Ոչինչ ծածկեցաւ որդւոց նոց
յազգ յայլ· պատմեն զօրհնութիւ
տն զզօրութիւն եւ զսքանչելիսիւր
զոր արար:

Հաստատեաց զվկայութիւն
յակոբ· եւ օրէնս եդ իսրայէլի:

Որ ինչ մի անգամ պատուիրեաց
հարցն մերոց· ց ուցանել զայս
որդւոց իւրեանց՝ զի ծանիցեն ազգ
Որդիք որ ծնանին յարի (յայլ
ցեն եւ պատմեսցեն զայս որդւոցի
ւրեանց· զի դիցեն առ ած զյոյս իւր
եանց եւ մի մոռասցին զգործս այ:

Զպատուիրանս նր խնդրեսց
խնդրեսցեն· եւ մի՛ եղիցին որպ եւ
հարքն իւրեանց:

Ազգ չար եւ դառնացող· ազգ
որոյ ոչ ուղղեաց զսիրտ իւր· եւ ոչ
հաստատեաց առ ած զոգի իւր:

Որդիք եփրեմի լարաձիգք եւ աղեղ
նաձիգք · յաւուր պատերազմի
կապարճս դարձուցին :
Ոչ պահեցին նք ուխտն այ · եւ յօրէն ի
բաւանցն ոչ կամեցան գնալ :
Մոռացան զերախտաւորս նր · եւ զ
սքանչելիսն զոր եցոյց նց :
Առաջի հարցն նց զոր արար ըս
քանչելիս իւր · յերկրին եգիպ
տացւոց եւ ի դաշտ տանի տայանու :
Հերձ զծովն եւ անցոյց զնոսա ·
կացոյց զջուրսն ոպ տիկս :
Առաջնորդեաց նց ամպով ի
տուէ · եւ զամ գիշեր լուսով հրոյ :
Հերձ զվէմս յանապատի · եւ ետ
ըմպել նց որպէս ի խորոյ մեծէ :
Եհան զջուրն ի վիմէ · եւ հոսեաց
ոպ զգետս զջուրսն :
Յաւելին աւել եւս ի մեղանչել եւ եւ

բարկացուցին զԲարձրեալն
յանջրդի։
Փորձեցին զած ի սիրտս իւրե
անց. խնդրել զկերակուր անձ
անց իւրեանց։
Բամբասեցին զած ասացին. մի
թէ կարօ՞ղ իցէ ած պատր
աստել սեղան անապատի։
Քանզի հարկանէր. զվէմն եւ հո
սէին ջուրք հեղեղատք ողողային
Եդէ՞ հաց եւս կարասցէ
տալ մեզ. կամ պատրաստես
ցէ սեղան ժողովրդեան իւրում։
Վասն այսորիկ լուաւ զայս տէր եւ
ապաղեաց. հուր բորբոքեցաւ ի
յակոբ. բարկութիւն ել ի վերայ իէլի։
Ոչ հաւատացին յած. եւ ոչ յու
սացան ի փրկութիւն նորա։
Հրաման ետ ամպոցն ի վերուստ

ևզդրունս երկնից եբաց. և տեղե
աց ի նոսա մանանայ ի կերակուր։
Զ հաց երկնից ետ նոցա. զհաց
հրեշտակաց կերան մարդիկ. և ե
ջոյց ի նոսա կերակուր լիութի։
Հ անեաց հողմն հարաւոյ. և ած զօ
րութեամբ իւրով զհիւսիսի։
Տ եղեացին միս որպէս զհող. որպ
էս զաւազ ծովու զթռչունս թևաւո
րս։
Ա նկ ի մէջ բանակի նոց. և շուր
ջ զվրանօք նոցա։
Կ երան և յագեցան յոյժ զցանկու
թիւնս նց. և ոչ ինչ կարօտ ե
ղեն ի ցանկութենէ իւրեանց։
Մ ինչ դեռ կերակուրք ի բերանս
իւրեանց էին. բարկութի այ ել ի
վերայ նոցա։
Ս պան զառողջս ի նոցանէ. և
զընտիրս իսրայէլի սատակեց։

Յայսմ ամենայնի մեղան եւս·
եւ ոչ հաւատացին սքանչելեաց նր:
Պակասեցան ունայնութեա
ւ աւուրք նց· եւ ամք նց փութապէս
Յորժամ սպանանէր անցին:
զնս խնդրէին զնա· դառնային եւ
առաւօտ առնէին առ ած:
Յիշեցին զի ած օգնական էր նց·
ած բարձրեալ՝ փրկիչ էր նց:
Սիրեցին զնա բերանօք իւրեանց
լեզուօք իւրեանց ստեցին նմա·
սիրտք նց ոչ էին ուղիղ ընդ նմա
եւ ոչ հաւատացին ուխտի նր:
Նա ինքն գթած էր· քաւէր
զմեղս նց եւ ոչ ապականէր:
Յաճախ էր դարձուցանել զբ
արկութիւն իւր· եւ ոչ բորբոքեաց
զամ սրտմտութիւն իւր:
Յիշեաց թէ մարմին են նք· հո

գի որ երթայն և ոչ ևս դառնայ =
Քանիցս անգամ դառնացուցին
զնա յանապատի · բարկացուցին
զբարձրեալն յանջրդի =
Դարձան և փորձեցին զած · և զ
սբն իէլ զայրացուցին =
Ոչ յիշեցին զձեռն նր · յաւուր
յորում փրկեաց զնոսա ի ձեռաց
նեղչացնոցա =
Որպէս արար զնշանս և զարուե
ստս իւր յերկրին յեգիպտացւոց
և ի դաշտին տանեոսու =
Դարձոյց արեամբ զգետս նց · և
զանձրևս նց զի մի արբցեն =
Առաքեաց ի նոսա շանաճանճ ե
կեր զնս · և զորտն ապականեաց զնս =
Ետ ժանկոյ զպտուղ նց · և զվաս
տակս նոցա մարախոյ =
Հարկար կարկտիւ զայգիս նց · և զթզե

զժնթզենիս նոցա եղեամբ:
Մատնեաց ի կարկուտ զանասու
նս նց · եւ զստացուածս նց հրով
դատեցաւ:
Առաքեաց ինն զսրտմտութի
բարկութե իւրոյ · զսրտմտութի
բարկութի եւ զնեղութի:
Առաքեաց ինն տանջանս ի ձե
ռն հրեշտակի չարի · դիմեցոյց ի
նն զսրտմտութի բարկութե իւրոյ:
Չխնայեաց ի մահուանէ զան
ձինս նց · եւ զանասունս նց ի մահ
մատնեաց:
Եհար զամ անդրանիկս եգի
պտացւոց · զսկիզբն ամ վա
ստակոց նց ի յարկս քամայ:
Հորդանեաց տր խաշին ժողով
րդեան իւրոյ · եւ եհան զնոսա որ
պէս հօտ անապատ:

Առաջնորդեաց նոցա յուսով և
ոչ երկեան. և զթշնամիս նոցա ծով
ծածկեաց:

Եւ հանզնս ի լեառն սրբութեն
իւրոյ. լեառն այն զոր ստացեալ
էր աջ նորա:

Մերժեաց յերեսաց նոցա զհեթա
նոսս. վիճակեցոյց ինմ զվիճակի
ժառանգութե իւրոյ. և բնակեցոյց
ի յարկս նոցա զազգն իւր:

Փորձեցին դառնացուցին զած
բարձրեալ. և զվկայութի նորա
ոչ պահեցին:

Դարձան խոտորեցան որպէս
և հարքն իւրեանց. դարձան նետեղէն
ոպ աղեղն թիւր:

Դարձան բարկացուցին զնա
ի բագինս իւրեանց. և դրօշելօք
իւրեանց նախանձ արկին նմա:

ճա

Լուաւ ած՝ եւ արհամարհեաց եւ
անարգեաց յոյժ զիղ ։
Մերժեաց յիւրմէ զխորանն ի
սեղով․ խորանն զոր բնակեցոյց
ի մէջ մարդկան ։
Մատնեաց ի գերութիւն զզօրու-
թիւնս նոցա․ եւ զգեղ նց ի ձեռս թշ-
նամեաց նոցա ։
Արգել ի սուր զժողովուրդ իւր․
եւ զժառանգութիւն իւր անտես արար ։
Զերիտասարդս նց եկեր
հուր․ եղկան կուսանաց նոցա
ոչ ոք զգացաւ ։
Քահանայք նց՝ անկան ի սուր
եւ այրիք նց ոչ ողբէր ոչ լայր ։
Զարթեաւ տր իբր ի քնոյ տր․ որպ
հզաւր զինթափէ զգինի ։
Հար յետս զթշնամիս իւր․
նախատինս յաւիտենից արար
զնս ։

Մերժեաց նա զխորանն յովսեփ
ու. և զազգն եփրեմի նա ոչ ըն (տրեաց ։
Ընտրեաց նա զազգ
ն յուդայ զլեառն սիովն զոր
սիրեաց ։
Շինեաց որպ միեղջերուայ զսր
բութիւն իւր յերկրի. Հաստատեաց
զնա յաւիտեան ։
Ընտրեաց զդաւիթ ծառայ իւր և
ընկալաւ զնա ի հօտից խաշանց
ի մէջ ստնտուաց ընկալաւ զնա
հովուել զյակոբ ծառայ իւր.
և զիէղ ժառանգութիւն իւր ։
Հովուեաց զնոսա խաղաղութբ
սրտի իւրոյ. յանմեղութի ձեռաց
իւրոց առաջնորդեաց նոցա ։ Փառք
տու Հգ Աստուած
եկին հեթանոսք
ժառանգութիւն քո

պղծեցին զտաճար ս͞բ քո ։
Արարին զե͞մ ո͞պ հիւղս մրգա
պահաց. արկին զդիակունս ծա
ռայից քոց կեր թռչնոց երկնից և
զմարմինս սրբոց քոց գազանաց
Հեղին զարիւնս ն͞ց ո͞պ (երկրի ։
ջուր շուրջ զե͞մ. և ոչ գոյր որ
թաղէր զնոսա ։
Եղաք մեք նախատինք դրացե
աց մերոց. ծաղր և այպն կատակա
նաց այնոցիկ որ շուրջ են զմեօք ։
Մինչև յե՞րբ տ͞ր բարկանաս դու
իսպառ. բորբոքեսցի ո͞պ հուրն
Հեղ զբարկութիւն քո ի (նախանձ քո ։
վերայ ազգաց որ զքեզ ոչ ճանա
չիցեն. ի վերայ թագաւորացն որ զա
նուն քո ոչ կարդացին. զի կերան
զյակոբ և զտեղի ն͞ր աւերեցին ։
Մի յիշեր զմեղս մեր զառաջինս

վաղ վաղ եկեսցէ առ մեզ ողորմու-
թիւնք տ̅ր զի աղքատացաք յոյժ ։
Օգնեա՛ մեզ ա̅ծ փրկիչ մեր․ վասն
փառաց անուանն քո ։
Տ̅ր փրկեա՛ զմեզ․ քաւեա՛ զմեղս
մեր վասն անուանն քո ։
Միերբէք ասասցեն հեթանոսս
թէ ո՞ւր է ա̅ծ նոցա ։
Եւյայտնի ի՛նչ լիցի ի վերայ հե-
թանոսաց առաջի աչաց մերոց ա-
ռխնդրել զվրէժ արեան ծառայ-
ից քոց որ եհեղաւ ։
Մտցէ առաջի քո հեծութիւն կապե-
լոց․ ըստ մեծութե՛ բազկի քո շահե-
ա՛ զորդիս սպանելոց ։
Հատո՛ դրացեաց մերոց եւթն-
պատիկ ի ծոց նոցա․ նախատինս զոր
նախատեցին զքեզ տ̅ր ։
Մեք ժողովուրդ քո եւ խաշն արօտի

ՀԹ

քո· խոստովան եղիցուք
առ քեզ յաւիտեանս· ազգէ
ազգ· պատմեսցուք զօրհնու թիւ
քո։ Ի կցորդ խլդ զատամանցելոց վերջ
ու Թիապատիւ Աղեքսանդրացւոց։

Ո Հովուես զիսրայէլի նայեաց· որ առա
ջնորդես ոպէս խաշին զյովսէփ·
Որ նստիս ի քերովբէս յայտնեա՛
առաջի եփրեմի բենիամենի` եւ
մանասէի։

Զարթո՛ զզօրութիւն քո· եւ եկ կե
ցուցանել զմեզ։

Տ̄ր զաւրութեանց դարձո՛ զմեզ· ե
րեւեցո՛ զերեսս քո եւ կեցցուք։

Տ̄ր ա̄ծ զօրութեանց մինչեւ յերբ՞ բար
կանաս յաղաւթս ծառայից քոց։

Կ ածէցեր մեզ հաց արտասուա ու
ոց· եւ արբուցեր զմեզ արտասուաւքչա
Արարեր զմեզ նախատինս փով։

նս դրացեաց մերոց. այպն կատա
կանաց թշնամեաց մերոց =
Տ. զօրութեանց դարձո զմեզ. երե
ւեցո զերեսս քո ի մեզ եւ կեցցուք =
Զայգի յեգիպտոսէ փոխեցեր. հա
ներ զհեթանոսս եւ զնոսա տնկե
ցեր՝ եւ առաջի նորոգեցեր նմա =
Հաստատեցեր զարմատս նր եւ
ելից զերկիր. ծածկեաց զլերինս
հովանին իւր. եւ բարունակ նր՝ զ
մայրս այ =
Ձգեաց զոստս իւր մինչեւ ի ծով.
մինչեւ ի գետս են շառաւիղք նր =
Ընդէ՞ր քակեցեր զցանկ նորա.
կթեն զնա անցաւորք ճանապարհի =
Ապականեաց զնա խոզ անտառաց.
եւ էրէ վայրի արածեցաւ ի նմա =
Տ. զօրութեանց դարձ հայեաց յե
րկնից եւ տես՝ այց արա այգւոյս այ

մինկ եղար մանն տարածեա զորտն
կեաց աջ քո =
Ի վերա որդո՛ մարդոյ զոր զաւ
րացուցեր զնա քեզ· այրեցաւ
ի հուր եւ աւերեալ ի սաստմնէ քում
մն կորիցեն =
Եղիցի ձեռն քո ի վ̅ր̅ առն· աջ
քո ի վ̅ր̅ որդւոյ մարդոյ· զոր զօ
րացուցեր զնա քեզ =
Ոչև ի բացեա՛ն եղիցուք մեք ի
քէն. կեցուսցե՛ս դու զմեզ եւ զա
նուն քո տ̅ր̅ կարդասցուք =
Տ̅ զօրութ̅եց դարձո՛ զմեզ· ե
րևեցո՛ զերեսս քո իմեզ եւ կեցցուք =
Ի կ̃տ վ̃ հնձանաց սա̃ղ ասա̃փ
Հինգ երրորդ Շաբաթու =
Ձ Ցնծացէք ա̃ծ օգնականին
մեր· աղաղակեցէք ա̃ծ յակովբ
այ:
Առէք սաղմոս եւ տուք օրհ

նութբ· սաղմոս ասացէք նմա ի
ձայն քաղցրութբ:
Փողհարկէք խնդութեան ամսոց·
յաւուր նշանաւորի տարեկանաց
Հրաման է այս իսրլէ· եւ իր (մերոց
աւունք են այս յակոբայ:
Վկայութին յովսէփ ուղղոր եդ
ընդ նմա· ուր ելանէր նա յերկրէն եգ
իպտացւոց՝ լեզու զոր ոչ գիտ
էր լուաւ:
Ի բաց արար ի բեռանց զթիկուն
նր· եւ ձեռն նր յորթխելթէ ծառա (յեցին:
Ի նեղութե կարդացեր
առ իս եւ փրկեցի զքեզ· լուայ քեզ
ի գաղտնութեան մրրկին· եւ փոր
ձեցի զքեզ ի վր ջրոյն հակառա
կութեան:
Լուր ժողովուրդ իմ վկայից ես
քեզ· իսրլ թէ լուիցես ինձ:

Մի՛ես եղիցին քեզ աստուածք
սուծ ամայնք · և մի երկիր պագա
նիցես դու աստուածոյ աւտարի:
Ե՛ս եմ տ̅ր ա̅ծ քո որ հանի զքեզ
յերկրէն եգիպտացւոց · լայնեա ըզ
բերան քո և լցից զդա:
Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի
իմում · և ի̅է̅ղ միտ ինչ ոչ նայեցաւ:
Եւ արձի թողի զնոսա՝ երթալ
զհետ կամաց սրտից իւրեանց ·
զի գնացին նոքա ըստ կամս ան
ձանց իւրեանց:
Մի՛թէ ժողովուրդ իմ լուե
ալ էր ինձ · կամ ի̅է̅ղ զճանապարհս
իմ գնացեալ էր:
Որպէս զոչ ինչ խոնարհ արա
րեալ էր իմ զթշնամիս նոցա · ի վ̅ր
նեղչաց նոցա արկեալ էր զձեռն իմ:
Թ՛շնամիք տ̅ն ստեցին նմա · և

ղեցին ժամանակ նց̃ յաշխարհի:
Կերակրեաց զնս̃ ի պարարտու
թենէ ցորենոյ. և ի վիմէ մեղր
յագեցոյց զնս̃: Սաղ̃ Ասափայ:
Ած̃ եկաց ի ժողովս աստուածոց.
և ի մէջ Ածոց̃ դատէր զնոսա:
Մինչ յերբ դատիք անիրաւու
թի̃ և անձն առնուք մեղաւորաց:
Դատ արարէք որբոյն և այրւ
ոյ. իրաւունս արարէք անձանց կրին
և խոնն արհի:
Փրկեցուցէք զաղքատն և զտ
նանկն. ի ձեռաց մեղաւորի փրկէ
ցէք զնոսա:
Ոչ իմացան և ոչ իմաստասցին. ի
խաւարի գնացին և շարժեցան ամ̃ն
հիմունք երկրի:
Ես ասացի թէ աստուածք էք
կամ որդիք բարձրելոյ ամենեքեան

Հ̃ա

Դուք որպէս մարդիք մե
ռանէք. եւ իբր զմի իշխանացն անկա
նէք:
Արի ած դատեա զերկիր.
զի դու ժառանգեսցես զամ՟ հեթա
նոսս: Սաղմոս ասափայ ձբ. օրհ
նութիւն սղ. յասափ:

Ա ո՞ քեզ նմանեսցէ
մի լռեր. եւ մի
դադարեր ած:

Զի ահա թշնամիք քո գոչեցին
եւ ատեցեալք քո համբարձին զգլու
խս իւրեանց:

Ի վերայ ժողովրդեան քո խորա
մանկեցին զգիտութի. խորհե
ցան ի վերայ սրբոց քոց եւ ասաց
ին:
Եկայք սատակեսցուք զդ
նոսա յազգաց. եւ մի յիշեսցի ա
նուն իլի եւս:
Խորհեցան միաբանութեամբ իմի

ասին. վյ քո ուխտ արարին =
Բանակք եդովմայեցւոց՝ եւ իս
մայէլացւոց՝ մովաբ՝ եւ ագարացիք =
Գեբաղ՝ ամոն՝ ամաղէկ՝ եւ այլ
ազգիք ամն. բնակչաւքն հանդե
րձ ծուրայ =
Եւ ասուր եկեալ էր ընդ նոսա՝
ամենեքեան սոքա զօրավիգ եղեն
որդւոցն ղովտայ =
Արա՛ զնոսա որպ զմադիամ. որպ զսի
սարա. որպ զյաբին ի ծոր ձորոյն կիս
Սատակեցան նոքա յայն ովնի =
անս դեբովրա. եւ եղեն որպէս ըզ
աղբ երկրի =
Արա՛ զիշխանս նցա որպ զովրեբ՝
զեբ՝ զեբէէ՝ զսաղմանայ. եւ զա
մենայն իշխանս նցա =
Որք ասացին՝ ժառանգեսցուք՝ ի
մեզ զսրբութիւն այստուծոյ =

Ա͞ծ. իմ արա զնոսա որպէս զանիւ
որպէս զեղէգն առաջի հողմոյ:
Ո րպէս հուր զի այրէ զանտառս.
որպէս բոց զի կիզու զլերինս:
Ա յսպէս հալածեսցես զնոսա մրր
կաւք քո. եւ բարկութե͞ քով խռովե
ցուսցես զնոսա:
Լ ցզերեսս նց անարգանաւք. եւ
խնդրեսցեն զանուն քո տր:
Ա մաչեսցեն եւ խռովեսցին յաւ
իտեանս յաւիտենից. եւ ամաւթա
լից կորիցեն:
Ծ անիցեն զի անուն քո տր. եւ
դու միայն բարձրեալ ես ի վր ամ եր
կրի: Ի կատարած որդոցն կորխ՟ սաղ
ՁԳ Ո րպէս սիրելի են յարկք քո տր զօ
րութեանց. ցանկայ եւ փափաքէ ան
ձնիմ ի գաւիթս տն:
Ս իրտ իմ եւ մարմին իմ ցնծաս

ցէ առած կենդանի :
Քանզի ծնծղուկ՝ եգիտ իւր տուն.
տատրակ զբոյն ուր դիցէ զձա(գս իւր :
Սեղանքս տր զօրութեց
թագաւոր իմ եւ ած իմ :
Երանի ամենեցուն որ բնակե
ալ են ի տան քո՝ յաւիտեանս յա
ւիտենից աւրհնեսցեն զքեզ :
Երանի եւ է այր որ յօգնութի
ւն իւր ի քէնէ. ելս եդ ի մտի իւրում ի
հովիտս արտասուօք ի տեղւոջն
որում ուխտեաց :
Օ աւրհնութի տացէ որ զօրէ
նս դնէ. գնասցեն ի զօրութենէ
ի զօրութի. երեւեսցի ած հրեշ
տակաց իւրոց :
Տր ած զօրութեց լուր աղօթից
իմոց. ունկն դիր ած յակոբայ :
ովաուն եղի եղբումեր ի տես ած եւ

Նայեաց յերեսս օծելոյ քո:
Վասն զի լաւ է ինձ մի օր ի գաւ
իթս քո · քան ի հազարս:
Ընտրեցի ընդ աղէ դրան ի տանն այ
առաւել քան բնականալ ի յարկս
մեղաւորաց:
Ողորմութիւն եւ զճշմարտութիւն
սիրէ տր ած · զշնորհս եւ զփառս տա
ցէ:
Տէր ոչ պակաս առնէ զողոր
մութիւն իւր · յայնցանէ որ գնան յա
ն բծութեան:
Տէր ածզօրութեանց · երանեալ է
այր որ յուսայ ի քեզ: Ի կատարած
Որդւոցն կորխայ սաղ:
ձգ Հաճեցար տր ընդ երկիր քո · եւ
դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ:
Թողեր զանիրաւութի ժողովրդե
ան քո · ծածկեցեր զամ մեղս նոցա:
Լռեցուցեր զամ սրտմտութիւ

քո. դարձար ի բարկութենէ սր
տմտութե քո ։

Դարձ առ մեզ ած փրկիչ մեր. և
դարձոյ զսրտմտութիւն քո ի մէնջ ։

Մի յաւիտեան բարկանայցես մեզ տր.
կամ ձգեսցես զբարկութիւն քո ազգէ մի
նչև յազգ ։

Ած. դու դարձեալ կեցուսցես զմ
եզ. ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի

Ցուց մեզ տր զողորմու (ի քեզ ։
թիւն քո. և զփրկութիւն քո տուր մեզ ։

Լուայց զինչ խօսի տր ած մեր. խօ
սեսցի զխաղաղութի ժողովրդ
եան իւրոյ. առ սբս իւր և առ այնո
ցիկ որ դարձեալ են առ նա սրտի

Սակայն մերձ է առ երկիւ (ւք ։
ղածս իւր փրկութիւն նր. բնակել
փառացն նր յերկրի իմերում ։

Ողորմութի և ճշմարտութի պա

տուհեսցեն · արդարութիւն եւ խա
ղաղութիւն համբուրեսցեն ։
Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ ·
արդարութիւն յերկնից երեւեցաւ ։
Ոտացէ զքաղցրութիւն · եւ երկ
իր մեր տացէ զպտուղ իւր · արդա
րութիւն առաջի նորա գնասցէ՝ դի
ցէ ի ճանապարհի զգնացս իւր ։

Գուքղայ խմբ · տո՛ Մշխդա
իթ աղաւթք ։
ոնարհեցո Տր զունկն
քո լուր ինձ · զի աղքատ
եւ տնանկ եմ ես ։
Պահեա զանձն իմ Տէր՝
փրկեա զծառայ քո ածիմ որ յ
քեզ յուսացայ ։
Ողորմեա ինձ Տր զի առ քեզ ա
ղաղակեցի · զօրհ ամենայն օր ա
խ ապա զանձն ծառայի քո · զի առ

քեզ տր համբարձի զանձն իմ։
Զի դու տր քաղցր և ուղիղ ես բա
զումողորմ առ ամենեսեան որ
կարդան առ քեզ։
Ունկնդիր լեր տր աղօթից իմոց. և
նայեաց ի ձայն խնդրուածոց իմոց։
Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդա
ցի առ քեզ և լուար ինձ։
Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս
տր. և ոչ ոք է ըստ գործոց քո։
Ամ ազգս զոր արարեր՝ եկ ես
ցեն և երկիր պագցեն առաջի քո.
փառաւոր արասցեն զանուն քո
յաւիտեան։
Մեծ ես դու տր և առնես սքանչե
լիս. և դու միայն ես ած։
Առաջնորդեա ինձ ի ճանապար
հի քում և գնացից ի ճշմարտութե
քում. և ուրախ եղիցի սիրտ իմ եր

կնչել յանուանէ քումմէ ։
Խոստովան եղէց քեզ տր ած
իմ. բոլորով սրտիւ իմով փառաւ
որ արարից զանուն քո յաւիտեան.
Մեծ եղև ի վերայ իմ ողորմութի
քո. փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխոց
ներքնոց ։
Ած. անօրէնք յարեան ի վերայ իմ և
ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն
իմ. և ոչ համարեցան զքեզ առաջի
իւրեանց ։
Եւ դու տր ած իմ գթած ես և ող
որմած. երկայնամիտ բազումո
ղորմ և ճշմարիտ. նայեաց առ իս և
ողորմեաց ինձ ։
Տուր զօրութի ծառայի քո. կե
ցո զորդի աղախնոյ քո. արա
առ իս նշան բարութե ։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչես

ցեն· զի դու տր օգնեցեր ինձ և մխի
թարեցեր զիս ։ Սաղմոս օրհն
ութ Որդւոցն Կորխայ ։

Ձէ

Հիմունք նր ի լեառն սբ նր· սիր
է տր զդրունս սիոնի քան զամեն
այն յարկսն յակովբայ ։
Փառաւորեալն խօսեցաւ վն քո·
ահաւասիկ քաղաքդ այ ։
Յիշեցից զռահաբ և զբաբելոն որ
ծանուցանեն զիս· ահա այլազգիք և
ծուր և ժողովուրդք հնդկաց՝ որ
քայ եղեն անդ ։
Մայր սիոն ասասցէ՝ և մարդ ծնաւ ի
նմա· և ինքն հիմունս արկ ի նմա
բարձրեալն ։
Տր պատմեսցէ զգրով ժողովրդ
եան· իշխանացս այսոցիկ որ եղեն
Որպէս զի ուրախացելոցն ի Հանդ-
քեզ ամենեցուն· որոց բնակութի

ՁԷ

խորեանց իջելեն։ Աւրհնութի սղմ
Որդւոցն կորխայ ի կատարած
վասն մաղաղեթայ իմաստութե
Տ ած փրկութեան իմոյ ի տուէ և
կարդացի. և գիշերի առաջի քո։
Մ տցէն աղօթք իմ առաջի քո. ու-
խոնարհեցո իունկն քո ի խնդրու- (ածս իմ։
Զ ի լցաւն չարչարանօք
անձն իմ և կեանքիմ ի դժոխս մեր-
ձեցաւ. և համարեցայ ընդ այնո-
ցիկ որ իջանեն ի գուբ։
Ե ղէ ես ոպ մարդ անօգնա-
կանի. ի մեռեալս ազատ։
Ո րպէս վիրաւորս. որ ննջեն
ի գերեզմանի։
Զ որս դու ոչ յիշեցեր նոքա ի
ձեռանէ քումմէ մերժեցան։
Ե դին զիս ի գբին ներքնում. ի
խաւարի և ի ստուերս մահու։

Յիս հաստատեցաւ սրտմ-
տութիւն քո · զամենայն զալիս քո ածեր
ի վերայ իմ:

Հեռացուցեր յինէն զծանօթս
իմ · եւ եդին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մատնեցայ եւ ոչ ելանէի · աչք
իմ տկարացան յաղքատութենէ:

Աղաղակեցի առ Տր զօրհանա-
պազ · եւ համբարձի առ քեզ զձեռ-
Միթէ՞ մեռելոցն առնից ս իմ:
ես սքանչելիս քո · կամ բժիշկք յար-
ուցանիցեն խոստովան առնի-
ցեն առ քեզ:

Միթէ՞ պատմեսցէ՞ ոք երբեք
ի գերեզմանի զողորմութիւնս քո ·
կամ զճշմարտութիւնս քո ի կորստե-
Միթէ՞ ծանիցեն ի խաւարի ան:
զսքանչելիք քո · կամ զարդարու-
թիւնս քո՞ յերկրի մոռացեալ:

Ես առ քեզ Տր̅ աղաղակեցի. առ
աւօտու աղօթքիմ ժամանեսցեն
Ընդէր Տր̅ մերժես զանձ (առքեզ:
նիմ. կամ դարձուցանես զերեսս
քո յինէն:
Տնանկ եմ ես ի վաստակս ի
մանկութենէ իմմէ. ի բարձրու
թենէ խոնարհեցայ եւ յապշեցայ:
Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն
քո. արհաւիրք քո խռովեցուցին
Շրջեցան զինեւ ո̅պ ջուր (զիս:
զաւր ամ̅ պաշարեցին զիս միանգամայն:
Հեռի արարեր յինէն զբարեկա
մս իմ եւ զծանօթս իմ վ̅ն թշուա
ռութեան իմոյ: Փոխք զայս տունք
Խք. իմաստութիւն Եթա
նայ Եզրայելացւոց

Զողորմութիւնս քո
Տր̅ յաւիտեան աւրհնեցից. ազ

գէ յազգ պատմեսցից զճշմարտ
ութիւ քո բերանով իմով =
Ասացեր թէ աշխարհս ողորմու
թե շինեսցի։ յերկինս պատրաստ
եսցի ճշմարտութիւ քո =
Եդի ուխտ ընտրելոց իմոց.
երդուայ դաւթի ծառայի իմում =
Յաւիտեանս հաստատեցից զզ
աւակ քո. շինեցից ազգէ յազգ
զաթոռ քո =
Խոստովան եղիցին երկինք
սքանչելեաց քոց տր. և զճշմար
տութիւ քո յեկեղեցիս սրբոց =
Ո՞վ է ամպս որ հաւասարէ քեզ.
կամ ո՞վ նմանեցէ տն յորդիս այ =
Ած փառաւորեալ է ի խորհու
րդս սրբոց իւրոց. մեծ և ահաւոր
է ի վր այնոցիկ որ շուրջ են զնովաւ
Տր ած զօրութեց ո՞ նմանէ քեզ

հզաւր ես Տէր · և ճշմարտու
թիւն քո շուրջ է զքև։
Դու տիրես զօրութեան ծովու
զխռովութիւն ալեաց նորա դու ցա
ծուցանես։
Դու խոնարհեցուցանես որ
պէս վիրաւորս զամբարտաւա
նս · և զօրութեամբ բազկի քո ցրու
եցեր զթշնամիս քո։
Քո են երկինք և քո է երկիր · զաշ
խարհ և զլրումն նորա դու հաստա
տեցեր զհիւսիս և զհարաւ դու
արարեր · Թաբոր և Հերմոն յա
նուն քո ցնծասցեն։
Քո է բազուկ զօրութե
զաւրասցի աջ քո և բարձրաս
ցի ձեռն քո։
Արդարութիւն և իրաւունս
հաստատութիւն աթոռոյ քո · ողոր

մութիւն և ճշմարտութի՛ գնասցե
առաջի երեսաց քոց ։
Երանի է ժողովրդեան որ գի
տէ զօրհնութիւն քո տր՛. ի լոյս ե
րեսաց քոց գնասցեն և յանուն քո
ցնծասցեն զօր հանապազ և յա
րդարութեան քում բարձրասցին ։
Պարծանք զօրութեան դու ես. և
ի կամս քո բարձրասցի եղջիւր
Ի տե՛ է օգնութի՛ սրբոյն իսր՛
ելի թագաւորին մերոյ ։
Յայնժամ խօսեցար տեսլե
ամբ ընդ որդիս քո և ասացեր. ե
դից զօգնութիւն իմ ի վր՛ զաւրին
և բարձր արարից զընտրեալն ի
ժողովրդենէ իմմէ ։
Գտի զդաւիթ զծառայ իմ. իւղով
սրբով իմով աւծի զնա ։
Զի ձեռն իմ ընկալցի զնա. և բազ

ուկ իմ զաւրացուսցէ զնա ։
Մի մեղիցէ նմա թշնամին ․ և որ
դի անօրէնութեան մի չարչարեսցէ զնա ։
Հարից առաջի նորա զթշ
նամիս նր ․ և զատելիս նր ի պար
տութիւն մատնեցից ։
Ճշմարտութիւն և ողորմութիւն
իմ ընդ նմա ․ և յանուն իմ բարձր
եղիցի եղջիւր նր ։
Եդից ի ծովս զձեռն նր ․ և ի
վտակս գետոց զաջ նորա ։
Նա կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ
ես աստուած ընդունող փրկութեան ի մոյ ։
Ես անդրանիկ արարից
զնա ․ և բարձր քան զամենայն
թագաւորս երկրի ։
Յաւիտեան պահեսցես նմա զող
որմութիւն իմ ․ և ուխտ իմ հաւա
տարիմ ընդ նմա ։

Հաստատեցից յաւիտեանս
յաւիտենից զզաւակն քո. և զաթո
ռն քո որպէս զաւուրս երկնից։
Ա. եթող ցեն որդիքն քո զաւրէ
նս իմ. և զդատաստանս իմ ոչ կամ
եսցին գնալ։
Ա. եզարդարութիւն իմ անարգ
եսցեն. և զպատուիրանս իմ ոչ
պահեսցեն։
Հարից գաւազանաւ զանօրէ
նութիւն նց. տանջանօք զանի
րաւութիւնց։
Բ այց զողորմութիւնս իմ ոչ ար
գելից ի նոցանէ. և ոչ նենգեցից
ճշմարտութեն իմում. և ոչ անար
գեցից զուխտ իմ. և զբանս որ ելանէ
ընդ շրթանց իմ զայն ոչ արհա
մարհեցից։
Մ իանգամ երդուայ ի սրբու

թիւմ. թէ զդաւթի ես ոչ ստեցից:
Զ աւակ նր յաւիտեանս կացցէ
և աթոռ նր որպ զարեգակն առա
ջի իմ. ոպ լուսինն զի հաստատե
ալ է յաւիտեանս. վկայ հաւատա
րիմ յերկինս:
Ի սկ արդ դու մերժեցեր և անար
գեցեր. և ընդ վայր հարեր զօծե(ալ քո
Դ արձուցեր զուխտ ի
ծառայի քում. պղծեցեր յեր
կրի զսրբութիւն նորա:
Ք ակեցեր զամ պարիսպս նր. և
եդիր զամուրս նր խորտակումն:
Յ ափշտակեցին զնա անցա
ւորք ճանապարհի. եղև նա նախա
տինք դրացեաց իւրոց:
Բ արձր արարեր զաջ նեղչաց
նր. ուրախ արարեր զամենայն
թշնամիս նորա:

Դարձուցեր զօգնութիւն սրոյ
նորա. եւ ոչ օգնեցեր նմա ի պատ
երազմի։
Լուծեցեր զսրբութիւն նր. եւ
զաթոռ նր երկիր կործանեցեր։
Նուազեցուցեր զաւուրս ժա
մանակաց նր. եւ հեղեր զնովաւ
զամօթ։
Մինչեւ յերբ տր դարձուցանես զե
րեսս քո իսպառ. բորբոքեսցի
որպէս հուր բարկութիւն քո։
Յիշեա տր զինչ է
իմ հաստատու. միթէ ի զուր ինչ
հաստատեցեր զամ որդիս մարդկան։
Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ եւ ոչ տես
ցէ զմահ. կամ փրկեսցէ զանձն
իւր ի ձեռաց դժոխոց։
Ուր են ողորմութիւնք քո ա
ռաջինք. զոր երդուար դաւթի

ճշմարտութ̃ե քում։

Յիշեա զնախատինս ծառայ
ից քո. զոր ընկալայ ի ծոցի իմ յազ
գաց բազմաց։

Որ նախատեցին թշնամիք
քո Տ̃ր. նախատեցին փոխան
ակ օծելոյ քո։

Օրհնեալ Տ̃ր յաւիտեանս
յաւիտենից եղիցի եղիցի։

Գուքղայս խր̃ տոռնէ աւրհ
նութի Եսայեա մարգարէի

Ի գիշերաց կանխէ հոգի
իմ. առաւօտ առնել
առ քեզ Ա̃ծ։

Վասն զի լոյս են հրամանք
ի վերայ երկրի. ուսարուք զար
դարութի բնակիչք երկրի։

Անկեցաւ ամպարիշտն նոյ
եւս ուսցի առնել երկրի զարդ

արութեանց մարդասիրութեան:
Ո—ր ձգի ամպար իշանյերկրէ-
կենի ուսուցէ զճանապարհս:
Տր բարձրեան երազուկ քոհը
զաւր· եւ որք ա ոչ գիտացին:
Ծ ածիցեն ամաչեսցեն եւամեն
անձանձկ ցի անխոռվ ժողովը
դեւան· եւ արդ հօր զթշնամ իս
քո կերիցէ:
Տր ամենասուրբ մեզ զխաղա
ղութիւն· զերկաս ամ գործ ոց
մերոց հաստատեա:
Տր ամեն սոսցի զմեզ· զի
բաց ի քէն զայլոք ոչ գիտեմք· եւ
զանուանք անուանեալք զօրհ ան
Ի կարող մեռ եալ քեզ ապագա:
կենդան ութի այլ ոչ ոսեսանի
ցեն· եւ ոչ բերել քո յարուցանիցեն:
Վ—ան այսորիկ ամենք համարեր

սատանայի եղիցի ընդ եղիցի · զամե
արուն մանուկ նոց:
Յաւէտ տէր զՀայր խղճ Հայրենց:
եւ մեծ Հայր խղճ անօրէնացերկրի:
Ի նենգութեն մեղեցայք զքեզ-
զխփողքր մի նեղութեան խորայոք
խղճեր պայմեր:
Ողջէն երկունք յուսոյ զի Հաս
նայեցէ ժամանակի ծնընդեան ·
եւ ապաշաւանօք ձեզ իցէ:
Ն ջնջես եղաք սիրելոյ քում.
յաւէ եղերկիւղ քո յղացեալ երկ
նեցաք ծնաք զհոգի փրկութե (քո:
Ոչ եկն որ ծանեացուք մեք
այլ կոյր ծանեացին անասունք
Յարեցեն մեռեալք · (երկրի:
կանգնեսցին ամենեքեան որ ե-
ղեալ են ի գերեզմանս:
Օրհնեսցեն զծնացն եւ ու-

րանեղեցին դադարեալ քեր
Կամնզեցօղդ՝ որցօղէ Հօր։
իջէն այդքոշնորհութենէնց. բայց
երկիրն ամպարշտեալ սատանայիւ
Խոյս տուր ծաղօղորդքիմ, Հցի։
զմայ մուտ իշտեմարանաքո.
փակեալ զդուրսքո աւաշինեւեւն
Փախիրս և Թագքիր առծա Հքոց։
մանուկ մի. մինչև անցցէ բարկ
ութիւն ։ Գուքողայս տունք Ի։
Իաղաղութեց տուսօղ քո զխա մաղ
ղաղութե ևղերկնային ծղորմու պէ
թիքո պարգևեա՛ յարարածոց
մարդկերոյ ։ Բարձ խօսութեք։
Կամն խնկեմուսո խաղաղութե՛ քզ
Տուրյն զեան ևզդյայցուցի աղ
Մաղ մուխք ևսոր հնութեբեր

Սաղմոսի ՁԹ։

Տէր ապաւէն եղեր մեզ յազգէ մինչ յազգ. մինչ չլերինք հաստատեալ էին ըս տեղծեր զերկիր եզամտիեզերս։

Յաւիտենից մինչ յաւիտեան է անսպառ ես եւ մի՛ դարձուցանէր զմարդ ի տառ ապական. եւ ասա ցեր դարձարուք առ իս որդիք մարդկան։

Հազարամեայ յաւիտեանն՝ որպէս օրե րեկի՝ զի անցց որպէս պահ մի գիշե րոյ. եւ ամք նոցա անարգութեն եղի ցի։

Ընդ առաւօտս որպէս դալար

որ ի քաւացեն՝ ընդ առաւաւօտս որպ̄
դալարի զուարճասցեն և ծաղ
կեսցեն · ընդ երեկոյս թառշա
մեսցեն չորասցեն և անկցեն ։
Նուաղեցաք մեք ի բարկութե
նէ քումմէ · և ի սրտմտութենէ
քումմէ խռովեցաք ։
Եդիր զմեղս մեր առաջի քո ·
և զկեանս մեր ի լոյս երեսաց քոց ։
Ամենայն աւուրք մեր նուաղե
ցան · և ի բարկութենէ քումմէ
խռովեցաք ։
Ժամանակ ամաց մերոց անդա
դար ոստ սարդի · և թիւ աւուրց ա
մաց մերոց ենն̄ եւթանասուն ամ ։
Ապաթէ առաւել ևս ութսուն
ամ · որ ինչ աւելի է քան զայն ցաւ
օք և հեծութեամբ ։
Եկն ի վր̄ մեր հեզութի և խրա

անցայք. իսկ արդ ո՞ գիտասցէ
զզօրութիւն բարկութեան քո. կամ
ահէ քումմէ զարտասուութեան
համարեսցի:
Այսպէս ցոյց ինձ զաջ քո. և
որ խոնարհ են սրտիւք՝ զիմաս
տութիւն քո:
Դարձ Տէր մինչև յե՞րբ մխի
թարեա ի ծառայս քո:
Լցաք առաւօտու ողորմութե
քո. ցնծացաք և ուրախ եղաք
զամ աւուրս կենաց մերոց:
Ուրախ եղաք փոխանակ աւ
ուրցն որ խոնարհ արարեր ըզ
մեզ. և ամացն յորս տեսաք ըզ
չարչարանս:
Հայեա տր ի ծառայս քո և ի գոր
ծս ձեռաց առաջնորդեա որդւ
ոց նց. եղիցի լոյս տն այ ի վր մեր:

Զգործս ձեռաց մերոց ուղղեա՛
առ ի մեզ տր. զգործս ձեռաց
մերոց աջողեսցես: Աւրհն
ութի գովութի իշխանութիւն:

Որ բնակեալ է յօգնութեամբ բար
ձրելոյ. ընդ հովանեաւ այ եր
կնից հանգիցէ:

Ասասցէ տն ընդունելի իմ ես.
ապաւէն իմ այ՛ և յուսացայց ի նա:

Զնա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ
որսողին. և ի բանից ի խռովու-
թեան. թիկնամբ իւրովք ըն թեւոց
կայցէ զքեզ. ի հովանի թևոց
նորա յուսասցիս:

Որպէս զէն շուրջ պատեսցէ զքեզ
ճշմարտութիւն նր:

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գի
շերի. և ոչ ի նետէ որ թռչի ի տուէ:

Յիրէ որ շրջի ի խաւարի. ի

Է

գայթակղութենէ դիւի ի հաս
արակ աւուր։
Անկցին ի կողմանէ քումմէ հա
զարք և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ
որ առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։
Այլ միայն աչօք քովք հայ
եսցիս դու զհատուցումն մեղա
ւորաց տեսցես զի դու տէր յոյս իմ ես։
Զբարձրեալն արարեր քեզ ա
պաւէն։ ոչ հասցեն առ քեզ չարք
տանջանք մի մերձեսցեն ի յարկս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրե
ալ է վասն քո․ պահել զքեզ յամենճա
նապարհս քո։
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին
զքեզ․ զի մի երբեք հարցես զքա
րի զոտնս քո։
Ի վերայ իժից և քարբից գնասցե
ս դու․ առասպն կոխեսցես զառիւ

ծն եւ զվիշապն ։
Քանզի յիս յուսացաւ եւ փրկե
ցից զնա · հովանի եղէց նմա՛ զի
ծանեաւ զանուն իմ ։
Կարդասցէ առ իս եւ լուայց
նմա · ընդ նմա եղէց ի նեղութե ։
Փրկեցից փառաւոր արարից
զնա՝ երկայնաւուրբք լցուցից
եւ ցուցից նմա զփրկութի իմ ։
Սղ̅ աւրհնութե̅ յաւուր շաբաթու ։
Բարի է խոստովան լինել տն̅- ղա̅
սաղմոս ասել անուան քում բար
Պատմել առաւաւտուս ձրեալ ։
զ ողորմութիւնս քո · եւ զճշմարտու
թիւնս քո ի գիշերի ։
Տասն աղեաւ սաղմոսարար ա
նաւ · ի ձայն աւրհնութե գովել ։
Ուրախ արարեր զիս տէր յար ա
րածովքդ · եւ ի գործս ձեռաց քոց
ցնծացայց ։

Որպէս զի մեծ են գործք քո տր.
կարի խորին խորհուրդք քո։
Այր անզգամ զայս ոչ ծանիցէ.
և անմիտն զայս ոչ առնու ի միտ։
Ի բուսանել մեղաւորաց որպէս
խոտ. ի ծաղկել այնոցիկ ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութի։
Սատակեսցեն յաւիտեանս յաւ-
իտենից. և դու բարձր ես յաւ-
իտեանս տր։
Զի ահա թշնամիք քո տր՝ զի ա-
հա թշնամիք քո կորիցեն. ցր-
ուեսցին ամենեքեան որ գործ-
են զանօրէնութի։
Բարձրեղիցի՝ ոպ միեղջերւ-
ոյ եղջերիւր իմ. և ծերութիւն իմ ի
ձէթ պարարտութե։
Եւ տես ակն իմ ի թշնամիս իմ.
որ յարուցեալ են ի վր իմ չարու-

թք. ի նմա ծ լուսեցէ. ումենն իմ:
Արդարք՝ ոպ զարմաւենիսն ծաղ
կեսցին. ոպ մայրքն լիբանանու
բազումք եղիցին:
Տնկեալք եղիցին ի տանն տն. և ի
գաւիթս այ մերոյ ծաղկեսցին:
Եւ բազումք եղիցին ի ծեր
ութի պարար արտութե. գերգեք և
փափուկք եղիցին ի պատմել. ու
ղիղ է տր ած մեր և ոչ գոյ ի նմա ա
նիրաւութի: Փոխ. զայս տունս ի նզ
Յօրն առաջի շաբաթու յորհ աստ

ատեցաւ երկիր. օհն
ւթի դւթի իրա:
Թագաւորեաց վայե
լչութի զգեցաւ. զգե
ցաւ տր զօրութի ընդ մէջ իւր ածաւ:

Հաստատեաց զաշխարհ զի մի
սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ

ոռ քո ի սկզբանէ յաւիտենից դու
ես:
Համբարձան գետք տր̄ և
համբարձին գետք զձայնս իւրե
անց. յարուցեն գետք խղձացս ի
ձայնէ ջուրց բազմաց րեանց:
սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու.
Սքանչելի ես դու տր̄ ի բարձու
նս. վկայութեանց քոց մեծ յոյժ
հաւատացաք:
Տանդ քում վայել է սրբութիւն տր̄
ընդ երկայն աւուրս: Տունք Դ:
Սաղմոս ի դաւթի Չորեքշաբաթ
Ած վրէժխնդրիր. տր̄ ած վրէժ
խնդիր յայտնեցաւ:
Բարձր լեր որ դատես զերկիր
հատո զհատուցումն ամբար
տաւանից:
Մինչև յերբ մեղաւորքն տր̄ մին
չև յերբ մեղաւորքն պարծեսցին:

ՃԴ

Բարբառեսցին եւ խաւսեսցին զա-
նիրաւութի · խաւսեսցին ամենե-
քեան որ գործեն զանօրէնութի ։
Զժողովուրդ քո տր խոնարհ
արարին · եւ զժառանգութի քո
չարչարեցին ։
Զայրին եւ զպանդուխտն սպա-
նին · զորբան կոտորեցին եւ ա-
սացին ոչ տեսանիցէ զայս տր · եւ ոչ իմ
անայ աստուածն յակոբայ ։
Իմացարուք անզգամք ժողով-
րդոց · եւ անմիտք մինչեւ երբ ոչ
առնուցուք իմաստ ։
Որպէս զի թէ որ տնկեաց զուն-
կն ինքն ոչ լուիցէ · կամ որ ստեղծ
զական ինքն ոչ տեսանիցէ ։
Որ խրատէ զազգեան ուղթէ ոչ
յանդիմանեսցէ · որ ուսուցան է
մարդոյ գիտութի տր ճանաչէ

զխորհուրդս մարդկան զի են ըն
դունայն :
Ե րանի մարդոյ զոր խրատես
տր. և յաւրինաց քոց ուսու
ցանես դու նմա :
Ց ածուցանես դմա յաւու
րս չարութե. մինչև փորեսցի
խորխորատ մեղաւորի :
Ո չ մերժէ տր զժողովուրդ իւր. և
զժառանգութի իւր ոչ անտեսա
նէ :
Մ ինչև դարձցին իրաւու
նք յարդարութի. ընկալցին զ
նա ամենեքեան որք ուղիղեն սր
տիւք :
Ո յարիցէ ընդդէմ իս իմ չարաց.
կամ ո՞ հաստա արկեսցէ ինձ ընդ
այնոցիկ որ գործեն զանօրէնու
թի :
Թ էոչ տր օգնեալ էր ինձ
փոքր մի եւս բնակեալ էր անձն իմ
դժոխս :

Եթէ ասէի՝ թէ ահա սասանե-
ցան ոտքիմ. ողորմութեամբ քո տր
աւգնէր ինձ:

Ըստ բազմութեան ցաւոց սրտի իմոյ.
մխիթարութեամբ քո ուրախ արն
եր զանձն իմ:

Միթէ աւասաւարեւցէ քեզ աթոռ
անօրէնութեան. որ ստեղծանէ ըստ
վաստակ ընդ դէմ հրամանի:

Որսացան զանձն արդարոյ. եւ
զարիւն անմեղին պարտաւոր առնեն.

Եղեւ տր ապաւէն իմ. ած իմ:
օգնական յուսոյ իմոյ:

Հատուսցէ նց տր ըստ անօ-
րէնութեանց. ըստ չարութեանց
կորուսցէ զնոսա տր ածմեր:

Սոսեքես· անհամթգոհութիւնմ:

Եկայք ցնծասցուք տեառն. ա- ՂԴ
ղաղակեսցուք ածփրկչին մեր:

Կանխեսցուք առաջի նր խոստ
ովանութք · սաղմոսիւք աղա
ղակեսցուք առնա :
Զի մեծ է տր՝ թագաւոր մեծ ի
վերայ ամ երկրի :
Ի ձեռս նր են ամ եզերք երկ
րի · բարձրութիւնք լերանց նր են :
Նորա է ծով՝ նա արար զնա · եւզ
ցամաք ձեռք նր ստեղծին :
Եկայք երկիր պագցուք նմա
անկցուք լացցուք առաջի տն
արարչին մերոյ :
Նա ինքն է տր ած մեր · մեք ժող
ովուրդք ձեռին նր եւ խաշն ա
րաւտին նր :
Այսաւր եթէ ձայնի նր լուիցէք
մի խստացուցանէք զսիրտս ձեր
ոպ ի դառնութեանն :
Յաւուրն փորձութեանն ա

պատին ուր փորձեցին զիս հար
քն ձեր․ քննեցին զիս եւ տեսին զ
գործս իմ   Զքառասուն ամ։
Ձանձրացայ ընդ ազգին ընդ այն
միկ եւ ասացի․ միշտ մոլորեալ են սրտ
իւք․ եւ նոքա ոչ ծանեան զճանա   եւ
պարհս իմ։
Որպէս երդուայ ի բարկութեան իմում․ թէ մտցեն ի հանգիստ իմ։

Գովութիւն տն Դի․ Սղմս Դթի յ
որժամ տունն շինեցաւ
Օրհնեցէք զՏէր օ
րհնութիւն նոր․ օ
րհնեցէք զՏէր   ամ երկիր։
Օրհնեցէք զՏէր եւ օրհնե
ցէք զանուն նր․ աւետարանեցէք
աւր ըստ աւուր զփրկութիւն նր։
Պատմեցէք ի հեթանոսս զփա
ռս նորա յամ ժողովուրդս զսքանչե
լիս նր։

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ՝ ահա
ւոր է քան զամ կռոց:
Զի ամենայն կուռք հեթանոսաց
դևք են. և տր զերկինս արար:
Խոստովանութի և վայելչու
թիւ առաջի նր. սրբութի և մեծ
վայելչութիւ ի սրբութե նր:
Մատուցէք տն տոհմք ազգաց
մատուցէք տն զփառս և զպատիւ.
մատուցէք տն զփառս անուան նր:
Առէք պատարագս և մտէք ի սրա
հս նր. երկիր պագէք տն ի գաւի
թս սրբութե նր. խռովեսցի յե
րեսաց նր ամ երկիր:
Ասացէք ի հեթանոսս թէ տր թա
գաւորեաց. հաստատեաց զաշ
խարհ զի մի սասանեսցի. և դատի
զժողովուրդս ուղղութբ:
Ուրախ եղիցին երկինք և ցնծասց

ցէ երկիր. զուարճասցի ծով լրութեամբ իւ-
րով՝ ցնծասցեն դաշտք եւ ամ[ենայ]ն որ ի
Յայնժամ ցնծասցեն ամ[ենայն] ծա-
ռք անտառաց յերեսաց Տ[եառ]ն զի գայ
եւ գայ նա խրատել զերկիր:
Դատել զերկիր իրաւամբք. եւ
զժողովուրդս ամ[ենայն] ճշմարտութեամբ իւ-
րով: Սաղ[մո]ս Դաւ[ի]թ. ի ժամանակի
զի երկիրն հաստատեցաւ:
Տ[է]ր Թագաւորեաց ցնծասցէ եր- ՂԶ
կիր. ուրախ եղիցին կղզիք բազ[ում]
Ամպ եւ մէգ շուրջ զնովաւ:
Իրաւ. յիրաւունս եւ արդարութիւն
ուղղեսցէ աթոռոյ նորա:
Հուր առաջի նորա գնասցէ. այրե-
սցէ շուրջ զթշնամիս նորա:
Երեւեցան փայլատակմունք նորա
տիեզերաց. ետես եւ սասանեցաւ
Լերինք ո[ր]պ[էս] մոմ հալեցան երկիր:

յերեսաց տն. յերեսաց տն ամ երկրի=
Պատմեցին երկինք զարդա
րութիւն. եւ տեսին ամ ժողովուրդք
զփառս նորա=
Ամաչեսցեն ամենեքեան որ եր
կիր պագանեն կռոց. եւ որք պար
ծին ի դրօշեալս իւրեանց=
Երկիր պագցեն նմա ամ հրեշ
տակք նր. Լուաւ եւ ուրախ եղեւ
սիոն. եւ ցնծացան դստերք յու
դայ վս իրաւանց քոց տր=
Զի դու ես տր բարձրեալ ի վր ամ եր
կրի. յոյժ բարձրացար ի վր ամ կռոց=
Որ սիրէք զտր ատեցէք զչարու
թի. պահէ տր զանձինս սրբոց իւ
րոց ի ձեռաց մեղաւորի փրկեսցէ
Լոյս ծագեաց արդարոց. զնս=
ուղղոց սրտից ուրախութի
Ուրախ լերուք արդարք ի տր.

խոստովան եղերուք յիշատակի ՂԷ
սրբութեան նորա ։ Սաղմոս դթ· Սաղմ
սրբաւթե աւրհնութե ։

Օրհնեցէք զՏր յօրհնութի
նոր· զի սքանչելիս արար ։
Ապրեցոյց զնա աջ իւր· եւ բազուկ
սուրբ իւր ։
Ցոյց Տր զփրկութի իւր առ
աջի ազգաց· յայտնեաց զարդա
րութիւն իւր ։
Յիշեաց ողորմութէ զյակոբայ
եւ զճշմարտութէ իւրոյ զտանն իսլի
Տեսին ամ ծագք երկրի զփրկու
թի այ մերոյ ։
Աղաղակեցէք առ Տր ամ երկիր
օրհնեցէք ցնծացէք եւ սաղ
մոս ասացէք ։
Սաղմոս ասացէք այ մերում օր
հնութէ· օրհնութէ եւ ձայնիւ սա
ղմոսաց ։

Ի ձայն օրհնութե[ան] կատարածոյ փող-
ոյ՝ օրհնութե[ա]ն ցնծութե[ա]ն եւ ահեղայն
եղջերափողոյ. եւ աղաղակեցէք ա-
ռաջի թագաւորին Տ[եառ]ն:
Սասանեսցի ծով լրիւ իւրով՝ տիե-
զերք եւ ամ[ենայ]ն բնակիչք ն[ո]ր[ա]. եւ գետք
ծափս հարցեն ի միասին ձեռամբ:
Լեռինք ցնծասցեն առաջի Տ[եառ]ն.
զի գայ եւ հասանել է Տ[է]ր ի դատել զեր-
դատել զաշխարհս ար- կիր:
դարութե[ամ]բ. եւ զժողովուրդս իւր
ուղղութե[ամ]բ:

[illegible] ՂԸ

Սաղ[մոս] Դաւթի:

Թագաւորեաց բար-
կացան ժողովուրդք
որ նստի ի քերովբէս
սասանեսցի երկիր:
Տ[է]ր ի Սիոն մեծ է. եւ բարձր է ի վե[րայ]
ամ[ենայ]ն ժողովրդոց:

Խոստովան եղիցուք անուան
քում մեծի զի ահաւոր եւ սբ է · Եւ պա
տիւ թագաւորի զիրաւունս սիրէ:
Դու պատրաստեցեր զուղղու
թի · զիրաւունս եւ զարդարութի
յակովբայ դու արարեր:
Բարձր արարէք զՏր ած մեր ·
երկիր պագէք պատուանդանի ո
տից նր զի սբ է:
Մովսէս եւ ահարոն երիցունք
նր · սամուէլ ընդ այնոսիկ որ կար
դան զանուն նր:
Կարդային առ տր՝ եւ նա լսէր նց
Եւ ի սեան ամպոյ խօսէր ընդ նոսա:
Պահէին զվկայութիւնս նր · եւ զհրա
մանս զոր ետ նոցա:
Տր ած մեր՝ դու լսէիր նց՝ ած դու
քաւիչ լինէիր վրէժ խնդիր ի վե
րայ ամ գործոց նց

Բարձրացուցէք զՏր ած մեր. եւ
երկիր պագէք ի լերանն սբ նր զի սբ է Տր
ած մեր։ Սղ խոստովանութ. Դթի
ղթ Ցնծացէք առ Տր ամ երկիր.
ծառայեցէք Տն ուրախութբ։
Մտէք առաջի նր ցնծութբ. ծանի-
րուք զի նա է Տր ած մեր։
Նա արար զմեզ. եւ ոչ մեք եաք. մեք
ժողովուրդ եք եւ խաշն արօտի նր։
Մտէք ընդ դրունս նր խոստովա-
նութբ. եւ օրհնութբ ի սրահս նր։
Խոստովանեղերուք Տն. եւ աւրհ-
նեցէք զանուն նորա։
Զի քաղցր է Տր յաւիտեան է ողորմ-
ութի նր. ազգէ մինչեւ յազգէ ճշմա-
րտութի նր։ Սաղմոս Դաւթի։
ճ Ողորմութի եւ իրաւունս օրհ-
նեցից զքեզ Տր. սաղմոս ասացից
եւ իմացայց։

Ճանապարհ անբիծ մինչեւ եկեսցէ առ իս· զի գնայեիս յանբծութե
սրտի իմոյ ի մէջ տան իմոյ:
Ոչ եդի առաջի աչաց իմոց իրս ա-
նիրաւութե· ոյք առնէին զուր ա-
ցութի՝ ատեցի:
Ոչ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր
սրտիւ· խոտորեալ յինէն ամենայն
զամբերեսինչ ոչ փոյթ առնէի:
Որ բամբասէր զառաջաղ ընկերն իւր
մէ՝ զնա՝ քացէի եւ քաց հալածէի:
Որ ամբարտաւանն էր աչօք· եւ ա-
գահ սրտիւ· ընդ նմա եւ հաց ոչ ու-
Աչք իմ ի հաւատացեալս տէի:
երկրի· զի նստուցին նոքա ընդ իս:
Որ գնայր ի ճանապարհ անբիծ
նա պաշտէր զիս:
Ոչ բնակէր ի մէջ տան իմոյ որ առ-
նէր զամբարտաւանութի· որ խօ

սէր զանիրաւութիւն ոչ յաջողե
ր նմա առաջի աչաց իմոց ։

Ը նդ առաւօտս սպանանէի զամ
մեղաւորս երկրի. սատակեցից ի
քաղաքէ տն զամենեսեան որ գոր
ծեն զանօրէնութիւն ։ գոհղայս տու
նք իգ. Աղօթք ։

Տ լուր աղօթից ի
մոց աղաղակ իմ առ քե
զ եկեսցէ. մի դարձուցաներ զե
րեսս քո յինէն ։

Յ աւուր նեղութե իմոյ խոնար
հեցոյ առ իս զունկն քո. յորում
աւուր կարդամ առ քեզ վաղ վա
ղակի լուր ինձ ։

Ս պառեցան որպէս ծուխ աւուրք
իմ. եւ ոսկերք իմ որպէս խռիւ չորացան ։

Հ արաւ որպէս խոտ եւ ցամաքեաց
սիրտ իմ. մոռացայ ուտել զհաց

իմ ի ձայնէ հեծութեան իմոյ
Կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ.
Նմանեցի ես հաւալուսան յանապատի:
Եղէ ես որպէս բու յաւերակի. տքն-
եցայ եւ եղէ որպէս ճնճղուկ միայն ի տա-
Զնախատեցին զիս թշնա նիս:
միք իմ զօր հանապազ. եւ գովի
չք իմ ինէն երդնուին:
Զմոխիր որպէս հաց կերայ. եւ զըմ
պելի իմ արտասուօք խառնեցի:
Յերեսաց բարկութեան սրտմ
տութե քո. զի դու բարձրացու-
ցեր եւ խոնարհեցուցեր զիս:
Աւուրք իմ որպէս հովանի խոնարհեցին
եւ ես որպէս խոտ ցամաքեցայ:
Դու տէր յաւիտեան կաս. եւ յի
շատակ քո ազգէ մինչեւ յազգ:
Դու յարուցեալ գթասցիս ի վե-
րայ սիովնի. ժամանակ գթալոյ

նոր հասեալէ ժամ։
Զի հաճեցան ծառայք քո ընդ քա
րինս նր. եւ ի հող նր գթասցեն։
Երկիւղեն հեթանոսք անուա
նէ քում տր. եւ ամ թագաւորք
երկրի ի փառաց քոց։
Զի շինեսցէ տր զսիովն. եւ երեւեսցի
փառաւք իւրով քինամ։
Հայեցաւ նա յաղօթս խոնար
հաց. եւ ոչ արհամարհեաց զխնդ
րուածս նոցա։
Գրեսցի այս յազգ այլ. ժողով
ուրդ զոր աստացեալէ օրհնեսցէ զտր։
Հայեցաւ նա ի բարձանց
ի սրբութենէ իւրմէ. տր յերկ
նից յերկիր հայեցաւ։
Լսել զհեծութի կապելոց. եւ ար
ձակել զորդիս մահապարտաց։
Պատմել ի սիոն զանուն տն. եւ զ

աւրհնութիւն նր յէմ:
Ժողովել ժողովրդոցն ի միասին
եւ թագաւորաց ծառայել տն:
Պատասխանի ետ նմա ի ճանա
ա պարհի զօրութեան իւրոյ՝ զնուա
ազութիւն աւուրց պատմեա ինձ. Մի
հաներ զիս ի կէս աւուրց իմոց.
զի յազգէ յազգս են ամք քո:
Ի սկզբանէ տր զհիմունս եր
կրի հաստատեցեր. եւ գործք
ձեռաց քոց երկինք են:
Նոքա անցանեն՝ եւ դու կաս. եւ
մնաս յաւիտեան:
Ամենեքեան ոպ զհնդձս մաշես
ցին ոպ զվերարկու. փոխես
ցես զնոսա եւ փոխեսցին:
Դու նոյն ինքն ես եւ ամք քո ոչ
անցանեն. որդիք ծառայից
քոց բնակեսցեն ի նմա՝ եւ զաւա

կի նր յաւիտեան աւրհնեսցի ։

տունք իզ. սաղմոս իդաւիթ ։

Օրհնեա անձն իմ զՏր. և ամ
ոսկերք իմ զանուն սբ նր ։

Օրհնեա անձն իմ զՏր. և մի
մոռանար զամ տուրս նր ։

Որ քաւէ զամեղս քո. բժշկէ զամ
հիւանդութիւնս քո ։

Որ փրկէ յապականութենէ զկ
եանս քո. պսակէ զքեզ ողոր
մութբ և գթութբ ։

Որ լնու բարութենէ զցանկ
ութիւնս. նորոգեսցի որպս արծու
ոյ մանկութիւնս ։

Առնէ ողորմութիւն Տր. և իրաւ
ունս ամ զրկելոց ։

Ցոյց Տր զճանապարհս իւր
Մովսէսի. և որդւոցն իլի զկամս իւր ։

Գթած ողորմած է Տր. եր

կայնամիտ եւ բազումողորմ ։
Ոչ ի սպառ բարկանայ Տէր. եւ ոչ
յաւիտեան պահէ ոխս ։
Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ
Տէր. եւ ոչ ըստ անօրէնութեան մեր
ում հատոյց մեզ ։
Ըստ որչափ բարձր են երկինք երկրէ.
այնպէս զօրացոյց Տէր զողորմու
թիւն իւր ի վերայ երկիւղածաց իւրոց ։
Որչափ հեռի են յարեւելք յարեւ
մտից. այնպէս հեռացոյց ի մէնջ
զանօրէնութիւնս մեր ։
Որպէս գթայ հայր ի վերայ որդւ
ոց իւրոց. այնպէս գթացաւ Տէր
յերկիւղածս իւր ։
Զի նա գիտաց զստեղծուածս
մեր. յիշեաց թէ հող եմք ։
Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք
իւր. որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղ
կէ ։

Ընչէ ի նմա հողմ ոչէ · և ոչ ես
երևի տեղի նորա։
Բայց ողորմութի տն յաւիտ
եանս յաւիտենից ի վր̄ երկիւղա
ծաց իւրոց · և արդարութիւնք որ
դւոց մինչև յորդիս։
Որ պահեն զուխտս նր̄ · յիշեն
զպատուիրանս նր̄ առնել զնա։
Տր յերկինս պատրաստեաց զա
թոռ իւր · արքայութիւն նր̄ ամենե
ցուն տիրէ։
Օրհնեցէք զտր ամ̄ հրեշտակք
նր̄ · հզօրք զօրութեամբ որ առնէք
զբանս նր̄ · լսել ձայնի պատգամաց
Օրհնեցէք զտր ամ̄ զօրու (նր̄։
թիւնք նր̄ · պաշտօնեայք և արարողք
կամաց նորա։
Օրհնեցէք զտր ամ̄ գործք նր̄ ·
ընդ ամ̄ տեղիսէ տէրութեն նր̄ · օրհ

նեա անձնիմ զտէր ։ Գովք տօնիք
խբ ստեղծման ի վերայ աշխարհս
ագործ արարածոց ։
որհնեա անձնիմ զտէր
տէր աստուածիմ մեծացար
յոյժ ։

Աստուածդ անսահմանելի
ծվայելչութիւն զգեցար. արկար
զլոյս որպէս զօթոց. ձգեցեր զերկին
որպէս խորան. եւ արկար ի վերայ
ջուրց զվերնա յարկս նոր ։
Ո՛ դնես յամպս զգնացս քո. եւ շրջիս
ջերմա իւրն թեւոց հողմոց ։
Ո՛ արարեր զհրեշտակս քո հոգիս.
եւ զպաշտօնեայս քո իբր հուր կիզողս ։
Հաստատեաց զերկիր ի վերայ հա
ստատութեան իւրոյ. զի մի սասանես
ցի յաւիտեանս ։
Անդունդք որպէս զգեստ վերարկու նորա
ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք ։

սաստկելոյ քումմէ փախիցեն. եւ ի
ձայնէ որոտման քումմէ զարհուրես
լանեն լեառնանանն եւ ցեն.
իջանեն դաշտանանն. ի տեղւոյ յոր
հաստատեցեր զնա:
ահման եդիր նոցա յորս ոչ անցանեն.
եւ ոչ եւս դառնան ի ծածկել զերկիր:
ռաքեցեր զաղբերս ընդ ձորաձո
րս. ի մէջ լերանց գնասցեն ջուրք:
րբուցանէ զամենայն գազանս վայ
րի. յագեսցեն ցիռք ի ծարաւս իւր
նդ՝ թռչունք երկնից եանց:
բոյնս դիցեն. ի մէջ վիմաց տա
ցեն զձայնս իւրեանց:
րբուցանէ զլերինս ի շտեմա
րանաց իւրոց. ի պտղոյ գործոց
իւրոց լցցի երկիր:
ուսուցեր զխոտ ի կեր խնա.
զդալարի ի ծառայութի մարդկան:

Հանեալ զՀայս յերկրէ՛ զծնեալսու
րանեալ աստեղ նոր զուարթ. եւ Հայ
Հաստատեալ զարդարեաց մարդոյ։
Ծագեցին ծառք ամն՛ եւ մայրք
լինէին ամենայն զուարթնոց անդ կեցեր.
Սուրբ Թադէոս ուսք երկնից Հայս
Հանգեան. եւ զայն առաքեալ լուսաւորեն
Լերինք բարձունք բնութեան ընդ
ուսոյ. եւ նոքա աստուածն նուագս
ի տաւիղ։
Մարմնոյ զլուսեղեն պատմեն ծառա
յութի. առաքելն ծառաեւ զծառ
մարմնեղ զօրհնեալ։
Յառաջ զերամեալ եւ եղեւ գերեր
կնային զկնոյն ամենայն զուարթնոց։
Որ ի նմա քանն ծնաւ մարմնացեալ եւ
յարեաւ յերկին. եւ հրեղէն սրբոց զգեցն
կերպարանեալ իշխանաց։
Ծագեալ յառաջ եկեղեցի նորին եւ

յորջս իւրեանց դադարեն:
Ելանէ մարդ ի գործս իւր. եւ
վաստակս ձեռաց իւրոց մինչ յե
Որպէս զի մեծ են գործ րեկոյ:
ծք քո Տր. զամենայն իմաստութեամբ
արարեր. լցաւ երկիր ստացուա
ծովք քովք:
Այս ծով մեծ եւ անդ դուրք խաղան
սողունք որոց ոչ գոյ թիւ. գազանք
մեծամեծք եւ մանունք՝ խաղա եւ
նաւք գնան. վիշապն զոր ստեղ
ծեր խաղալ նովաւ:
Ամենեքեան քեզ սպասեն. եւ
տաս կերակուր նոցա ի ժամու:
Տաս դոցա եւ կերակրին. բանա
ս ձեռն քո կերակրես զամե
նեսեան կամօք քովք:
Դարձուցանես զերեսս քո ի
նոցանէ խռովին. հանես

զոգի ինոցանէ պակասին և ի
հող դառնան ։
[Ա]ռաքես զոգի քո և ստեղծանես
զնս․ և նորոգես զերեսս երկրի ։
[Ե]ղիցի փառք տն յաւիտեան
տր ուրախ եղիցի յարարածս իւր ։
[Ո]՛ հայի յերկիր և առնէ դողալ զնա․
մերձի ի լերինս և ծխեսցին ։
[Օ]րհնեցից զտր ի կենաս իմ․
սաղմոս ասացից այ իմոյ մինչ եմ ։
[Ք]աղցր եղիցի նմայ օրհն
ութիւն իմ․ և ես ուրախ եղէց ի տր ։
[Պ]ակասեսցին մեղաւորք յերկ
րէ․ ամպարիշտք մի ևս գտցին ի նը
մա օրհնեա յանձն իմ զտր ։

Սաղմոս ՃԴ․ Ալէլուիայ ։

[Խ]ոստովան եղերուք տն և կար ճդ
դացէք զանուն նր․ պատմեցէք ի
հեթանոսս զգործս նորա ։

Աւրհնեցէք և սաղմոս ասացէք
նմա․ պատմեցէք զամենայն սքանչե
լիսն նր․ եգովեցարուք յանուն սբ նր։
Ուրախ եղիցին սիրտք
այնոցիկ ոյք խնդրեն զտր․ խնդ
րեցէք զտր և հզօրք եղերուք․ խն
դրեցէք զերեսս նր յամենայն ժամ։
Յիշեցէք զսքանչելիսն նր զոր
արար․ զարուեստս և զիրաւու
նս բերանոյ նր։
Զաւակն աբրահամու ծառա
յք նր․ որդիք յակոբայ ընտր
եալք նորա։
Նա է տր ած մեր․ յամենայն երկրի
են իրաւունք նր։
Յիշեաց յաւիտեան իւր զուխտ
իւր․ և զբանն զոր պատուիրեաց
մինչ ի հազար ազգս։
Զուխտն զոր եդ ընդ աբրահա

մու. և զերդումն իւրոյ ընդ իսահակայ:
Հաստատեաց առ յակոբայ զհ
րամանն իւր. և առ իսրայէլ զուխտն իւր
յաւիտենից:
Ասէ քեզ տաց զերկիրն քանան
ու. զվիճակ ժառանգութեան ձերոյ:
Ի լինելն նոցա թուով սակաւս.
նուազք և պանդուխտք ի նմա:
Անցին նոցա յազգէ յազգ. ի թա
գաւորութենէ ի ժողովուրդ այլ:
Ոչ եթող մարդոյ կալ մեղանչել
նց. կշտամբեաց զթագաւորս վ
Մի մերձենայք յօծեալս (նց:
իմ. և մարգարէից իմոց մի չարիս առ
Կոչեաց սով յերկիր նց. (նէք
զամ զօրութիւն հացին եբեկ:
Առաքեաց առաջի նց այր. ի ծ
առայութիւն վաճառեցաւ յովսէփ:
Խոնարհ արարին ի կապանս

զոտս նր. եւ անց ընդ երկաթս ան
(ձն նր:
Մինչեւ եկեսցէ բանն նր.
բանն տն բորբոքեաց զնա:
Առաքեաց թագաւորն եւ ելոյծ
զնա. իշխանն ժողովրդեան եւ թող
(զնա:
Կացոյց զնա տր տան
իւրոյ. իշխան ի վերայ ամենայն
ստացուածոց իւրոց:
Խրատել զիշխանսն նց որպ զին
քն. եւ զծերս նց իմաստունս ա-
(րասցէ:
Մուտ իէղ յեգիպ
տոս. յակոբ պանդխտեցաւ
յերկիրն քամայ:
Աճեցոյց զժողովուրդն իւր յոյժ.
եւ զօրացոյց զնա քան զթշնամիս
(իւր.
Դարձոյց զսիրտս նցա
ատել զժողովուրդ իւր. եւ նենգել
զծառայս իւր:
Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւ

իւր. եղաւ հարսն ընտրեալ իւր ։
ոնց զբանն նշանաց խորոց. և
զարուեստս իւր երկնից քահանայ ։
ռաքեաց խաւար և լուսաւորե-
ցոյց զնս. զերդանացուցիչն ը
քահանայս ։
արձոյց արեան զգեստսնց. և
ս պան զամ ձիւնսնց ։
ռաց յերկիրնց գործս. իշաւ
մարմնս թագաւորացնց ։
սաց եկեղն շանուածանձ ևալը-
ինս. ընդ անմասահ մանսնց ։
արձոյց զանձրևսնց իկար
կ ուաս. և հ ուրերկիրնց եօր բօքէ
արզայգիս ևզլթզենիս հզաւ ։
նց. և փշրեաց զամեն այն ծառս
սահ մանացնց ։
սաց եկեղն մարաւս լէսաւորին.
զերոչ գոյրթիս ։

Եկեր զամն խոտս երկրին նցա · ըս
պառեաց զամն պտուղ անդաստանաց նցա։
Եհար զամն անդրանիկս եգիպ
տացւոց · զսկիզբն ամենայն վաս
տակոց նոցա։
Հան զնոսա ա ոսկւով եւ արծաթով
եւ ոչ գոյր յազգի նցա հիւանդ ։
Ուրախ եղեւ եգիպտոս ընդ ելա
նել նցա · զի անկաւ ահ նց ի վր նցա։
Սփռեաց ամպ հովանի ամենեւին նց
խորանէ · եւ հրով լուսոյ տայր նցի գի
Խնդրեցին եւ եկն լորամ (շերի։
մարգի · եւ հացիւ երկնից յագեցոյց
Եհերձ զվէմն եւ բղխե (զնոսա։
ցին ջուրք · եւ գնացին գետք ընդ
ան ջրդիս ։
Յիշեաց զբան սուրբ իւր՝ որ ընդ աբ
րահամու ծառայի իւրում։
Հան զժողովուրդ իւր ցնծու

թբ. եւ զընտրեալս իւր ուրախութ
Ետ նց զգաւառս հեթանո
սաց. ի վաստակս ժողովրդոց
ժառանգեցոյց զնոսա:
Զի պահեսցեն զվկայութի
նր. եւ զօրէնս նր խնդրեսցեն:

Գոփղ ձն. տաւն Աղէքսանդրայ

Խոստովան եղերուք
տն զի քաղցր է. զի յա
ւիտեան է ողորմութի նր:
Ո խօսեսցի զզօրութիս
տն. լսելի արասցէ զամե
նայն օրհնութիս նր:
Երանի որոց պահեն զիր աւ
ունս. եւ առնեն զարդարութի
յամենայն ժամ:
Յիշեա զմեզ տր ընդ հաճոյս
ժողովրդեան քո. եւ այց արա մեզ
փրկութեամբ քով:

Տեսցուք մեք զքաղցրութիւն ընտ-
րելոց քոց. ուրախ եղիցուք ու-
րախութեամբ ազգի քո. եւ գովեսցուք
մեք ի ժառանգութեան քում:
Մեղաք մեք ընդ հարանց մեր. ա-
նաւրինեցաք և յանցեաք:
Հարքն մեր յեգիպտոս ոչ իմա-
ցան զսքանչելիս քո. և ոչ յիշեցին
զբազում ողորմութեան քո:
Բարկացուցին զքեզ յանապատն
ըն իսրայէլ անց ընդ ծով կարմիր. փրկ-
եաց զնոսա վասն անուան իւրոյ զի ծա-
նուցէն զզօրութիւնն:
Սաստեաց ի ծով կարմիր և ցամա-
քեցաւ. առաջնորդեաց նոցա ընդ
անդունդս որպէս ընդ անապատս:
Կեցոյց զնոսա ի ձեռաց ատելեաց
նոցա. եփրկեաց զնոսա ի ձեռաց թշնա-
մեաց նոցա:

Ծածկեաց ծով զնեղիչսն նց · եւ մի
ի նոցանէ ոչ ապրեցաւ :
Հաւատացին ի բանս նր · եւ օրհ
նեցին զաւրհնութիւնս նր :
Վաղվաղեցին մոռացան զգոր
ծս նր · եւ ոչ անսացին խորհրդոյ
Ցանկացան զցանկութիւն նր :
յանապատի · փորձեցին զած
յանջրդի :
Ետ նց զխնդրուածս նց · առա
քեաց լիութիւն յանձինս նց :
Բարկացուցին զմովսէս ի բա
նակի · եւ զահարոն սբ տն :
Բացաւ երկիր եւ եկուլ զդա
թան · եւ ծածկեաց զբանակն
զաբիրոնի :
Հուր վառեցաւ ի ժողովս նց · եւ
բոց մաշեաց զմեղաւորս :
Արարին որթ ի քորեբ · եւ երկիր

պագին պատկերի. և փոխեցին
զփառս իւրեանց ի նմանութիւն
որթուն խոտաճարակի ։
Մոռացան զած կենարար փրկիչն իւրե-
անց որ արար զմեծամեծս ի յե-
գիպտոս. զսքանչելիս իւր յերկրին
քամայ. և զահ իւր ի վր կարմիր ծո-
Ասաց սատակել զնս. և վուն ։
Թէ ոչ մովսէս ընտրեալ կայր ա-
ռաջի նորա ։
Դարձաւ առնր ևանցոյց զ-
բարկութին նր. զի մի սատակեսց-
Անարգեցին զերկիրն իւր է զնս ։
ցանկալի. և ոչ հաւատացին բա-
Տրտնջեցին ի բանակս. նի նր ։
իւրեանց. և ոչ լուան ձայնի տն ։
Ամբարձ զձեռն իւր ի վր նց-
հարկանել զնոսա յանապատի ։
Ցրուեցի զաւակն նց ընդ հե-

թանոսս· ցրուեսցէ զաւակս նոցա
ընդ գաւառս ։
Պղծեցան նք̅ բէէլ եւ փեգովրը·
զի կերան զոհեալ մեռելոտի ։
Բարկացուցին զնա ի գործս իւ
րեանց· ամծանեսեացին նզ̅ բեկու
ղա եկաց եւ փենեէհէզ ձն ։
քաւեաց եւ դադարեաց բեկումն· համա
րեցաւ նմա յարդարութի ազգէ
յազգս մինչեւ յաւիտեան ։
Բարկացուցին զնա ի ջուրսն հա
կառակութե· չարչարեցաւ մով
սէս վասն նց̅ զի դառնացուցին
զոգի նորա ։
Հրամայեաց շրթամբք իւրովք
եւ ոչ սատակեցին զազգսն զոր ա
սաց նոցա տր̅ ։
Խառնակեցան ընդ հեթանոսս
եւ ուսան զգործս նց̅ ծառայեցին

կռոց նց և եղեն նց ի գայթակղութի
Զոհեցին զուստերս եւ զդստե
րս իւրեանց դիւաց. եհեղին արիւն
Արիւն ուստերացն եւ դս անբիծ=
տերաց իւրեանց. զոր զոհեցին
կռոցն քանանու=
Ապականեցաւ երկիր յարեանն նց
Եպղծեցաւ ի գործս նց. զի պոռ
նկեցան ի գնացս իւրեանց=
Բարկացաւ սրտմտութբ տր ի
վր ժողովրդեան իւրոյ. եգարշ ե
ցոյց զժառանգութի իւր յոյժ=
Մատնեաց զնոսա ի ձեռս հեթա
նոսաց. տիրեցին նց ատելիք իւ
րեանց. եթշնամիք իւրեանց նե
ղեցին զնոսա. եխոնարհ եղեն ի
ներքոյ ձեռին նոցա=
Բազում անգամ փրկեաց զնս.
ենոքա դառնացուցին զնա ի խոր

ըհ ուրդ ախորհեանց. եւ հորսայ ան
յամօրէնութեանխորհեանց =
Նայեցաւ տր խնդրուածոց նց եւ լու
ւաւ ձայնի աղաւթից նոցա =
Յիշեաց զուխտն իւր եւ զղջացաւ
ըստ բազում ողորմութեան իւրում.
ետ զնոսա ի գթութիւն առաջի ա
մենայն գերչաց նոցա =
Ապրեցո զմեզ տր ածմեր եւ ժողովեա
զմեզ ի հեթանոսաց =
Խոստովանեսցուք անուան սր
քում սրբոյ. պարծեսցուք յօրհ
նութիւնս քո =
Օրհնեալ տր ած իլի. յաւիտե
նս յաւիտենից =
Եւ ասասցէ ամ ժողովուրդն.
եղիցի եղիցի = Գուբղ տուռ խո
Աղօթք եղեկեաց արքայի =
սաասացի ՎԲ ի վերա

նաւ յիսնէն աւուրց իմոց՝ Թէ գնա
ցի ես ի դրունս դժոխոց ։
Թողէ զամս զեւտին իմ կատարեցի Թէ
այլ ոչ տեսից զփրկութիւնն յերկ
իր կենդանեաց․ և ոչ ևս տեսից ըզ
մարդ բնակչօք իւրովք հանդերձ ։
Պակասեցայ ես յազգաց ատոհմ
իմմէ․ այսուհետև թողի քեզ զա
մնայսն զկենաց իմ ։
Ելանաց մեկնեցաւ յինէն հոգի
իմ որպէս զայն որ քակէ զտաղաւա
և եղէ ես որպէս զոստայն ոստայնարկաց
մերձ ի հատանել ։
Յաւուր այնմիկ մատնեցայ ես
առաւօտէ որպէս ի ձեռս առիւծոյ․
այնպէս խորտակեաց մանրեաց
զոսկերս իմ․ զի յառաւօտէ մին
չև ցերեկ մատնեցայ ։
Որպէս ծիծառն՝ այնպէս ճչեցի

ոսկ զաղաւանի այնպէս մեռուցեալ· զեր
նուաղեցին առ քեզ իմ խոստովանելոյ:
Հ այեցայ յիւրաքար ձօնմունս առ տ͞ր ա͞ծ
իմ· որ փրկեաց նզեա· նահրմանեցո
յց յինէն զցաւս անձին իմոյ:
Տ վասն այսորիկ պատմեցաւ
քեզ· զարթուցեր զանձն իմ դարձ
ուցեր զհոգի իմ· մխիթարեցայ և
Ա հա ի խաղաղութիւն զար կեցի:
ձաղարանութիւն· փրկեցեր զան
ձն իմ զի մի կորեայց· կենդանեցեր
յետոյ զա͞մ զմեղանսն:
Օ իւրչ թէ որ իւրաքանչիւր են խոստո
վան առնեն առ քեզ· եւ ես մեռեալ
աւրհնեսցեն զքեզ· եւ ես յոյս աս
ցին իմ ճշմարտութիւնս անմեկնելի
ան որ ի Ջանեն իրգ մուս:
Մ կենդանին ի քո աւրհնեսցուք զ
քեզ ա͞մ ուղեւոս· այսու հաւատամն

կոծս ծնայցոր պատ մեղցէն զար
դարութեամբ տր փրկութեանն =
Ե վեչեւս դաղարեցից արհնել
զքեզ յօրհնութիւնս զամենայն
ու կենացն իմոց. յանդիման տա
ճարդ քո = [illegible]
Ցոյս կենդանութե յոյս եւ ապաւէն
փրկութե տր փրկեսջ. փրկեա եւ փա
րատեցոյ զ ցաւս անձին իմոյ մարդա
սէր տր = Բ արեւմտութե արքայ =
Կամ իշխէ երի եւ առ զինչ եկաւ եւ =
Գնէ երի եւ առ զինչ եկաւ եւ ամենայն =
Գնէ երի եւ առ աստ ճանապարհա
ւորեսջ զհայր եւ զորդի եւ զսբ=

ՃԶ ալէլուիա :
Խոստովան եղերուք
տն զի քաղցր է . զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նր :
Ասասցեն փրկեալք տն . զորս
փրկեաց ի ձեռաց թշնամւոյն :
Յամ գաւառաց ժողովեաց զնս
յարևելից և յարևմտից ի հիւս
սոյ և ի ծովէ :
Մոլորեցան նոքա յանապատի .
յանջրդի ճանապարհ և քաղաքի բն
նակութեան ոչ գտին :
Քաղցեան և ծարաւեցան . և անձ
ինք նց ի նոսին նուաղեցին :

Աղաղակեցին առ Աստուածորդին ի նեղու-
թ͞ե իւրեանց · ի վշտաց նոցա փրկե-
աց զնոսա ։
Առաջնորդեաց ն͞ց ի ճանապա-
րհ ուղիղ · զի երթիցեն ի քաղաք
բնակութ͞ե իւրեանց ։
Խոստովան եղիցին Տ͞ն ողորմ-
ութիւնք իւր · սքանչելեացն նորա
որդւոց մարդկան ։
Զի յագեցոյց զանձինս քաղց-
եալս · և զանձինս կարաւտեալս
լի արար բարութ͞բ ։
Որք նստէին ի խաւարի և ի ստու-
երս մահու · կապեալքն յաղքա-
տութ͞ե և երկաթս ։
Զի դառնացուցին զբանն Ա͞յ. և
զխորհուրդ բարձրելոյն բար-
կացուցին ։
Խոնարհեցան ի ցաւոց սիրտք

նց · տկարացան և ոչ ոք էր որ օգն
Աղաղակեցին առ տր ի (էր նց ։
նեղութե իւրեանց · և ի չարաց նց
եհան զնոսա ։
Փրկեաց զնս ի խաւարէ և ի ստ
ուերաց մահու · և խզեաց զկապանս
Խոստովան եղիցին տն ո (նց ։
ղորմութեց նր · սքանչելեաց նր
որդւոց մարդկան ։
Զի խորտակեաց զդրունս պղնձիս ·
և զնիգս երկաթիս խորտակեաց ։
Աւգնեաց նց ի ճանապարհէ ա
նօրէնութե իւրեանց · զի վն մե
ղաց իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ ։
Յամ կերակրոց գարշեցին անձի
նք նց · մերձեցան մինչև ի դրու
նս մահու ։
Աղաղակեցին առ տր ի նեղութե
իւրեանց · և ի չարաց նց ապրեցոյց
զնս ։

Առաքեաց զբանն իւր եւ բժշկեաց զն
ոսա. եւ փրկեաց զնոսա յապականո
ւթենէ իւրեանց:

Խոստովան եղիցին տն ողորմ
ութիւն նր. սքանչելեաց նր որդւոց
մարդկան:

Զոհեսցեն նմա պատարագ օր
հնութե. եւ պատմեսցեն զգործս
նր ցնծութբ:

Որ իջանեն ի ծով նաւուք. եւ
առնեն զգործս ի ջուրս բազումս:

Նոքա տեսին զգործս տն. եւ զսք
անչելիս նր ի խորս անդնդոց:

Ասաց եւ յարեաւ հողմ եւ մրրիկ. եւ
բարձրացան ալիք նորա:

Ելանեն յերկինս եւ իջանեն
յանդունդս. եւ անձինք նց յանձ
կս իւրեանց մաշեցան:

Խռովեցան սասանեցան որպ

արբեալք· եւ ամենայն իմաստու
թի նոցա ընկղաւ ։

Աղաղակեցին առ տր ի նեղութե
իւրեանց· եւ ի չարեաց նոցա կեցո
յց զնոսա ։

Դարձոյց զմրրիկն յաւդ եւ դա
դարեցին ալիքն նր· ուրախ եղեն
զի դադարեցին եւ առաջնորդե
ացն նոցա ի նաւահանգիստ կամաց
իւրեանց ։

Խոստովան եղիցին տն ողոր
մութեց նր· սքանչելեաց որդւոց
մարդկան ։

Բարձրացուսցեն զնա ի ժողո
վս ժողովրդոց· եւ յաթոռս ծերոց
աւրհնեսցեն զնա ։

եդարձոյց զգետս ի ցամաք· եւ
զգնացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ ։

բաց զերկիրն պտղաբերս յաղ

յաղտուկս · վասն չարութե բն
ակչաց նոցա ։
դ զանապատն ի ճահիճս
ջուրց · եւ զերկիրն ծարաւուտ՝ ի
գնացս ջուրց ։
նակեցոյց ի նմա զքաղցեալս
եւ շինեցին քաղաքս բնակութե իւրե
արեցին արտս եւ տնկեցին անց ։
այգիս · եւ արարին պտուղ արմտ
աց իւրեանց ։
րհնեաց զնոսա եւ բազմացն
յոյժ · եւ անասունք նոցա ոչ նուազեցի ։
ուազեցան նք եւ չարչարեցան
ի նեղութենէ չարեաց եւ ի վշտաց ։
հեղ անարգութի ի վր իշխան
աց նց · մոլորեցոյց զնոսա յանա
պատի եւ ոչ ի ճանապարհի ։
ւգնեաց տնանկին յաղքատու
թե · առաջնորդեաց ոչխարս իմ

ազգինոցա:

Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին
եւամենայնօրէն խցցէ զբերանիւր:

Ո՞վ է իմաստուն որ պահեսցէ
զայս. եւիմասցին զողորմութիւ
տն:

Գոհա՞ղ տուանք էնք. օրհնութիւն
սաղմոսաց իդաւթի

Պատրաստէ սիրտիմ ած
պատրաստէ սիրտիմօրհն
եց և սաղմոսասացից քեզ փառօք
Զարթիք փառքիմ. իմովք:
զարթիք սաղմոսիւք եւօրհնութեամբ
եւեզ զարթեայց առաւաւտուց:

Խոստովանեսցուք քեզ իժողով
ուրդս տէր. եւսաղմոսասացուք
քեզ յազգինս:

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողոր
մութիւնքո. մինչև յամպս ճշմար
տութիւնքո:

Բարձրեալ ես դու յերկինս ամ
յամենայն երկրի են փառք քո:
Որպէս փրկեցան սիրելիք քո-
կեցո՛ աջով քո եւ լուր մեզ:
Ած խօսեցաւ ի սրբութեան իւր
ում. բարձրեղեց բաժանեցայց զ
սիքիմ. եւ զհովիտն յարկաց
չափեցից:
Իմ է գաղաադ եւ իմ է մանասէ
եփրեմ հզաւրիչ գլխոյ իմոյ:
Յուդա թագաւոր իմ. մովաբ ա-
ւազան յուսոյ իմոյ:
Յեդովմէ ուղղեցից զգնացս
իմ. եւ ինձ այլազգիք հնազանդեց
են:
Ո՞ տարցի զիս ի քաղաք ա-
մուր. կամ ո՞ առաջնորդեսցէ
ինձ մինչեւ յեդովմ:
Լ. Թէ ոչ դու ած որ մերժեցեր
զմեզ. եւ ոչ ելեր ածելով զօրս մեր:

Մուրմնեղ օգնութեան ինն եղութե. զի
տուեալ փրկութեան մարդոյ:
Լապաւացուք զօրութեան. ենայ
մօթար ապացէ զմեզ նամանաւանդ:

Սումք ժղ̅ իեկործ Սաղ ի դամբանթ:

ճը

Զաւրհնութեան իմոյ մի լռեր. զի
բերան մեղաւորի՝ բերան նենգաւ
որի բացաւ ի վ̅ր̅ իմ:
Խաւսեցան զինէն լեզուաւ նեն
գաւորաւ. եւ բանիւ ատելութե̅
պաշարեցին զիս:
Մարտնչէին ընդ իս տարապար
տուց. փոխանակ սիրոյ իմոյ մա
տնէին զիս. այլ ես յաղօթս կայի:
Հատուցին ինձ չար փոխանակ ան
ընդդէմ բարեաց. ատելութե̅ փոխա
նակ սիրոյ իմոյ:
Կացոյ ի վ̅ր̅ ն̅ր̅ մեղաւոր. սատա
նայ կացցէ ընդ աջմէ ն̅ր̅:

դատաստան տանել խորհրդեցին դա
տապարտել [illegible] նորա
[illegible] [illegible]։

[illegible] ատամբք նոր [illegible]
այցելութիւն նոր զայն այլ [illegible]։

[illegible] ոտքերն նոր [illegible]
նոր այլքն · [illegible]
ցին ոտքերն նոր [illegible]
[illegible]։

[illegible] փոխանակ զամենայն
նոր · [illegible] ատամբք
[illegible]։

[illegible] նման [illegible]
[illegible] որբոց նոր ։

[illegible] ոտքերն նոր [illegible]
[illegible] · [illegible] նոր ։

[illegible]
[illegible] ձեռն [illegible]
[illegible] յամենայն ժամ ։

[Ա] ստուածեցեալ երկրի եւ մեծ աստուածն իմ.
փոխանակ զի զիս յիշեցեր անեղն
զոր մարմնի։

[Հ] աւանեաց զայր առ քեզ եւ զարթ
նանել. ապա անել զայն սրբոյն
ընդ սրբոց։

Իբրեւ ազգ զանուն ծուխ եղ ցեղ նման. որ
կամեցաւ զարարչն ութեան հետ եւ եղե
ցի նմանէ։

Ո զեցաւ զանուն ծա ողջ հայրենեաց
մաղցէ ողջ լոյս խաչին. որ պէտ
ընդ ուղղակի տանս։

ղեցի նման ողջ հայրենեաց զխաղ
անն. ողջ գօտին որ ածի համապատ
յարգոյ ծէ այն ոյց էկ որ ընդ մեզ.
չարաւ եւս կայ ինն զինն էն սուրբ
եւ զքէ սուրբ ինն չար զանձն իմն։

Մ եղ ուղ որ արժան ընդ իւ քսան
անձն արքայն զինքն ողջ եկող որ մին

թիւնքո· եւփրկեա զիս զի աղքատ եւ
տնանկ եմ ես=
Սիրտ իմ խռովեցաւ ի փորի իմ
ում· եւորպէս ստուեր իխոնարհել
իւրում պակասեցայ եւ թօթափե
ցայ որպէս մարախ=
Ծունկք իմ տկարացան ի պահոց·
եւ մարմին իմ այլագունեցաւ յիւղոյ:
Եղէ ես նախատինս· տեսին զիս
եւ շարժեցին զգլուխս իւրեանց=
Օգնեա ինձ տր ած իմ· եւ փրկեա
զիս ըստ ողորմութեան քում=
Ծանիցեն զի ձեռն քո այս է· եւ
դու տր արարեր զայս=
Նոքա անիծանեն եւ դու աւրհն
եսցես· ոյք յարուցեալ են ի վերիմ
ամօթ կրեսցեն· այլ ծառայ քո
ուրախ եղիցի ի քեզ=
Զգեցցին զամօթ որ չարախօս

կային զանձնէ իմմէ. և արկցեն
որպէս կրկնոց զամօթ խարեանց զիւրե
Այլ ես խոստովան եղէց լամէք:
առ Տէր յոյժ բերանով իմով. ի մէջ
բազմաց աւրհնեցից զքեզ:
Զի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկին.
փրկել զիս յայնցանէ որ հալածեն
զանձն իմ: Ի կատարած Սղ ի Դաւիթ:
Ասաց Տէր ցՏէր իմ նիստ ընդ աջ
մէ իմմէ. մինչև եդից զթշնամիս
քո պատուանդան ոտից քոց:
Գաւազան զօրութե առաքես
ցէ քեզ Տէր ի Սիոնէ. և տիրեսցես
դու ի մէջ թշնամեաց քոց:
Ընդ քեզ է իշխ սկիզբն աւուրց
զօրութե. ի վայելչութի սրբոց
քոց յարգանդէ յառաջ քան զա
րուսեակ ծնայ զքեզ:
Երդուաւ Տէր և ոչ զղջա

ցի թէ դու ես քհայ յաւիտեան
ըստ կարգին մելքիսեդեկի . և
տր ընդ աջմէ քումմէ ։
Խորտակեսցէ յաւուր բարկու-
թե զթագաւորս . դատի զհեթա-
նոսս և բազմասցէ զհարուա-
ծս և խորտակեսցէ զգլուխս
բազմաց յերկրի ։
Զուղխս ի ճանապարհի արբու-
ցէ . վասն այսորիկ բարձրա-
ցուսցէ զգլուխս ։ Ալէլուիա
Խոստովան եղէց
քեզ տր բոլորով սր
տիւ իմով . ի խորհուրդս ուղ-
ղոց ի ժողովուրդս . մեծ են
գործք տն և խնդրեալ են յամե-
նայնի կամս նորա ։
Խոստովանութիւն և վայելչու-
թիւն գործք նր . արդարութի

Նր̅ միա յաւիտեանս յաւիտենից ։
Յիշատակ արար սքանչելեաց
իւրոց ուղղոց · ողորմած գթած
է տր̅ կերակուր տայ երկիւղա
ծաց իւրոց ։
Յիշեաց յաւիտենից զուխտ
իւր · զզօրութիւն գործոց իւր ոց
պատուիրեաց ժողովրդեան իւր
Տալ նոցա ժառանգութի րում ։
հեթանոսաց · Գործք ձեռաց նր̅
արդարութիւն իրաւունք են ։
Հաւատարիմ են ամենայն պատուի
րանք նր̅ հաստատեալ են յաւի
տեանս յաւիտենից · արարեալ
են ճշմարտութբ̅ ուղղութբ̅ ։
Փրկութիւն առաքեաց տր̅ ժողովր
դեան իւրում · պատուիրեաց
յաւիտենից զուխտ իւր սուրբ եւ ահեղ
է անուն նորա ։

Սկիզբն զգօնութե երկիւղն տն
իմաստութի բարի ամենեցուն
որ առնեն զնա. եւ օրհնութի նր
մնա յաւիտեանս յաւիտենից:

Ալէլուիա իգերայ ապաշխարու
թե Անգէա եւ Զաքարեա:

ճժա

Երանեալ է այր որ երկնչի ի տնէ.
զպատուիրանս նր նա կամի յոյժ:
Զօրեղ եղիցի յերկրի զաւակ նր.
եւ ազգ ուղղոց օրհնեսցի:
Փառք եւ մեծութի ի տան նր
արդարութի նր մնա յաւիտե
անս յաւիտենից:
Ծագեաց ի խաւարի լոյս ուղղոց
ողորմած գթած եւ արդար տր:
Քաղցր այր ողորմի եւ տայ փոխ
յարդարէ զբանս իւր ի դատաստա
նի. զի յաւիտեան նա մի սասանես
Յիշատակ յաւիտենից է. ցի:

ղիցի արդարն · ի համբաւէ չարէ
նա մի երկիցէ ։
Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ
առ աստուած ։
Հաստատեալ է սիրտ նորա եւ
մի երկիցէ մինչեւ տեսցէ ի թշնա-
Սփռեաց եւ ետ աղքա-
տաց · արդարութիւն նորա մնայ յա-
ւիտեանս յաւիտենից · եղջիւր
նորա բարձրասցի փառօք ։
Մեղաւորն տեսցէ եւ բարկասցի
զատամունս իւր կրճեսցէ եւ
հալեսցի · ցանկութիւն մեղաւո-
րաց կորիցէ ։ Ալէլուիա ։
Օրհնեցէք մանկունք զՏէր · եւ ճժ
օրհնեցէք զանուն Տեառն ։
Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ
յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան ։
Յարեւելից մինչեւ յարեւմուտս արե

ու · աւրհնեալ է անուն տն ։
Բարձր է ի վ ամ ազգաց տր
եւ ի վերայ երկնից են փառք նր ։
Ո՞վ է որպ տր ած մեր ի բարձու
նս բնակեալ · եւ զխոնարհս տե
սանէ յերկինս եւ յերկրի ։
Յարուցանէ զաղքատ յեր
կրէ · եւ բարձր առնէ զտնանկ
եալս յաղբեաց ։
ճթ կ Նստուցանէ զնա ընդ իշխանս · ըն
դ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ ։
Նակեցուցանէ զամուլն ի
տան ուրախ առնէ · որպ մայր որ
դւոց բերկրեալ ։ Ալէլուիա
Ի լինելն իէղի յեգիպտոսէ
տանն յակոբայ ի ժողովրդենէ
այլազգեաց ։
Եղեւ հրէաստան սրբութի
նր · եւ իէղ իշխանութի նր ։

Ծ. ով էութեամբ լուսաւորեալ. նշոյլ
դասուն անմարմնոց զարմանան =
Լ երկինք ցնծացէք ողջունեցէք. և
բերկրեցէք ուրախ զուարթունք մարդկեաց =
Օ ի էջ եղծով զոր տեսեալ երկրաւո
խնդայր. կամ որ չորրորդ ամեն զլ
դարձաւ անմարմնեն =
Լ երկինք ցնծացէք ողջունեցէք և
բերկրեցէք ուրախ զուարթունք մարդկեաց =
Յ երեւեցաւ աստուած եղեա
երկիր. յերեւեալ ամ յաւիտենեայ =
Ռ հրաշից զղջեմն իմաստակս
քոյոց. եղապաշտական յամբերեալ
հանան =
Մ խմերսիւ սբէս աշխա-
րհաւ անքննաբար փառաւ. զանա
ողոր մտաւ Թէ ևեկ մարդոյ Թէ ո
Մ իերկրէ սասասցեն իջեւ Թա
ննա. Թէ որպէ անմնացա =
ԺԾ. մեր յերկնից նշերկրեն. զամ

զոր ինչ կամեցաւ արար =
Կուռք հեթանոսաց ոսկի և ար
ծաթ . ձեռագործք են որդւ
ոց մարդկան =
Բերան ունին և ոչ խօսին .
աչս ունին և ոչ տեսանեն =
Ականջս ունին և ոչ լսեն . ունչս
ունին և ոչ հոտոտին =
Ձեռս ունին և ոչ շօշափեն . ո
տս ունին և ոչ գնան և ոչ գոչեն բար
բառ ի կոկորդս իւրեանց =
Նման նոցա եղիցին որք արարին
զնոսա . ամենեքեան որ յուսացեալ
են ի նոսա =
Տունն Իսրայէլի յուսացաւ ի տէր . օգ
նական ընդունելի է նոցա =
Տունն ահարոնի յուսացաւ ի
տէր . օգնական ընդունելի է նոցա =
Երկիւղածք տեառն յուսացան ի

տր̄ · աւգնական եւ փրկիչ է նց̄ ։
Յիշեաց զմեզ տր̄ եւ օրհնեաց
զմեզ · օրհնեաց տր̄ զտունն իէ̄լի
աւրհնեաց տր̄ զտունն ահարո
Օրհնեաց տր̄ զերկիւղածս իւր ։
ծախեր · զփոքրկունս եւ զմեծամեծս ։
Յաւելցէ ի ձեզ տր̄ · ի ձեզ եւ որ
դիս ձեր ։
Օրհնեալ էք դուք ի տե̄ն որ ա-
րար զերկինս եւ զերկիր ։
Երկինք երկնից տն̄ է · եւ զեր
կիր ետ որդւոց մարդկան ։
Ոչ թէ մեռեալք օրհնեսցեն
զքեզ · եւ ոչ ամենեքեան որ իջա
նեն ի դժոխս ։
Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք
զտր̄ · յայսմհետէ մինչեւ յաւի
տեան ։ Ալէլուիա ։
Երեցի զինուացէ տր̄

զձայն աղաւթիցն մերոց․ խոնար
հեցոյց զունկն իւր առ իս․ եւ ես
յաւուրս իմ կարդացի առ նա։
Շ րջեցան զինեւ երկունք մահ
ու․ եւ վիշտք դժոխոց գտին զիս։
Ն եղութի եւ ցաւն ձկութի գտի
եւ զանուն տ̅ն կարդացի։
Ո տ̅ր փրկեա զանձն իմ ողոր
մած տ̅ծ մեր․ ողորմի եւ պահէ զտղ
այս տ̅ր։
Ե ս խոնարհ եղէ եւ տ̅ր փրկեցո
յց զիս․ դարձ անձն իմ ի հանգ
իստ քո զի տ̅ր աւգնեաց ինձ։
Փ րկեաց զանձն իմ ի մահուա
նէ զաչս իմ յարտասուաց զո
տս իմ ի գայթագղութենէ․ հա
ճոյ եղէց առաջի տ̅ն յերկիր կեն
դանեաց։ Ալէլուիա։
ճժե Հ աւատացի զոր եւ խօսեցայ·

եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ ։
Ես ասացի ի զարմանալ իմում
թէ ամենայն մարդ սուտ է ։
Զինչ տաց տեառն տէր ընդ
ամենայնի զորս ետուր ինձ ։
Բաժակ փրկութեան ընկալայց
եւ զանուն Տն կարդացից ։
Զուխտս իմ Տն տաց ․ առա
ջի ամենայն ժողովրդեան նր ։
Պատուական է առաջի Տն մա
հ սրբոց իւրոց ․ ով Տր ես ծառայ
քո եմ ծառայ եւ որդի աղախնոյ
Խզեցեր զկապանս իմ քո ։
քեզ մատուցից պատարագ օր
հնութեան ․ եւ զանուն Տն կարդացից ։
Զուխտս իմ Տն տաց առաջի
ամ ժողովրդեան նր ․ ի գաւիթս
տանն Տն եւ ի մէջ քո երմ ։ Ալէ
Օրհնեցէք զՏր ամ ազգք ․ ճժզ

գովեցէք զնա ամ ժողովուրդք
Զօրացաւ ողորմութի. նր
ի վերայ մեր. ճշմարտութիւնն
մնացէ յաւիտեան = Ալէլուիա

ճկէ Խոստովանեղերուք տն զի
բարի է. զի յաւիտեան է ող որ
մութի նորա =
սասցէ տունն իէի զի բարի.
զի յաւիտեան ողոր =
ասասցէ տունն ահարոնի.
զի բարի զի յաւ =
ասասցեն երկիւղածք տն զի
բարի զի յաւիտեան =
Նեղութե կարդացի առ տր
և լուաւ ինձ յանդորրս =
Է իմ օգնական և ես ոչ եր
կեայց զի՞ արասցէ ինձ մարդ =
Է իմ օգնական. և ես տե
սից ի թշնամիս իմ =

Բարի է յուսալ ի տր̃ քան յու
սալ ի մարդիկ. բարի է յուսալ
ի տր̃. քան յուսալ յիշխանս ։
Ամենայն ազգք շրջեցան զինև.
և անուամբ տն̃ յաղթեցի նց̃ ։
Շրջելով շրջեցան զինև պաշա
րեցին զիս խմբաւին. և անուամբ
տն̃ վանեցի զնոսա ։
Շրջեցան զինև ոպ̃ մեղուք. մա
ռեցան բորբոքեցան ոպ̃ փուշ
ի հուր. և անուամբ տն̃ մերժեցի
Մերժեցին դրդուեցայ և լգնո̃ ։
եղէ մերձ ի գլորել. և տր̃ ընկա
լաւ զիս ։
Զաւրութի̃ իմ և օգնութի̃ իմ
տր̃. եղև ինձ ի փրկութի̃ ։
Ձայն ցնծութե̃ փրկութե̃. ի
յարկս արդարոց ։
Աջ տն̃ արար զաւրութի̃. աջ

տն բարձրացոյց զիս. և աջ տն
արար զաւրութի՛ :
Ոչ մեռայց այլ կեցից և պատ
մեցից զգործս տն :
Խրատելով խրատեաց զիս
տր. և մահու ոչ մատնեաց :
Բացէք ինձ զդրունս արդա
րութե՛ մտից ընդ այն և խոստո
վան եղէց տն :
Այս դուռն տն է. արդարք
մտանեն ընդ սա :
Խոստովան եղէց. քեզ տր զի
լուար ինձ. և եղեր ինձ փրկու
Վէմ զոր անարգեցին թի :
շին աւղքն. նա եղև գլուխ ան
Ի տե եղև այս. և է սքա կեան :
նչելի յաչս մերոց :
Այս է օր զոր արար տր. եկ
այք ցնծասցուք և ուրախ եղի

ցուք խնամ:

Ո՛ տր փրկեա՛ ի տր առաջնոր
դեա՛. աւրհնեալ որ զգալոցդ եւ
յանուանէ տն. եւ աւրհնեսցուք զքե
զ խոստանէ՛ տն:

Տր ամենայն երկնեցաւ մեզ. արա
րէք տօնս ուրախութե հան
խաւ մեզ յանկերծս սեղանոյ:

Ծ բերկրեալ խոսս տօնեսցեց
քեզ. ամենեքեան որք եւ բարձր ա
բարեաց զքեզ:

Խոստովանեսցեն քեզ տր զե
լուսարինքն. եւ եղերին ձեռնկու

Խոստովանեսցեն երրորդու (թի:
տն զօրարին. զի յաւիտենան է
ողորմութի նր: Ալէլուիա:

րանեալէն ամ

բիձք իծանապարհի.

եւ յք զն անյօրէնս տն:

Երանի որք քննեն զվկայս նո
րա․ բոլորով սրտիւ խնդրեսց
ցեն զնա։
Ոչ թէ որք գործեն զանօրէնու
թի․ ի ճանապարհս նր գնասցեն։
Դու պատուիրեցեր զպատուի
րանս քո․ պահել ինձ յոյժ։
Երանի՛ թէ ուղղեսցին ճա
նապարհք իմ․ պահել ինձ զար
դարութիւնս քո։
Յայնժամ ես ոչ ամաչէի ըզ
գուշանալ ինձ պատուիրանս
քո։
Խոստովանեցայց քեզ
տր յուղղութեամբ սրտի իմոյ․ որպ
ուսայց զիրաւունս արդարութե քո։
Զիրաւունս քո պահեցի․ մի
թողուր զիս մինչ իսպառ։
Ի՞ւ ուղղեսցէ երիտասարդը
զճանապարհս իւր․ այլ պահել
զբանս քո։

ողորմ սրտութեամբ խնամողեանդ
ցեղ քեզ · մինչ մեծ ցերեկ զերթ երգս
տուերականաց քոց =
սրտի խնամով թափուցի զբա
նաքս · որպէս մեղայ քեզ =
կրկնեալ բանն ... · ուս ո
խնամ զառողջ արդ թաղս =
ըթամբք խնդիւք պատմեցից
զամ երանութեան բերանոյ իմոյ =
ծածկագործ մեղայ նեք
քոց զուարթացայ · որ յամենայ
յնի մեծութեանն =
պատուիրանաց քոց հոգացայ
եզուշացայ ի ձեռն ապարանաց =
երանութեամբ խաւարեցայ · և
ոչ մոռացայ զբանս քո =
առողջ ծառայի քում · զիկեցի
ցեպան եցից զբանս քո =
արթուն զաւշաշիմ · եղեայ գայցի

սքանչելիս աւրինաց քոց։
Պանդուխտ եմ ես յերկրի. մի
թաքուցաներ յինէն զպատ
ուիրանս քո։
Փափագեաց անձն իմ. իղձան
կալեալ յիրաւունս քո յամենայն ժամ։
Սաստեցեր ամբարտաւանից
անիծեալ ոյք խոտորեցան ի
պատուիրանաց քոց։
Հեռի արա յինէն զնախատի
նս եւ զարհամարհանս. զի վը
կայութիւն քո ես խնդրեցի։
Քանզի նստան իշխանք եւ չա
րախաւսէին զինէն. այլ ծա
ռայ քո խորհէր յիրաւունս քո։
Զի վկայութիւնք քո խաւսք ի
մ են. եւ խորհուրդք իմ արդա
րութիւնք քո։
Մերձեցաւ անձն իմ ի հող.

տ͞ր կեցո՛յ զիս ըստ բանի քում.
ճանապարհս իմ պատմեցի
քեզ եւ լուար ինձ. ուսո՛ ինձ զար
դարութիւնս քո:
ճանապարհս արդարութեանց
քոց խելամուտ արա զիս. եւ
քննեցից զսքանչելիս քո:
ննջեաց անձն իմ առ ձան
ձրանալ. հաստատեա զիս ի
բանս քո:
ճանապարհս մեղաց հեռա
ցո յինէն. եւ օրէնօ՛ք քո ողոր
մեա ինձ:
ճանապարհս ճշմարտու
թեան ընտրեցի. եւ զիրաւունս
քո ոչ մոռացայ:
րեցայ ես ի վկայութիւ
նս քո. տ͞ր մի յամօթ առներ զիս:
ճանապարհս պատուիրա

րանաց քոց ընթացայ · զի ընդարձակ
արարեր սրտի իմոյ ։
Օրէնս դիր աղաչեմ տր ի ճանա
պարհս խրատանաց քոց · եւ խնդրե
ցից զնա յամենայն ժամ ։
Իմաստուն արա զիս եւ քննեցից
զօրէնս քո · եւ պահեցից զնա բո
լորով սրտիւ իմով ։
Ուղղորդեա զիս ի շաւիղս պա
տուիրանաց քոց · զի զնոյն հաճե
ցայ ։
Խոնարհեցո զսիրտ իմ
ի վկայութիւնս քո եւ մի յագահութի ։
Դարձո զաչս իմ զի մի տեսցեն
զունայնութի · ի ճանապարհս քո
կեցո զիս ։
Հաստատեա ծառայի քում զբ
անս քո յերկիւղ քո ։
Անց յինէն զնախատինս յորս
կարծեցի · զի դատաստանք քո
քաղցրեն ։

Ահա ցանկացայ պատուիրանա
ցքոց. յարդարութեամբ քով կեցո
Եկեսցէ ի վ[երայ] իմ ողորմութիւն զիս:
թիւն քո տր· եւ փրկութիւն քո ըստ բանի
Տաց պատասխանի որք քում:
նախատեն զիս բանիւք· զի ես ի
բանս քո յուսացայ:
Մի իբքացէ՛ս առներ ի բերանոյիմ
մ զբանն ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ
զի ի իրաւունս քո յուսացայ:
Պահեցից զօրէնս քո յամ ժամ. յաւ
իտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից:
Գնայի ես յանդորրու· զի զպա
տուիրանս քո խնդրեցի:
Խաւսէի զվկայութիւնս քո առա
ջի թագաւորաց եւ ոչ ամաչէի:
Խորհէի ի պատուիրանս քո·
զոր սիրեցի:
Համբարձի զձեռս իմ ի պատու

իրաւունս քո զոր սիրեցի եւ խորհէի
յարդարութիւնս քո։
Յիշեա զբան ծառայի քո. յոր
յուսացուցեր զիս։
Այս մխիթարեաց զիս ի խոնարհ-
ութեան իմում. զի բանք քո կեցուցին
Ամբարտաւանք անիրաւ զիս։
եցան յոյժ. այլ յօրինաց
քոց ոչ խոտորեցայ։
Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտեն-
ից Տէր եւ մխիթարեցայ։
Տրտմութիւն կալաւ զիս ի մեղաւ-
որաց. որ թողին զօրէնս քո։
Գովելի էին ինձ իրաւունք քո.
ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։
Յիշեցի ի գիշերի զանուն քո
Տէր. եւ պահեցի զօրէնս քո։
Այս եղեւ ինձ ճանապարհ կեն-
անս. զի զարդարութիւնս քո խնդ

դրեցի ։ Ալէլուիա ։
Մասն իմ ես դու
Տր· ասացի պահել զօրէնս
քո
Աղաչեցի զերեսս քո
բոլորով սրտիւ իմով· ողոր
մեա ինձ ըստ բանի քում ։
Խորհեցայ ի ճանապարհս իմ· և
դարձուցի զոտս իմ ի վկայութիւ
Պատրաստեցայ և ոչ խռ քո ։
ովեցայ· պահպանեցի զվկայու
թիւնս քո ։
Տուփք մեղաց պատեցան զի
նև· այլ զաւրէնս քո ոչ մոռացայ ։
Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստով
ան առնել առաւօտ· վասն իրաւանց
արդարութեան քո ։
Հաղորդ եմ ես ամենեցուն երկիւղածաց
քոց· որոց պահեն զպատուիրա
Ողորմութեամբ տն լի է երկիր նս քո ։

կիր · զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառա
յի քում տէր · ըստ բանի քում =

Քաղցրութիւն զխրատ եւ զգիտու
թիւն ուսո՛ ինձ · զի ի պատուիրա
նս քո հաւատացի =

Մինչ չեւ խոնարհ եղեալ էի ես մե
ղայ · վասն այսորիկ զբանս քո
պահեցի յոյժ =

Քաղցր ես դու տէր · եւ ուսո՛ ինձ
զարդարութիւնս քո =

Բազմացաւ յիս անիրաւութիւն
ամբարտաւանից · այլ ես բոլորով
սրտիւ իմով քննեցի զպատուիրանս քո

Մածաւ որպէս կաթն սիր
տք նոցա · այլ ես զօրէնս քո խոկացայ

Բարի է ինձ զի խոնարհ արա
րեր զիս · որպէս ուսայց զարդա
րութիւնս քո =

Բ արի են ինձ օրէնք բերանոյ
քո. քան զհազարս ոսկւոյ եւ արծա
Ձ եռք քո արարին եւ ստե թոյ:
ղծին զիս. իմաստուն արա զիս եւ
ուսայց զպատուիրանս քո:
Ե րկիւղածք քո տեսցեն զիս եւ
ուրախ եղիցին. զի ես ի բանս քո
յուսացայ:
Ծ անեայ տէր զի արդարութիւն
դատաստանք քո. յիրաւի խո
նարհեցուցեր զիս:
Ե ղիցի ողորմութիւն քո մխի
թարել զիս ըստ բանից քում ծա
ռայի քո
Ե կեսցեն յիս գթութիւնք քո եւ
կեցից. զի օրէնք քո խոսք իմ են:
Ա մաչեսցեն ամբարտաւանք
որ ի տարապարտուց անիրաւ ե
ցան յիս այլ ես խօսեցայց ի պատ
ուիրանս քո:

Մատուսցեն զիս երկիւղածք
քո. և որք ճանաչեն զվկայութիւնս քո:
Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդա
րութեամբ քո. զի մի ամաչեցից:
Նարտասուացաւ անձն իմ ի փրկ
ութե. զի ի բանս քո յուսացայ:
Սպասեցին աչք իմ բանի քում.
ասացի երբ մխիթարեսցես զիս:
Եղէ ես որպէս տիկ ի պապարդի. զիրա
դարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ:
Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի
քո. երբ արասցես ինձ իրաւու
նս ի հալածչաց իմոց:
Պատմեցին ինձ անօրէնքն զը
ն որհուրդս. այլ ոչ որպէս զօրէնս քո:
Ամենայն պատուիրանք քո ճշ
մարիտ են. ի նանիր հալածեցին
զիս՝ օգնեա ինձ:
Փոքր մի եւս կորուսանէին զիս

յերկրի · այլեւ ոչ թողի զպատու
իրանս քո :
Ըստ ողորմութեան քում կեցո զիս
եւ պահեցից զվկայութիւնս բե
րանոյ քոյ :
Յաւիտեան տէր բանն քո կայ
յերկինս · ազգէ մինչ յազգէ
ճշմարտութիւն քո :
Հաստատեցեր զերկիր՝ կայ եւ մնայ
Հրամանի քում մնայ տիւ զի
ամենայն ծառայ քոեն :
Եթէ ոչ աւրէնք քո խոկք ի
մէին · կանխեալ ես ապաղէօք կո
րուսեալ էի ի խոնարհութեան իմում :
Յաւիտեան ոչ մոռացայց զար
դարութիւնս քո · զի նոքաւք կեցուց
Քո եմ ես կեցո զիս · եր զիս :
զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի :
Ինձ ապասեցին մեղաւորք ի

կորուսանել · զի զարդարութիւ
քո՛ ես խնդիր արի :
Յամ կատարածի տեսի զվախ
ճան · յոյժ անդորր են ինձ պա
տուիրանք քո :
Որպէս սիրեցի զօրէնս քո ·
զաւուր հանապազ խոկայք իմ էին :
Քանզթշնամիս իմ իմաստուն
արարեր զիս պատուիրանօքքո
զի յաւիտեան իմ էին :
Քանզամենայն ուսուցիչսիմ իմաս
տուն եղէ · զի վկայութիւնք քո խօ
Քանզծերս իմաստուն (սքիմ էին :
նեղէ · զի զպատուիրանս քո քննե
Յամ ճանապարհաց չար (ցի :
աց՝ արգելի զոտս իմ · որպ զի պա
հեցից զբանս քո :
Յիրաւանց քոց ոչ խոտո
րեցայ · զի դու օրէնս դէտարա
րեր զիս :

Որպէս զի՛ քաղցր են ի քիմս իմ
բանք քո. քան զմեղր բերանոյ իմ
Ի պատուիրանաց քոց իմացայ
մացեալ ատեցի զա՛մ ճանապ
արհս չարաց. զի [illegible] ե՛
ցեր զիս յօրէնս քո =
Ճրագ է բանք քո ոտից իմոց. եւ
լոյս առաջ շաւղաց իմոց =
Երդուայ եւ հաստատեցի. զի
պահեցից զա՛մ իրաւունս ար
դարութեանց քո =
Խոնարհեցայ մինչեւ յոյժ.
տ՛ր կեցո՛ զիս ըստ բանին քում =
Զոհաբանս բերանոյ իմոյ հաճե
ա՛ տ՛ր. եւ զիրաւունս քո ուսո՛ ինձ =
Անձն իմ ի ձեռս քո յա՛մ ժամ.
եւ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ =
Եդին մեղաւորք որոգ
այթ. ի պատուիրանաց քոց ես ոչ
մոլորեցայ =

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո
յաւիտեան. զի ցնծութիւն սրտի (իմոյ են:
Խոնարհեցուցի զսիրտ
իմ առնել զարդարութիւնս
յաւիտեան վասն հատուցմանն:
Զանաւրէնս ատեցի. և զաւր
էնս քո սիրեցի:
Աւգնական և փրկիչ իմ ես դու.
և ես ի բանս քո յուսացայ:
Ի բաց եղերուք յինէն չարք. և քն
նեցից զպատուիրանս ա̄յ իմոյ:
Աւգնեա ինձ ըստ բանի քում և
կեցո զիս. և մի յամաւթ առներ
զիս ի յուսոյ իմմէ:
Աւգնեա ինձ և ապրեցո զիս. և
խորհեցայց յիրաւունս քո յամ(ենայն
Անարգեցեր զամենեսեան (ժամ:
ան որ ապստամբ եղեն արդար
ութեանց քոց. զի անիրաւութիւն է

են խորհուրդք նոցա ։
Յանցաւորս համարեցայ զա
մենայն մեղաւորս երկրի. վասն
այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո ։
Բեւեռեա՛ ընդ երկիւղ քո
զմարմինս իմ. զի ի դատաստան
աց քոց երկեայ յոյժ ։ Ալէլուիա ։

Արարի իրաւունս եւ
դարութիւն. մի՛ մատներ
զիս ի ձեռս նեղ
չաց իմոց ։
Ընկալ զծառայ քո ի բարի. զի
մի ամբարտաւանք զրզւեսցեն զիս ։
Սպասեցին աչք իմ փրկ
ութեան քում. եւ բանից արդա
րութեան քո ։
Արա՛ ընդ ծառայի քում ըստ ո
ղորմութեան քում. զարդարութիւնս
քո ուսո՛ ինձ ։

Ծ. առայ քո եմ ես իմաստուն ա
րա՛ զիս. եւ ծանեայց զվկայութիւ ⌊քո=
Ժ. ամէ պաշտել զՏր̅. եւ սա
փանեցին զօրէնս քո=
Վ. ասն այսորիկ սիրեցի զպատ
ուիրանս քո. քան զամենայն ոս
կի եւ զտպազիոն=
Ա. մենայն պատուիրանք քո ուղ
ղեցան ինձ. զի ատեցի զճանա
պարհս չարաց=
Ս. քանչելի են վկայութիւնք քո.
վս̅ այսորիկ սիրեաց զն̅ս անձն իմ=
Յ. այտնութիւն բանից քոց լուսա
որ. եւ իմաստուն առնէ զտղայս=
Զ. բերան իմ բացի եւ ածի զհոգի.
ի պատուիրանաց քո փափագեցա ⌊նձն իմ=
Ն. այեաց առ իս եւ ողորմեա
ա՛ ինձ. ըստ իրաւունս սիրողաց
անուան քո ամ=

Զճանապարհս իմ ուղիղ արարեր
ըստ բանի քում · և մի՛ տիրեսցէ ինձ
ամենայն մեղք :
Փրկեա զիս ի զրպարտութենէ
մարդկան · և պահեցից զպատ
ուիրանս քո :
Երևեցո՛ զերեսս քո ի ծառայս
քո · ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո :
Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց
զի ոչ պահեցին զօրէնս քո :
Արդար ես դու տէր · և ուղիղ են
դատաստանք քո :
Պատուիրեցեր զարդարութի
ւն վկայութեանց քոց · և ճշմարտութեան
Մաշեաց զիս նախանձ յոյժ :
քո · զի մոռացան զբանս քո թշնա
Նուրբեալ են բանք քո յոյժ միք իմ :
և ծառայ քո սիրեաց զնա :
Մանուկ եմ ես և արհամարհե

ու. եւ զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռա
ցայ:
Արդարութիւն քո արդարու
թիւն յաւիտենից. եւ օրէնք քո ճշ
մարտութիւն են:
Նեղութիւն եւ վիշտք գտին զիս. եւ
պատուիրանք քո խօսք իմ էին:
Արդարութիւն վկայութիւնք քո
յաւիտեան. իմաստուն արա՛ եւ կե
ցո՛ զիս:
Կարդացի առ քեզ բոլո
րով սրտիւ իմով. լուր ինձ տէր զի
զարդարութիւնս քո խնդրեցից:
Կաղաղակեցի առ քեզ կեցո՛
զիս. եւ պահեցից զվկայութիւնս քո:
Կանխեցի տարաժամու աղա
ղակեցի. եւ ի բանս քո յուսացայ:
Կանխեցին աչք իմ առաւօտու
խօսաւանել ինձ զբանս քո:
Ձայն իմում լուր տէր ըստ ողոր
մութեան քում. ըստ իրաւունս քո կե
ցո՛ զիս:

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ
զանօրէնութիւն · զի յաւրինաց
քոց հեռի եղեն ։
Մերձ ես դու տր̅ · և ամ̅ պատուի
րանք քո ճշմարիտ են ։
Ի սկզբանէ ծանեայ ի վկայութեանց
քոց · զի յաւիտեան հաստատե
ցեր զնոսա ։
Տես զխոնարհութիւն իմ և փրկե
ա զիս · զի զօրէնս քո ոչ մոռաց(այ) ։
Դատեա զդատաստան
իմ փրկեա զիս · վասն բանի քու
մ կեցո զիս ։
Հեռի է ի մեղաւորաց փրկութիւն ·
զի զաւրէնս քո ոչ պահեցին ։
Ողորմութիւնք քո բազում են տր̅ ·
ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս ։
Բազում են որ հալածեն նեղ
են զիս · ի վկայութեանց քոց ես ոչ խո
տորեցայ ։

Հայէի յանմագոր ոյնս եւ մաշէի·
զի զպատուիրանսքո ուշ պահեցին:
Տեսզի զպատուիրանսքո մի
րեցի· տր ողորմութեանքո կեցո զիս:
Սկզբն բանից քոց ճշմարտու
թիւնէ: յաւիտենականեն ամ իրաւունք
արդարութեանքո:
Իշխանքն հալածեցին զիս ինանիր
եւ ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ:
Ցնծացայ ես ի բանսքո՛ ոպ այն
որ գտանէ աւար բազում:
Զմեղս ատեցի եւ անարգեցի· եւ
զաւրէնսքո սիրեցի:
Եւթն անգամ յաւուր աւրհնե
ցից զքեզ· վասն իրաւանց արդա
րութեանքո:
Խաղաղութիւն բազումէ այնո
ցիկ որ սիրեն զաւրէնսքո· եւ ոչ
գոյ ի նոսա գայթակղութի:

Սպասեցի փրկութեան քում. և
զպատուիրանս քո սիրեցի ։
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւ
նս քո. և սիրեաց զնոսա յոյժ ։
Պահեցից զպատուիրանս և զ
վկայութիւնս քո. զի ամ(ենայն) ճանապարհ
հք իմ առաջի քո են ։
Մերձեսցին խնդրուածք իմ ա
ռաջի քո տ(է)ր. ըստ բանի քում իմ
աստուն արասցես զիս ։
Մտցեն աղաւթք իմ առաջի քո
տ(է)ր. ըստ բանի քում փրկեա զիս ։
Բղխեսցեն շրթունք իմ զաւրհ
նութիւնս. յորժամ ուսուսցես
ինձ զարդարութիւնս ։
Խաւսեսցի լեզու իմ զբանս քո.
զի ամ(ենայն) պատուիրանք քո արդարո
Եղիցի ձեռն քո ինձ կե ւթիւնեն ։
ցուցանել զիս. զի զպատուիրս ա

նպքը ընտրեցի։

Ցանկացայ փրկութեան քում տր̅.
եւ օրէնք քո խօսք իմ են։

Կեցցէ անձն իմ աւրհնեսցէ
զքեզ. եւ իրաւունք քո օգնեսցե-
ն ինձ։

Մոլորեցայ ես ո̅պ զոչ
խար կորուսեալ. խնդրեա ըզ
ծառայ քո զի զպատուիրանս
քո ես ոչ մոռացայ։ Աւրհնթի
Եսայեա մարգ̅րէի։

րհնեցէք զած յայ
հնութիւն նոր. զ

իշխանութի նրե բարձոնս
փառ աւորի։

անուն նր̅ փառաւորեա
ցէ ի ծագաց մինչ ի ծագս երկրի։

Ոյք իջանէին ի ծով նաւովք
կղզեք եւ ամենայն կղզիք ն̅ց ընդ նմա։

Ուրախ եղիցի անապատն եւ ամ

բնակիչք նոցա· ուրախ եղիցին ին
բանակք եւ բնակք կեդարու· եւ ու
րախ եղիցեն բնակիչք վիմին =
Ի գլխոց լերանց գոչեսցեն տա
ցեն զփառս տն· եւ զքաջութիւնս
կղզիք պատմեսցեն =
Տր ած զաւրութեանց դիմեալ գայ
զարթուցանել զարթուցանել ըզ
պատերազմ յարուցանել զնախ
անձ· փող հարկանել գոչել ի վր
թշնամեաց իւրոց զաւրութբ
Ուրախ եղիցին երկ բազմաւ =
ինք ի վերուստ· եւ ամպք ցաւղես
ցեն զարդարութիւն =
Բուսուսցէ երկիր զողորմութի·
եւ զարդարութի առ հասարակ
բղխեսցէ = Աղաւթք Յովնա
նու մարգարէին =
Ի նեղութե իմում ես առ տր կար

ղացի. լուաւ ած յանդնդոց դժո
խոց աղաղակի իմում:
Լուր տր ձայնի իմում զի ընկե
ցեր զիս ի խորս ծովու. եւ շրջանք
գետոց պաշարեցին զիս:
Ամենայն զբօսանք քո եւ ալիք
քո անցին ի վերայ իմ. եւ ասացի
թէ մերժեցայ ուրեմն յերեսաց ա-
չաց քոց:
Արդ՝ իցէ՞ թէ յաւելից
հայել ի տաճար սբ քո. զիս հեղձան
զինեւ ջուրք մինչեւ յանձն իմ. եւ
անդունդք անհնարինք պաշա
րեցին զիս:
Եմուտ գլուխ իմ ընդ փապա
ռս լերանց իջի ես ի խորս երկրի ու
ր նիգս նր զիեին ոմ աղեք
յաւիտենից. եւ ելցէ յապակա
նութենէ կեանք իմ:
Առ քեզ տր ած իմ ի նուաղել ան

Ձեռն իմոյ կարդացի եւ զքեզ տր մի
ջեցի · եւ մնացեն աղաւթք իմ խոստա
ծար սուրբքո :

Օ խոյք պահեսցեն զանձնայնութի
եղբաւրութի · յողորմութեանն իւր
եանց մերձեցան :

Ն սրբայն արհնութե խոստո
վանեղեցք քեզ · մատուցեցպատա
գս տն եկատարեց զուխարիմ ի
փրկութիւն :

Ն կեցեն աղօթք մեր տր խոստածար մաղ
մէջքո նոճարհ եւցի ումն կնքո իխմ պհ
դյուաշամերմարդաւեղթը :

Ե արեխօսութք սրբուհոյ ածա
ծին եւ մէ տէ խաչեքո պատուականի
տր ընկալ զաղաչանս մեր եւկե :

Ամէն որ ղելոյ զգմացս մերիծա : քդ
Երկինք եւ երկիր արարիչ ամ : աղ
Յերգս ածնութե եւ սրբայն սաղմոս :

Աւրհնութի Աստուծածնաց ։

Ի նեղութե իմում ես առ
տր կարդացի եւ լուա
ւ ինձ․ տր փրկեաց զանձն իմ ի
շրթանց նենգաւորաց եւ լե
զուէ չարէ ։
Զի տացէ քեզ․ կամ զի՞ յաւելցի
լեզու նենգաւոր ։
Որպէս նետք զաւրաւորի․ զի սր
եալ են կայծակաւք կաղնոյ ։
իճէ Վայ զի ընդ երկար եղեւ պանդխտ
ութիւն․ բնակեցի ես ի խորանս
Բազում անգամ բ (կեդարու ։
նակեաց անձն իմ ընդ այնոսիկ

Ոյք ատէին զողջոյն :
Ես էի խաղաղարար · յորժամ
խաւսէի մարտնչէին ընդ իս :

Աւրհնութիւն աստիճանաց

Համբարձի զաչս իմ ի լերինս · ճի
ուստի եկեսցէ ինձ աւգնութիւն :
Աւգնութիւն ինձ ի տեառնէ եկեսցէ ·
որ արար զերկինս եւ զերկիր :
Մի տացէ ի սասանութիւն զոտս
քո մի ննջեսցէ պահապան քո :
Ահա ոչ ննջէ եւ ոչ նիրհում եր
թայ պահապան Իսրայէլի :
Տր պահեսցէ զքեզ · Տէր ըն
կալցի աջով ձեռամբ իւրով :
Ի ցերեկն արեւ քեզ մի՛ մեղի
ցէ · եւ մի լուսին ի գիշերի :
Տր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ
պահեսցէ տէր զանձն քո :
Տր պահեսցէ զմտանել ելս քո

յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան:

Աւրհնութիւն աստիճանաց:

ճիա

Ուրախ եղէ ես ոյք ասէին ցիս
ի տուն տն երթիցուք մեք:
Կացեալ կային ոտք մեր· առ
դրունս քո Եէմ:
Եէմ շինեալ որպէս քաղաք·
և բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ:
Ուր ելին ազգք ազգք տն· վը
կայութիւն իէլի խոստովանել
անուանն տն:
Անդ արկեալ էր աթոռ դատա
ստանի· աթոռս արկեալ ի տանն
Հարցէք զողջոյնն (դաւթի:
ղէմի· և զշինութեանց ոյք սիրեն
Եղիցի խաղաղութիւն (զքեզ:
ի զօրութեան քում· և շինութիւն յաշ
տարակս ամրութեան քո:
Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց

խօսեցայ զխաղաղութիւն վասն
քո · վասն տան տն այ մերոյ խնդրե-
ցից զբարութիւն քեզ =
Աւրհնութիւն աստիճանաց =
Առ քեզ տր համբարձի զաչս իմ ճիբ
որ բնակեալդ ես յերկինս =
Որպէս աչք ծառայի ի ձեռս տեառն
իւրոյ որպ աչք աղախնոյ ի ձեռս
տիկնոջ իւրոյ =
Այնպէս աչք մեր առ տր
ածմր · մինչև ողորմեսցի մեզ
Ողորմեա՛ մեզ տր ողորմեա՛ մե=
մեզ · զի յոյժ լցաք արհամար
հանօք =
Եւ առաւել լցան անձինք
մեր նախատանօք որ նախատեն
զմեզ · և արհամարհանօք ամբար
տաւանից = Աւրհնութիւն աստիճանաց
Եթէ ոչ տր էր ընդ մեզ ասա ճիգ

ցէ իէղ. եթէ ոչ տր էր ի մեզ =

Ընդ յառնել մարդկան ի վր մեր.
կենդանւոյն կամէին կլանել զմեզ =

Ի բարկանալ սրտմտութե նոց
ի վերայ մեր. ապա ջուրք ըն
կղմեցին զմեզ =

Հեղեղատ անցին անձինք մեր.
անցին անձինք մեր ընդ ջուրս
ան դադարս =

Օրհնեալ է տր որ ոչ ետ զմեզ
յորս ատամանց նց =

Անձինք մեր ապրեցան որպ ճնճ
ղուկ յորոգայթէ որսորդաց =

Որոգայթք նոցա փշրեցան.
և մեք ապրեցաք =

Օգնութիւն մեր յանուն տեառն.
որ արար զերկինս և զերկիր =

Երգ. աստիճանաց =

ճիդ Որ յուսայ ի տր որպ լեառն սիոն.

մի սասանեսցի յաւիտեան որ բը
նակեալն է յեմ :

Լերինք շուրջ են զնովաւ · տր շուր
ջ է զժողովրդեամբ իւրով յայսմ
հետէ մինչ յյաւիտեան :

Ոչ թողու տր զգաւազան մեղաւ
որաց ի վիճակս արդարոց · եւ ար
դարք մի ձգեսցեն զձեռս իւր եա
նց յանաւրէնութի :

Բարի արասցես տր բարեաց · եւ այ
նոցիկ ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Օ թիւրեալսն յաւիշտ տաւկութք
տանի զնս տր ընդ այնոսիկ ոյք գոր
ծեն զանօրէնութի · խաղաղու
թի ի վրյ իսրլի : Երգ աստիճնց :

Ի դարձուցանել տն ըզ
գերութի սիովնի · եղ
եաք մեք մխիթարեալք :

Յայնժամ լցան բերանք մեր

խնդութեամբ. և լեզուք մեր ցնծութեամբ
Յայնժամ ասասցեն ի հեթա
նոսս. մեծ արարար տր զառնել իւր
ընդ նս. մեծ արար տր զառնել
իւր ընդ մեզ. և մեք եղեաք բերկրե
Դարձո՛ տր զգերութիւն (ալք:
մեր ո՛պ զուխս ի հարաւոյ. Որք
վարէին արտասուօք ցնծութեամբ
հնձեսցեն:
Երթալով երթային լային. որ
բարձեալ ունէին զսերմանս իւր
Գալով եկեսցեն ցնծ (եանց:
ասցեն որք առեալ բերիցեն զո
րայս իւրեանց: Երգ աստիճանաց
ճիզ Եթէ ոչ տր շինէ զտուն. ի նա
նիր վաստակեն շինողք նորա
Եթէ ոչ տր պահէ զքաղաք.
ի նանիր տքնեն պահապանք նր:
Ի նանիր է ձեզ յառնել կանխաւ

առտ՝ արիք մինչ չեւեք նինջ եղ-
եալ. որք ուտէք զհաց ցաւոց:
Ի ժամանակին՝ Տէր տացէ քուն
սիրելեաց իւրոց. ժառանգու-
թիւն որդիք են. որդւոց վարձք
իւրեն. այն է պտուղ որովայնի
Որպէս նետք ի ձեռս (ծերոյ:
հզաւրի. այնպէսեն որդիքն
թաւթափելոց:
Երանի որ ելից զցանկութի-
ւն իւր ի նոցանէ. մի ամաչեսցեն
յորժամ խաւսիցին թշնամիս իւր-
նոցա ընդդիմամարտս ի դրանն:
Երգ աստիճանաց:
Երանի ամենեցուն որ երկն- ճիէ
չին ի տեառնէ. եւ գնան ի ճանապարհս
Զվաստակս ձեռաց քոց (նր̅:
կերիցես. երանի քեզ եւ բարի եղի
Կին քո որպէս այգի վայ (ցի:

եղուշ յամն կիւմս տանց քո. որդ-
իք քո ոպն որպս տունկ ձիթե-
նեաց շուրջ զսեղանովք քովք:
Այսպէս օրհնեսցի ամ̃ մարդ
որ երկնչի ի տ̃է. օրհնեսցէ
զքեզ տր̃ ի սիովնէ:
Եւ տեսցես զբարութի յե̃ղմ
զամ̃ աւուրս կենաց քոց:
Եւ տեսցես զորդիս որդւոց
քոց. խաղաղութի իվերայ իէլի:

Երգ աստիճանաց:

ճիը Բազում անգամ մարտ եան
ընդ իս ի մանկութենէ իմմէ. ա-
սասցէ իէլ:
Բազում անգամ մարտեան
ընդ իս ի մանկութենէ իմմէ
եւ նոքա ոչ յաղթեցին:
Թիկունս իմ հարին մեղա-
ւորք. ընդ երկար արարին զա-

նաւրէնութեան իւրեանց ։
Տէր արդարէ · եւ խորտակեաց
զուղն մեղաւորաց ։
Ամաչեսցեն եւ յետս դարձցին
ամենեքեան որ ատեն զսիովն ։
Եղիցին նոքա որպէս խոտ տա
նեաց · որ մինչչեւ ի բուսանել եկեալ
չորացաւ ։
Որով ոչ լցից զբուռն իւր հնձօղն ·
եւ ոչ զգիրկս իւր որ զօ
րայն ժողովէր ։
Ոչ ասացին ամենեքեան որ
անցանէին անդուք օք · Թէ ար
հնութիւն ընդ ձեզ · եւ արհն
եցաք զձեզ յանուն տեառն ։
Երգ Աստիճանաց ։
Ի խորոց կարդացի առ քեզ ճիթ
տր · տր լուր ձայնի իմում ։
Եղիցին ականջք քո ունկն

զձայն աղաւթից իմոց:
Եթէ զանաւրէնութիւս քննես
տր տր. իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի
քո զի ի քէն է քաւութի:
Վասն անուան քո համբերի
տր. համբերեաց անձն իմ բանից քոց.
յուսացաւ անձն իմ ի տր:
Ի պահէ առաւաւտու մինչև յե
րեկոյ. ի պահէ առաւաւտու յու
սացաւ իէլ ի տր:
Առ տէ է ողորմութի բազում
ի նմանէ է փրկութի. նա փր
կեսցէ զիէլ ամն նեղութեանց նր:
ճլ Երգ աստիճանաց:
Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ.
և ոչ զբաւսան աչք իմ:
Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս.
և ոչ ընդ այնոսիկ որ սքանչե
լիք են քան զիս:

Ի. այցելութեան արհեստայ ես
ող մանուկ սարսռուցեալ խռո
վեալ մորմոքոյ նորահանդի՛ր ան
դր էն ինոյն ։

Հ. պարտացուցի արդեօք
զանձն իմ. այս պետելեցի հա
տուցումն անձին իմոյ. յուսա
ցաւ ինձ խնդր. յայսմ հետէ մի՛մ
Հեշտակութեան ։ Երգ Հոգ
իշխանութ գնդաւ իԹ. եւ
զամս հեղ ութ ... ։

Ո. ողես երդու ասէ. եւ ոսկ
տա եղ ... յանկոյ բայ ։

Ա. եւ զմոց եյարկս տան ի
մոյ. Թելիցս յանկողինս մահ
ճաց իմոց ։

Ն. է տաց քուն աչաց իմոց.
կամ նինջ արտեւանաց իմ ոց.
կամ Հ. անգիստ երանաց իմոց.

մինչև գտից զտեղի յարկի տն
այ յակոբայ:
Ահա լուաք զնմանէ յեփրա
թայ· և գտաք զնա ի խորշս մայ
րեաց:
Մտցուք ի յարկս նր եր
կիր պագցուք ի տեղւոջ ուր կա
ցեալ էն ոտք նր:
Արի տր ի հանգիստ քո· դու և
կտակարանք սրբութեն քո:
Քահանայք քո զգեցցին զար
դարութի· և սբք քո ցնծալով
ցնծասցեն:
Վասն դաւթի սիրելոյ քո մի
դարձուցաներ զերեսս քո յօ
ծելոյ քումմէ:
Երդուաւ տր դաւթի ճշմա
րտութե· և ոչ ստեսցի նմա· ի պտ
ղոյ որովայնէ քումմէ նստու
ցից յաթոռ քո:

Եթէ պահեսցեն որդիք քո զաւ-
րէնս իմ. եւ զվկայութիւնս իմ զոր
ուսուցից նոցա։
Որդիք նոցա նստցին յաւիտեա-
նս յաւիտենից յաթոռ քո։
Հաճեցաւ տէր ընդ սիովն եւ ըն-
տրեաց զնա բնակել իւրում. ասէ այս
է հանգիստ իմ. յաւիտեանս յաւ-
իտենից աստ բնակեցայց զի
հաճեցայ ընդ սա։
Զորս նորա աւրհնելով օրհ-
նեցից. եւ զաղքատս նորա լցու-
ցից հացիւ։
Քահանայս նորա զգեցուցից
զփրկութիւն. եւ սուրբք նորա ցնծալով
ցնծասցեն։
Անդ ծագեցից զեղջիւր դաւ-
թի. պատրաստ արարից զճրագ
աւծելոյ իմոյ։

Թ. շնամեաց նր զգեցուցից նց
զամօթ. այլ ի վր նր ծաղկեսցի
սրբութիւն։ Երգ Չուոց։
Օ ի՞բարի կամ զի՞ վայելուչ.
ճլբ զի բնակեն եղբայրք ի միասին։
Որպէս իւղ զի գլխոյն իջանէ ի մօրուս
և ի մօրուսն ահարոնի. ի մօրու
ացն իջանէ ի գրպան զգեստուց
Որպէս ցաւղ զի ցաւղէ ի նր։
Հերմոնէ ի վր լերին սիովնի։
Զի անդ պատուիրեաց զաւր
հնութի. և զկեանսն յաւիտեա
նից։ Երգ Չուոց։
ճլգ Ա սա աւրհնեցէք զմ ծառայք
տն զտր. ո՞ կայք ի տան տն ի գաւ
իթս այ մերոյ։
Ի գիշերի համբարձէք զձեռս
ձեր ի սրբութի և աւրհնեցէք զ
Աւրհնեսցէ զմեզ տր ի սիոն

նէ. որ արար զերկինս և զերկիր:

Երգ Չուոց:

Օրհնեցէք զանուն տն աւրհ ճլդ
նեցէք ծառայք տն զտր. որ կայ
ք ի տան տն ի գաւիթս այ մերոյ:
Օրհնեցէք զտր զի քաղցր է.
սաղմոս ասացէք անուան նր զի
Զյակոբ ընտրեաց (քաղցր է:
իւր տր. և զիսրէլ ժառանգութիւն իւր:
Ես ծանեայ զի մեծ է տր. և տր
մեր քան զամ աստուածս:
Զամ զոր ինչ կամեցաւ արար
տր յերկինս և յերկրի. ի ծով և
յամ խորս:
Հանէ զամպս ի ծագաց երկրի.
զփայլատակունս իւր յանձրևս
արար. և հանէ զհողմս ի գանձա
րանաց իւրոց:
Որ հար զանդրանիկս ե

գիպտացւոց· ի մարդոյ մինչև
յանասուն:
Առաքեաց զնշանս և զարուե-
ստս իւր ի մէջ քո եգիպտոս· ի
փարաւոն և յամն զաւրս իւր:
Եհար զազգս բազումս· և
սպան զթագաւորս հզաւրս:
Զսեհովն թագաւոր ամոր
հացւոց· զովգ թագաւոր բա
սանու զամենայն թագաւորու-
թիւս քանանացւոց:
Ետ զերկիր նոցա ժառանգու
թի· ժառանգութի իէլի ժողով
րդեան իւրոյ:
Տր անուն քո յաւիտեան· տր·
յիշատակ քո ազգէ մինչև յազգ:
Դատի տր զժողովուրդ իւր·
և ի ծառայս իւր մխիթարի:
Կուռք հեթանոսաց ոսկի և

արծաթ են · ձեռագործք են որ
դւոց մարդկան ։
Բ երան ունիցին եւ ոչ խաւսեն ·
աչք են եւ ոչ տեսանեն ։
Ա կանջք են եւ ոչ լսեն · եւ ոչ գոյ
շունչ ի բերանս նոցա ։
Ն ման նոցա եղիցին որ քարարեն
զնոսա · ամենեքեան որ յուսա
ցեալ են ի նոսա ։
Տ ուն իլի աւրհնեցէք զտր ·
տուն ահարոնի օրհնեցէք զտր ։
Տ ուն ղեւեա աւրհնեցէք զտր ·
երկիւղածք տն օրհնեցէք զտր ·
Ա ւրհնեալ տր ի սիոնէ · որ բնա
կեալ է յեմ ։ Ալէլուիա ։

ոստովան եղերուք
տն զի բարի է · զի յա
ւիտեան է ողորմութիւն նր ։
Խ ոստովան եղերուք այ

աստուծոց · զի յաւիտեանն է =
Խոստովան եղերուք տն տե-
րանց · զի յաւիտեան =
Արար սքանչելիս մեծամեծս
միայն · զի յաւ =
Զերկինս արար իմաստութեամբ
իւրով · զի յաւի =
Հաստատեաց զերկիր ի վերայ
ջուրց · զի յաւի =
Արար զլուսաւորս մեծամեծս
միայն · զի յաւի =
Զարեգակն արար իշխան ա-
կան տուընջեան · զի յաւի =
Զլուսին եւ զաստեղս իշխա-
նական գիշերոյ · զի յաւ =
Եհար զերկիրն եգիպտացւ-
ոց անդրանկօք իւրովք հանդ-
երձ · զի յաւիտ =
Եհան զիէլ ի միջոյ նոցա · զի յ =

ձեռամբարձր եւ բազկաւ հզօր-
Եհերձ զծովն մեծ եւ բաժա \ զի=
նեաց յերկուս մասունս· զի յաւ=
Եւանցոյց զիսրայէլ ընդ մէջ նր· զի
Եւընկղմեաց զփարաւոն եւ զզօր
ս նրա ի ծով կարմիր· զի յաւիտ=
Եւ հանեալ զժողովուրդ իւր յա
նապատ· զի յաւիտեան=
Եհար զազգս մեծամեծս
Եւ սպան զթագաւո \ այն· զի=
րս հզաւրս· զի յաւիտեան=
Սեհովն թագաւորն ամովր
հացւոց· զի յաւիտ=
Ովգ թագաւորն բասանու· զի=
Ետ զերկիր նց ի ժառանգու
թիւն· զի յաւի=
Ժառանգութի իսլի ծառայի իւ
Յիշեաց զմեզ տր ի խո \ րում· զի=
նարհութեան մերում· զի յաւիտ=

Եւփրկեաց զմեզ ի ձեռաց
թշնամեաց մերոց. զի յաւի=
Որ տայ կերակուր ամն կենդա
նեաց. զի յաւիտեա=
Խոստովան եղերուք այ երկ
նաւորի. զի յաւ= Ի դաւիթ ի ձե
ռն Երեմիայ ամնշանյեբրայեցւոց:
ՃԼԶ Առ գետս բաբելացւոց անդ
նստէաք եւ լայաք. ի՞պ յիշէցաք
մեր անդ զսիոն:
Ի մջ ուռենեաց նց. կախեցաք
զկտակարանս մեր:
Անդ հարցանէին զերիւ հէք
մեր զբանս աւրհնութե. գերե
վարք մերաստիպէին զմեզ ասա
էին:
Աւրհնեցէք զմեզ յաւր
հնութենէ սիոնի. եւն զիա
րդ աւրհնեսցուք զաւրհնութիւ
տն երկիր աւտար:

Մ. եմոռաց այց զքեզ Եւ Եմ. մո
ռացեալս ամէն:
Կ ցեսցի ընդունիմ երեխմանիմ թէ
ոչ մեղչեցեց զքեզ. Թէ ոչ նաև
նուագեցեց զքեզ եմ սկիզբն
ուրախութենիմոյ:
Յ իշեամբ զորդեանս յեղոզմ
այժամուրան Եւ Եմ ի:
Ո ժքառեննք անեցէք քանեց
եք մինչևիհեւմն հառուցեք:
Ն ուառր բարեհացաց թրչ
ուառակամ. երամիոր հառոյց
զհառուցումնքս զորդումեզ
հառուցեր:
Ե րամիոր կալաւ զմանկու
նաքս ևենհարզքարի: մղիդմթ
Խ ուառղամնեղեց. քեզամբր — ձլէ
ըրրով սրտիւիմով. առաջի հր
ըեշտակաց սաղմոսասացեցք
եզ:

Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ
երկիր պագից ի տաճար սրբ քո
և խոստովանեցից վասն ողոր
մութե և ճշմարտութեքո:
Մեծացուցեր յամ զանուն սբ
քո յորում աւուր կարդամ առ
քեզ վաղ վաղակի լուր ինձ. բազ
ում արասցես զօրութիւն անձն
Խոստովանեսցին առ իմ:
քեզ ամ թագաւորք երկրի. զի
լուան զբանս բերանոյ քո և օր
նեսցեն զճան պարհս տն:
Մեծ է փառք տն. բարձր է տր
զխոնարհս տեսանէ. և զբարձ
րունս ի հեռաստանէ ճանաչէ:
Եթէ գնասցից ես ի մէջ նեղութե
կեցուսցես զիս բարկութեան
թշնամւոյն:
Ձգեցեր զձեռն քո և փրկեաց

զձեռն քո. եւ Տր հատուսցէ վասն
ՏՐ ողորմութիւն քո յաւի (իմ:
տեան. զգործս ձեռաց քոց
մի անտես առներ: ի կատարած
սաղմոս Դաւթի

փորձեցեր զիս եւ
ծանեար զիս. դու ծա
նեար զնստել իմ եւզ
յառնել իմ:

Միտ առեր զխորհուրդս իմ
ի հեռաստանէ. զշաւիղս իմ եւ
զվիճակս իմ դու քննեցեր. եւ զամե
նայն ճանապարհս իմ յառաջագոյն
տեսեր. զի ոչ գոյ նենգութիւն ի
լեզուի իմում:

Եւ ահա Տր դու ծանեար զյետինս
ին եւ զառաջինսն. դու ստեղծ
եր զիս. եւ եդիր զձեռն քո ի վերայ իմ:

Սքանչելի եղեւ գիտութիւն

քո յինէն · զարդարացաւ եւ ոչ հան
դարտեմ սմա =
Յո՞ երթայց ես յոգւոյ քումմէ
կամ յերեսաց քոց ես յո՞ փախեայց:
Եթէ ելանեմ յերկինս դու անդ ես.
թէ իջանեմ ի դժոխս եւ անդ մօտ ես:
Եթէ առնուցում զթեւս իմ ընդ առաւ
օտս. եւ բնակեցայց յեզերս ծովու:
Սակայն եւ անդ ձեռն քո առաջ
նորդեսցէ ինձ. եւ աջ քո ընկալցի
Ասացի խաւար ուրեմն (զիս:
արդեօք ծածկեսցէ զիս. կամ գիշ
եր փոխանակ լուսոյ փափկութե
Զի խաւարն քեզ ոչ խաւար (իմոյ:
եսցի. եւ գիշերն որպէս զտիւ լուսաւ
որ եղիցի. եւ խաւար նորա որպէս
զլոյս նորա =
Դու ստացար զերիկամու
նս իմ. ընկալար զիս յորովայ

նէ մաւր եսեղյ:

Խոստովանեցայ քեզ որ զե
ահեղ եւ սքանչելիս. սքանչելի
են գործք քո եւ անձն իմ ճանաչեաց
Ոչ ծածկեցաւ ոսկր իմ ի յոյժ:
քէն զոր արարեր ի ծածուկ. եւ կա
զօրութիւն իմ ընդ ստորինս եր
Զանգործս իմ տեսին կրի:
աչք քո. եւ ի գիրս քո ամենե
քեան գրեցան:
Ի տուէ ժողովեցան եւ ոչ ոք էր
որ առաջնորդէր նոցա:
Ինձ յոյժ մեծարեալ եղեն բարե
կամք քո Աստուած. եւ յոյժ զաւրա
ցան իշխանք նոցա:
Թուեցից զնոսա եւ քան զաւա
զ բազմասցին. զարթեայ եւ
առ դէմ քեզ եմ:
Թէ սպանանես զմեղաւորս

ա̄ծ· արք արեան հեռացերու
ք յինէն:
հակառակութիւն եւ նմանս ա
նձառնչեն ինամնիր զքաղաքս քո:
Օ ատելիս քո տ̄ր ատեցի· եւ ի
վ̄ր թշնամեաց քոց մաշեցայ:
ատելութիւն կատարեալ ատե
ցի զն̄ս· եւ եղեն ինձ թշնամիք:
որձեա զիս ա̄ծ եւ ծանիր զ
սիրտ իմ· քննեա զիս եւ ծանիր
զշաւիղս իմ· եւ տես թէ իցէ ա
նօրէնութիւնք ի ճանապարհս իմ·
եւ առաջնորդեա զինձ ի ճանապ
արհս յաւիտենից: Ի կատարած
Սաղմոս Դաւթի:
ճլթ
պրեցոյ զիս տ̄ր ի մարդոյ չար
է: յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս:
որհեցան զանօրէնութի ի
սիրտս իւրեանց· զաւր ա̄մ պատ

րաստուեցան ի պատերազմ :
Ս րեցին զլեզուս իւրեանց որպ
զաւձի · և թոյնք իժից ի ներք
ոյ շրթանց նոցա :
Պ ահեա զիս տր̅ ի ձեռաց մե
ղաւորի · եւ ի մարդոյ չարէ փր
կեա զիս :
Խ որհեցան խափանել զգը
նացս իմ · թաքուցին ամբար
տաւանք որոգայթս ինձ :
Լ արս ձգեցին որոգայթ ոտից
իմոց · շաւիղ զշաւղօք իմովք ե
դին ինձ գայթակղութի :
Ա սացի տն̅ ած̅ իմ ես դու · ուն
կնդիր տր̅ ձայնի աղօթից իմոց :
Տր̅ տր̅ զաւրութի փրկութեի
մոյ · հովանի եղեր գլխոյ իմոյ յաւուր
պատերազմի :
Մ ի մատներ զիս տր̅ ի ցանկու

Թէ մեղաւորաց ոչ խորհեցան
վ̄ն իմ. մերձ ն վայր հարկանէր
Զի մի երբեք բարձրաս ցին։
ցեն. ևեառոր հուրդք նց մի կատ
արեցին. վասնճան կատարա
ծին նց՝ վաստակ շրթանցիւր
եանց ծածկեսցէ զնոսա։
Անկցեն իվ̄ր նց կայծակունս
հրոյ ևկործանեսցես զնս. ի
տառապանաց մի կարասցեն
Այր լեզուանոյ մի ուղ։
ղղեսցի իվերայ երկրի. զայր
մեղաւոր չարիք իբր որսասցեն
իկորուստ։
Ծանեայ զի առնէս տր դատաս
տան աղքատի. ևիրաւունս
տնանկի։
Արդարք գոհասցեն զանուա
նէ քում տր. ևբնակեսցենու

ղեղջ առաջի երեսաց քոց ։

Սաղմոս Դաւթի ։

Տէր կարդացի առ քեզ լուր
ինձ. նայեաց ի ձայն աղօթից
իմոց ի կարդալ իմում առ քեզ ։ ճխ

Ուղղեսցին աղօթք իմ որ
պէս խունկ առաջի քո. համ
բարձումն ձեռաց իմոց պատա
րագ երեկոյին ։

Դիր տր̅ պահ պահապան բերանոյ
ի մոյ եւ դուռն ամուր շրթանց
իմոց. զի մի խոտորեսցի սիր
տ իմ բանս ի չարութեան ։

Պատճառանս զպատճառս մե
ղաց ընդ մարդս որք գործեն զա
նօրէնութիւն. ոչ եղէց կցորդ
ընտրելոց նց̅ ։

Խրատեսցէ զիս արդարն ող
ողորմութեամբ եւ յանդիմանեսցէ որ աա

ցէ · եւղ մեղաւորաց մի՛ աւծցէ ըզ
գլուխ իմ · եւ եւս աղաւթք իմ ի կա մս նոցա։
մերձ Ընկղմեսցին՛ առ վիմաւ իմ
դատաւորք նց · լուիցեն բանից
իմոց զի քաղցրացան ։
Որպէս թանձր ուժի հողոյ
զի պատառեալ է իվր՝ երկրի · ցրու
եցին ոսկերք նց մերձ ի դժոխս ։
Զի առ քեզ տր՝ տր են աչք իմ ի քեզ
յուսացայ · մի՛ հաներ զոգի իմ
Պահեա զիս յորոգայթէ նէն ։
որ թաքուցանէինձ · եւ գայթա
կղութենէ գործողացն զանօ
րէնութի ։
Անկցին ի ցանցս նր մեղաւ
որք · միայն եմ ես մինչեւ անց
ից ։ իմաստութի իրաւութ Աղ
ամբք ի ժամնկի զիերն աւորի անդ
ճխա Ձայնիւ իմով եւ առ տր կար

ղացի․ ձայնիւ իմով զՏր ա
ղաչեցի:
Սփռեցից առաջի նորա զաղ
օթս իմ․ եւ զնեղութիւն իմ առա
ջի նորա պատմեցից:
Ի նուաղել յինէն հոգւոյ ի
մոյ դու Տր ճանաչէիր զշաւի
ղս իմ․ ի ճանապարհ յորում գը
նայի թաքուցանէին որոգա
Հայէի յաջմէ տեսա յթ:
նէի եւ ոչ ոք ճանաչէր զիս․ կո
րեաւ յինէն փախուստ իմ եւ
գտաւ խնդրող անձին իմոյ:
Աղաղակեցի առ քեզ Տր եւ ա
սացի․ դու ես յոյս եւ բաժին
իմ յերկրի կենդանեաց:
Նայեաց յաղաւթս իմ եւ
խոնարհեցի յոյժ․ ապրեցո
զիս ի հալածչաց իմոց զի

զաւրացան քանզիս =
Հանիբանտէ զանձնիմ. գո
հանամ զանուանէ քումմէ =
Ինձ սպասեն արդարք. մինչև
հատուսցես = Սաղ. Դթ. իժամ
անակի Զիհալածէր զնա Աբէսո
ղոմ Որդի նորա =
Տէր լուր աղաւթից իմոց
ունկն դիր խնդրուա
ծացիմոց ճշմարտութեամբ քո =
Լուր ինձ արդարութեամբ քով
և մի մտաներ ի դատաստան ընդ
ծառայի քո. զի ոչ արդարանայ
առաջի քո ամ կենդանի =
Հալածեաց թշնամին զանձն
իմ խոնարհ արար յերկիր զկ
եանսիմ. նստոյց զիս ի խաւա
րի որպէս մեռեալս յաւիտենից =
Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ. և

սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :
Յիշեցի զաւուրսն առաջինս ·
խորհեցայ յամ̅ ի գործս քո · յա
րարածս ձեռաց քոց խորհեցայ
եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :
Անձն իմ ոպ̅ երկիր ծարաւի
առ քեզ · վաղ վաղակի լուր ինձ
զի նուաղեաց յինէն հոգի իմ :
Մի դարձուցաներ զերեսս քո
յինէն · նմանեցայց այնոցիկ որ
իջանեն ի գուբ :
Լսելի արա ինձ առաւօտու զո
ղորմութիւնս քո · զի ես ի քեզ Տ̅ր
յուսացայ :
Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր
գնացից · զի առ քեզ Տ̅ր համ
բարձի զանձն իմ :
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց
Տ̅ր · զի զքեզ ապաւէն ինձ ար
արի :

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո-
զի դու ես ա̅ծ իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդես
ցէ ինձ յերկիր ուղիղ:

Վասնանուանքո տ̅ր կեցու
ցես զիս արդարութեամբ քով. հան
ցես ի նեղութենէ զանձն իմ ո-
ղորմութեամբ քով:

Սատակեսցես զթշնամիս
իմ. կորուսցես զամ̅ նեղիչս
անձին իմոյ զի ես ծառայ քո եմ

ճխգ

Սաղմոս իդաւիթ վսն գողիաթ:

Օրհնեալ տ̅ր ա̅ծ իմ որ ուսոյց
զձեռս իմ ի պատերազմ. եւ զմա
տունս իմ ի ճակատամարտ:

Ողորմութիւն իմ եւ ապաւէն իմ
աւգնական իմ եւ փրկիչ իմ. ա
պաւէն իմ եւ յուսացեալ ի նա:
ո՛ր հնազանդէ զժողովուրդս ընդ
դինե:

Տր̅ զինչէ մարդ զի յայտնեցար
նմա · կամ որդի մարդոյ թէ
համարեսցես զնա ։
Մարդ նմանութեն ունայնութեանց · և
աւուրք նր̅ ոպ̅ հովանի անցեն ։
Տր̅ խոնարհեցո զերկինս և
էջ · մերձեա ի լերինս և ծխեսցեն ։
Փայլատակեա զփայլատակու
նս քո և խռովեա զնս̅ · առա
քեա զնետս քո և ցրուեա զնս̅ ։
Առաքեա զձեռս քո ի բարձա
նց և փրկեա զիս ի ջրոց բազ
մաց · և ի ձեռաց որդւոց օտար
Որոց բերանք իւրեանց աց ։
խօսեցան զնանրութի · և աջ
նց̅ աջ է մեղաց ։
Ած̅ յաւրհնութի նոր աւրհնե
ցից զքեզ · տասնաղեաւ սաղ
մոսարանաւ սաղմոս ասացից
քեզ ։

Ոտացէ զփրկութիւն ժողովո
րդոց մերոց. որ փրկեցէք զդաւ
իթ ծառայ ձեր ի սրոյ չարէ։
Փրկեա զմեզ և ապրեցո՛ զմե՛զ ի ձե
ռաց որդւոց աւտարաց ։
Որոց բերանք [illegible] խաւսե
ցան զնանրութիւն. և աջ նոցա աջէ
Որոց ուստերք իբրև մեղաց։
անց ո՛չ նորա տուածկ հաստատ ա
ստուած ի խնամութենէ իւրեա
նց. դստերք նոց զարդարեալ և
պաճուճեալ ի նմանութիւն տաճ
Շտեմարանք նոցա լիեն և արէ։
բղխեն ի նմանէ. խաշինք նոց
բազմածինք են և բազմանան ի
գնացս իւրեանց. և անդեայք
նոցա պարարտք են ։
Ոչ գոյ խրամ մասնութիւն ցանկոյ
նոցա. և ոչ աղաղակ ի հրապարակ
ս նոցա ։

Երանեցին ժողովրդեան
որոյ այսպէս է · նա երանի երա
նի ժողովրդեան որոյ տր ած է նր ։

Սաղմոս աւրհնութեան ի Դաւիթ ։

Բարձրացուցից զքեզ ած իմ եւ
թագաւոր իմ · եւ աւրհնեմ զանուն
քո յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւ
իտենից ։

Զաւր հանապազ աւրհնեցից
զքեզ · եւ գովեցից զանուն քո
յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտ ենից ։

Մեծ է տր եւ աւրհնեալ է
յոյժ · եւ մեծութեան նր ոչ գոյ չափ ։

Ազգ եւ ազգք գովեսցեն զգոր
ծս քո · եւ զզաւրութիւն քո պատմ եսցեն ։

Զմեծվայելչութիւն փա
ռաց սրբութեան քո խաւսեսցին ·
եւ զսքանչելիս քո պատմեսցեն ։

Եւ զզաւրութիւն ահեղ քո ասա աս

ծէա

ցէն. և զմեծութիւնքո պատմես
Յիշատակ բազումքաղ (ցեն:
ցրութեքում բղխեսցեն. և ար
դարութեք քո ցնծասցեն:
Գթած ողորմած է տր. երկայ
ն ամիտ և բազում ողորմ:
Քաղցր է տր առ ամենեսեան.
և գթութի նորա իվերայ ամ
արարածոց իւրոց:
Խոստովան եղիցին առքեզ
տր ամ գործք քո. և սբք քո օր
հնեսցեն զքեզ:
Զփառս արքայութեքո ասաս
ցեն. և զմեծութիւնքո պատմես
Ծանուցանել որդւոց մար (ցեն:
դկան զզօրութիւնքո. և զփառ
ս մեծ վայելչութե արքայու
Արքայութիւնքո ար (թեքո:
քայութի ամ յաւիտենից. և տր

ութիւն քո ազգէ մինչեւ յազգ :
Հաւատարիմ է տր յամ բան
ս իւր · եւ արդար է յամ գործս
Հաստատէ տր զամ իւր :
զայթակղեալս · եւ կանգնէ
զամ գլորեալս :
Աչք ամենեցուն ի քեզ յու
սան · եւ դու տաս կերակուր նո
ցա ի ժամու :
Բանաս զձեռս քո լցուցա
նես զամենեսեան քաղցրու
թբ կամաւք քոյք :
Արդար է տր յամ ճանապար
հս իւր · եւ սուրբ է յամ գործս իւր :
Մերձ է տր ամենեցուն
որ կարդան առ նա · ամենե
ցուն որ կարդան առ նա ճշ
մարտութբ :
Կամս երկիւղածաց իւրոց

առնէ տր̅· աղաւթից նց̅ լսէ և
կեցուցանէ զնոսա:

Պահէ տր̅ զամենեսեան որ
սիրեն զնա· զամ̅ մեղաւորս
սատակէ տր̅:

Օրհնութիւն տն̅ խաւսես
ցի բերանիմ· աւրհնեսցէ ամ̅
կենդանի զանուն սբ̅ նր̅· յաւի
տեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Ալէլուիա անգէ
ա և Զաքարիա:

րհնեա անձն
իմ զտր̅ աւրհնեցից զտր̅ իկե
անս իմ· սաղմոս ասացից այ̅
իմոյ մինչ եմ ես:

Մի յուսայք իշխանս որդիս
մարդկան· զորս չգոյ փրկութի
ւն· Ելցէ հոգի նոցա ելա
նէ եւ դարձցին անդրէն ի հող

Եւ յայնմ աւուր կորիցեն ամն խոր
հուրդք նց :
Ե րանի այնմ որում տր ած յկբ
օգնականէ նմա . Եւ յոյս նր ի
տր ածէ :
Ո րարար զերկինս և զերկիր .
զծով և զամենայն որէ ի նմա :
Ո պահէ զճշմարտութիւն յաւ
իտեան . Եւ առնէ իրաւունս զըր
Տ ահաց . քաղցելոց . կելոց :
և արձակէ զկապեալս տր :
Տր բանայ զաչս կուրաց . և
կանգնէ զգլորեալս տր :
Տր սիրէ զարդարս տր պահէ
զպանդուխտս . զորբս և զայ
րիս ընդունի տր . և զճանապ
արհս ամպարշտաց կորուսա նէ :
Թ ագաւորեսցէ տր յաւ
իտեան . ածքո սիոն ազգէ

ճխզ

մինչեւ յայգ : Աւհ՛ անձեմ եղակ

Աւրհնեցէք զտ̄ր զի բարի են
սաղմոսք. ա̄յ մերոյ քաղցր է-
ղիցի աւրհնութիւն :
Շինէ զե̄լմ տ̄ր. եւ զցրուեա
լս իլի ժողովէ :
Բժշկէ զբեկեալս սրտիւ. եւ պա
տէ զամենայն վէրս նոցա :
Թուէ զբազմութիւնս աստե
ղաց. զամենեսեան զն̄ա յանու
անէ կոչէ :
Մեծ է տ̄րն մեր եւ մեծ է զաւրու
թի ն̄ր. իմաստութե ն̄ր ոչ գոյ
Ընդունի զհեզս տ̄ր. Բաւ :
եւ խոնարհ առնէ զամբարշտ
սն մինչեւ յերկիր :
Աւրհնեցէք զտ̄ր խոստովա
նութբ. սաղմոս ասացէք նմա
աւրհնութբ :

Որ զգեցոյց զերկինս ամպովք
պատրաստ արար զանձրեւեր
Բուսոյց զխոտ ի լերին կիր:
նս. զդալարն ի ծառայութի
մարդկան:
Որ տայ անասնոց կերակուր.
ձագուց ագռաւուց որ կար
դան առնա:
Ոչ թէ ընդ զաւրութիւն ձիոյ
կամեցաւ տր. եւ ոչ ընդ երանս
առն սկայի հաճեցաւ:
Հաճեցաւ տր ընդ երկիւ
ղածս իւր. եւ ընդ այնոսիկ որք
յուսան յողորմութիւն նորա:
Սաղխոսութ այլ ալնգէ եղաքրես:
Գովեա երուսաղէմ զտր: ծնէ
Աւրհնեա զած քո սիովն:
Զի զաւրացոյց զնիգս դրանց
քոց. եւ աւրհնեաց զորդիս քո ի քե
եզ:

Որ եդ զսահմանս քո խաղա
ղութն · պարարտութբ ցորե
նոյ լցուց զքեզ =
Որ առաքէ զբանս իւր յերկիր · վաղ
վաղ ընթանան պատգամք նր =
Որ ետ զձիւն որպէս ասր · եւ զ
մէգ որպէս փոշի ցանեաց =
Արկանէ զսառն ոպ պատա
ռս · առաջի ցրտոյ նր ո՞ կարէ կալ =
Առաքէ զբանս իւր եւ հա
լէ զնս · շնչէ ենեն հողմն՝ եւ գնա
ցեն ջուրք =
Պատմէ զբանս իւր յակոբայ ·
զարդարութի եւ զիրաւունս
Ոչ այսպէս արար ամ իլի =
ազգաց նր · եւ զդատաստանս
իւր ոչ յայտնեաց նց = Աղաւթք
երգոյն աւետարանին մարգա
րէի =

Տ զլուրքո լուայ եւեր
կեայ. տր հայեցայ ի
գործսքո եւզարմացայ:
Ի մէջերկուցգազանացն ծա
նիցիսդու. իմերձենալ ամացն
յայտնեսցիս. ի հասանել ժա
մանակին երեւեսցիս:
Ի խռովել անձինիմոյ իժամա
նակի բարկութե զողորմ ու
թի յիշեսցես:
Ած. ի հարաւոյ եկեսցէ. եւ սրբն
ի փառան լեռնէ:
Յայտնեսցեն երկինք զվայ
ելչութի փառաց նր. եւօրհ
նութեք նր լցան տիեզերք:
Ճառագայթք նր զեղջր հա
տան ի նմանէ. եւեդ զսէրք ի ձե
ռին նր զօրան. եւանդ հաստատե
ցաւ զօրութի փառացնորա:

Յերեւեաց նոր եւ ցեմ հարու-
ածք · եւ զհետ շաւղացն եր
թայցեն մեծամեծք ի թմբուչնոց։
Եկաց եւ շարժեաց զերկիր ·
հայեցաւ եւ զխոսեաց զհեթա
Լերինք հալեցին · եւ Մոսա-
ան տարք վարանեցին · յաւ
տենից ճանապարհք որոխ
զքանն երին կորացին · եւ
նմանե գող ացէ ամ երկիր ։
Տեսի զբանակս քուշացւոց ·
խռովեցան բնակիչք վրանաց
մադիամու ։
Միթէ ի վերայ գետոց բարկա-
ցեր տէր · կամ սրտմտութի
քո ի վերայ գետոց · կամ բարկ
ութիւնքո ի վերայ ծովու ։
Երդուեկառաքո հեծելու-
թիւնքո · փրկութիւն եղեւ յերանե
Աւքում ։

Զարթեաւ աղեղն քո լարեալ
կապարճին իւրոց քոց արբեցուցեր.
զգետս ցրեցեր զերկիր դողացու-
ցեր. հոսանս առեալ թմբուկ անձրեւի
որ անձնացեալն ընդդատ =

Ծնողումն դք աղաղակեցին ամձա
պեռ. լոյս փայլման արեգականն
արգելաւ. եւ ծագումն լուսնի ի դա
դար եկաց =

Որպէս ի նշոյլս սլաքաց քոց գը
նացեն. ըստ ի լոյս փայլատակ
ման աշտէից քո =

Բարկութեամբ զաւրնեցես իւն
բազներին. բարկութեամբ կասցես
զհեթանոսս =

Ելեր ի փրկութիւն ժողովրդեան
դեան քո. փրկել զաւծեալս քո =
Խորտակեցեր զգլուխ զաւրութեամբ
քո զեղծօղ անօրինաց մեղաւորաց

որ յուսացեալ էին յանդգնութի
իւրեանց. զի կերան զաղքատն
ի գաղտնիս։
Արձակեցեր ի ծով զերի
վարս քո. խռովեցան յաղթ
ջուրք անդնդոց։
Լացի եւ եգելան աղիք իմ ի ձայ
նէ բերանոյ իմոյ եմուտ դողու
մն ոսկերաց իմ եւ ես յանձն իմ
խռովեցայ։
Զայս պահեսցես յաւուր նեղ
ութե անձին իմոյ ազգի. որ մարդ
ընչէին ընդ ժողովրդեանքում։
Թզենի ոչ տացէ զպտուղ իւր
եւ այգւոյ բեր մի գտցի. ձիթենի
մնասցի եւ երկիր մի բուսուսցէ
զդալարի։
Պակասեսցեն հօտք ի մարա
կաց. եւ եզինք մի գտցին առ մսու
րս։

Ես ի տր յուսացայ ցնծացայ
ցէ ուրախ եղեց ած փրկիչ իմ։
Տր ած իմ զաւրութիւն եկա
ցոյց զոտս իմ ի կատարած ու
թի եւ ի վր պարտանցն թշնամեացն
կացոյց զիս եւ անգոյց երագ
երագ։ ուր մեզ տր լուսաւորեաց ող Սաղ ՂԷ
որմութեամբ եւ գթութեամբ քո խնայեա
յար արարածքս մարդասէրտր։
Բարեխաւսութեամբ սրբոյ հոյ ած
ածնին եւ սն մէ խաչիդ քո պատու
Լ աւն զաւանեմ ոյ մեզ շնորհս եւ ԲԴ
Գ ոհանամք զքեզ տր ած մերոր աղ

Երգ երից մանկանց
որհնեալ ես տր ած հար
ցն մերոց օրհնեալ
փառաւորեալ անուն քո յաւիտ
Յ իրաւունս անցուցեր եան։
զայս ամենայն մեզ · արդարեւ դու

ա̄րր. և ամ̄ գործք քո ճշմարիտ են:
Ճանապարհք քո ուղիղ են. և
ամ̄ դատաստանք քո ուղիղ են:
Դատաստան տաս արդարութե̄
ածեր ի վ̄ր մեր ըստ ամենայնի
զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր. և քա
ղաքի սրբոյ հարցն մերո̄ց Երուսաղեմի:
Արդարութե̄բ և իրաւամբ ածեր
զայս ամ̄ ի վ̄ր մեր. վս̄ մեղաց մերոց:
Անաւրինեցաք յանցեաք
ապստամբ լինել ի քէն. մեղաք
յամ̄ և պատուիրանաց քոց
մեք ոչ անսացաք:
Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք
ո̄պ պատուիրեցեր դու մեզ զի
զբարիս գտցուք մեք ի քէն:
Արդ զամ̄ զոր արարեր. և զոր
ինչ ածեր ի վ̄ր մեր արդար դա
տաստանաւ արարեր:

Մատնեցեր զմեզ ի ձեռս թշ
նամեաց մերոց· անաւրինացե
լոց եւ ապստամբողաց :
Ի ձեռս թագաւորի անաւրի
նի եւ չարի· քան զամ երկիր
մատնեցեր զմեզ :
Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բա
նալ զբերան մեր· զի ամաւթ եւ
նախատինք եղեւ ծառայից
քոց պաշտաւնէից :
Մի մատներ զմեզ իսպառ
վասն անուան քո· մի ցրեր զու
խտ քո մի ի բաց առնուր զո
ղորմութիւն քո ի մէնջ :
Վասն աբրահամու սիրելւոյ
քո· իսահակայ ծառայի եւ իսրլի
սրբոյ քո :
Խաւսեցար ընդ նոսա եւ ասաց
եր բազմացուցից զզաւակ

ձեր որպ̄ զաստեղս երկնից. որպ̄
զաւազ առեզր ծովու։
Եւ արդ՝ տր̄ նուազեցաք
քան զամենայն ազգս. եւ եմք տառա
պեալ յամ̄ երկրի այսօր վս̄
մեղաց մերոց։
Ոչ գոյ ի ժամանակիս յայսմիկ
իշխան՝ մարգարէ եւ առաջնո
րդ. ոչ ողջակէզ պատարագ ագ
աց. ոչ խունկ քաւութեանց ոչ
տեղի պատարագ ագս մատուց
անել առաջի քո. զողորմութի
ւն գտանել ի քէն։
Այլ անձամբ խոնարհեալ. եւ
հոգւով տառապեալ ընդու
նելի լիցուք մեք որպ̄ զողջակէ
զս խոյոց եւ զուարակաց. որպ̄
բիւրաւորս գառանց պարար
յպէս ընդունելի լի առջից։

ցին պատարագ մեր այսօր ա-
ռաջի քո զի կատարեալ գոյցուք
զկնի քո. եւ չէ ամօթ յուսացելոց

Եւ արդ գամք զհետ քո [illegible]=
ա̄մ սրտիւք մերովք երկնչիմք ի
քէն՝ խնդրեմք զերեսս քո տր. մի
յամօթ առներ զմեզ=

Այլ արա ընդ մեզ ըստ հեզութե-
ան քում. եւ ըստ բազում ողորմութե-
ան քում փրկեա զմեզ ըստ սքանչե-
լեաց քոց. եւ փառաւորեսցի ա-
նուն քո յաւիտեան:

Յամօթ լիցին ամենեքեան որ
չարչարեն զծառայս քո. ամաչե-
ցեալ լիցին բռնութեք նոց եւ ամ
զօրութիք նոց խորտակեսցին:

Եւ ծանիցեն զի դու ես տր ա̄ծ
միայն. որ փառաւորեալ ես ի
վերայ ամենայն տիեզերաց:.

÷ Օրհնեալ եղջու տրամահարցն մտրոց · գովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեանս:

Աւրհնեալ է անուն ա՟մ փառաց քոց · գովեալ եւ առաւե՟

Օրհնեալ ես խոստմամբ փառաց սրբութե՟ քո · գովեալ եւ՟

Օրհնեալ ես ի վ՟ր աթոռոյ արքայութե՟ քո · գով՟

Օրհնեալ ես որ նստիս ի վեր քերովբէսն եւ հայիս յանդունդս · գով՟

Օրհնեալ ես ի վ՟ր հաստատութե՟ երկնից · գովեալ եւ առա՟

÷ Օրհնեցէք ա՟մ գործք տ՟ն զտ՟ր · օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեանս:

Օրհն՟ երկինք զտ՟ր · օրհնե՟

Օրհնե՟ հրեշտակք տ՟ն ջուրք որ ի վ՟ր երկնից · օրհնեցէք՟

որհ. զօրութիւնք ամն արեգա
կն լուսաւորն զՏր. օրհնեցէք և
որհ. աստեղք երկնից ամե
նեք նշանաւք զՏր. օրհնեցէք
որհ. ամն հողմք հուր և ջեր.
որհ. ցուրտ և տօթ ցօղ զՏր
և ձիւնաբեր զՏր. օրհ.
որհ. սառն և պաղ եղեամն
և ձիւն զՏր. օրհն.
որհ. տիւք և գիշերք լոյս և
խաւար զՏր. օրհն.
որհ. ամպք և փայլատակու
նք և երկիր զՏր. օրհնե.
որհ. լերինք՝ և բլուրք՝ և ամն
բոյսք երկրի զՏր. օրհնե.
որհ. աղբերք ծով և գետք զՏր
որհ. կէտք և ամն կայտառաք
որ ի ջուրս թռչունք երկնից զՏր
որհ. գազանք և անասունք և

որդւէք մարդկան զտր. աւրհն։
օրհ։ Իէղ զտր. աւրհնեսցէ։
օրհ։ քահանայք զտր. օրհ։
օրհ։ ծառայք տն զտր. օրհ։
օրհ։ անձինք և շունչք ար-
դարոց զտր. օրհնէ։
օրհ։ սբք և խոնարհ սրտիւք
օրհ։ անանիայ ազա (զտր
րիայ և միսայէլ զտր. օրհնեցէք
գովեցէք և բարձր արարէք զ

Մարխամու. տծածնին.
Եւ ապրեսցէ անձն իմ
զտր՝ եւ ցն ծառայէ հոգի իմ աստ
ու ծով փրկ չաւ խնով։
Այց արար ինձ Տէր բանաւոր
ուխտ ազատութեան. այսօր հետև
երաժշտութեան անմաղթ։
Բար ընկեր մեծամեծս հե
զարդն. և սէր անունն եր։

Ողորմութի արար ազգէ յազգ
եր կիւղածաց իւրոց· արար զօ
րութի բազկաւ իւրով ։
Ցրուեաց զամբարտաւանս
մտաց սրտից· քակեաց զհզ
օրս յաթոռոց ։
Զխոնարհս բարձրացոյց·
զկարաւտս ելից բարութեամբ ըզ
մեծամեծս արձակեաց ունայնս ։
Պաշտպանեաց Իլի ծառայ
ի իւրոյ։ յիշելով զողորմութի
Որպէս խօսեցաւ առ իւր ։
հարս մեր ընդ աբրահամու և
զաւակի նր յաւիտեան ։
Զաքարիայ հօր Յովհաննու ։
Օրհնեալ տր ած Իլի որ յայց
եղ· և արար փրկութի ժողովր
դեան իւրոյ ։
Յարոյց զեղջիւր փրկութե

ի տանն դաւթի ծառայի իւրոյ.
ոպ խօսեցաւ բերանով սրբոցն
որ յաւիտենից մարգարէիւքն իւրովք.
Փրկութիւն ի թշնամեաց մերոց.
և ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց:
Առնել ողորմութիւն ընդ հարս
մեր. յիշել զկտակարանս սրբ
ութե իւրոյ =
Երդումն զոր երդուաւ առ
բրահամ հօրն մերոյ. տալ մեզ
առանց երկիւղի զփրկութիւն ի
թշնամեաց մերոց =
Պաշտել զնա սրբութբ և ար
դարութբ առաջի նր. զամենա
ւուրս կենաց մերոց =
Եւ դու մանուկ մարգարէ
բարձրելոյ կոչեսցիս. գնաս
ցես առաջի տն պատրաստել
զճանապարհս նորա =

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժող
ովրդեան նորա. ի թողութիւն մե
ղաց նոցա։

Վասն գթոյ ողորմութեան Աստուծոյ
մերոյ. որ երևեցաւ մեզ արեգա
կն ի բարձանց լուսաւոր առնել
զխաւարս մեր։

Ծագել լոյս ի վեր այսոցիկ որ
նստեալք ի խաւարի և ի ստուե
րս մահու. ուղղել զոտս մեր ի ճա
նապարհս խաղաղութեան։

Սիմէոնի ծերունոյն։

Արդ՝ արձակես Տէր զծառայս
քո Տէր ըստ բանին քում ի խաղա
ղութիւն. զի տեսին աչք իմ զփրկ
ութիւն քո զոր պատրաստեցեր
առաջի ամենայն ժողովրդոց։

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց.
և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի։

ճխը

Ողորմեա ինձ ամբարշտաց մեծի:

Ալէլուիա Անգէայ եւ Զաքարեայ

Օրհնեցէք զՏր յերկնից. օրհնեցէք զնա ի բարձանց:

Օրհնեցէք զնա հրեշտակք նր. օրհնեցէք զնա ամ զօրութիւնք նր:

Օրհնեցէք զնա արեգակն եւ լուսին. օրհնեցէք զնա ամ աստեղք եւ լոյս:

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից. Ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս օրհնեսցեն զանուն Տն:

Զի նա ասաց եւ եղեն. հրամայեաց եւ հաստատեցան:

Եկաց զնս յաւիտեանս յաւիտենից. հրաման եդ եւ ոչ անցանէ:

Օրհնեցէք զՏր յերկրէ. վիշապք եւ ամ խոր:

Հուր եւ կարկուտ ձիւն եւ սառն հողմ եւ մրրիկ որ առնեն զբան նր:

Լերինք և ամենայն բլուրք. ծառք
պտղաբերք և ամենայն մայրք։
Գազանք և ամենայն անասունք սողու-
նք և ամենայն թռչունք թևաւորք։
Թագաւորք երկրի և զօրք իւ-
րեանց. իշխանք և ամենայն դատաւո-
րք երկրի։
Երիտասարդք և կուսանք
ծերք և տղայք աւրհնեսցեն զա-
նուն տն։
Զի բարձր եղև անուն նր միայն
խոստովանութիւն նմա յերկի-
նս և յերկրի։
Եւ բարձր առնէ տր զեղջեւր
ժողովրդեան իւրոյ. աւրհնու-
թիւն յամ սրբոց նորա յորդւոցն
Իսրլի ժողովրդ որ մերձ է առ
նմա։ Ալէլ [illegible]
Օրհնեցէք զտր յօրհնութի ճխթ

նոր. արքայութիւն նմա յեկեղե
ցիս սրբոց ։
[Մ]իաւորեցի ինձ յարարիչ իմ
որդիք սիոնի ցնծասցեն ի թա
գաւորին իւրեանց ։
[Օ]րհնեսցեն զանուն նորա օրհ
նութք. սաղմոսիւք և աւրհնու
թք սաղմոսերգեսցեն նմա ։
[Հ]աճի տր ընդ ժողովուրդ իւր
և բարձրասցէ զհեզս ի փրկու
[Պ]արծեսցին սրբքն փառօ թի ։
ք ցնծասցեն ի հանգիստս
իւրեանց. և բարձրասցեն
զամբերան առ իւրեանց ։
[Ս]ուր երկ սայրի ի ձեռս իւրեանց
առնուլ զհատուցումն ի հե
թանոսաց. յանդիմանութի
ւն ժողովրդոց ։
[Կ]ապել զթագաւորսնց կա

պանօք · զզաւր աւտարանց ձե-
ռնակապ աւք երկաթեաւք :
Առնել նոց դատաստան գրեալ
գրոց · եւ փառք այս է ամենայն սրբոց
նոր̄ : Ալէլուիա Ալ նոր̄ եւ Օ̄ աքար ճ̄ծ̄
Օրհնեցէք զա̄ծ ի սրբութ̄ նր̄ ·
աւրհնեցէք զնա ի հաստատու-
թ̄ե զաւրութ̄ նր̄ :
Օրհնեցէք զնա ի զաւրութ̄
նր̄ · աւրհնեցէք զնա ի բազում
մեծութեանն նր̄ :
Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհ-
նութ̄ · աւրհնեցէք զնա սաղ-
մոսիւք եւ օրհնութ̄բ :
Օրհնեցէք զնա ցնծութ̄բ ·
աւրհնեցէք զնա ուրախութ̄բ :
Օրհնեցէք զնա ի բեմբն քաղ-
ցունս · գովեցէք զնա ի բար-
բառ լսելիս :

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհ
ութե. ամենշնչք օրհնեցէք զՏր:
Միահամուռ ձղիս գոհղայս Տղ
Սաղմոս ՃԾ. փոխ. տու՟ մ նշ
Օրհնեցէք մանկունք զՏր եւ օ:
Այս սաղմ ինքնագիր Դաւթի է
արտաքոյ թուոյ ի ժամանակի Օրին
նա նահատակագործեալ սպանն
Սաւուղայ:
[Փ]ոքրիկ էի յեղբարս իմ. կր
սեր ի տան հօր իմոյ արածէի
զխաշինս հօր իմոյ:
Ձեռք իմ արարին սաղմոսա
րան. եւ մատունք իմ կազմեցին
գործի աւրհնութե:
[Ի]նկարոյ՝ ո՞ պատմեսցէ զայս
տն իմում. ինքն տր ինքն լուի
ցէ զամենայն:
[Ն]ա առաքեաց տր զհրեշտակ

իւր եւ ամէն արձգեա ի հաստատեան
հանց հօրենոյ · եւ ածցես օծու
մն իւղոյ իւրոյ:
Ն ղէպրքեմ մեծամեծք եզե
ղեցիկք · եւ ոչ հանճարեղացն ընդ նմա
մեր:
Ն ըներ ընդդատաւոր այլ ազ
գոյն · եւ նզովեցեր զկուռս նոր:
Ս անուն զաւուստեղծն ի նմանէ եւ զա
ա ի զգլուխ նորին · եւ քարձի զնա
խաստին որդոց իւր:

Յ Աղօթք մեծն աւուր:
ամենակալ ած մեր
բաշխածու · ամենակալ
յաւիտենից · զաւանակին նշ արդարոց
ամենակալ տր թող զմեղս մեր:
Որ արարեր զերկինս եւ զերկիր ·
եւ զամ զարդ նոցա · ամէն:
Որ կապեցեր զծով քամնիւ հրա
մաւքո · փակեցեր զանդունդս կնքէ

ցերահասոր լուսաւորեալ ան
ուսանելեաց · ամէն։
Ո րամբ նոյն՝ սուրբ առաքելոց յերկ
սաց անհնազանդութեանց · ամէնա
Ն քաւէ մեղս յայսն չութեան փա
ռաց որբութեանց սասսախեն է
քաղկութեան սպասաւորեաց քոց
եկեղեցի ողորմութեանց անձն ախտանք
նբինն էն ողորմութեան աւետեաց
քոց · ամէնայն։
Ն սրբ քարոզիչ եալ գծած եր
կ այն աստուածաբանս ողորմել եղ
ծանօսս եկեղեց չարեաց մարդկանն ա։
Ր ամ ծոյ եղեր ա պաշտա
ր ութեան առողջարանն աչքաշահա
մու՝ սահ ակեայ յաւիտենայ · որոշ
մեղանչեաց · ամէն։
Ն ղեղերապաշտանութեան վա
եմ մեղաւորս · զի մեղաւ անձին

քան զաւ աւագ ծաղկունս երգաւոր մայրան
ան՝ օրհնութեամբ քո։ ալէն

Զեւ մարմանն հայելի լուսեղանել
զքաղցրութիւն երկնից երաշխաւո-
թեան անպարփակութեամբ իմոյ։ ալէ

Կորացեալ եւս իբրեւ թանձնութեան
կայանաց երկնաւորաց ելից զոյ
իւն ձայն անգ իւսոյ ալէնա:

Եարկացուցի զարս մաքրութի
ւոյ աստուածեղէն արարի։ կանգ
նեցի պատուեր երաշխաւորացուցի
զ ցաւս անմահին իմոյ։ ալէն

Եւ աւրք խառն արհեստացանել
զծունր սրտի իմոյ։ եւ խնդրեմ
ի քաղ ցրութենէ քումմէ։ ալէ

Մեղայ մեղայ եղանի օրէն
ութեամբ եւ անձին գիտել։ ալ

Աղաչեմ եւ խնդրեմ ի քէն՝ թող
իւն արր թողութեան եւ մի կորուսա

ներզիս ըստ անաւրէնութեանց։

Մի յաւիտեանս բարկանայր ինձ․
և մի յիշէր զչարիսն իմ և մի պար-
տաւորեր զիս ընդ իջեալսն ի նե-
րքոյ երկրի չարեաց․ ամէն։

Օխրութ՟ ամ՟ ապաշխարար ո-
ղաց․ կայր ցոյց զբարերարու-
թի զիմ անարժանիս․ ամէնակ։

Կեցուցես զիս ըստ բազում
ողորմութեան քում և աւրհնեցից
զքեզ զամ՟ աւուրս կենաց իմոց։

Զքեզ տր՟ պարհնեն ամ՟ զաւուար
թունք երկնից․ և քո են փառք
յաւիտեանս ամէն։

Աղաչեմ և խնդրեմ երբեն տր՟
թող ինձ զմեղս իմ։

Բազում ողորմ տր՟ ողորմ
եա ինձ մեղաւորիս։

Տր՟ քաւեա զիս զմեղաւորս
կեցո։

Ձ զծայ՛ ես խոնարհութեան ծա
ռայս. նորոգման ինձ բազմամ
Ղ մն աւրհնեալ սրբու ղես:
հի կոյս ածածին բարեխաւս
եա աստուծոյ վս մեր:
Ճ մն այն մէք բարեխաւսեց
էք առ հայր յերկինս վասն մեր
մեղաւորաց:
Մ որդին մէյ ընկալ զաղաւչա
նս մեր. զխառքեղեն ապաւէնն ե
ւ անձինք մեր:
Յ աղթող զաւրութեամբ մէքկյա
տուական նկեղեցւոյն աւրար խա
չիւքո պահպանեա զմեզ:
Ն ուաքեան մէր զհրեշտակ խա
ղաղութեւքո արեսի եւ պահպանե
ցես զմեզ զամենախոռովս խոռովէ երգի
Շ նորհաւորութեամբ (Հերի
քով յիշեա զմեզ. յորժամ գաս

արքայութեք քոյ վերջնորդեա մեզ:

Աղօթք տռն Ներսէսի Հայոց կաթողիկոսին ասացեալ:

Հաւատով խոստովանիմ եւ երկիր պագանեմ քեզ Հայր եւ որդի եւ Հոգի սուրբ, եղ եւ անմահ էութի, արարիչ հրեշտակաց եւ մարդկան եւ ամեն եղելոց. ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Հաւատով խոստովանիմ եւ երկ իրպագանեմ անբաժանելի լոյս միասնականն սբ. երրորդութի եւ միաստուածութի. արարիչ լուսոյ եւ հալածիչ խաւարի. հալածեա ի հոգւոյ իմոյ զխաւար մեղաց եւ տգիտութե. եւ լուսաւորեա զմիտս իմ ի ժամուս այսմիկ աղօթել քեզ ի հաճոյական

ղոմնել լէր էն զխնդրուածս իմ. լեա

Հայր երկնաւոր ամենակալ Տէր
մա րեան որ պատուիրեցեր զորդ-
կոչ քո սիրել և խնդրել մեզ որբ-
ալ ոչ կամիս էն. Մեղայ յերկինս
և առաջի քո ընկալ զիս որպէս զա-
նառակ որդին և զգեցո զիմ
զպատմուճանն իմ զառաջինն
զոր մեղօք կորուսի մեղօք. և ողորմեա:

Որդի այ ամծչ մարդասէր որ խո-
նարհեցար ի Հայրական ծոցոյ
և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն
մարդանալ. զի մերոյ փրկութե-
նա խաչեցար և թաղեցար. և յարե-
ար ի մեռելոց և համբարձար փա-
ռաւք առ Հայր. Մեղայ յերկինս
և առաջի քո յիշեա զիս որպէս զա-
ւազակն յորժամ գաս արքա-
յութեամբ քո. և ողորմեա:

Հոգի այ անձն մարխտ որ իջեր
ի յորդանան եւ ի վերնատունն
եւ լուսաւորեցեր զիս մկրտու
թբ սբ աւազանին. մեղայ յերկ
ինս եւ առաջի քո մաքրեա զիս
վերստին ամենայն հրով քո
այ հրեղէն լեզուօք զառաքե
ալսն իւր վերնատանն. եւ ողոր
Անեղ բնութի մեղայ քեզ մա
օք իմովք հոգւով եւ մարմնով
մի յիշեր զմեղս իմ զառաջինսն
զն անուանեալ քումասնոյ. եւ ող
ետող ամի մեղայ քեզ. եւ որ
հոգով բանիւ եւ գործով. ընդ
եւ զձեռագիր իմոյ յանցան
աց եղծեա զանուանիմ եղբայրու
թիկնեաց. եւ ողորմ:
Քննող զաղտնեաց մեղայ քեզ
կամայ եւ ակամայ գիտութբ

եւ անզգաստութե՛ թմրութե՛ շնորհ
եա ինձ մեղաւորիս. զոր ի ծննդե
նէ աւազանին մինչեւ ցայսօր
մեղուցեալ եմ առաջի ածութեդ
քո. զգայարանօք իմովք եւ ամ
անդամօք մարմնոյս. եւ ողորմեա։
[Ա]մենախնամ տէր դիր պահա
պան աչաց իմոց զերկիւղ քո՛
ոչ եւս հայել ախտս. եւ ականջ
աց իմոց ոչ ախորժելով լսել ըզ
բանս չարութե. եւ բերանոյ իմոյ
ոչ խօսել զստութի. եւ սրտի իմոյ
ոչ խորհել զչարութի. եւ ձեռաց
իմոց ոչ գործել զանօրէնութի.
եւ ոտից իմոց ոչ գնալ ի ճանապա
րհս անիրաւութե. այլ ուղղեա
զշարժումն նոցա լինել միշտ
ըստ պատուիրանաց քոց ամենայ
[Հ]ուր կենդանի քս զհուր սիրոյ

քո զոր արկեր երկիր բորբոքե
ա անձնիմ. զի այրեսցէ զաղտ
հոգւոյ իմոյ և սրբեսցէ զխիղճ
մտաց իմոց և մաքրեսցէ զմեղս
մարմնոյ իմոյ և վառեսցէ զլոյ
ս գիտութեան քո ի սրտի իմում. և ո

Իմաստութիւն հօր յս տուր ինձ
իմաստութիւն զբարիս խորհել
և խօսել և գործել առաջի քո
յամ ժամ. և ի չար խորհրդոց ի
բանից և ի գործոց փրկեա զիս. և

Կամեցօղ բարեաց տր կամ
բաց մի թողուր զիս ի կամս
անձին իմոյ գնալ. այլ առաջ
նորդեա ինձ լինել միշտ ըստ
կամաց քոց բարե սիրեաց. և ո

Արքայ երկնաւոր տուր ինձ
զարքայութիւն քո զոր խոստաց
ար սիրելեաց քոց. և զօրացոյ

զանիրաւիմ ասացեալ զմեղս նախնեաց
զբէ զմեղսայն նաւածել զկանխաբեր
Ս տամոքն ատար ածոց այս ենո
հեռ տշամնատխատչէ. քոզ հոգի
նզմարմնոյն իմ. եպասարանոց
մեղաց եփոր ձուլ մտեցդ թեաց եւ
խմարդոց անիրաւաց նաւ մեղանաւ
զիս հոգւոյ եւ մարմնոյ. եւ ողորմեա:
Ահաւասիկ անձն քո աղ. քո հո
վ անտի լցեալ եւ մեղուցեալ խառ ել
նեփդեչեալ. հնաւոր խառան եպը
նալ եձանաապարհ ընդմեղ եպար
նել. զիմս եւ բէ սատանայն եցույց.
Տ. Խմորբանամ զձեռն եւ ող:
քո եւ մնաս զապարածա քանց
րում թեքոյ. բեղ ասին ձն ասածն եմ
զամն ձնիմ դուն հոգւոյ եպատար
առ ոտսն զայն աս հոգւոյ եւմար
մնոյ եմեց յաղոմ հետեւ մտյն չ եւ

ցաւխտեամ. Ողորմեա՛=

Դարձուցիչ մոլորելոց դար
ձ ո՛յց զիս ի չար սովորութեց ի
մոց ի բարի սովորութի. Եղեւե
ռեա՛ ի հոգի ի խմզատակաղի ար
մահուն եւ զերկիւղ գեհենին եւ
զսէր արքայութեղ. զի զղջաց
եալ ի մեղաց եւ գործեցից զար
դարութի. Ողորմ=

Աղբիւր անմահութե՛ աղբե
րացոյ ի սրտէ իմմէ արտաս
ուս ապաշխարութե ողպզոն
կէն զի լուացից զմեղանձին ի
մոյ առաջի քո զեղամենըն իմյաշ
խարհէս. Ողորմ=

Պարգեւիչ ողորմութե պար
գեւեա՛ ինձ ուղղափառ հաւա
տով եւ բարի գործով. եւ մաքրա
ծոյ կյարեանքս հաղորդու

թէ զալ առ քեզ. ներողորմեա քո։
Բարերար տէր հրեշտակին բա
րոյ ամենաձնարարացեալ զերկքաղցր
ութք ատամնոտեղ զհոգին իմ. Նաւ
խոռով անցուցանել ընդ չարու
թի այսոցն որ են ի ներքոյ երկնից.
Լ յանձն մարթնոցս արժանաւ Նեռ։
որեա զհոգին իմ ուրախութք ան
սանել զլոյս փառաց ինոց մամ
անոր՝ նկանագէլ յուսով բարե
աց յաւիտենս արքայոց. մինչ
եօր մեծ փառաց աւետանք. ներողոր
Թագաւոր արքայ յոր ժամ
գաս փառօք հայր դատել զկեն
դանիս նազովրեցւոյ. միմեամբ էր
իշխանութեան ընդ ժամս այսօր.
այլ փրկեա զիս յաւիտենականէն
հրոյն եղանակէ արամ ինձ զերա
նաւէս կոչ ուաշ արքայոց յեր

կենաց արքայութեան. Աղօթք:

Քն ողորմեա ողորմած ես
ամն է տառապեցելոց եղբց իմ
ոց նաւավարաց. ծանուցելոց և
անծանօթից կենդանեաց և
մեռելոց. շնորհեա եւ ննջե
ցելոց կատարելեաց զթողութ
որպատուիս անզգամաց՝ եղբարց
զնս ի չարեացն զորս ունին իմ
իմ. զի ողորմութիւն քո մարդա

Նաւացին. Աղօթք:

Փառաւորեալ Տր ընկալ զաղ
աչանս ծառայիցս քո եւ կատար
եա ի բարի զխնդրուածս իմ.
բարեխօսութեմբ սրբուհոյ ամ
ածնին. Յոհաննու կարա
պետին. սրբոյն ստեփաննո
սի նախավկային. սրբոյն Գր
իգորի լուսաւորչին. սրբոց

Աղաչանք աստուածային որ ընդ
աղաղակաւորս թէ ասացեալ լինի․

Ամենակալ[ ]տէր ած․ ամենեղ ած․
ամենախնամակալ ած․ ամենա
բազմերգելի ած․ ամենաթիւն ած․ ամե
նազօրեղ ած․ ամենաբարերարն ած․
ամենաբարձր ած․ ամենաստեղծ ած․
ամենապատիւ ած․ ամենասուրբ ած․
ամենաբուն ած․ ամենագութ ած․
ամենաշնորհ ած․ ամենաճոխ ած․
ամենաողորմ ած․ ամենագովելի ած․
ամենաբարի ած․ ամենազօր ած․
ամենահզօր ած․ ամենիմաստ
ած․ ամենահարուստ ած․ ամենակարող ած․
ամենագէտ ած․ ամենատեսող ած․

ով · ամենա[illegible] ով · ամենա-
[illegible] ով · ամենա[illegible] ով ·
ամենա[illegible] ով · ամենա[illegible]
ամենա[illegible] ով · ամենա-
[illegible] ով · ամենա[illegible] ով · ա-
մենա[illegible] ով · ամենա[illegible]
ով · ամենա[illegible] ով · ամենա-
[illegible] ով · ամենա[illegible] ով ·
ամենա[illegible] ով · ամենա[illegible]
ով · ամենա[illegible] ով · ա-
մենա[illegible] ով · ամենա-
[illegible] ով · ամենա[illegible] ով · ա-
մենա[illegible] ով · ամենա-
[illegible] ով · ամենա[illegible] ով · ամենա-
[illegible] ով · ամենա[illegible] ով ·
ամենա[illegible] ով · ամենա-
[illegible] ով · ամենա[illegible]

ած · ամենազօրեղ ած · ամենազօրե-
ծող ած · ամենակալեալ ած · ամե-
նակալ ած · ամենակարողին ած ·
ամենակարողք ած · ամենակարող
ած · ամենակարողող ած · ամենա-
[illegible] ած · ամենա[illegible] ած ·
ամենա[illegible] ած · ամենա[illegible]
[illegible] ած · ամենա[illegible] ած ·
ամենաթագ ած · ամենաթագա-
ւոր ած · ամենա[illegible] ած ·
ամենաչնորհ ած · ամենաչնորհող
ած · ամենախնամ ած · ամենա-
խոստ ած · ամենա[illegible] ած · ամենա-
[illegible] ած · ամենա[illegible] ած ·
ամենախնամ ած · ամենախնամ-
ող ած · ամենախօս ած · ամենա-
խրատ ած · ամենախորհրդեան ած ·

ամենակարող· հզօր Ած · ամենա-
ծայր Ած · ամենածայր ու մեծ
Ած · ամենածաւալ Ած · ամենա-
ծաւալ Ած · ամենաբարի Ած ·
ամենաբարերար Ած · ամենաբարի
Ած · ամենաբարձր Ած · ամենա-
կեցոյց Ած · ամենակարող· Ած ·
ամենակեցոյց Ած · ամենակալ· ամէն Ած ·
ամենահաս Ած · ամենահա-
սու Ած · ամենահայեցող Ած ·
ամենահաստատիչ Ած · ամենա-
ձիր Ած · ամենաձեռն ու տէր Ած · ա-
մենաձեռն ու տեսող Ած · ամենա-
ղեկավար Ած · ամենաղեկավար
Ած · ամենաճշմարիտ Ած · ամենա-
ճառ ագայթ Ած · ամենաճշմա-
րիտ Ած · ամենամեծ Ած · ամենա-

ամենակարող ր ամէ . ամէն ամենակեցուցիչ
ամէ . ամէն ամենակալ ամէ . ամէն ամե-
նատեսիչ ամէ . ամէն ամենայաղթ ամէ . ամէն
ամենայնիշխան ամէ . ամէն ամենաստեղծ ամէ .
ամէն ամենայնիշխող ամէ . ամէն ամենայնա-
րիչ ամէ . ամէն ամենաբարի ամէ . ամէն ամե-
նիմաստ ամէ . ամէն ամենագութ ամէ . ամէն
ամենասուրբ ամէ . ամէն ամենաշնորհ ամէ .
ամէն ամենազօր ամէ . ամէն ամենազօրա-
ւոր ամէ . ամէն ամենագէտ ամէ . ամէն ա-
մենաքաղցր ամէ . ամէն ամենաողորմ ամէ .
ամէն ամենազուարճ ամէ . ամէն ամենափառ
ամէ . ամէն ամենալոյս ամէ . ամէն ամե-
նափրկիչ ամէ . ամէն ամենապահ ամէ . ա-
մէն ամենախնամող ամէ . ամէն ամենա-
տես ամէ . ամէն ամենապարգեւող ամէ .
ամէն ամենաբարեգործ ամէ . ամէն ամենակեց

ա̃ծ · ամենադարդարիչ ա̃ծ · ամենա
պահ ա̃ծ · ամենապահօղ ա̃ծ · ա
մենագութ ա̃ծ · ամենապարգեւ
րօղ ա̃ծ · ամենագթած ա̃ծ · ա
մենագործ ա̃ծ · ամենալաւ
ա̃ծ · ամենալիւն ա̃ծ · ամենալինի·
ա̃ծ · ամենալիցիկ ա̃ծ · ամենասուրբ
ա̃ծ · ամենասուրբ աստուածութիւն ա̃ծ ·
ամենասուրբ ա̃ծ · ամենաարարիչ
ա̃ծ · ամենաաստուածային ա̃ծ · ամենա
ահաւոր ա̃ծ · ամենաաստուածեալ ա̃ծ ·
ամենաաստուածայնօղ ա̃ծ · ամենաիմաստ
ա̃ծ · ամենաբարձրօղ ա̃ծ · ամենա
կարողիչ ա̃ծ · ամենախնամիչ ա̃ծ · ա
մենակեցուցիչ ա̃ծ · ամենախնամօղ
ա̃ծ · ամենատէր ա̃ծ · ամենախրատօղ
ա̃ծ · ամենատէր ա̃ծ · ամենասուրբ

ած․ ամենատարածող ած․ ամենատա-
րածն ած․ ամենասուրբն ած․ ամենա-
կատարեալ ած․ ամենակատարիչ ած․
ամենաստեղծ ած․ ամենաբարերար
ած․ ամենաբարերարիչ ած․ ամենագու-
թող ած․ ամենագթացող ած․ ամենա-
գովելի ած․ ամենագովաբանելի ած․ ամե-
նահաստատ ած․ ամենահաստատող
ած․ ամենահզօր ած․ ամենահա-
մբեր ած․ ամենահանճարող ած․ ամեն-
նախախնամող ած․ ամենախնամիչ
ած․ ամենախնամակալ ած․ ամենակա-
րող ած․ ամենակարողիչ ած․ ամեն-
լոյս ած․ ամենալուսաւոր ած․
ամենալուսատու ած․ ամենալու-
սաւորիչ ած․ ամենախնամ ած․ ամենախնամ-
ող ած․ ամենախնամողն ած․ ամենաողորմ

[illegible]

նուաղծ ա͞ծ · անպարփակ, ելի ա͞ծ · ան
ժամանակաւոր ա͞ծ · անփոփոխականելի ա͞ծ ·
անըմբռնելի ա͞ծ · անխառնպասելի ա͞ծ ·
անծայր ա͞ծ · անսկիզբն ա͞ծ · ան
հասանելի ա͞ծ · անմօտելի ա͞ծ ·
անմեկնելի ա͞ծ · անշօշափ ա͞ծ ·
անքննելի ա͞ծ · անչափելի ա͞ծ · անտե
սանելի ա͞ծ · անշօշափելի ա͞ծ · ան
պատմելի ա͞ծ · անփոփոխելի ա͞ծ ·
աներևելի ա͞ծ · անօրինակ ա͞ծ ։

Բարի ա͞ծ · բարեխնամ ա͞ծ ·
բերկրութի ա͞ծ · բարեաց բարի ա͞ծ ·
բարեգութ ա͞ծ · բարեբաշխ ա͞ծ ·
բարեբարոյ ա͞ծ · բարեխառն Հօր
ա͞ծ · բարեաց պարգեւօղ ա͞ծ ·
բարեսէր ամենայն ա͞ծ ։

Գովելի ես ած · գերիմաստ ած
գերազանց ած · գոհացուցանելի
ած · գերապանծ ած · գեղեցիկ
ած · գերագոյն ած · գոյացու
ցիչ ած :~

Դատաւոր ած · դատաւո
րաց դէտ ած · դիտապետ ած ·
դատաւորիչ ած · դաւանելի ես ած ·
դատող վերնոց ած · դեղ կենաց
ած · դրախտ ած · դաստիարա
կող ած :~

Երրորդութի ած · երկինք
ած · երկնաւորաց ած · երկրպա
գուաց ած :~

Զօրաւոր ած · զօրեղ ած ·
զուարթնոց ած · զարդարօղ
ած · զարմանալի ած · զարմանագործ

ած. զարհուրելի տէրունական ած:

Երրեակն և մի ած. Էրրանձնեն

ած. Էական ած. Էացուցիչ

ած. Էութի ած:

Ըստ ամենայնի ած. Թա-

գաւոր ած. Թողիչ մեղաց ած.

Թաղելոց յարութի ած. Թշն-

ամեաց սաստողիչ ած:

Ժառանգութի ած. Ժա

մանակաց ած. Ժամանօղ ած..

Ժամանակաց ած:

Իշխանն ած. Իմաստակատար

ած. Իմաստագոյն ած. Իմաստակալ

ած. Իմաստատուր ած. Իմաստակերօղ

ած. Իմաստնիշխանն ած. Իշխօղ ած.

Իբրաձուձն ած. Իմանալի

տէրունական ած:

Լոյս ած · Լոյս անմատոյցելի ած

Լոյս թափանցելի ած · Լու-
սապայծառ ած · Լուսաւորիչ ած ·
Լուսապարգև ած · Լուսատու ած ·
Լուսածին ած · Լուսոյ ած · Վեհի
ած · Լցուցիչ ած ։ ~

Խոր անքննելի ած · Խաղա-
ղութեան ած · Խաղաղարար ած
Խնամածող ած · Խնամածիչ ած · Խրա-
տիչ ած · Խանդաղատող ած ·
Խորհրդաբեր ած · Խորհրդապետ
ած · Խնդրողաց ած · Խորհրդա-
դաւոր ած · Խնդրող ած · Խո-
նարհ ած · Խորհրդապետ ած ։

Ծագումն ած · Ծնող
ած · Ծածկող ած · Ծարաւե-
լոց ած · Ծանուցեալ ած · Ծա-

Նուցիչ ած · Ծառայից տէր ած ·
Ծածկատես ած · Ծածկագէտ ա
ած · Ծայր ած :~
Կենդանի ած · Կենդանարար
ած · Կենդանատու ած · Կենդա
նացուցիչ ած · Կերակրող ած ·
Կամարար ած · Կեանք ած · Կա-
մեցող բարեաց ած · Կենդանի
ած · Կատարեալ ած · Կառավա-
րող ած · Կուրաց լուսատու
սատու ած :~
Հայր ած · Հօր որդի ած
Հոգի սբ ած · Հաստատ ած ·
Համերից լեզուատու ած ·
Հոգւոց ապաստանիչ ած · Հրածո
րան ած · Հրամատրող ած · Հին
աւուրց ած · Հարուստ ած ·

Հանուրց ան. Համատարածին
տառունն ան :~
Չայն ան. Լայնոց ան.
Ան ու անուն ան. Ամենեցուն լոյս
ան. Անեղ ան. Անսահմանելի ան:
Դեկավար ան. Դեկավարեա
ան. [illegible] ան :~
Անմարմին ան. Անմարմնաւոր
[illegible] ան. Ամենակարող [illegible] ան.
Ամենա[illegible] ան. Աստուա
[illegible] ան. Աստուածային [illegible]
ան. Անուն ան. Ամենայն ան.
Ամենայն ան. Աստ[illegible] ան. Ամեն
[illegible] ան. Ամենա[illegible] կե֊
նաց ան. Ամենա[illegible] բա֊
րեաց ան. Աստ֊ ան :~

Մեծարեալ ամէն. մեծապա-
տիւ ամէն. մաքրիչ ամէն. մաք-
րութիւն ամէն. մաքրող ամէն. մա-
հու լուծանող ամէն. մեղաւո-
րաց դարձ ամէն :~
Յայտնութիւն ամէն. յաւիտենի
ամէն. յաւիտենից ամէն. յարու-
թիւն ամէն. յուսացելոց ամէն. յու-
սատրող ամէն. յարուցիչ ամէն.
յաւաւէլ ամէն. յանմահական ամէն :~
Նեղելոց լոյս ամէն. Նորա-
հրաշ ամէն. Նաւ ապաւէն բա-
րի ամէն :~
Շնորհ ամէն. Շնորհատու
ամէն. շուրջ ամէն. շուշանափայլ
ամէն. շնորհօղ ամէն. շնորհա-
բեր ամէն. շաւիղ ամէն :~

Ուղղական ած · ուղղիչն թէ
ած · ուղիղ ած · ուղղորդ ած ·
ուղղորդասէր ած · ուղղորդա
պետ ած · ուղղորդախօս ած ·
ուղղորդաբանն ած :
Զաւրաւորայ ած · զաւրաւորաւոր
ած · զաւրաւէրծ ած · զաւրաւորին
ած · զաւրահզաւրին ած · զաւրա -
բար ած :~
Պահապան ած · պահապանիչ
ած · պետ ած · պետապան ած ·
պատուելի ած · պատուականող
աստուած :~
Քաջ ած · քաջալերս ած ·
քաջապայծառ ած · քաջն ած ·
քաջաւոր ած · մեր բարերար ու
թէ ած :~

Ռահ մծ · ռահվիրայ մծ · ռա-
մկաբաշխի մծ · ռամասատախայլ մծ ·
ռէտին քաղցր մծ · ռահա-
վարժ մծ ։~
Սէ մծ · սրբութն մծ · սար-
սօղ մծ · սէր մծ · սիրելի մծ ·
սահմանադրիչ մծ · սանձօղ
մծ · սրբոց մծ · սուրբազն մծ ։~
Վեհ մծ · վէհագոյն մծ ·
վայելչութն մծ · վերակացու
մծ · վարժիչ մծ ։~
Տէր մծ · տեսօղ մծ · տիւ
մծ · տուիչ բարեաց մծ · տիրա-
մեծելոց մծ ։~
Րաբուն մծ · րաբունապետ
մծ · րաբունապար սասանու մծ ։~

Ցընծու ու թի ա̃ծ · ցանկալի
ա̃ծ · ցաւոց բժիշկ ա̃ծ · ցօղա-
հոս ա̃ծ ։ ~
Փառք ա̃ծ · փառաւորեալ
ա̃ծ · փառաւէղ ա̃ծ · փառաբա-
նեալ ա̃ծ · փրկիչ ա̃ծ · փրկօղ ա̃ծ ·
փարթամ ամ ա̃ծ · փարատանիչ ցաւոց
ա̃ծ · փառաւոր ա̃ծ · փառք ի բար-
ձունս ա̃ծ ։ ~
Քաղցրաւանդակ ու ա̃ծ ։ քեզ օր-
հնեալ ա̃ծ ։ քաղցրիկ ա̃ծ · քաղցր ու թի
ա̃ծ ։ քաղցրացեալ ա̃ծ · քաղցրիկ ա̃ծ ·
քերովբ ա̃ծ ։ ~
Օրհնեալ ա̃ծ · օրհնաբանեալ ա̃ծ ·
օրհնիչ ա̃ծ · օրհնեալ ա̃ծ · օրհ-
նաբանեալ ա̃ծ ։ ~

[illegible] և ահեղ [illegible]
[illegible] ամենակալ[illegible]
եղիցի պահպան[illegible] ծառա-
յիս [illegible]

[illegible] ասեն:

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Հայրապետական[illegible]
[illegible] եօթն:

[illegible]
[illegible]
[illegible]

Աղաչեմ [illegible] [illegible]
Աղաչեմ [illegible] [illegible] :
Աղաչեմ [illegible] [illegible]
[illegible] :
Աղաչեմ [illegible] [illegible] :
Աղաչեմ [illegible] [illegible] :
Աղաչեմ [illegible] [illegible] :
Աղաչեմ [illegible] [illegible] :
Աղաչեմ [illegible] [illegible] :
Աղաչեմ [illegible] [illegible] :
Աղաչեմ [illegible] Հանգիստ :
Աղաչեմ [illegible] [illegible] :
Աղաչեմ Հայր որբոց :
Աղաչեմ [illegible] [illegible] :
Աղաչեմ [illegible] [illegible] :
Աղաչեմ [illegible] [illegible] :
Աղաչեմ նեղելոց Հանգիստ :

Սաղմն տղայոց պահապան:
Սաղմն արանց գլուխ:
Սաղմն ծերոց կատարումն:
Սաղմն խաւարելոց լոյս:
Սաղմն թշուառաց փայլեցուցութի:
Սաղմն զէն յաւիտենականն:
Սաղմն բարբարոսաց աղօթութի:
Սաղմն անխորհրդոց խնամութի:
Սաղմն անօրինաց լոյս՝ օրէնք:
Սաղմն մարգարէից քարոզ:
Սաղմն առաքելոց պատմութի:
Սաղմն մարտիրոսաց պարծանք:
Սաղմն վանականաց պահապան:
Սաղմն կուսանաց զգաստութի:
Սաղմն ճգնողաց ուրախութի:
Սաղմն եկեղեցւոյ հնչիւն:
Սաղմն արեղէնաց զգուշութի:

Աղաչեմ մեծ հեծեծանաց սրտիս:
Աղաչեմ ի սրտնեւ այս կարծր անձիս:
Աղաչեմ մեծամեծ բանից աղաչանաց:
Աղաչեմ հրեշտակաց պայծառութեամբ:
Աղաչեմ սուրբ առաքելոց կարգաւորաց:
Աղաչեմ տիրապետաց զօրութեան:
Աղաչեմ հիմն ամենայն բժշկութեան:
Աղաչեմ քահանայից սրբոց:
Աղաչեմ ամենամաքուր ծնողին սրբոյ:
Աղաչեմ պահապանաց բժշկութեան:
Աղաչեմ ի բազմելոց Հայր:
Աղաչեմ ծառայեալ եղելոց ամենեցուն:
Աղաչեմ մեծ բանից մեծ բարութեան:
Աղաչեմ ամենասուրբ Տէր քո
ընդ խօս եղիցի ծա-
ռայիս այս ՔՀ
յաւիտեանս:

